

FUGLE I ØSTJYLLAND 2012

DOF Østjylland

FUGLE I ØSTJYLLAND 2012

Udgiver: Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen i Østjylland v. Ole Jensen, Thorshøjvænget 54, 8361 Hasselager. Gironr.: reg.nr. 1551 konto 5 51 09 61.

Hjemmeside: www.dofoj.dk, hvor ældre rapporter kan læses.

Redaktion: Arne Bo Larsen, Peter Lange og Flemming H. Nielsen.

Medarbejdere ved rapporten:

Arne Bo Larsen, Asger Lykkegaard Møldrup, Carsten Høeg, Flemming H. Nielsen, Henning Ettrup, Henrik Møller Hestbech, Henrik Stenholt, Inger F. Jensen, Kent Olsen, Lotte Skærbæk, Morten Jenrich Hansen, Ole F. Jensen, Peter Lange, Thora Frello, Ursula Burmann.

Illustrationer og fotos:

Mogens Wedel-Heinen, Kent Olsen, Flemming H. Nielsen, Thora Frello, Thorkil Brandt Ursula Burmann.

Forside: Ursula Burmann.

Trykkeri: Søe-Knudsen, Stoholm.

Oplag: 100 stk.

Pris: 110 kr. plus forsendelse (140 kr. inkl. forsendelse).

Henvendelse til redaktionen: Kan ske til foreningens adresse eller til redaktionen (se adresseliste bagest i rapporten).

Lille Skrigeørn

Foto: Kent Olsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	5	Alkefugle	81
Vejret 2012	6	Duer	83
Indsend dine observationer	7	Ugler	85
Vejledning om sjældne fugle	8	Natravne	87
Forkortelser	10	Spætter	89
Ringmærkningsaktiviteten i 2012	11	Lærker	90
Artsgennemgang	14	Svaler	91
Lommer	14	Pibere	93
Lappedykkere	15	Vipstjerter	95
Stormfugle	16	Silkehaler	97
Årefodede	18	Drosler	98
Hejrer	19	Sangere	104
Storke	20	Fluesnappere	111
Ibiser	21	Mejser	112
Andefugle	24	Piroler, Tornskader	117
Rovfugle	41	Kragefugle	119
Hønsfugle	50	Stære	122
Traner	53	Spurve	122
Strandskader	54	Finker	123
Brokfugle	55	Værlinge	130
Sneppefugle	58	Medarbejdere ved rapporten	133
Kjover	71	Bidragydere 2012	134
Måger	72	Artsindex	140
Terner	77		

INDLEDNING

Dette er den 41. udgave af DOF-Østjylland's lokalrapport, der beskriver årets forekomster af fugle.

Antallet af indrapporteringer til DOFbasen ligger igen på et højt niveau i Østjylland. Der har været en støt stigende rapportering igennem de senere år. I 2012 er der indberettet 97.768 observationer, hvilket er det hidtil højeste antal. Der er observationer fra 1603 forskellige lokaliteter, og fra hele 548 indsendere, hvilket skal ses i lyset af forekomsten af et par meget sjældne arter, som tiltrak ornitologer fra nær og fjern.

I 2012 er der registreret 265 fuglearter i Østjylland.

Aldrig før har der vel været set så mange sjældne fugle i Østjylland som i 2012. Der er således registreret 9 SU-arter hen over året: amerikansk pibeand, blåvinget and, brilleand, lille skrigeørn, gråvinget måge, hvidskægget terne, dværghornugle, brun tornskade og krognæb.

Ud over disse blev der gjort masser af andre spændende iagttagelser i Østjylland i 2012, hvilket der kan læses mere om i årets rapport.

De mange observationer er indberettet på DOFbasen. Der skal endnu engang lyde en opfordring til ved indtastning af usædvanlige fund, såsom en sjælden art, et usædvanligt observationstidspunkt, eller et usædvanlig stort antal individer, at der indberettes en beskrivelse i notatfeltet, således at det også fremgår tydeligt, at der ikke er tale om en fejlindtastning. En ret ny funktion i DOF-basen gør det også muligt at indlæse et foto. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund betyder i reglen, at observationerne skal kvalitetssikres i DOFbasens Kvalitetsudvalg, og at de dermed ikke i første omgang kan medtages her i lokalrapporten.

Her fra redaktionen vil vi gerne sige tak til alle medarbejdere i rapportgruppen, og til dem der har leveret illustrationer og fotos til rapporten, samt selvfølgelig en stor tak til de mange bidragydere.

God læselyst!

Redaktionen

VEJRET I DANMARK - ÅRET 2012

2012 blev et lidt koldere år med overskud af nedbør og lille underskud af sol i forhold til perioden 2001-2010. Anden solrigeste vinter 2011-2012 og koldeste sommer siden 2000.

Varm og solrig januar med overskud af nedbør.

Januar 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 2,3°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 2,3°C over normalen på 0°C beregnet på perioden 1961-90. Vejret skiftede karakter ca. to tredjedele henne i januar fra mildt og ustadigt regnfuldt vejr til koldere vintervejr med udbredt frost og sne sidst på måneden.

Februar var yderst solrig og kold i perioder.

De to første uger af februar havde temperaturer langt under normalen, mens de to sidste uger lå godt over normalen. Det gav februar 2012 en døgnmiddeltemperatur på -0,5°C i gennemsnit for landet som helhed, hvilket er -0,5 under normalen beregnet på perioden 1961-90 (normal 0,0°C).

Meget varm, meget tør og yderst solrig marts

Marts middeltemperatur endte på 5,7 °C på landsplan, hvilket er 3,6 °C over 1961-90-normalen (normal 2,1 °C). Det er den 4. varmeste marts der nogensinde er registreret.

April blev våd, men sol- og temperaturmæssig normal

Måneden fik en døgnmiddeltemperatur på 6,3°C i gennemsnit for Danmark som helhed. Det er 0,6°C over normalen beregnet på perioden 1961-90, men et godt stykke under 2001-2010 gennemsnittet, der er på 7,5°C.

Varm, tør og solrig maj

Maj endte med en middeltemperatur på 12,1°C på landsplan, hvilket er 1,3°C over 1961-90-normalen.

Juni blev kold, våd og solfattig.

Juni 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på blot 12,7°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 1,5°C under normalen beregnet på perioden 1961-90. Man skal tilbage til 1991 for at finde en koldere temperatur.

Juli vådere end normalt og koldeste siden 2007.

Juli 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 15,9°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er noget koldere end den seneste 10 års normal beregnet på perioden 2001-10, der er på 17,4°C.

Koldere, tørrere og solrigere i forhold til perioden 2001-2010.

August 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 16,7°C for landet som helhed. Det er 1°C over normalen beregnet på perioden 1961-90. Det er til gengæld koldere end den seneste 10-års-normal beregnet på perioden 2001-10, der er på 17,2°C.

Våd og solfattig september med normale temperaturer i forhold til perioden 2001-2010.

September 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 13,0°C for landet som helhed. Det er 0,3°C over normalen beregnet for perioden 1961-90, men til gengæld lidt koldere end den seneste 10-års-normal på 13,8°C beregnet på perioden 2001-10.

Solfattig og kølig oktober i forhold til perioden 2001-2010.

Oktober 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 8,8°C for landet som helhed. Det er 0,3°C under normalen beregnet for perioden 1961-90 og 0,6°C koldere end den seneste 10-års-normal på 9,4°C beregnet på perioden 2001-10.

Almindelig, men relativ solfattig november i forhold til perioden 2001-2010.

November 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 6,1°C for landet som helhed. Det er 1,4°C over normalen beregnet for perioden 1961-90, men kun 0,4°C varmere end den seneste 10-års-normal på 5,7°C beregnet på perioden 2001-10.

Kølig december med overskud af nedbør

December 2012 fik en døgnmiddeltemperatur på 0,2°C for landet som helhed. Det er 1,4°C under normalen beregnet for perioden 1961-90, og 2°C koldere end den seneste 10-års-normal på 2,2°C beregnet på perioden 2001-10. Det var især i månedens første halvdel, det var koldt.

Kilde: Vejrdata er DMI's månedsberetninger på www.dmi.dk

INSEND DINE OBSERVATIONER

Brug gerne DOFbasen

Lokalrapporten udarbejdes fortrinsvis ud fra data indtastet i Dansk Ornitologisk Forenings fugledatabase DOFbasen (www.dofbasen.dk). Alle kan frit tilmelde sig DOFbasen, og observationer kan indtastes direkte på hjemmesiden.

Hvilke obs?

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Men er dette uoverkommeligt, er vi især interesseret i: a) *Ynglefund*/observationer der tyder på yngel, b) *Optællinger* af ynglende, rastende eller trækkende fugle, og c) Sæsonens *tre første og tre sidste* observationer af trækfuglene. Vi modtager også gerne observationer af pattedyr, krybdyr, padder og sommerfugle i Århus Amt.

Supplerende oplysninger er vigtige

Angiv adfærd (rastende, syngende, trækkende osv.). Husk klokkeslet ved trækiagttagelser, sjældne fugle m.m. Notér gerne evt. medobservatører. Husk ved ynglefund at angive antal par (sikre-sandsynlige) samt om der er tale om reder, udføjne unger osv. Angiv også hvis antallet er skønnet.

Dokumentation og korrektur

Ved indtastning af *usædvanlige observationer*, anmoder vi kraftigt om, at man supplerer med en *kort beskrivelse*. Den bør indeholde oplysninger om, hvad man så på fuglen, observationsforhold, medobservatører etc. Det er ens eget ansvar, at de indsendte oplysninger er korrekte. Det anbefales derfor, at man *læser korrektur* på indtastningerne inden indsendelse til DOFbasen/Rapportgruppen.

Indsendelsesfrist:

Observationer skal være indtastet i DOFbasen eller indsendt til Rapportgruppen *senest 10. januar* for at indgå i rapporten.

VEJLEDNING OM SJÆLDNE FUGLE

Caretakerprojektets artsdel – Overvågning af truede og sjældne ynglefugle

Siden 1998 har DOF overvåget Danmarks mest sjældne og truede ynglefugle. Indtil projektet i 2008 blev en del af Caretakerprojektet, var det bedre kendt under betegnelsen "DATSY". Som en del af Caretakerprojektet løber projektet frem til 2013. Her følges udviklingen i bestandene af truede og sjældne ynglefugle i Danmark. På www.dof.dk kan du læse, hvilke arter der følges, og hvem der er koordinator for de enkelte arter. Hvis du registrerer en af de sjældne arter på listen, er det vigtigt, at du bringer din iagttagelse videre til artskoordinatoren – også selv om du ønsker fundet hemmeligholdt! Kun derved får vi et dækkende billede af de sjældne ynglefugles forekomst og fordeling. Læs som sagt mere på www.dof.dk.

SU – Sjældenhedsudvalget

Sjældenhedsudvalget er et udvalg under DOF, som foretager en vurdering af observationer af sjældne og nye arter i Danmark (inkl. Færøerne og Grønland) samt af observationer af usædvanlig karakter i øvrigt, inden disse kan offentliggøres. På www.dof.dk kan du se listen over arter og racer, der skal bedømmes af udvalget.

Lokal SU-liste

Som supplement til den nationale SU-liste findes en *lokalliste gældende for DOF Østjylland* med arter, der ligeledes skal beskrives for SU, før omtale kan finde sted i nærværende rapport:

- Lille Stormsvale
- Sydlig Nattergal
- Rosenstær (1k-fugl)
- Stellersand
- Hvidhalset fluesnapper
- Fyrremejse
- Hvidvinget Måge
- (kun brune fugle)
- Sandterne

Vores politik

I lokalrapporten bearbejdes SU-arterne efter følgende procedure: *Godkendte* observationer bringes på deres rette plads i artsgennemgangen med alle oplysninger. *Beskrevne, ikke færdigbehandlede* observationer bringes uden dato og observatørinitial, med mindre særlige forhold gør sig gældende. *Ubeskrevne* fund og *forkastede* fund nævnes ikke i rapporten.

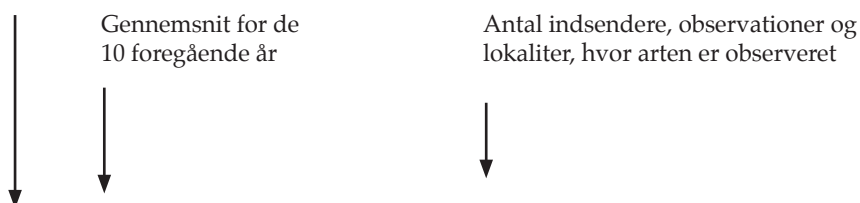
Vi opfordrer kraftigt til, at man straks efter en usædvanlig observation indsender beskrivelse heraf til Dansk Ornitologisk Forening, Sjældenhedsudvalget, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. Der er netop indført en ny fremgangsmåde, hvor man via Sjældenheds-udvalgets hjemmeside kan indberette sin SU-beskrivelse. Rapportgruppen står gerne til rådighed med vejledning om beskrivelse o.l.

ARTSBEHANDLING I RAPPORTEN

Der tilgår Rapportgruppen et meget stort datamateriale. Alt indsendt materiale anvendes ved udarbejdelse af rapporten, men det er den enkelte skribent, der står for prioriteringen af, hvad der er relevant at nævne. De enkelte arter er generelt søgt behandlet efter følgende skabelon (vedr. sjældne fugle, se ovenfor):

1. Overskrift. Dansk og videnskabeligt artsnavn samt euring-nummer. **2. Kommentar** til artens forekomst i det forløbne år i forhold til "normalen". **3. Yngleforekomst.** Ynglepar og syngende fugle samt andre fund som tyder på yngel. **4. Træk-/rasteforekomst** opdelt i første/andet halvår eller forår/efterår. Første og sidste forekomster samt større antal rastende og trækkende fugle. Endvidere sommer- eller vinterfund hos arter, der normalt ikke ses i hhv. sommer/-vinterperioden. **5. Tabel.** En oversigt over materialet i tabelform:

Årstotal (=summen af månedssummerne + evt. udaterede observationer)

Total: 21.609 (22.128) Indsendere: 27 Observationer: 216 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
218	104	2734	7033	140	116	-	35	420	11.139	10	20

↑
Månedsfordeling over alle daterede obs. (minus oplagte gengangere), samt for udvalgte arter andre former for sammentællinger

Dubletter og stationære fugle

Månedsfordelinger og totaler søges udarbejdet gennem frasortering af dobbeltobservationer. Dvs. når flere personer har indsendt obs fra samme lokalitet samme dag, bruges kun den største obs; ved trækobs tages dog hensyn til optællingstidspunktet, hvis dette er oplyst. Ved rasteflokkede observeret gentagne gange over en periode sker der også en frasortering, hvis fuglene med overvejende sandsynlighed kan skønnes at være stationære. Denne metode giver ikke de store problemer ved primære trækobs og fåtalige arter, men er vanskeligere ved f.eks. rastende ande- og vadefugle, hvor det kan være svært at afgøre graden af udskiftning i flokkene. Vi håber dog, at en ensartet behandling vil give et tydeligere billede af arternes forekomst og et bedre sammenligningsgrundlag.

FORKORTELSER

Alder

pull: Pullus, fra klækning til flyveevne opnås.

juv: Juvenil, fra første rigtige fjerdragt til første vinterdragt.

imm: Immatur, ikke-ynglende fugl fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad: Subadult, ynglende fugl, der endnu ikke har fuld udfarvet voksendragt.

ad: Adult, kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1K, 2K, 3K...: Alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækning til førstkommende nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv.

Dragt

sdr: Sommerdragt

odr: Overgangsdragt

vdr: Vinterdragt

Tidsangivelser

pri.: Primo, fra 1. til 10. i måneden.

med.: Medio, fra 11. til 20. i måneden.

ult.: Ultimo, fra 21. til 31. i måneden.

Adfærd

N, Ø, S, V, SV...: Trækretning

fou: Fouragerende/fødesøgende

indtrk: Indtrækkende

of: Overflyvende

ret: Returtrækkende

rst: Rastende

sy: Syngende

th: Territoriehævdende

trk: Trækkende

trkf: Trækforsøg

yp: Ynglepar

Øvrige forkortelser

ex: Eksemplar/individ (-er)

h: Hørt

lok.max (>n): Lokalitetsmaksima, største obs på lokaliteterne (større end det angivne antal n).

medd: Meddelt, meddeler

obs: Observation

rmk: Ringmærket

SU: DOF's sjældenhedsudvalg

RINGMÆRKNINGSAKTIVITETEN I 2012

Nedenstående er udarbejdet en liste over ringmærkningsaktiviteten i Østjylland i 2012.

Oversigten viser, at der i Østjylland og især på Anholt har været en meget høj ringmærkningsaktivitet i 2012 med i alt 12.424 ringmærkede fugle fordelt på 84 arter. Det er dog Anholt der står for den største del af mærkningen (9556 fugle, se tabellen). I det øvrige Østjylland er der blot mærket 2868 fugle, men fordelt på 67 arter. Som sædvanligt afspejler fangsterne, at Anholt er en typisk træklokalitet, mens der i det øvrige Østjylland mærkes mere sporadisk, hvoraf størstedelen er mærket i forbindelse med et projekt med fangst af ynglefugle ved Brabrand Sø.

Af interessante mærkninger i Østjylland må nævnes, at vi i 2012 igen har fået mærket 2 Havørne ligesom der blev mærket 1 Rørhøg og 3 Hvidbrynet Løvsangere. Ellers udgøres fangsterne af mejser og rørskovsfugle. At mærkningen på fastlandet har været noget sporadisk ses af, at nogle af de almindelige fugle slet ikke er fanget, f.eks. Skovpiber, Gærdesanger og Tornirisk, mens der blot er fanget en enkelt Hvid Vipstjert og Stær.

Anholt udmærker sig ved fangst af Rørhøg, Ringdrosler, Sibirisk Gransanger, Lille Fluesnapper, Hvidbrynet Løvsanger, Hortulan samt igen i år en Bjergirisk. Ellers er det de talrige trækfugle (Jernspurv, Rødhals, Munk, Gran- og Løvsanger samt Bogfinke), der er fanget i større antal. Til gengæld er mågemærkningen på øen igen gået i stå.

Data, som indsamles af de frivillige ringmærkere i forbindelse med deres mange timers ringmærkning, indsendes til Ringmærkningsafdelingen på Statens Naturhistoriske Museum i København, hvor alt materialet samles. Listen er udarbejdet på baggrund af disse oplysninger. Både SNM og ringmærkerne takkes herfor.

Nr	Art	Videnskabeligt navn	Østjylland		Anholt
			Antal		Antal
			1k	An-det	An-det
2430	Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2		
2600	Rørhøg	<i>Circus aeruginosus</i>	1		1
2690	Spurvehøg	<i>Accipiter nisus</i>		1	10
3040	Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	97		1
4290	Blishøne	<i>Fulica atra</i>		1	
5190	Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>		2	
5820	Hættemåge	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>		7	
5900	Stormmåge	<i>Larus canus</i>		39	
5920	Sølvmåge	<i>Larus argentatus</i>		2	
6700	Ringdue	<i>Columba palumbus</i>		2	
7610	Natugle	<i>Strix aluco</i>	12	1	
7950	Mursegler	<i>Apus apus</i>		4	
8480	Vendehals	<i>Jynx torquilla</i>		1	
8760	Stor flagspætte	<i>Dendrocopos major</i>		3	5

9920	Landsvale	<i>Hirundo rustica</i>		4		13
10010	Bysvale	<i>Delichon urbicum</i>	15	67		
10090	Skovpiber	<i>Anthus trivialis</i>				10
10110	Engpiber	<i>Anthus pratensis</i>				14
10190	Bjergvipstjert	<i>Motacilla cinerea</i>				2
10200	Hvid Vipstjert	<i>Motacilla alba</i>		1		
10480	Silkehale	<i>Bombycilla garrulus</i>				3
10500	Vandstær	<i>Cinclus cinclus</i>		1		
10660	Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>		19		92
10840	Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>		14		693
10990	Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>		45		813
11060	Blåhals	<i>Luscinia svecica</i>		1		
11030	Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>		1		3
11210	Husrødstjert	<i>Phoenicurus ochruros</i>				1
11220	Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		6		90
11370	Bynkefugl	<i>Saxicola rubetra</i>		2		6
11860	Ringdrossel	<i>Turdus torquatus</i>				2
11870	Solsort	<i>Turdus merula</i>	15	93		247
11980	Sjagger	<i>Turdus pilaris</i>				4
12000	Sangdrossel	<i>Turdus philomelos</i>		10		79
12010	Vindrossel	<i>Turdus iliacus</i>		8		3
12360	Græshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>		1		4
12430	Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		17		
12500	Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>		40		
12510	Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		289		47
12590	Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>				9
12740	Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>				52
12750	Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>		26		58
12760	Havesanger	<i>Sylvia borin</i>		9		20
12770	Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	4	45		380
13000	Hvidbrynet Løvsanger	<i>Phylloscopus inornatus</i>				3
13080	Skovsanger	<i>Phylloscopus sibilartix</i>				26
13110	Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>		92		446
13113	Gransanger, Sibirisk	<i>Phylloscopus collybita tristis</i>				1
13120	Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>		20		2028
13140	Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>		4		400
13350	Grå Fluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>		2		20
13430	Lille Fluesnapper	<i>Ficedula parva</i>				1
13490	Broget Fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>		2		47

13640	Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>		78		
14371	Halemejse, Nordlig	<i>Aegithalos c. caudatus</i>				9
14374	Halemejse, Sydlig	<i>Aegithalos c. europaeus</i>		4		
14400	Sumpmejse	<i>Poecile palustris</i>	6	49		
14540	Topmejse	<i>Lophophanes cristatus</i>		8		
14610	Sortmejse	<i>Periparus ater</i>	14	12		28
14620	Blåmejse	<i>Cyanistes caeruleus</i>	119	220		462
14640	Musvit	<i>Parus major</i>	216	332		264
14790	Spætmejse	<i>Sitta europaea</i>	17	21		
14860	Træløber	<i>Certhia familiaris</i>		4		2
15150	Rødrygget tornskade	<i>Lanius collurio</i>				2
15390	Skovskade	<i>Garrulus glandarius</i>		8		
15490	Husskade	<i>Pica pica</i>		2		
15630	Råge	<i>Corvus frugilegus</i>		10		
15673	Gråkrage	<i>Corvus cornix</i>				1
15820	Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	21	1		4
15910	Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>		2		2
15980	Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	8	48		3
16360	Bogfinke	<i>Fringilla coelebs</i>		40		2448
16380	Kvækerfinke	<i>Fringilla montifringilla</i>		38		84
16490	Grønirisk	<i>Chloris chloris</i>		101		118
16530	Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>		6		2
16540	Grønsisken	<i>Carduelis spinus</i>		164		312
16600	Tornirisk	<i>Carduelis cannabina</i>				3
16620	Bjergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>				1
16630	Gråsisken, Lille*	<i>Carduelis flammea cabaret</i>		4		59
16660	Korsnæb, Lille	<i>Loxia curvirostra</i>				3
16790	Karmindompap	<i>Carpodacus erythrinus</i>				2
17100	Dompap, Lille*	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2	156		29
17101	Dompap, Stor	<i>Pyrrhula pyrrhula pyrrhula</i>		11		3
17170	Kernebider	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>		12		
18570	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		8		4
18660	Hortulan	<i>Emberiza hortulana</i>				2
18770	Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>		98		75
	I ALT		549	2319		9556
	Antal arter			67		61
						86

*: Omfatter ubestemte og "Lille"

Tabel. Ringmærkning af fugle i Østjylland og på Anholt i 2012. Ringmærkningen foretages af ringmærkere tilknyttet Østjysk Ringmærkergruppe og Anholt Ringmærkergruppe.

ARTSGENNEMGANG

Rødstrubet Lom *Gavia stellata* 00020

Et fint år, som er bedre end sidste år, og det ligger på den gode side af 10-årsgennemsnittet. Der noteres atter pænt med fugle i juli måned, og derudover bemærkes der også to indlandsfund, hvoraf en af fuglene var decideret rastende.

1. halvår: **Gjerrild Nordstrand** 11 obs af 50 fugle, flest 8/4 19 Ø + 1 rst (JSC,LLH) og 21/4 15 Ø (GGU). **Fornæs** 2 obs af 9 fugle, flest 22/1 4 N + 3 S (HLL). Sidste fugle ses i april/maj og indeholder også 1. halvårs største obs: 15/4 2 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF) samt 1 S **Eskeplet** (HLL) og 43 i **Farvandet nord for Anholt** (KO,JPIP), 21/4 15 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU) og 19/5 3 N **Overgårds Dige** (LTP).

Sommer (juni-juli): **Eskeplet** 4 obs: 17/6 1, 1/7 1, 15/7 1 (alle HLL) og 22/7 2 S (LLH). **Overgårds Dige** 4 obs: 1/7 2 N (HLL), 7/7 2 trk (HLL), 22/7 4 N (LLH) og 29/7 2 N (HLL). Øvrige obs: 7/7 2 **Gjerrild Nordstrand** (NJU) og 30/7 2 S **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Efteråret indledes først i august: 7/8 1 S **Søledet strandenge og kyst** (LTP), 9/8 1 S + 1 N **Fornæs** (HLL) og 18/8 2 N + 1 S **Overgårds Dige** (HLL). **Fornæs** dominerer igen med 223 fugle (74% af halvårets fugle). Flest ses 15/11 8 N + 14 S (LLH), 19/11 31 N + 2 S (HLL) og 24/11 17 trk (LNS). Øvrige obs med mere end 5 fugle: 7/9 9 NV + 1 S **Århus Nordhavn** (KO) og 19/11 9 S **Issehoved** (MWH,DMA).

Indlandsfund: 5/10 1 ad odr rst **Fussing Sø** (TBR) og 8/11 1 of **Egå Engsø** (ATL). Sidstnævnte kom fra Århus Bugten, men returnerede efter at have taget en runde over søen.

Total: 444 (375) Indsendere: 28 Observationer: 176 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	2	17	84	3	1	18	9	50	43	190	8

Sortstrubet Lom *Gavia arctica* 00030

Efter et par gode år ryger vi i 2012 et godt stykke under 10-årsgennemsnittet. Der skal dog ikke mange flere obs til, før vi rammer et normalt år. Ikke overraskende ses næsten alle fugle ved Djursland og Anholt.

1. halvår: Alle obs nævnes: 7/1 1 **Anholt** (FSV), 30/1 1 **Lushavn**, Samsø (MWH). 23/3 1 **Gjerrild Nordstrand** (NJU), 15/4 2 **Farvandet nord for Anholt** (KO,JPIP), 21/4 1 of og 29/4 4 of begge obs **Dragsmur** (CBB).

Sommer (juni-juli): 5/6 1 NV **Anholt Havn** (CHJ) og 9/6 1 ad sdr S **Anholt** (FSV).

2. halvår: **Fornæs** 12 obs af 15 fugle i perioden 10/9-26/12, flest: 23/9 3 N (JSC) og 23/11 2 trk (JSP). Eneste obs uden for Fornæs er: 30/12 1 **Moesgård Strand** (GGU).

Total: 28 (53) Indsendere: 15 Observationer: 22 Lokalteter: 8

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	-	1	7	-	2	-	-	5	3	6	2

Islom *Gavia immer* 00040

Ingen fund i 2012 er overraskende, specielt med tanke på den pelagiske tur til området nord for Anholt (se Hvidnæbbet Lom). Arten har været her årligt siden 2003.

Storlom sp. *Gavia immer*/*G. adamsii* 00049

To obs blev det til i 2012.

Årets obs: 22/1 1 **Ålsrode Strand** (HOF) og 15/4 1 **Farvandet nord for Anholt** (JPIP).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 00050

Ingen obs fra land i 2012, men en målrettet sejltur til farvandet nord for Anholt viste sig at være en rigtig god idé for de involverede folk! Ikke mindre end 10 sikre fugle i forskellige aldersgrupper registreres på turen, hvilket er behørigt dokumenteret bl.a. på hjemmesiden: <http://www.club300.dk/articles.php?ua=show&id=29>

Området er det samme (dog lidt østligere), som i 2009 også husede meget store tal for både Islom og Hvidnæbbet Lom. Det bliver spændende at se, hvad de planlagte ture for 2013 afslører.

Årets obs: 15/4 1 ad sdr, 1 3K+ sdr, 3 3K+ odr, 3 2K+ og 2 2K **Farvandet nord for Anholt** (KO,HHN,JPIP m.fl.).

Hvidnæbbet Lom

Foto: Kent Olsen

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis* 00070

I lighed med de to seneste år er der anvendt lokale månedsmaksima til beregning af måneds- og årstotaler. I forhold til sidste år, som var et af de dårligste i mange år, er der i år tale om fremgang både i observationer, indsendere og lokaliteter.

Der er meldt om 6-7 ynglepar fra 4 lokaliteter: 2-3 par **Hornbæk Enge** (LTP), 2 par **Hestehave Skov** (ABL,UBM), 1 par **Søballe Grusgrav** (PLA) og 1 par **Hornslet Grusgrav** (FNI). Udover disse sikre ynglepar er der observationer af ynglende fugle på mindst 5 andre lokaliteter.

Årets største flokke (lok.max >14): 29/1 19 og 15/2 15 **Norsminde** (JHHA,LG) , 5/2 22 **Kysing Næs** (HLL), 30/8 18, 19/9 48 og 5/10 43 **Hornbæk Enge** (BK,TBR) samt 15/11 15 **Væth Enge** (PHJ).

Total: 891 (1626). Indsendere: 93. Observationer: 508. Lokaliteter: 102.

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	158	154	34	30	29	10	28	46	103	89	93	117
2	19	22	5	8	6	2	12	18	48	43	15	12

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus* 00090

Efter to års tilbagegang er der i år ganske vist lidt færre lokaliteter end sidste år, men væsentlig fremgang i antal, der er opgjort ud fra månedsmaksima for lokaliteterne. Ligeledes er der observeret meget større flokke.

Der er markant færre indberetninger af ynglepar end sidste år. I alt 8 lokaliteter huser 19-21 par. 6 par **Egå Eng Sø** (HLL), 5-6 par **Hornbæk Enge** (LTP), 2 par **Julsø** (PLA), 2-3 par **Nipgård Sø** (PLA), 1 par **Mørke Kær** (UBM,ABL), 1 par **Dystrup Sø** (ABL), 1 par **Vallum Sø** (UBM,ABL), 1 par **Bryrup Langsø** (AWM). Derudover er der indrapporteret observationer af yngleadfærd og/eller unger fra 7 lokaliteter.

De største flokke i 1. halvår er (lok.max >40): 15/1 180 **Mossø** (PLA), 15/1 60 **Salten Langsø** (GGU), 9/4 44 **Pøtsø** (BRS), 25/4 65 **Brabrand Sø** (KEH), 6/5 183 **Skanderborg Sø** (PLA) og 18/5 53 **Lindholm Hoved** (BRS).

I 2. halvår er de største flokke (lok.max >60): 13/9 62 **Brabrand Sø** (KEH), 16/9 150 **Skanderborg Sø** (FNI), 16/9 106 **Lindholm Hoved** (BRS), 11/10 62 **Mossø** (AWM), 11/11 80 **Salten Langsø** (BRS), 12/11 237 **Stubbe Sø** (HLL) og 28/12 64 **Knudsø** (ToLa).

Total: 5719 (8893) Indsendere: 124 Observationer: 1110 Lokaliteter: 130

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	504	137	495	521	573	247	288	573	791	733	578	279
2	189	25	49	65	183	32	53	122	150	210	237	64

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena* 00100

Gråstrubet Lappedykker, Toftebjerg Foto: MWH

Der er indrapporteret 25-30 ynglepar på 10 lokaliteter. Her nævnes lokaliteter med mere end 1 par. 10-12 par **Hornbæk Enge** (LTP), 5 par **Spørring Sø** (FNI), 3 par **Hornslet Grusgrav** (FNI), 2 par **Leca Fabrikken** (CHJ), 1-3 par **Vadsted Eng Sø** (CHØ). Ud over disse sikre tal er der observationer af ynglende fugle på mindst 7 andre lokaliteter.

Der er observationer fra 25 saltvandslokaliteter. Her nævnes de 6 lokaliteter med (lok.max >9): 17/1 20 **Øster Hedekrog** (MWH), 5/4 44 **Hevring Strand** (LTP), 19/8 29 **Søledet** (FNI), 10/9 21 **Fornæs** (HLL), 14/10 10 **Alrø Strevelshoved** (JOP) og 12/11 61 **Lystrup Strand** (FNI).

De første i ferskvand ses 14/1 1 **Rugård Nørresø** (KTR), 26/2 2 **Hornbæk Enge** (APR) og 29/2 2 **Kragemosen** (MWH). Lokaliteterne med flest er (lok. max >6): 3/3 8 **Østerby Samsø** (MWH), 17/4 10 **Sengeløkke Mose** (JPL) 1/5 30 **Hornbæk Enge** (TBR), 18/5 7 **Vadsted Eng Sø** (CHØ), 13/7 15 **Spørring Sø** (KTR).

Total: 1292 (1233) Indsendere: 65 Observatører: 289 Lokaliteter: 85

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	70	15	142	287	245	107	46	44	56	94	183	3
2	20	4	14	44	30	14	15	29	21	25	61	1

Års- og månedstotaler er her beregnet ud fra *dagsmaksima* for lokaliteterne.

Total: 718 (1233) Indsendere: 65 Observationer: 289 Lokalteter: 85

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	46	14	74	165	86	48	41	43	45	63	90	3
2	20	4	14	44	30	14	15	29	21	25	61	1

Års- og månedstotaler er her beregnet ud fra *månedsmaksima* for lokaliteterne.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* 00110

Et år i den bedre ende, i alt 5 lokaliteter med 10 observerede fugle: 2/1 1 **Sødringholm Strand** (LTP), 15/1 1 **Kysing Næs** (DB), 30/4 1 **Egå Engsø** (UTE), 21/10 1 **Stubbe Sø** (KTR), 27/10 5 **Alrø Strevelshoved** (LLH,HLL,PMM) og 9/11 1 **Alrø Strevelshoved** (LLH,HLL,PMM).

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* 00120

Der er tale om stort set samme antal indsendere, observationer og lokaliteter som sidste år, men samlet set er der i år stor tilbagegang for arten. Der er indrapporteret ynglepar fra 1 lokalitet: 3 par **Egå Engsø** (HLL). Desuden er der meldt om ynglende fugle ved **Fussingø Sø** (PJA) og ved **Brabrand Sø** (KEH,JTL).

De første dukker op medio marts: 13/3 1 **Egå Engsø** (PGO) og 14/3 3 **Brabrand Sø** (MJH). Herefter observeres stigende antal på disse lokaliteter. Uden for disse er næste obs 18/4 4 **Hem Odde** (ER).

Ud over Egå Engsø og Brabrand Sø, som tegner sig for størstedelen af observationerne, er de største (lok. max >6): 6/5 8 **Skanderborg Sø** (PLA), 13/5 30 **Solbjerg Sø** (HBJE), 29/7 7 **Mossø** (BANG) og 1/9 13 **Alrø Strevelshoved** (HLL,LLH,PMM). Årets seneste er 1/9 13 **Alrø Strevelshoved** (HLL,LLH,PMM).

Total: 342: 342 (694) Indsendere: 52 Observationer: 175 Lokalteter: 19

1) Total 2) Største observation 3) Største obs. Egå Engsø 4) Største obs. Brabrand Sø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	35	45	149	73	23	4	13	-	-	-
2	-	-	17	20	38	22	9	3	13	-	-	-
3	-	-	17	20	19	14	9	-	-	-	-	-
4	-	-	16	10	38	22	1	3	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra *månedsmaksima* for lokaliteterne.

Mallebuk *Fulmarus glacialis* 00220

Der indberettes 26/1 1 død **Anholt** (FSV), 30/1 1 rst **Lushavn**, Samsø (MWH), 7/9 1 NV **Århus Nordhavn** (KO), 9/10 2 S **Fornæs** (SØP) og 19/11 1 Ø **Issehoved** (MWH,DMA).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* 00430

Der indberettes 4/11 1 rst **Issehoved** (MWH).

Sule *Morus bassanus* 00710

Der indberettes 44 % færre Suler i år i forhold til 2011, som i øvrigt var et rekordår på 2356 ex, til et normalt gennemsnitsår i år. Indrapporteringerne er primært sket i perioden september til november, og der er slet ingen indberetninger i december.

1. halvår: Alle observationerne er fra farvandet nord og øst for Djursland og farvandet omkring Anholt samt en enkelt obs fra Tunøfærge. Største obs: 15/1 27 **Anholt** (FSV).

2. halvår: Hovedparten af observationerne er fra farvandet nord og øst for Djursland inklusiv farvandet omkring Anholt, Samsø og i Århus Bugt samt to obs fra Kysing Næs. Største obs (lok.max >42): 9/10 50 trk **Fornæs** (SØP), 9/10 64 N **Århus Østhavn** (KO) og 6/11 62 N **Overgårds Dige** (HLL).

Total: 1308 (1658) Indsendere: 42 Observationer: 176 Lokalteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
88	2	19	12	9	6	7	16	120	525	504	-

Skarv *Phalacrocorax carbo* 00720

Herunder medtages også 12 observationer, der er indtastet som Mellemskarv *P. c. sinensis* 00722. De fleste fund af skarv i Østjylland formodes at tilhøre denne race. Der er ingen dokumenterede fund af Storskarv *P. c. carbo* (artnr. 00721) i år.

Den voldsomme tilbagegang i skarvbestanden, der har været siden 2005, stoppede heldigvis i 2012, hvor bestanden steg for første gang siden 2005. DMU opgør landsbestanden i 2012 til 27.109 par, hvilket var 1.567 flere par end i 2011, hvilket svarer til en fremgang på 6,1 %.

Den østjyske årstotal er i overensstemmelse hermed stort set på samme niveau som i 2011.

Yngel: Der er i 2012 fundet ynglende skarv på 6 lokaliteter i Østjylland, hvilket er en mere end i 2011. For første gang er der registreret reder på øen **Treskelbakkeholm** i Mariager Fjord (39 reder). Hertil er der igen set reder ved **Tange Sø** (min 3 reder, ukendt yngleresultat), efter to års fravær her. De øvrige kolonier er: **Rugård Sø** (35 reder), **Fuglsø Mose** 791 reder, **Svanegrunden** 933 reder og **Stavns Fjord** 2640 reder (fortsat landets største koloni!). Ved Stubbe Sø blev der ikke registreret reder i brug i 2012, selvom skarverne hele året holdt til i området ved sidste års redested. Ynglebestanden overvåges årligt af DMU som led i skarv-handlingsplanen. På **Vorsø**, lige uden for vores område, faldt bestanden til 502 reder i 2012. Tallene fra de enkelte kolonier stammer fra www.dmu.dk - søg på "skarver 2012 DMU".

De største antal uden for ynglelokaliteterne er traditionen tro alle fra kysten nord for **Djursland** og ved munden af **Randers Fjord**. De tre største tal er alle fra august: 5/8 2300 rst, 15/8 2000 rst samt 30/8 1850 rst, alle talt fra **Sødringholm Strand** (LTP). Den største kystobs uden for ovennævnte område er 19/2 600 **Grenå Havn** (OHØ).

De største antal fra ferskvand er: 15/1 380 rst **Mossø** (PLA), 15/11 310 **Salten Langsø** (GGU) og 19/12 600 **Mossø** østenden (GGU). Desuden skal nævnes 16/9 269 rst **Årslev Engsø** (HLL,LLH), som er suveræn ny rekord for arten fra denne lokalitet!

Total: 60.356 Indsendere: 131 Observationer: 1479 (incl. obs. af Mellemskarv) Lokalteter: 229

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5523	2582	2182	2087	3415	1152	6985	16.167	8429	5642	4215	1987

Rørdrum *Botaurus stellaris* 00950

Der er hørt paukende fugle fra 5 lokaliteter, en nedgang i forhold til 6 lokaliteter i 2011. "Nye" lokaliteter er Salten Å og Hejlplet. Alle lokaliteter gennemgås:

Bjerregrav Mose. (inkl. Rejstrup Enge, Bjerregrav): Alle observationer er i april-maj. Der er regelmæssige observationer (TBR,TRK,CSS,CSJ,OEH) fra første fund 8/4 (OEH) til 15/5 (TBR). Der er sandsynligvis minimum 2 paukende fugle i mosen, da der høres pauke fra forskellige steder, både længst mod vest og centralt i mosen.

Brabrand Sø (inkl. Døde å og Århus Å ml Brabrand Sø og 3-broer): Østjyllands første obs 11/2 1 rst i **Sylbækkanalen** (KEH). Februar obs: 12/2 (LLH,KEH), 13/2 (BGO,SAR) og 18/2 (KEH). Derpå pause i observationerne ind til 30/4, hvor der meldes 1 paukende. Dette er eneste melding om paukende fugl fra søen. En observation i 2. halvår: 13/12 1 fou (KEH).

Gudenåen v Randers: 2 obs i december. 13/12 1 set rastende fra naturskoletårnet, da den lettede fra **Gudenåparken**, krydsede åen og gik ned på Vorup Enge-siden (LTP). 27/12 1 lettet i den nordvestlige ende af **Kongslund** (HCS).

Hejlplet/Hesletørv/Yderkogene: 1/6 en 2. hånds observation (TNI). Lokal beboer oplyser, at han "i sommers" hørte en fugl fra sin bopæl ved Als Odde. Den indtastede dato er vilkårlig valgt.

Salten Å, strækning i Ry Kommune: Fra **Rye Bro - Gudenå:** 23/2 1 observeret flyve op fra **Salten Å** hvor Horsensvej krydser syd for Gl. Rye.

Silkehejre *Egretta garzetta* 01190

2 observationer, begge på kysten mellem Mariager fjord og Randers fjord.

3/8 1 i den nordvestlige ende af kysten øst for **Overgårds dige** (BNH). 30/9 1 aktivt fouragerende det meste af tiden på lille strandeng uden for **Overgårds dige** syd for **Pletten** (LTP).

Sølvhejre *Ardea alba* 01210

Minimum 2 fugle, sandsynligvis i alt 4, ses på i alt 6 lokaliteter. Observationerne summeret pr lokalitet:

28/3 1 rst **Kolindbro Enge** (FNI). Borte igen 29/3. Fotodokumenteret.

26/7 1 **Egå Engsø** (NAA). Ses frem til 5/8. Måske samme fugl dukker op 2/9 i **Årslev Engsø** (FAJ) og ses frem til 10/10.

12/9 1 rst i bunden af **Norsminde Fjord** (OS). 17/9 1 fou **Horskær** (OS) på havsiden af Gylling Næs, måske samme fugl.

15/11 1 of **Mols Hoved** (BEH).

18/11 nu 2 fou på **Kalsenakke** på sydspidsen af Gylling Næs (RR).

29/11 1 fou **Horskær** (BEH).

Sølvhejre, Egå Engsø

Foto: Thora Frello

Fiskehejre *Ardea cinerea* 01220

Ynglekolonier: Der er indberettet ynglepar på helt korrekt vis fra 2 lokaliteter, 15 YP **Ringkloster ved Skanderborg Sø** (DOFØ) og 4-8 YP **Karlskold**, Stavns Fjord, Samsø (MWH). Derudover er der rapporteret ynglefugle følgende steder – største antal nævnes: 16 YF BR **Storskov v Brabrand Sø** (KEH), 12 YF **Bjerregrav Mose** hvor der også nævnes 10 aktive reder (TBR), 2 YF **Lyngå Skov** hvor der nævnes minimum 2 aktive reder (PHJ), og 1 død fugl på reden **Stensmark** (BJS). Det kunne være interessant med en bedre dækning af hvor der er ynglefugle. Der er givetvis masser af viden og observationer derude, som bare mangler at komme i databasen.

Flokke fra 30 og opad i 2012 er følgende (sorteret efter størrelse): 20/8 34 rst **Årslev Engsø** (TL), 21/2 32 of **Skanderborg Sø østdel** (DB), 17/8 30 rst **kysten ø. for Overgårds Dige** (LTP) og 11/11 30 rst **Stubbe Sø** (HMS). Største flok i 2011 var på 43.

Total: 4931 Indsendere: 150 Observationer: 1589 Lokaliteter: 286

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
398	331	401	471	364	398	390	832	422	320	347	257

Åbenlyse gengangere, dvs. fra samme lokalitet og dato, er frasorteret. Uden frasortering fås 5480.

Sort Stork *Ciconia nigra* 01310

Mellem 3 og 5 fugle observeret. Set på 3 datoer: 14/4 1 V **Tåstrup Århus** (CHJ), 17/5 1 trk **Eskelund** (FAJ,LPS), 1 SV **Dødeå Enge** (SSK), 1 of **Skovby øst f Galten** (via DOF) og 1 of **Løvenholm Skov på Norddjurs** (OFR) samt 28/9 1 1K **Eskeplet** (TBR). De 4 observationer 17/5 kan dreje sig om samme fugl, der turer rundt i landskabet, især de 3 førstnævnte, men observationerne kan også være 3 forskellige fugle.

Hvid Stork *Ciconia ciconia* 01340

Hvid Stork, Tranebjerg

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Det har været et temmelig dårligt år, med kun 40 fugle. Der er sandsynligvis ikke mange gengangere i tallene. Der er ingen tegn på yngleforsøg i Østjylland.

Årets første observationer er sene, nemlig 16/4 2 fou **Hornbæk Enge**, v. Gudenåen (SAR), 3 of **Hjortshøj** - fløj ca. 15.20 lavt over den nordlige del af Hjortshøj, og havde retning mod vest (MB) og 3 fou kl. 17 **Egå Engsø** (JSF). De to sidste sæt obs formodes at være de samme fugle. Største antal sete er 10 fou **Farre**, syd for Hammel (JSF). I øvrigt ingen særligt bemærkelsesværdige obs. Året slutter med 17/6 2 fou **Houlbjerg** (Henrik Kristensen) og 18/6 1 of **Mundelstrup** (Alexander Harholt).

Total: 40 Indsendere: 11 Lokalteter: 20

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	17	20	3	-	-	-	-	-	-

Skkestork *Platalea leucorodia* 01440

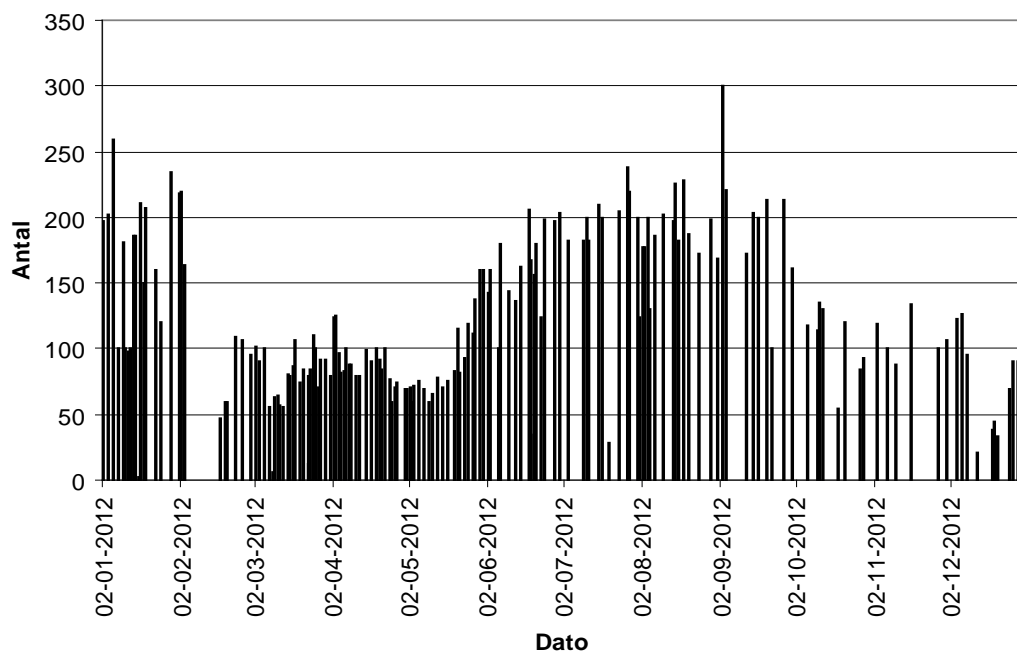
6 fugle i 2012, og alle fra maj måned.

7/5 3 rst **Følle Bund** (FNI), 19/5 1 **Egå Engsø** (JOG), 23/5 1 **Norsminde Fjord** (HLÆ) og 24/5 1 **Egå Engsø** (HLL,LLH,LBS).

Knopsvane *Cygnus olor* 01520

Arten er en af de hyppigt indrapporterede, og året er ingen undtagelse, idet der foreligger over 1700 indrapporteringer. Antal af indrapporterede fugle er ca. 11.700, hvilket er lidt over gennemsnittet for de seneste 10 år efter frasortering af gengangere (efter bedste evne). Efter etableringen af **Egå Engsø**, domineres materialet i overvejende grad af tallene herfra, både hvad angår antal fugle og antal observationer. Søen er den ubetinget bedste lokalitet for arten, og der foreligger næsten 300 observationer herfra (se figur). Også **Årslev Engsø** med godt 250 observationer er godt repræsenteret, men antallet af fugle her er væsentligt lavere.

Knopsvane, Egå Engsø

Max. dagstotaler for Knopsvane optalt i Egå Engsø i 2012.

Opgjort på baggrund af 23 flokke med kendt fordeling af unge og gamle fugle i foråret kan andelen af unger opgøres til 26 %, mens det tilsvarende kan opgøres til 29 % om efteråret (18 flokke). På baggrund af kendte kuld størrelser fra sommer og efterår kan årets produktion af unger opgøres til 3,5 unger/ungeførende par (n= 30).

Yngel: Der er indrapporteret flere ynglepar, men fra færre lokaliteter end sidste år. Der er således registreret 71-72 par fordelt på 34-35 lokaliteter fordelt over hele Østjylland (mod sidste års 55-57 par fordelt på 44 lokaliteter). Det højere antal skyldes, at der i år er to lokaliteter med kolonirugende svaner: **Egå Eng sø** 15 par (HLL) og **Treskelbakkeholm** 15 par (JGR). Af øvrige større antal er **Hornbæk Enge** 5 par (LTP), **Årslev Eng sø** 3 par (HLL) og **Veng Sø** 3 par (OJE). De øvrige er fordelt på 29-30 lokaliteter.

1. halvår: (lok.max >50) En lokalitet skiller sig klart ud som vinterperiodens klart bedste lokalitet, **Egå Eng sø**, med 25 observationer af mere end 100 fugle i perioden jan.-feb., flest 6/1 259 (HLL). Øvrige i perioden er 17/1 80 ad + 11 2K **Kysing Fjord** (HE), 28/1 70 **Knebel Vig** (HPE), 8/2 65 **Strevelshoved, Alrø** (BNH), 10/2 71 **Egehoved, Alrø** (HLL) og 11/2 109 **Norsminde Fjord** (OS). I resten af foråret (marts-maj) ses kun mere end 50 fugle i **Egå Eng sø** bortset fra 1/5 92 **Hornbæk Enge** samt 78 **Tebstrup Kær** (begge TBR).

Sommer (medio maj-ult. juli): Spredt i det østjyske ses fældende og ikke-ungeførende svaner sommeren igennem, men igen med **Egå Eng sø** som bedste lokalitet. Flest (lok.max >50): 19/5 72 **Ajstrup Bugt** (LTP), 4/6 83 **Årslev Eng sø** (LLH) og 16/7 220 **Egå Eng sø** (CSS).

2. halvår: Også denne periode domineres totalt af de mange observationer fra **Egå Eng sø**. De største tal er (lok.max >100): 3/9 300 **Egå Eng sø** (UTE), 30/9 56 **Mariager Fjord** (LTP), 29/10 61 **Lading Sø** (AB), 28/11 150 **Hornbæk Enge** (HLR), 6/12 85 **Vorup Enge** (HLR), 20/12 119 **Væth Enge** (PHJ) og 28/12 79 **Norsminde Fjord** (OS).

Total: 11.756 (9492) Indsendere: 128 Observationer: 1739 Lokaliteter: 261

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1370	1153	980	1149	935	732	692	891	1021	946	610	1277

Pibesvane *Cygnus columbianus* 01530

Årets antal observerede fugle på 152 individer er stadig under gennemsnittet for de seneste 10 år, og mere end 2/3 lavere end rekordåret i 2008 med 487 observerede fugle. Der foreligger fra 1. halvår 13 observationer fra 13 lokaliteter af 51 fugle, mens der i 2. halvår er 9 observationer af 101 fugle fordelt på 8 lokaliteter. Og så ser det ud til, at arten har forladt sin ellers sikre rastelokalitet, Skalså Enge. Der foreligger blot oplysning om 2 aldersbestemte ungfugle (2K) ved 2 observationer fra foråret. På baggrund heraf kan det forsigtigt konkluderes, at det har været endnu et dårligt yngleår for arten. Alle obs nævnes.

1. halvår: Træk: 21/1 6 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU), 3/3 5 N **Strevelshoved, Alrø** (LLH), 8/3 1 N **Tåstrup, Aarhus** (EO), 11/3 5 ad N **Eskeplet** (HLL) og 19/3 16 NØ **Feldballe** (KO). Rastende: 14/1 5 **Stavns Made** (MWH), 23/1 1 **Egå Eng sø** (HLL), 16/2 1 1K + 2 ad **Råby Kær** (AWM), 19/2 1 2K **Dalbnyeder Kær** (EO), 9/3 2 ad **Årslev Eng sø** (HLL), 11/3 1 ad N **Overgård Dige** (HLL), 14/3 4 **Store Bredlund** (PLA) og periodens sidste 25/3 1 **Bønnerup Strand** (UTE).

2. halvår: De første ses 18/10 4 V **Fornæs** (HLL), hvorefter man skal hen til sidst på måneden, inden de næste registreres: 30/10 8 rst **Årslev Eng sø** (HLL). Øvrige 10/11 1 rst **Kolindsund, vest** (UTE), 10/11 12 V **Østerby Mose, Tranbjerg** (HE), 11/11 23 rst **Årslev Eng sø** (SSK m.fl.), 12/11 18 SV **Issehoved** (MWH,DMA), 1/12 13 SV **Barnekold, Stavns Fjord** (DMA), 20/12 20 rst **Skæring** (UTE) og 28/12 2 of **Egå Eng sø** (UTE).

Total: 152 (204) Indsendere: 15 Observationer: 22 Lokalteter: 21

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	12	4	35	-	-	-	-	-	-	12	54	35

Sangsvane *Cygnus cygnus* 01540

Arten ses spredt over hele Østjylland i større flokke gennem trækperioden, både forår og efterår. Selv om det ikke ses af årstotalen, som rammer 10-årgennemsnittet, ser det ud til, at arten har haft (endnu) en dårlig ynglesæson, idet ungerens andel af efterårets tiltrækkende fugle blot udgør 15,7 % (n= 17 flokke). Andelen af ungfugle udgør 17 % af forårets fugle (n= 25 flokke).

Yngel: Efter et par år med forgæves yngleforsøg, er der i år slet ikke noteret hverken ynglefund eller yngleforsøg fra Østjylland, selv om der blev set oversomrende fugle.

1. halvår: Periodens største antal rastende fugle er (lok.max > 450): 2/1 575 **Hevring Kær** (JBP), 2-8/1 650 **Kalsemade** (OS,KEH), 11/1 600 **Flodenge/Spangshuse** (JBP), 14/1 575 **Herredsenge** (FNI), 20/1 550 **Demstrup Vase** (LTP), 10/2 428 ad + 74 2K **Råby Kær** (TBR), 11/2 955 **Overgård's Marker** (LTP), 12/2 575 **Lerdrup Bugt** (HP), 24/2 520 **Elløv Enge** (HAN) og 26/2 460 **Brattingsborg Gods** (MWH). Træk: Borttrækket sker primært medio marts, hvor der i perioden 13/3 – 20/3 noteres i alt 1013 trækkende, flest 14/3 289 trk, heraf 165 Ø **Sødringholm** (LTP), dog ses en forløber allerede 1/3 med 1000 NØ **Ålum** (MHH). Periodens sidste større antal (eneste to-cifrede antal i april) er 27/4 **Hollandsbjerg Holme** 90 rst (JBP), 13/5 2 Ø **Egå Engso** (SSL) og 19/5 1 rst **Mariager Yderfjord** (LTP).

Sommer. Der er observeret oversomrende fugle i **Bølling Sø** 25/6 1 og 21/7 3 (begge JBA) samt 27/7 5 (EBA). Hertil kommer 9/6 1 rst **Årslev Engso** (HLL,LLH) samt 19/6 1 **Egå Engso** (HLL).

Sangsvaner, Sælviugbugten

Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår: Periodens første ses 14-21/8 1 **Årslev Engso** (flere obs.) og 30/9 1 of **Hollandsbjerg Holme** (AHO). Det første større antal ses samme dag, 30/9 68 rst **Grund Fjord** (JBP). Der registreres ikke det store antal indtrækkende fugle, det største tal er 27/10 25 trk **Sødringholm Strand** (LTP). Periodens største antal er (lok.max >300): 20/11 410 **Ørsted Kær** (JBP), 12/12 390 **Råby Kær** (LTP), 20/12 846 **Kolindsund, vest** (LLH), 20/12 360 **Yderhede Plt.** (LTP), 22/12 316 ad + 41 1K nat rst **Sminge Sø** (BRS), 26/12 339 **Kolindsund, øst** (FOX), 27/12 325 **Ring** (MLA), 28/12 340 **Sødringholm by** (LTP) og 30/12 500 **Demstrup Vase** (CSS).

Total: 41.073 (41.196) Indsendere: 129 Observationer: 1217 Lokalteter: 301

1) Total 2) Dagsmax.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	13.606	11279	4733	102	3	3	5	1	69	281	2130	8861
2	2572	1591	1163	90	2	1	5	1	69	28	224	1497

Sædgås *Anser fabalis* 01570

Årets total er den næsthøjeste i rapportens historie kun overgået af 2006, hvor der blev noteret 414 Sædgæs i Østjylland.

Der kan dog fratrækkes 47 ex fra årets tal i marts, da det stammer fra en enkelt flok ved **Præsteeng** ved Fjeldholm, hvor der sidst i februar ses op til 90.

Gengangere er ellers forsøgt frasorteret også mellem indsendelser af race-bestemte og ubestemte fugle. Hovedparten (ca. 85 %) er indsendt som ubestemte Sædgæs. En del af disse er trækkende fugle, hvor race-bestemmelsen er svær, men det er prisværdigt, at mange efterhånden giver sig tid til at kigge nærmere på de rastende Sædgæs og angiver racen.

1. halvår: (lok.max >10): 6/1 12 V **Fjellerup Strand** (TBR), 26/2 23 **Alrø Poller** (LLH) og 32 N **Gjerrild Nordstrand** (JSC). Endelig er der følgende "store" tal for Østjylland: 25/2 70, 26/2 90, 19/3 47 og 11/3 45 **Præsteeng** ved Fjeldholm (EVL).

2. halvår: Den eneste større obs er 20/11 32 S **Fornæs** (HLL).

Total: 302 (163) Indsendere: 25 Observationer: 65 Lokalteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
29	170	50	8	-	-	-	-	-	-	40	5

Tabellen er inkl. racebestemte Sædgæs.

Tajgasædgås *Anser fabalis fabalis* 01571

Der er 10 obs af i alt 34 Tajgasædgæs.

1. halvår: De største tal er 20/1 6 **Demstrup Vase** (LTP), 2/2 14 **Gyllingnæs** (HLL) og 11/2 4 **Treskelbakkeholm** (LLH).

2. halvår: Kun én obs, 19/11 3 V **Fornæs** (HLL).

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus* 01574

Stadig en fåtallig fugl i Østjylland og alle nævnes.

1. halvår: I perioden 1/1-23/1 er der 6 dage med obs af 1 fugl ved **Egå Engso** (LBS m.fl.). Igen i perioden 2/4-24/4 er der 11 dage med obs af 1 fugl ved **Egå Engso** (HLL m.fl.), dog er en enkelt obs 18/4 af 2 ex på lokaliteten (LBS).

Uden for **Egå Engso** ses 23/1 1 **Årslev Engso** (GGU), 12/2 1 **Overgårds Marker** (LTP) og årets største tal 8/4 4 **Alrø Poldkrog** (PER).

2. halvår: Kun én obs, 1/12 1 **Kolindbro Enge** (PER).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus* 01580

For andet år i træk er årets sum langt over det normale. Der ses flere (efter østjyske forhold) store flokke både i foråret og sidst på året.

1. halvår: Der er kun to trækobs 5/4 35 N og 26/7 7 N **Eskeplet** (HLL), men til gengæld en række rastende flokke. 19/1 50 **Havndal** (SAR), 3/3 14 **Alrø Poller** (LLH), 11/3 13 og 18/3 48 **Alrø Alhale** (DB,JOP), 21/3 28 **Alrø** (KJ) og endelig 4/4 17 **Norsminde Fjord** (JG,GGU).

2. halvår: Af træk er 20/11 12 SV **Kompedal Plantage** (TBR) og 24/11 13 Ø **Hornbæk Enge** (LTP) de største. På Djursland ses i december et par store flokke, hvor det er uvist, om der eventuelt har været udveksling mellem de to lokaliteter. 20/12 79 **Kolindsund** (HLL,LLH,PMM) og 28/12 89 **Stubbe Sø** (LLH,HLL). 30/12 er der 20 tilbage ved **Stubbe Sø** (UTE).

Total: 383 (161) Indsendere: 21 Observationer: 46 Lokaliteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
54	17	49	56	-	-	-	-	-	2	31	174

Blisgås *Anser albifrons* 01590

Takket være en række flokke i årets første måneder er totalen den næsthøjeste i rapportens historie. Der er dog et stykke vej til rekordåret 2006, hvor totalen var dobbelt så stor.

1. halvår: Træk (lok.max >10): 8/1 15 of **Horskær** (KEH), 3/3 17 N **Lerdrup Bugt** (LLH) og 25/3 23 NØ **Overgårds Dige** (HLL). Øvrige (>10): 10/1 60, 15/1 74, 28/1 44 og 2/2 34 **Gyllingnæs** (HLÆ,HLL,LLH) er de største flokke og de regnes for gengangere i månedssum. Den 14/1 ses 13 **Skanderborg Sø** og 12 **Ringkloster Ådal** (FNI). 23/1 18 er maksimum for **Egå Eng sø** (UTE). I februar er der 5/2 12 **Amstrup Mose** (DB) og endelig forårets sidste større flok (>10) 14/3 12 **Kolindsund** (HLL,LLH,PMM). Blandt obs under 10 kan nævnes, at der i hele april og frem til 13/5 er daglige obs af 1-4 fugle ved **Egå Eng sø** (mange observatører).

2. halvår: Træk: 20/11 8 S **Fornæs** (HLL) og 37 S **Ebeltoft Fægehavn** (LLH,PMM). Af rastende fugle er der kun få og små obs med 20/10 4 **Brattingsborg Gods** (MWH), 26/11 10 **Årslev Eng sø** (HLL,KJ) og 28/12 8 **Stubbe Sø** (LLH,HLL) som de største.

Total: 383 (216) Indsendere: 35 Observationer: 126 Lokaliteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
144	65	81	4	1	-	-	-	-	9	67	12

Grågås *Anser anser* 01610

Et kæmpe materiale giver endnu en rekordstor total. Der er en del gengangere, da der kun er fraseret tal fra flere tællinger på samme lokalitet og dag. Det er umuligt at vide, hvor stor udskiftning der er blandt flokkene, men mange gæs opholder sig givetvis på samme lokalitet i længere perioder. Desuden er der gengangere blandt tællinger af flokke, der besøger flere forskellige lokaliteter på samme dag. En del af de seneste års fremgang skyldes også flere indsendere og årets 2103 observationer kan sammenlignes med niveauet for 10 år siden, hvor der typisk var ca. 400 observationer pr. år!

Yngel: Der er rapporteret 123-150 ynglepar fra 32 lokaliteter. Det er lidt færre end i 2011. Ungeproduktionen ser også ud til at være faldet lidt. Fra 64 ynglepar, hvor der er opgivet ynglesucces, er der et gennemsnit på 5,0 unge pr. kuld (5,8 i 2011).

De største yngelokaliteter er 15 par **Egå Eng sø** (HLL), 10-15 par **Årslev Eng sø** (HLL), 8-10 par **Kragemosen** (MWH), 8 par **Mørke Kær** (FNI) og 5-10 par **Hjortholm** (MWH).

1. halvår: Træk: Af egentlig trækkende (frasorteret overnatningstræk) er kun registreret mindre flokke, så det er ikke trækket, men de rastende flokke, der sørger for en stor årssum.

De største træktal udgøres af 3/3 83 N **Alrø Strelshoved** (HLL,LLH,PMM), 6/3 70 N **Kolby** (MWH) og 14/3 58 **Gjerrild Nordstrand** (HLL,LLH,PMM).

Øvrige: Januar har de største flokke bl.a. 16/1 1356 **Stavns Made** (MWH), 15/1 1310 **Alrø Poller** (DSA) og 28/1 1086 **Gyllingnæs** (HLL). I februar er flokstørrelsen faldet, så 2/2 655 **Gyllingnæs** (HLL), 8/2 600 **Jensnæs** (ToLa) og 12/2 600 **Lerdrup Bugt** (HP) er de største tal.

Fra midt i marts er der ingen flokke over 500, og de fleste gæs ses på de store ynglelokaliteter som **Egå Engso**, f.eks. 7/4 310 (PER).

Sommer: Større flokke samles igen fra slutningen af juni og har de største tal sidst i juli til midt i august: 28/7 984 **Årslev Engso** (HLL), 31/7 900 **Barnekold** (MWH), 11/8 1900 **Alrø Poller** (JOP), 13/8 1500 af **Amstrup** (DB), 15/8 1528 **Årslev Engso** (SSK) og 17/8 1250 **Ajstrup Bugt** (LTP).

2. halvår: Træk: Fra ult. august og året ud er der i alt noteret 5404 trækkende. Som i foråret mest småflokke og der er kun få obs over 100. De største antal er 10/8 800 SV **Tåstrup**, Århus (CHJ), 23/10 106 S **Fornæs** (HLL,LLH,PMM,SSL), 2/11 900 S **Ballen** (MWH) og 26/12 135 SV **Grenå Enge** (BJS).

Øvrige: De store flokke fra august opbygges stadig gennem efteråret og året ud ses en lang række flokke over 1000. De største tal er 9/9 1372 **Årslev Engso** (HLL,LLH), 13/9 2250 **Barnekold** (MWH), 23/9 1500 **Mossø** (BANG), 20/10 1600 **Brattingsborg Gods** (MWH), 28/11 4000 og 29/11 2600 **Solbjerg Engso** (JF,HE) og 10/12 1500 **Besser og Sildeballe** (MWH). Årets sidste store tal er 28/12 810 **Mossø** (BRS).

Total: 245.767 (106.071) Indsendere: 164 Observationer: 2103 Lokalteter: 286

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
36.626	18.546	9379	8313	12.617	6225	9357	36.242	37.380	23.708	29.768	17.606

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

[Indisk Gås] *Anser indicus* 01620

I foråret er der 3 lokaliteter med obs af denne art undsluppet fra fangenskab/parker.

4/4 1 **Stubbe Sø** (HLA), 6/5 til 4/6 1 i følgeskab med Grågås **Hornbæk Enge** (LTP,SAR,CSJ,JKC,TBR) og 27/5 til 11/6 1 **Årslev Engso** (HLL,LLH,ToLa).

I efteråret ses 10/11 1 hybrid type **Kolindsund** (UTE), det kunne godt være samme fugl, der blev set på lokaliteten i 2011.

Canadagås *Branta canadensis* 01660

Skønt det igen blev et år med kolde vintre, så er årets total noget mindre end rekordåret 2011.

Der er en del gengangere i materialet, bl.a. stammer det høje antal i sommermånederne fra gentagne tællinger af en stationær flok ved Egå Engso.

Der er ikke rapporter om ynglefund, og det er nu 10 år siden, at arten sidst er konstateret ynglende i Østjylland.

1. halvår: De største antal ses i januar og februar, men de fleste er allerede væk inden starten af marts. De største tal er (lok.max >200): 14/1 230 **Herredsenge** (FNI), 20/1 214 **Sødringholm** (LTP), 28/1 290 indtrækkende til **Stubbe Sø** (ABU), 11/2 360 **Overgårds Marker** (LTP), 12/2 210 **Fuglslev** (BJS) og 24/2 340 **Elløv Enge** (HAN).

Midt i marts trækker 15 forbi **Ålsrode** (HOF), men ellers er der kun enkelte fugle frem til slutningen af maj ved **Egå Engsø** og enkelte obs fra **Skanderborg Sø**, **Bølling Sø** og **Rosenholm**.

I juni og juli holder der en flok til ved **Egå Engsø**. Antallet varierer fra 30/5 24 til 24/7 65 med ca. 50 fugle langt de fleste dage (mange observatører).

2. halvår: Flokken ved **Egå Engsø** ses sidste gang på lokaliteten den 7/8, og der er kun få fugle gennem september og oktober. Først i november ses enkelte større flokke med 10/11 200 og 17/11 175 **Kolindsund** (UTE,EO,JV,PMM,MST) som klart den største.

Med kulden i december ankommer mange fugle fra Sverige, så årets største flokke ses i årets sidste uger. De største tal er 10/12 188 **Besser og Sildeballe** (MWH), 19/12 310 **Ebeltoft Vig** (JPL,JKL), 20/12 751, 26/12 500 og 30/12 700 of **Kolindsund** (LLH,HLL,PMM,UTE,BGO), samt 20/12 943 og 28/12 978 **Stubbe Sø** (LLH,HLL,PMM).

Total: 13.555 (11.600) Indsendere: 79 Observationer: 395 Lokaliteter: 94

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2474	2184	23	25	92	735	638	258	117	84	715	6210

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Canadagås/Dværgcanadagås x Bramgås *Branta canadensis/Branta hutchinsii x Branta leucopsis* 01664

Første gang i rapportens historie, at denne hybrid-form registreres i Østjylland.

8/6 1 SØ sammen med en lille flok Bramgæs **Anholt** (KO). Fundet er fotodokumenteret på birds.dk, og det ser ud til, at det var racen Dværgcanadagås, der er den ene part af forældrene.

Canadagås x Grågås *Branta canadensis x Anser anser* 01669

Blanding er set på 7 lokaliteter og følges typisk med Grågæs.

25/1 1 **Følle Bund** (HAN), 6/2 og 12/2 1 **Salten Næs** (BRS), 13/2 og 14/2 1 **Tange Sø** (KAHA,OL), 26/8 1 **Barnekold** (MWH), 20/9 1 **Egå Engsø** (HLL), 29/9 1 **Alrø** (DB) og 31/10 1 **Løvenholt** (AWM).

Bramgås *Branta leucopsis* 01670

Et rekordår for arten, der gennem en år-række har været i massiv fremgang på landsplan. Det ser nu ud til at dette også afspejles i Østjylland, hvor der er pæne træktaal både forår og efterår, samt efter østjyske forhold store rastende flokke i efteråret både ved **Alrø** og på **Samsø**.

Der er igen et ynglefund på Østjyllands hidtil eneste ynglelokalitet **Hov Røn**. 3/5 ses 1 th og 4 rst fugle (JG) og 22/5 ses 2, der vurderes at være ynglefugle, men ingen gæslinger ses (CHJ).

Bramgæs, Vesborg

Foto: Mogens Wedel-Heinen

1. halvår: Året starter i det små med 4/1 70 of **Ballen/Østerløkke** (MWH) og 7/2 39 **Gjerrild Nordstrand** (NJU) som de største tal. Månedssum for marts og april har en del gengangere, da der i perioden 14/3 til 12/4 raster en lille flok på 28 ved **Egå Engso** (mange observatører). De største trækobs er: 16/4 765 NØ **farvandet nord for Anholt** (KO m.fl.), en stor flok om morgenen 4/5 3000 Ø **Brabrand Sø** (SSK,MJH) og 15/5 450 Ø **Anholt** (KMN,FSV).

2. halvår: De første ses allerede 14/8 5 **Fornæs** (PJA), men det er først i oktober, at det rigtigt går løs med mange obs af både rastende og trækkende fugle. Den 14/10 er den helt store trækdag med i alt 2805 V over **Samsø** (MWH), i alt 689 trk ved lokaliteter fra **Odder** til **Alrø** (DB) og 580 V **Brabrand Sø** (SSK). 20/10 raster 930 **Brattingborg Gods** (MWH) og 21/10 325 **Alrø Strevelshoved** (OS), mens der samme dag er 800 V **Stavtrup** (SSK).

Den 23/10 er hele 950 rst **Alrø Strevelshoved** og i alt 1349 V over **Alrø-området** (SSK). De rastende fugle bliver med 27/10 930 i **Alrø-området** (LLH,HJM).

I sidste halvdel af oktober ses arten på en del andre lokaliteter, men ud over ovenstående er det største antal 31/10 til 4/11 150 **Gjerrild Fyr** og **Nordstrand** (OS,PJA).

I november er de største tal 11/11 680 **Brattingborgs Gods** (MWH) og 16/11 328 **Alrø Alhale** (OS). Årets sidste større flok er 23/12 160 **Besser og Sildeballe** (MWH).

Total:	23.465	(5655)	Indsendere:			64	Observationer:			273	Lokaliteter:			69
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC		
	231	84	224	1164	3936	9	-	7	145	12.353	4938	374		

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Knortegås *Branta bernicla* 01680

Der er dobbelt så mange obs, indsendere og lokaliteter i forhold til 2011. Men at totalen er dobbelt så høj som gennemsnitligt betyder altså ikke, at der er flere Knortegæs end normalt, det er mere et spørgsmål om observationsforhold og usikkerhed på hvor mange fugle der racebestemmes.

Største antal af ubestemte er: 24/1 150 **Eskeplet** (LNS,IDA), 21/5 90 **Hjelm** (CHJ) og 4/11 200 **Gjerrild Nordstrand** (PJA).

Total: 1092 (543) Indsendere: 23 Observationer: 34 Lokaliteter: 20

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	178	43	26	-	202	-	1	-	28	152	352	110

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla* 01681

Et år lige på den gode side af gennemsnittet. Racen er meget koncentreret omkring Samsø, Stavns Fjord, og 84 % af alle årets obs stammer derfra.

Ynglesæsonen ser ud til at være slået fejl, da der blandt aldersbestemte fugle i efteråret kun er fundet 7 1K blandt 350 adulte!

1. halvår: Fra Samsø er der flg. månedsmax: 1/1 115 **Barnekold**, 21/2 550 **Yderste Holm**, 13/3 250 **Yderste Holm**, 26/4 80 **Broholm** og 4/5 225 **Yderste Holm m. Evesholm** (alle MWH).

Blandt øvrige obs er de største 12/2 70 **Hevringholm Strand** (HMS), 3/5 13 **Svanegrund** og 19 **Søby Rev** (JG). Endelig er der en trækobservation 26/5 55 Ø **Treskelbakkeholm** (CSS).

Sommer: 30/6 4 V **Hornbæk Enge** (LTP) er både et usædvanligt sted og tidspunkt.

2. halvår: Efterårets første fugle ses til normal tid 13/9 4 **Yderste Holm** (MWH). Samsø har flg. månedsmax: 27/9 192 SV **Issehoved**, 8/10 320 **Yderste Holm**, 1/11 109 **Lillehavet** ved Langør, mens december kun har få fugle med 17/12 15 **Draget Besser Rev** som største tal (MWH).

Fra lokaliteter udenfor Samsø er de største obs: 30/9 14 V **Mariager Yderfjord** (LTP), 23/10 37 **Sødringholm Strand** (LTP), 23/10 29 N og 4 S **Fornæs** (HLL,LLH,PMM,SSL), 27/10 20 of **Gjerrild Fyr** (PJA) og 28/12 25 **Alrø Poller** (LG).

Mørkebuget Knortegås, Stavns Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 4459 (4091) Indsendere: 28 Observationer: 120 Lokalteter: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
607	1046	287	144	409	4	-	-	274	1107	527	52

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota* 01682

Et år noget under middel og det kan bemærkes, at årets største flok er beskedne 540. De fleste år registreres der ellers flokke over 1000 ved Mariager Fjord.

1. halvår: De største tal kommer fra årets to første måneder: 14/1 310 **Treskelbakkeholm** (TNI), 21/1 200 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU), 23/1 200 **Karlby Klint** (PJA) og 7/2 400 **Gjerrild**, Batterivej (NJU). I marts og april er antallet meget lavt med 14/3 38 **Sødringholm** (LTP) og 5/4 37 **Overgård Dige** (HLL) som de største.

Der er et par enkelte usædvanlige sommeriagttagelser: 12/6-1 og 2/7-3 **Sødringholm Strand** (CSS,LTP).

2. halvår: De første ses 31/8 3 **Overgård Dige** (HLL). De største flokke er 30/9 200 **Ajstrup Bugt** (LTP), 14/10 530 **Mariager Yderfjord** (TNI) og 23/10 225 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU). I årets sidste måned er de største tal beskedne: 10/11 120 og 15/11 123 **Gjerrild Nordstrand** (UTE,EO,JV,PMM,LLH) med 30/12 82 **Bønnerup Strand** (BGO) som eneste december tal over 50.

Total: 8591 (10.645) Indsendere: 44 Observationer: 211 Lokalteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2535	3608	331	103	-	1	3	3	904	1510	593	186

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans* 01683

Et eksemplar af den sjældne race er set hvert år siden 2002 blandt de Mørkbugede Knortegæs på **Samsø**.

Fra 1. halvår er den set 1/1, 7/1, 11/1 og sidst 4/5. Alle gange ved lokaliteter i **Stavns Fjord** (MWH,AFJ). I 2. halvår er der 5 obs: 2/10, 18/10, 6/11, 10/11 og 23/11 igen i **Stavns Fjord** (MWH,HHB).

Nilgås *Alopochen aegyptiacus* 01700

Der er en del gengangere i månedsopgørelsen fra stationære og ynglende fugle. Det reelle antal individer i Østjylland i løbet af året vurderes til ca. 14 adulte og 10 unger.

Det er stadig en DOF-holdning, at denne invasive art ikke hører hjemme i dansk natur, så en regulering af bestanden kan komme på tale.

Der er indrapporteret det sædvanlige ynglepar ved **Egå Eng sø** (HLL m.fl.), i år med 10 unger, men hurtigt mister parret to af ungerne.

Ved **Århus Østhavn** er der spredte obs fra januar til juli af 2 fugle, men det virker ikke som om de yngler. Omkring Århus er der enkelte obs af 1-2 fugle på lokaliteterne **Årslev Eng sø**, **Døde Å**, **Moesgård** og **Thors Mølle**. Disse er nok fuglene fra enten Egå Eng sø eller Århus Østhavn, der har været på rundtur. 3/4 er der dog 5 of **Årslev Eng sø**, der må være fugle udefra.

Øvrige lokaliteter med enkelte iagttagelser gennem året er: **Dystrup Sø**, **Koed Enge**, **Mørke Kær**, **Følle Bund** og **Langør**.

Total: 81 Indsendere: 42 Observationer: 180 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	8	8	10	5	13	12	10	8	1	-	-

Rustand *Tadorna ferruginea* 01710

Der er ingen indberetninger i år. Sidste observation i Østjylland er fra 2011.

Gravand *Tadorna tadorna* 01730

Der indberettes igen så mange Gravænder, at det nærmer sig 10-års gennemsnittet.

Ynglepar: Der er indberettet 7 par på 5 lokaliteter.

1. halvår: Største obs (lok.max >240): 25/1 352 rst **Overgård Dige** (LTP), 10/2 760 rst **Søledet** (FNI), 14/3 340 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 25/5 360 rst **Treskelbakkeholm** (JG).

2. halvår: Største obs (lok.max >155): 28/9 245 rst **Eskeplet** (TBR) og 23/11 230 rst **Store Sjørup Strand** (LTP).

Total: 12.442 (13.733) Indsendere: 111 Observationer: 1059 Lokalteter: 184

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1241	1769	2018	1445	1647	908	483	343	563	817	666	542

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

[Moskusand] *Cairina moschata* 01750

Der indrapporteres 13/2 1 rst **Brabrand Sø** (LNS) og 1/3-19/4 2 **Årslev Engsø** (HLL,LLH,KJ).

[Mandarinand] *Aix galericulata* 01780

Der indrapporteres 11/3-12/3 1 rst han **Århus Østhavn**, (IZN,SSL,RSN,SAR,FSH) samt 28/2 og 30/9 1 rst han **Remstrup Å** ved Silkeborg (Midtjyllands Avis via FNI). Desuden 15/11 og 8/12 1 han **Rugård Gods** ved gadekæret (SKH,JVV).

Pibeand *Anas penelope* 01790

Der er en pæn stigning i årstotalen til 30.748 ex. Det er kun overgået i 2006 med 31.855 ex.

1. halvår: Vinterens største obs: Ferskvand: 11/2 1000 **Norsminde Fjord** østdelen (OS). Saltvand: 10/2 242 **Randers Fjord**, udmundingen (TBR). Forårets største obs: Ferskvand: 11/4 500 **Egå Engsø** (UTE). Saltvand 13/3 350 rst **Yderste Holm** (MWH). Forårets sidste større obs: 3/5 35 rst **Egå Engsø** (HMS). Sommerens største obs (lok.max >6): 4/6 35 rst **Egå Engsø** (ALH) og 20/6 36 rst **Årslev Engsø** (BRS).

2. halvår: Efterårets første større obs: 30/8 155 S **Sødringholm Strand** (LTP). Efterårets største obs: Ferskvand: 5/10 1985 **Hornbæk Enge** (TBR). Saltvand: 8/10 670 **Yderste Holm** (MWH). Vinterens største obs: Ferskvand: 17/11 970 **Hornbæk Enge** (TBR). Saltvand: 11/12 480 **Alrø Egehoved** (AB).

Total: 30.748 (25.915) Indsendere: 110 Observationer: 982 Lokalteter: 115

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3462	3250	4144	1006	89	83	41	691	4703	5865	3936	3478

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Amerikansk Pibeand

Anas americana 01800 SU-art

30/10-2/11 1 han **Hornbæk Enge** fundet af LTP, og den blev i perioden indberettet af 27 observatører.

Fundet er SU-godkendt.

Det er 1. fund fra DOF Østjyllands område.

Amerikansk Pibeand, Hornbæk Enge Foto: Flemming H. Nielsen

Knarand *Anas strepera* 01820

Der er i år sket en stigning på 61 % i forhold til sidste år, hvor der endda var en fordobling i forhold til året før, hvilket er bemærkelsesværdigt, og så er det sket på ganske få lokaliteter.

Ynglepar: Der er indberettet 13-18 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 12-15 **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Større forekomster (lok.max >19): 25/3 38 rst **Egå Engsø** (GGU) og 21/4 88 rst **Hornbæk Enge** (LTP).

2. halvår: Større forekomster (lok.max >23): 30/10 232 rst **Hornbæk Enge** (LTP) og 16/11 144 rst **Egå Engsø** (HLL).

Total: 2340 (426) Indsendere: 73 Observationer: 514 Lokaliteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
60	10	130	217	116	172	94	199	296	469	441	136

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Krikand *Anas crecca* 01840

Der er sket et lille fald i årstotalen i forhold til sidste års rekord.

1. halvår: Forårets største obs (lok.max >250): 20/3 950 **Væth Enge** (PHJ), 26/3 540 **Vorup Enge** (LTP), 3/4 415 **Årslev Engsø** (LLH), 5/4 440 **Hornbæk Enge** (TBR) og 7/4 500 **Egå Engsø** (UTE). Sidste større obs: 13/6 190 **Søledet Strandenge** (LTP,CHJ).

2. halvår: Sommerfund: Sommerens største obs: 15/7 74 S **Overgårds Dige** (HLL). Første større obs: 19/8 426 **Vorup Enge** (BRA). Efterårets største obs (lok.max >437): 4/10 3001 **Vorup Enge** (BK), 28/10 1138 **Egå Engsø** (HLL), 3/11 900 **Hornbæk Enge** (KW) og 15/11 860 **Væth Enge** (PHJ).

Total: 33.019 (23.364) Indsendere: 102 Observationer: 1008 Lokaliteter: 132

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2256	1080	3996	3982	260	691	126	3299	4941	5547	5909	1232

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Amerikansk Krikand *Anas carolinensis* 01845

Der indberettes 1 rst han 26/4 og 29/4 på **Årslev Engsø** (KEH,HLÆ), der må dreje sig om samme fugl. Arten har tidligere været registreret i DOF Østjyllands område i 2003, 2005, 2009 og 2010.

Gråand *Anas platyrhynchos* 01860

Der indberettes 67-98 par på 14 lokaliteter, mens det indberettede materiale antyder 594 par.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >900): 8/1 2000 **Sødringholm Strand** (LTP), 14/1 952 rst **Væth Enge** (FOX), 10/2 2200 **Søledet** (FNI) og 12/2 1850 rst **Alrø Egehoved** (HP).

2. halvår: Større forekomster (lok.max >1000): 17/11 1400 rst **Hornbæk Enge** (TBR), 29/11 1400 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 28/12 1200 rst **Alrø Poller** (JG).

Total: 87.114 (78.398) Indsendere: 158 Observationer: 1871 Lokalteter: 320

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
17.982	15.721	5403	2204	1176	2035	1467	4247	4452	8171	10.934	13.322

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Spidsand *Anas acuta* 01890

Der indberettes 52 % flere fugle i år end sidste år, hvilket indhenter noget af sidste års tilbagegang.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >14): 16/1 86 **Sødringholm Strand** (LTP), 19/3 17 **Egå Engso** (LLH) og 3/4 29 **Mellempoldene** (LTP). Sidste obs: 18/6 3 **Årslev Engso** (JLI).

2. halvår: Sommerobs: 15/7 2 hun **Eskeplet**, 28/7 2 hun **Årslev Engso** og 29/7 1 hun **Overgårds Dige** (alle HLL). Første større obs i efteråret: 20/8 25 **Årslev Engso** (SSK). Største obs (lok.max >33): 30/8 79 S **Sødringholm Strand** (LTP), 31/8 77 S **Overgårds Dige** (HLL) og 15/9 39 **Egå Engso** (LLH).

Total: 1095 (1129) Indsendere: 50 Observationer: 310 Lokalteter: 31

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
95	56	135	115	8	3	5	259	189	80	91	59

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Atlingand *Anas querquedula* 01910

Der indberettes dobbelt så mange som sidste år, hvilket betyder, at vi igen er oppe på niveau med årene 1998 – 2001.

Yngel: Der er indberetninger om 2-3 par **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Første ses 28/3 2 rst **Brabrand Sø** (LB) og 1/4 2 rst **Årslev Engso** (HLL). Største obs (lok. max >3): 7/5 17 **Hornbæk Enge** (HLR), 7/6 7 rst **Årslev Engso** (KEH) og 28/6 5 rst **Egå Engso** (HLL).

2. halvår: (lok.max): 5/7 4 rst **Egå Engso** (JSC) og 6/7 17 **Hornbæk Enge** (LTP). Sidste 24/8 2 **Egå Engso** (LNS) og 7/9 1 **Hornbæk Enge** (LTP).

Total: 112 (75) Indsendere: 32 Observationer: 150 Lokalteter: 10

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	2	14	43	28	21	3	1	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Blåvinget And *Anas discors* 01920 SU-art

Endnu en ny art for DOF Østjylland, da der 2/6 observeres 1 ♂ rst **Egå Engsø** fundet af Allan Janniche, og efterfølgende er indrapporteret af 12 observatører. Fundet er SU-godkendt.

Skeand *Anas clypeata* 01940

Skeand, Kanhave

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Der indberettes i år det højeste antal Skeænder i rapportens historie. Det ser ud som om de mange nye engsøer har en positiv indvirkning.

Ynglepar: Indrapporteringerne antyder, at der er 4-8 par på 3 lokaliteter.

1. halvår: Forårets største obs: 15/4 44 **Egå Engsø** (GGU), 21/4 60 **Hornbæk Enge** (LTP), 21/4 22 **Årslev Engsø** (HLL) og 25/4 28 **Skærsø Engsø** (FNI).

Sommerens største obs (lok.max >4): 8/6 28 **Hornbæk Enge** (LTP), 9/6 10 **Årslev Engsø** (HLL) og 24/6 51 **Egå Engsø** (HLL).

2. halvår: Første større obs: 7/9 102 rst **Hornbæk Enge** (LTP). Øvrige større obs (lok.max >39): 5/10 140 **Hornbæk Enge** (TBR), 21/10 238 **Egå Engsø** (HLL) og

26/10 64 **Stubbe Sø** (HLL). Ligesom i 1. halvår ses enkelte overvintrende fugle, primært i de århusianske engsøer.

Total: 1877 (806) Indsendere: 77 Observationer: 522 Lokaliteter: 37

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	1	95	229	104	122	52	117	373	469	309	2

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Taffeland *Aythya ferina* 01980

Årets resultat viser det højeste antal nogensinde registreret, ikke alene med mere end det dobbelte af de seneste 10 års gennemsnit, men også langt over noget der tidligere er rapporteret for et enkelt år. Igen er det Egå Engsø der tegner sig for de største antal, idet denne lokalitet huser det største antal registrerede Taffelænder i hver eneste af årets måneder.

Der er kun meldt om ynglepar fra 3 lokaliteter: 2 par **Egå Engsø** (HLL), 1 par **Årslev v. Århus** (KEH) og 0-1 par **Illerup Ådal** (PLA), altså i alt 3-4 par, hvilket må anses for særdeles ringe. De seneste foregående år har dog ligget på 6-7 par.

1. halvårs største observationer er (lok.max >25): 1/1 65 **Årslev Engsø** (CHJ), 6/1 og 7/1 55 **Fussing Sø** (ALM,CSS), 14/1 500 **Egå Engsø** (ToLa), 14/1 47 **Lading Sø** (HET), 28/1 26 **Mossø** (AWM), 10/2 190 **Ebeltoft Færgenhavn** (JPL,JKL), 10/3 40 **Skanderborg Lillesø** (PLA), 11/3 30 **Hornbæk Enge** (MHH), 17/3 27 **Søbygård Sø** (CHØ) og 9/5 44 **Brabrand Sø** (SSK).

2. halvår er de største (lok.max >25): 12/10 1000 **Egå Engso** (UTE), 20/10 320 **Stubbe Sø** (JPL), 29/10 450 **Lading Sø** (AB), 18/11 371 **Årslev Engso** (LLH), 2/12 160 **Hornbæk Enge** (PHJ) og 20/12 45 **Væth Enge** (PHJ).

Total: 7977 (3721) Indsendere: 86 Observationer: 626 Lokalteter: 78

1) Total 2) Største observation 3) Egå Engso

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	848	520	480	220	213	300	34	587	802	2164	1338	471
2	500	216	225	80	80	200	19	333	507	1000	830	191
3	500	216	225	80	80	200	19	333	507	1000	830	191

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Troldand *Aythya fuligula* 02030

Det totale antal er steget hvert eneste år siden 2006, og er nu langt over det dobbelte af de seneste 10 års gennemsnit. Før 2006 lå det største totalantal helt tilbage i 1991 på 22.520 individer, så resultaterne for i år må siges at være meget flotte.

Anderledes er det med yngleparrene. Siden topåret 2008 har der været tale om en konstant tilbagegang i antallet af par. Hvor der i 2008 blev angivet 50-62 par fra 18 lokaliteter er vi i 2012 nede på 29-36 par fra 9 lokaliteter. Det skal dog retfærdigvis nævnes, at dette stadig er over resultaterne umiddelbart før 2008 med 29-30 par i 2007 og 18-25 par i 2006. Eneste lokaliteter med mere end et par er: 15-17 par **Egå Engso** (HLL) og 10-12 par **Hornbæk Enge** (LTP).

De største flokke i 1. halvår er (lok.max >500): 15/1 600 **Skanderborg Sø** (SHA), 22/1 2000 **Mossø** (PLA), 8/2 750 **Århus Østhavn** (GGU) og 10/3 686 **Egå Engso** (LLH,HLL).

2. halvår (lok.max >500): 25/8 732 **Stubbe Sø** (ABU), 18/10 1457 **Mossø** (BRS), 7/11 620 **Østerby Mose** (KEH), 16/11 610 **Egå Engso** (LBS) og 19/12 600 **Ebeltoft Vig** (JPL,JKL).

Total: 30122 (13.956) Indsendere: 131 Observationer: 1272 Lokalteter: 171

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	5383	3800	2444	1849	1490	720	664	1547	1997	3222	3029	3977
2	2000	750	686	675	554	513	250	732	783	1457	762	1200

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Bjergand *Aythya marila* 02040

Også i år et flot resultat for arten, omend det ikke helt kan måle sig med sidste års rekordantal. Det er dog stadig over det dobbelte af gennemsnittet, og det næsthøjeste siden 2000. Som sidste år er resultatet præget af nogle store flokke, som enkeltvis udgør langt hovedparten af hver enkelt måneds totaltal.

1. halvår giver følgende (lok.max >100): 8/1 1000 **Sødringholm Strand** (LTP), 8/1 850 **Eskeplet** (HLL) og 7/2 140 **Vester Hedekrog** (MWH). De sidste i foråret er 26/2 2 N **Overgårds Dige** (HLL), 26/2 7 **Alrø Strelshoved** (HLÆ) og 22/3 7 **Anholt** (FSV).

2. halvår: Efteråret første er 2/7 2 **Sødringholm Strand** (LTP), 7/7 5 han S **Overgårds Dige** (HLL) og 11/8 1 ♀ **Overgårds Dige** (HLL,LLH,PMM). For 2.halvår bliver de største flokke (lok.max > 100): 20/10

1500 **Hevringholm Strand** (TBR,TRK), 23/10 2000 **Store Sjørup Strand** (FNI), 23/10 400 **Sødringholm Strand** (LTP) og 16/11 3000 **Hevring Strand** (LTP).

Nogle få indlandsfund bliver det også til (lok.max): 22/1 2 han **Stubbe Sø** (HLL,LLH,PMM), 4/2 1 han **Skanderborg Sø** (MIV), 19/8 og 23/8 1 hun **Stubbe Sø** (KO), 25/12-27/12 1 hun **Årslev Engso** (HLL,CHJ,ToLa,LLH) og 30/12 2 **Stubbe Sø** (UTE).

Total: 9858 (4922) Indsendere: 25 Observationer: 83 Lokalteter: 31

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1969	790	7	-	-	-	7	2	90	3918	3016	59
2	1000	250	7	-	-	-	5	1	90	2000	3000	50

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Ederfugl *Somateria molissima* 02060

Efter et rigtigt godt år er vi nu tilbage på et noget middelmådigt resultat noget under de sidste 10 års gennemsnit. Det er dog langt fra det dårligste resultat i disse ti år. Året starter stærkt med over halvdelen af årstotalen liggende inden for årets to første måneder. Dette skal naturligvis ses i sammenhæng med, at det sidste år var de sidste måneder, der var de dominerende.

Som sædvanligt er antallet af ynglepar særdeles vanskeligt at opgøre for denne art, og bearbejdnings i DOFbasen efterlyses derfor kraftigt fra de der kender lokaliteterne, og dermed bedst kan vurdere det reelle antal par. Måske derfor svinger antallet af rapporterede ynglepar også voldsomt fra år til år. Der er i år meldt om 136-194 par fra 14 lokaliteter, hvoraf følgende med mere end 10 par: 75-100 par **Hov Røn** (CHJ), 33-40 par **Alrø Poller** (JG) og 10-15 par **Barnekold** (MWH).

Ederfugletræk, Issehoved

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Året starter flot med 1. halvårs største observationer (lok.max >1500): 1/1 1600 **Hevringholm Strand** (FOX), 4/1 19.260 V **Anholt** (FSV), 6/1 2200 **Fjellerup Strand** (TBR), 8/1 10.000 **Sødringholm Strand** (LTP), 14/1 1770 **Store Sjørup Strand** (FOX) og 4/2 2500 **Skærbæk Hest** (JFR).

Også 2. halvår giver pæne flokke (lok.max ≥1500): 12/10 1500 **Issehoved** (MWH), 21/10 5000 **Gåsehage** (SSL), 3/11 1500 **Overgårds Dige** (LTP) og 12/12 8000 **Sødringholm Strand** (LTP).

Indlandsobservationer meldes kun fra en enkelt lokalitet: 24/3 1 han **Egå Engso** (CHJ). Det er i øvrigt 2. fund fra lokaliteten.

En ederfugl han med store hvide sejle på ryggen, sås den 9/10 på havet ud for **Århus Østhavn**, (KO). (Foto: <http://birdsdk.blogspot.dk/2012/10/sailed-eider-9102012-off-aarhus-east.html>). Desværre forlod fuglen hurtigt lokaliteten og sås således kun en enkelt eftermiddag. Det er første fund af en Ederfugl i Østjylland med hvide sejle på ryggen, men hvorvidt det med sikkerhed er en Nordatlantisk Ederfugl af formen borealis er endnu uafklaret, da genetisk opblanding af borealis og nominatformen mollissima

potentielt kan forekomme. En sådan bestemmelse bør derfor bygge på en kombination af flere karakterer i kombination med billedokumentation så længe vi endnu er usikre på deres hyppighed og bestemmelse.

Total: 117.543 (127.742) Indsendere: 92 Observationer: 1705 Lokalteter: 116

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	41.905	22.943	4142	1020	1256	1536	1738	869	3816	16.436	10.665	11.217
2	19.260	10.000	1500	530	150	400	800	250	950	5000	5000	8000

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* 02070

Igen i år var der fornemt besøg af en Kongeederfugl, som dermed bliver det 13. siden 1994. Fuglen observeredes 25/11 ved **Fornæs** (ASF), og beskrives således: Trækkende syd sammen med en adult ederfugl han. Adskilte sig fra denne ved at være lys fortil og sort bagtil med næsten sorte vinger blot med smalt hvidt felt dannet af store og mellemste dækfjer, samt lidt mindre størrelse. De to ederfugle gik sammen til rast ca. 1 km ude, og helt ude af syne for mig pga. høje bølger. Minutterne går og småregnen begynder at tage lidt til, så jeg er på nippet til at afskrive fuglen til glemmebogen, som en af dem der forsvandt. Efter ca. 10 min. genfinder jeg til min store lettelse igen fuglen, nu flyvende alene mod syd og noget tættere på end første obs og bestemmelsen faldt nu prompte. Jeg kan nu følge fuglen uafbrudt i vel 1 minuts tid, hvorunder den passerer forbi i en nærmeste afstand på ca. 4-500 m. Nu ses også tydelig opsvulmet gullig næbknop, blåligt hoved, hvid lærplet indrammet af sort og sort bagryg. Er efterfølgende blevet lidt usikker på om fuglen var helt adult som bedømt under observationen. Det skyldes at det hvide felt i vingen var ret smalt, hvilket tyder på 3K, omvendt var næbknoppen stor som på en adult. Derfor 3K+.

Havlit *Clangula hyemalis* 02120

Antallet af rapporterede fugle af denne art svinger en del fra år til år. Det ligger denne gang noget over gennemsnittet, og som det 4. største siden 2000. Der er da også nogle for arten ganske pæne flokke imellem.

1. halvår (lok.max >5): 6/1 6 han **Hevring Flak havområde** (TBR), 14/1 16 **Sødringholm Strand** (LTP), 17/1 7 **Hov Røn** (PM), 25/3 5 **Bønnerup Strand** (HMS), 14/4 16 **Gjerrild Nordstrand** (ASF) og 15/4 23 **Kattegat n.f. Anholt** (JPIP, KO). Forårets sidste er: 15/4 6 (ASF) og 21/4 2 (JSC) **Gjerrild Nordstrand**.

2. halvår: Efterårets første er 23/10 5 han N (HLL,LLH,PMM,SSL), 1/11 1 han S (LLH,HLL,PMM), 12/11 1 (PJA) alle **Fornæs** og 12/11 1 fou **Øster Hedekrog** (MWH). Fra øvrige lokaliteter ud over allerede nævnte (lok.max): 16/11 1 han **Lystrup Strand** (LTP) og 29/11 1 han **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 179 (151) Indsendere: 19 Observationer: 60 Lokalteter: 16

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	61	12	26	53	-	-	-	-	-	5	20	2
2	16	2	7	23	-	-	-	-	-	5	3	2

Sortand *Melanitta nigra* 02130

Efter sidste års meget flotte resultat er vi nu tilbage på et noget lavere antal, men stadig en del over gennemsnittet. Især januar måned skiller sig ud med et meget højt antal. Også sommeren igennem er der registreret pæne antal i forhold til tidligere, omend naturligvis på et noget lavere niveau end resten af året.

Største observationer er i 1. halvår (lok.max ≥ 2000): 6/1 2500 **Hevring Flak havområde** (TBR), 8/1, 14/1 og 20/1 5000 **Sødringholm Strand** (LTP), 8/1 2300 **Eskeplet** (HLL), 9/1 og 13/3 2000 **Anholt** (FSV), 14/1 2750 **Store Sjørup Strand** (FOX) og 14/1 2200 **Lystrup Strand** (CHJ).

I 2. halvår er de største (lok.max ≥ 1000): 10/9 8663 N **Fornæs** (HLL), 20/10 2000 **Store Sjørup Strand** (TBR,TRK) og 28/12 1000 **Sødringholm Strand** (LTP).

En del indlandsobservationer er der også: 17/3 1 hun **Søbygård Sø** (CHØ), 8/4 10 trk **Bryrup** (AWM), 11/4 1 han og 1 hun **Brabrand Sø** (SSK), 11/4 2 trk **Gludsted Plantage** (AWM), 12/4 3 **Vorup Enge** (LTP), 13/4 3 **Brabrand Sø** (KEH), 13/4 2 **Årslev Engsø** (KEH), 22/4 6 **Egå Engsø** (HLL,LLH), 23/10 1 han **Brabrand Sø** (KEH) og 10/11 1 han **Egå Engsø** (HLL,LLH,LBS).

Total: 179 (151) Indsendere: 19 Observationer: 60 Lokalteter: 16

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	23.929	6870	6709	1022	215	218	558	1313	10.615	3823	2705	1463
2	5000	1500	2000	250	75	200	242	565	8663	2000	690	1000

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Brilleand *Melanitta perspicillata* 02140 SU-art

I **farvandet ud for Grenå** blev der 16/4 observeret en så sjælden gæst som en Brilleand (KO). Fuglen blev set først rastende, og derefter trækkende og angives som værende en 2K han. Foto og yderligere omtale findes på birdsk.blogspot.com. Arten er kun observeret i denne rapports område en gang tidligere: Øster Hedekrog i 1990.

Fundet er SU-godkendt.

Fløjlsand *Melanitta fusca* 02150

Med et resultat markant over gennemsnittet får vi endnu et år med fremgang for arten, og med det næsthøjeste antal nogensinde. Største flok kan ikke helt måle sig med sidste års, men de store flokke går dog igennem de fleste af månederne.

1. halvår (lok.max ≥ 200): 6/1 200 **Hevring Flak havområde** (TBR), 15/4 351 **Kattegat n.f. Anholt** (JPIP,KO) og 19/5 500 **Lystrup Strand** (FNI).

Der er flere sommerfund, følgende (>5): 13/6 150 **Hevring Strand** (LTP,CHJ), 13/6 150 **Søledet Strandenge** (LTP,CHJ), 1/7 40 N og 11 S **Overgårds Dige** (HLL), 1/7 34 **Rygård Strand** (JSP) og 15/7 6 SV **Hassensør** (ALM).

2. halvår (lok.max >200): 19/8 500 **Hevringholm Strand** (FNI), 19/8 250 **Lystrup Strand** (FNI) og 10/9 260 N **Fornæs** (HLL).

Total: 4888 (3211) Indsendere: 45 Observationer: 211 Lokalteter: 37

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	636	548	279	498	596	310	91	780	501	515	89	45
2	200	171	64	351	500	150	40	500	260	300	24	18

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Hvinand *Bucephala clangula* 02180

Året viser sig at blive det næstbedste for arten siden 1999, kun overgået af 2010, og ligger en del over det gennemsnitlige for de seneste 10 år. Som sidste år ligger antallet af fugle i årets første måneder meget højt, og det gode resultat fortsætter relativt langt hen på året, men også afslutningen på året ligger pænt.

Arten yngler normalt ikke inden for denne rapporters område, men der er dog i år observeret et enkelt par 29/6 som kan være et ynglepar. Der er tale om 2 ad og 8 juv 29/6 **Fussing Sø** (JSP). Det vil være interessant at se, om der også i 2013 dukker et muligt ynglepar op.

De største flokke i 1. halvår er (lok.max >500): 1/1 600 **Fjellerup Strand** (FOX), 15/1 900 **Knebel Vig** (HPE), 10/2 700 **Rygårde** (FNI), 10/2 550 **Lystrup Strand** (FNI), 14/2 700 **Langør** (MWH), 16/2 1000 **Randers Fjord** (AWM) og 26/2 800 **Alrø Strevelshoved** (HLÆ).

Forårets sidste større flokke er (>5): 6/5 8 **Splidholm** (JOP), 9/5 7 **Sminge Sø** (HAT) og 20/5 8 **Overgårds Dige** (HLL). 4 lokaliteter har i juni, juli og august større antal (lok.max ≥10): 29/6 10 **Fussing Sø** (JSP), 23/8 165 **Stubbe Sø** (KO), 24/8 18 **Mossø** (BRS) og 27/8 65 **Grund Fjord** (FNI).

I 2. halvår er de største flokke (lok.max ≥200): 10/11 250 **Mellempoldene** (LTP), 1/12 289 **Mossø** (BRS), 12/12 250 **Sødringholm Strand** (LTP), 19/12 560 **Alrødæmningen** (HLL,LLH,PMM), 19/12 310 **Alrø Strevelshoved** (HLL,LLH,PMM), 28/12 250 **Norsminde Fjord** (OS) og 28/12 200 **Horsens Fjord** v. Alrø (JG).

Total: 24.678 (20.236) Indsendere: 120 Observationer: 1114 Lokalteter 175

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	6418	7676	2026	936	44	55	45	280	179	1025	2306	3688
2	900	1000	400	450	8	12	8	165	45	207	281	560

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Lille Skallesluger *Mergellus albellus* 02200

Efter sidste års lidt lave antal et år med det højeste antal nogensinde rapporteret, og over det dobbelte af gennemsnittet. Antallet af indsendere og lokaliteter er dog det samme som sidste år. Især februar gør sig bemærket med et tal, der alene for denne måned ligger over gennemsnittet for hele det årlige gennemsnit for de seneste ti år.

1. halvår giver følgende lokale maksima (≥10): 10/1 12 **Norsminde Fjord** (HLÆ), 15/1 12 **Salten Langsø** (GGU), 22/1 10 **Stubbe Sø** (HLL,LLH,PMM), 7/2 84 **Alrø Strevelshoved** (HLÆ), 13/2 48 **Alrø Alhale** (RR) og 11/2 100 **Alrø Egehoved** (JJ). De mange omkring Alrø er dog sikkert de samme fugle. De sidste i foråret ses 9/4 1 hun **Pøtsø** (BRS) og 12/4-21/4 1 hun **Hornbæk Enge** (LTP).

2. halvår: Efteråret første er 12/11 2 **Stubbe Sø** (HLL) og 19/11 1 han **Bønnerup Strand** (UTE,BBH). Største flokke (lok.max \geq 5): 5/12 5 **Bønnerup Havn** (BBS), 19/12 7 **Mossø** (HLL,LLH,PMM), 27/12 8 **Årslev Engso** (LLH), 28/12 11 **Norsminde Fjord** (OS) og 28/12 9 **Stubbe Sø** (LLH,HLL).

Total: 509 (236) Indsendere: 56 Observationer: 229 Lokalteter: 42

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	93	292	37	4	-	-	-	-	-	-	6	77
2	12	100	7	1	-	-	-	-	-	-	2	11

Toppet Skallesluger *Mergus serrator* 02210

Et rigtig flot årsresultat og det næsthøjeste registrerede antal. Totaltallet ligger da også pænt over gennemsnittet. Bedste år hidtil var 2008 med en total på 7009, så der er stadig lidt op til denne rekord. I rapporten for 2011 blev angivet, at der kunne være ynglepar i **Norsminde Fjord**, og dette kan heldigvis bekræftes i år, da der er rapporteret 4-6 par (CHJ). Dette er så til gengæld også de eneste par, der er rapporteret. Det er som regel kun ganske få ynglepar, der rapporteres fra området, men der må være lidt flere derude, så hermed en opfordring til at komme ud for at finde dem.

1. halvår (lok.max >100): 26/2 250 **Alrø Strevelshoved** (HLÆ), 20/5 151 **Overgårds Dige** (HLL) og 12/6 118 **Sødringholm Strand** (CSS).

2. halvår (lok.max >100): 25/7 320 **Sødringholm Strand** (LTP), 10/8 175 **Eskeplet** (LTP), 17/8 385 **Overgårds Dige** (LTP), 4/11 175 **Alrødæmningen** (DB), 9/11 148 **Alrø Strevelshoved** (LLH,HLL,PMM) og 18/11 200 **Kalø Vig** (FNI).

Total: 6673 (5103) Indsendere: 83 Observationer: 561 Lokalteter: 115

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	703	566	404	458	272	190	668	625	458	906	1044	379
2	81	250	46	95	151	118	320	385	115	131	200	87

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Stor Skallesluger *Mergus merganser* 02230

En ganske lille tilbagegang i forhold til sidste år, men dog meget tæt på, og stadig en del over gennemsnittet. Til forskel fra sidste år er januar bedste måned, efterfulgt af et par måneder med relativt høje tal. Årets afslutning ligger dog også pænt.

De største flokke i 1. halvår ses på følgende lokaliteter (lok.max >100): 8/1 128 **Salten Langsø** (BRS), 15/1 300 **Skanderborg Sø** (SHA), 28/1 110 **Tange Sø** (KTR), 11/2 120 **Alrø Egehoved** (DB) og 19/3 132 **Torup Sø** (AWM).

De sidste forårsfugle ses 22/4 8 hun **Salten Næs** (HMS), 3/5 2 **Mossø** (LNS) og 15/5 2 **Lillesø** (LNS). Der er i år flere oversomrende fugle: 2/6 1 hun **Fuglsø Strand** (MLA), 17/6 1 **Tunø** (KJ), 17/6 3 **Hornbæk Enge** (HMS), 12/7 6 hun **Norsminde Fjord** (LNS) og 27/7 1 hun **Knudsø** (TSJ). I 2. halvår dukker de første op 8/9 1 hun **Tange Sø** (KAHA), 30/9 15 **Alrø** (IRHK) og 5/10 10 **Salten Langsø** (LNS).

De største flokke i 2. halvår er (lok.max >30): 26/11 94 **Pøtso** (LNS), 30/11 370 **Salten Langsø** (BRS), 8/12 115 **Mossø** (EDY), 19/12 71 **Skanderborg Sø** (HLL,LLH,PMM) og 28/12 65 **Stubbe Sø** (LLH,HLL).

Total: 4318 (40409 Indsendere: 106 Observationer: 680 Lokalteter: 134

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1193	927	587	120	4	5	7	-	16	76	543	840
2	300	120	132	18	2	3	6	-	15	39	370	237

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter

Hvæpsevåge *Pernis apivorus* 02310

Der er i alt indrapporteret 7-8 ynglepar fra ligeså mange lokaliteter, hvilket er i samme størrelsesorden som sidste år.

Årets første fugle ses 9/5 1 ex hhv. **Risskov Skov** (RDN) og **Anholt** (KMD). Der noteres i alt 246 træk-kende fugle i perioden 9/5-9/6. Største trækforekomster i maj måned er 20/5 57 **Gjerrild Nordstrand** (ASF, KO) og samme dag 23 **Anholt** (CO), måske nogle af de samme fugle. Herefter følger spredte observationer. I juni ses 44 fugle og i juli 47 fugle, rensat for de mest oplagte gengangere.

I andet halvår ses en del fugle, og største enkelte observationer er hhv. 5/9 17 SV **Katholm Skov** (BNH) og 13/9 12 SV **Ålsrode Strand** (HOF). I perioden 4/8-19/9 ses i alt 48 træk-kende fugle. Årets sidste observationer er alle fra 19/9: 1 **Sejs Hede** (VM), 2 SV **Feldballe** (KO) og 1 S **Strandkær** (DD).

Total: 512 Indsendere: 66 Observationer: 213 Lokalteter: 110

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	301	50	52	55	5	-	-	-

Sort Glente *Milvus migrans* 02380

Sammenlignet med sidste år, er der i år noget færre observationer af Sort Glente.

1. halvår: De første ses 11/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (FNI), 22/4 1 SV **Hassensø** (APN) og 27/4 3 S **Katholm Skov** (OFR). I løbet af maj måned er der flere observationer: 1/5 1 Ø **Gjerrild, Bakken v. Overskov** (LLH,HLL,OFR), 1/5 1 Ø **Ålsrode** (OFR), 4/5 2 **Langdal Gårde, Samsø** (APN), 5/5 1 **Issehed** (MWH,APN) og 11/5 1 **Rude v. Saksild** (UTE). I juni ses 2 fugle hhv. 3/6 1 **Koed Enge** (EDE) og 9/6 1 **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: 13/7 1 **Tåstrup Århus** (EO) og 4/9 1 **Grenå Enge/Kragsø** (PJA).

Total: 15 (16) Indsendere: 13 Observationer: 15 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	5	7	2	1	-	1	-	-	-

Rød Glente *Milvus milvus* 02390

De seneste års fremgang for arten fortsætter i år. En overnatningsplads på Djursland, der benyttes af mange glenter, har bidraget til et rekordantal observerede fugle i årets første måneder. Der er meldt om 9-13 ynglepar.

Forår. Træk: 212 trækkende/trækforsøgende fugle i perioden 2/3-2/6. Trækket kulminerer ult. april, flest (lok.max >4): 28/3 11 trk **Fornæs** (HOF), 22/4 13 trk **Hassensør** (APN), 12/4 9 trk og 28/5 6 trk **Grenå By** (APJ,SSL), 27/4 8 **Katholm Skov** (OFR), 1/5 8 trk og 14/4 6 trk **Gjerrild Overskov** (OFR,HLL,PMM,LLH m.fl.), 4/5 5 trk **Katholm Skov** (HOF,OFR). Som tidligere år er der givetvis en del gengangere blandt de fugle, der ligger og kører rundt på det nordlige Djursland i foråret, hvor et egentligt udtræk ifølge radarstudier er yderst begrænset.

Følgende lokaliteter har de største observationer af rastende, fouragerende eller overflyvende rød glente i 1. halvår (lok.max >4): **Nødager** har 5 observationer i perioden 22/1-23/2 af op til 30 fugle (HLL,LLH,PMM,ToLa,MLA,FNI). **Pederstrup** har 2 observationer af op til 6 fugle i perioden 1/3-2/3 (BGO). **Kærby** v. Kolindsund har 2 observationer af 5 fugle i perioden 22/2-24/3 (TC). Desuden 30/1 7 fou **Kolind** (SAR), 5/2 5 **Kelstrup** (EO), 27/4 5 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU), 30/4 5 of **Feldballe** (KO), 1/5 5 of **Gjerrild** (LLH,HLL,PMM), 27/5 6 of **Stensmark** (OLL) og 27/5 6 of **Dolmer** (OLL).

Efterår: Træk: 7 obs af 11 trækkende fugle i perioden 7/7-28/10. Flest (lok.max >1): 10/10 5 trk **Kysing Næs** (KEH). Følgende lokaliteter har flest observationer af rastende, fouragerende eller overflyvende fugle i efteråret/vinteren: **Kastrup-Bøjen** har 5 observationer i perioden 26/8-7/11 af op til 13 fugle (IFJ,FNI). **Nødager** har 2 observationer i perioden 20/12-28/12 af op til 11 fugle (LLH,HLL,PMM). **Albøge og Svenstrup** har 2 observationer i perioden 22/10-29/11 af op til 10 fugle (BJS). Desuden 1/8 5 rst **Gravlev** (GØS), 30/8 8 of **Korup Sø** (KO), 1/9 5 of **Hejlskov** (MAA), 19/11 12 rst **Fannerup Mark** (UTE).

Total: 1332 (519) Indsendere: 176 Observationer: 804 Lokaliteter: 343

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
102	99	205	257	183	89	65	67	80	66	57	62

Havørn *Haliaeetus albicilla* 02430

Et tilbagekig i lokalrapporten sætter den positive udvikling for Havørnen i relief. I lokalrapporten fra 1985 betegnedes arten således som "en sjælden trækgæst og en meget sjælden vintergæst" og i en 20 år gammel lokalrapport fra 1992 kunne man læse, at "for 4. år i træk overvintrede havørnen på 2 lokaliteter", der i øvrigt var Salten Langsø og Stubbe Sø. Der sås i alt 5 havørne dette år.

I 2012 er årstotalen nået op på 229, så det er tydeligt, at der er sket meget på de 20 år, selvom der uundgåeligt er en del gengangere i det indrapporterede materiale. Det er der dog til dels taget højde for ved at månedstotaler er beregnet på baggrund af månedsmaksimum for hver lokalitet.

Observationerne er som sædvanligt især fra det midtjyske søhøjland samt fra en række kystområder. Af indrapporteringerne ses, at der igen i 2012 var et succesfuldt ynglepar ved **Salten Langsø**. Derudover er der et par i **Skanderborg Kommune**, og havørnen er også ved at etablere sig som ynglefugl et sted på **Djursland**, som noget helt nyt. I 2012 var der 48 havørnepar med rede i Danmark, heraf var hele 11 par nye.

I 1. halvår observeres der 20 trækkende fugle i Østjylland i perioden 14/1-28/5, hvoraf nogle sikkert er lokale trækbevægelser, flest 11/4 2 N **Sødringholm Strand** (LTP). Kun 5 af de trækkende fugle i foråret er fra Djursland.

I 2. halvår ses 8 trækkende i perioden 25/8-13/12, flest 8/10 2 Ø **Ørnbjerg Mølle** (JPL,JKL), der evt. kan være de rastende fugle fra Stubbe Sø.

Følgende lokaliteter har flest observationer af rastende Havørne:

Salten Langsø-området har 51 obsdage i perioden 2/1-7/12 (13 indsendere). Der ses op til 2 ad og 2 1K (yngleparret). Derudover er der indrapporteret en 2K+ fugl.

Havørn, Issehoved

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Mossø-området har 30 obsdage i perioden 1/1-28/12 (21 indsendere). Største observation 24/1 4 **Emborg Odde** (VM). Stort set alle aldersklasser er repræsenteret, men de fleste observationer drejer sig om gamle fugle. Flere sommerobservationer.

Årslev Engsø/Brabrand Sø har 13 obsdage fra månederne feb-juni og aug-sep (12 indsendere). Følgende aldersklasser er rapporteret: Juv, 2K+, 3K og 4K+ og adult. Nogle kan muligvis være fugle der strejfer fra Skanderborg-området.

Skanderborg Sø har 19 obsdage i perioden 14/1-12/11 (13 indsendere). Der ses op til 3 fugle i februar. Både 1K, 2K, 2K+ og ad er rapporteret. Observationer stammer fra månederne jan-mar, maj samt juli-nov.

Alrø-området har 44 obsdage i perioden 6/1-30/12 (26 indsendere) fordelt på månederne jan-feb, maj og aug-dec. Flest ses 5/2 3 (CHJ,HLL,LLH). Der rapporteres både juv, 2-3K, imm og adulte. Det er kendt, at der har været ynglende fugle på Vorsø i Horsens Fjord, der ligger lige uden for DOF Østjyllands område.

Randers Fjord-området har 23 obsdage i perioden 2/1-28/12 (11 indsendere) af fugle i følgende aldre, juv, 2K, 2K+, imm og ad. Observationerne er fra månederne jan-apr og okt-dec. Flest 10/2 2-3 2K/2K+ **Randers Fjords udmunding** (TBR,FNI).

Stubbe Sø har 18 obsdage i perioden 10/2-30/12 fra månederne jan-feb, april, maj og aug-dec (14 indsendere). Det bemærkelsesværdige er, at det drejer sig om to gamle fugle.

Rugård har 12 obsdage i perioden 9/3-26/12 (8 indsendere), op til 2 gamle fugle. Herudover ses en juv. Som ved Stubbe Sø er observationerne her yderst interessante. Det er sandsynligvis de samme fugle, der er tale om.

Samsø har i år kun 4 fugle, hvilket er få i forhold til 2011, hvor der rapporteredes om minimum 11 forskellige individer.

Fra øvrige lokaliteter skal en enkelt observation fremhæves, 27/1 4 of **GI. Rye** (EDY), der drejer sig om 2 ad og 2 imm.

Total: 229 (160) Indsendere: 111 Observationer: 373 Lokalteter: 121

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
25	43	17	21	21	6	7	21	10	21	13	24

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter. Alle observationer fra træk-lokaliteter er dog medregnet (gengangere dog frasorteret).

Rørhøg *Circus aeruginosus* 02600

Årstotalen ligger igen lidt over 10-årsgennemsnittet. Der rapporteres om 25-29 ynglepar fra 22 lokaliteter, hvilket er lidt færre end i 2011.

Flest par ses ved **Kragemosen** 1-2 par og følgende med formodet 2 ynglepar, **Permelille Samsø**, **Dronningborg Bredning** og **Hollandsbjerg Holme**.

1. halvår: De første fugle ankommer normalt 18/3 1 **Brabrand Sø** (MJH), 19/3 1 **Lisbjerg** (JVV) og 19/3 1 **Årslev Engso** (LLH,PMM). Foråret giver i alt kun 55 trækkende fugle i perioden 19/3-1/6, hvoraf de 21 ses på **NØ-Djursland**, flest 1/5 4 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HLL,LLH,PMM).

2. halvår: I efteråret noteres 26 trækkende fugle i perioden 7/8-6/10, flest 30/8 3 S **Sødringholm Strand** (LTP). En mager omgang. Sidste ses 20/10 1 **Anholt** (FSV), 20/10 og 24/10 1 **Brabrand Sø** (SSK) og en lidt sen 14/11 1 hun **Vedø, Kolind** (EV).

Total: 1071 (866) Indsendere: 121 Observationer: 800 Lokaliteter: 220

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	26	316	234	115	74	174	114	17	1	-

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* 02610

Lidt usædvanligt er der observationer alle årets måneder. Til gengæld er både forårs- og efterårstrækket meget svagt, sikkert pga. mangelfuld dækning af trækstederne.

1. halvår: Foråret giver i perioden 3/4-28/5 18 trækkende fugle, heraf kun 5 ved **Gjerrild**, hvilket er meget få. Flest trækkende ses 5/4 5 **Anholt** (FSV). Sidste er 30/5 1 **Røved** (HLA) og 3/6 1 hun of **Hvalløs Kær** (KWS,AO).

Sommeragttagelser: 28/6 1 hun fou **Malling** (PM) og 13/7 1 hun of **Skødstrup** (CBB). Der foreligger dog ingen oplysninger om yngleadfærd.

2. halvår: Efterårets første ankommer 9/8 2 V **Fornæs** (HLL). Der observeres i alt 7 trækkende i perioden 9/8-20/10. Et par større antal rastende fugle skal nævnes, 8/10 4 **Anholt** (FSV) og 28/11 4 **Herredsenge** (FNI).

Total: 192 (260) Indsendere: 74 Observationer: 178 Lokaliteter: 104

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	25	18	29	19	2	1	3	13	21	28	15

Steppehøg *Circus macrourus* 02620

Trods de mange fugle der sås i Danmark i 2012, blev det ikke til observationer i DOF Østjyllands område.

Sidste år sås hele 5 fugle i Østjylland, hvilket da også var rekordmange.

Hedehøg *Circus pygargus* 02630

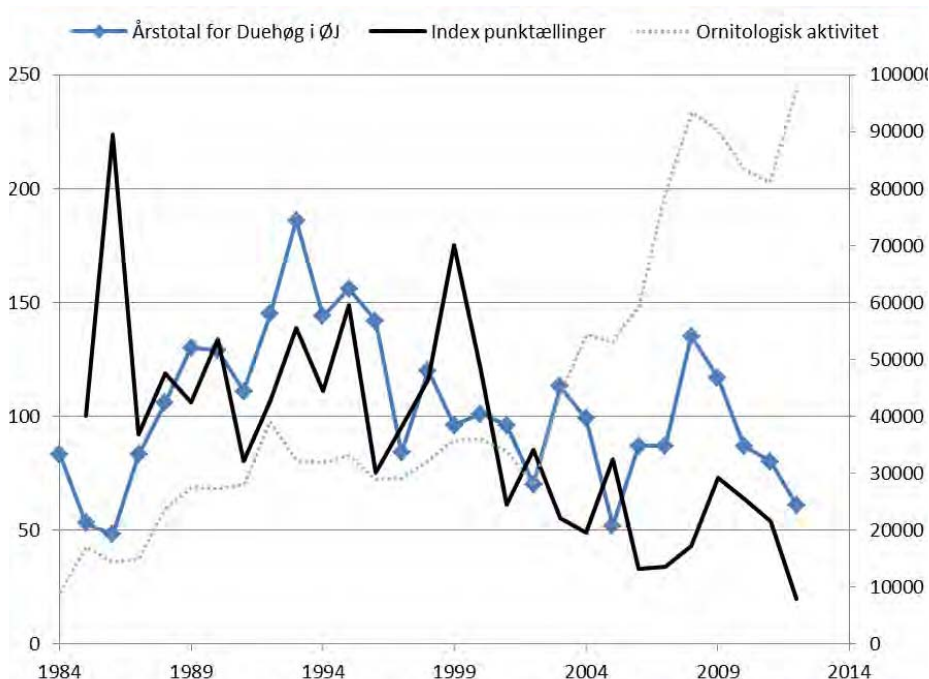
4 observationer af 3-4 fugle.

Årets observationer: 20/5 1 3K+ hun trk **Gjerrild Nordstrand** (KO,ASF), 28/5 1 hun NØ **Emmedsbo Plantage** (KEH) og samme dag 28/5 1 2K trkf **Gjerrild** (HP,GGS,ASF m.fl.). De to sidstnævnte kan måske være samme individ. Desuden en af de mere usædvanlige, 22/7 1 han of **Dystrup Sø** (PASH,Tony Fox).

Duehøg *Accipiter gentilis* 02670

DOF har tidligere vurderet, at den danske bestand af Duehøge er unaturligt lille, og at ulovlig bekæmpelse formentlig er hovedårsagen hertil. Det er påfaldende, at Duehøgen trives nogenlunde i mange statsskove, mens den mangler i private skove – særligt hvor der er intensive udsætninger af fasaner. I Danmark yngler der cirka 500 par Duehøge, men biologer skønner, at der er ynglesteder til i hvert fald 1000 og måske op imod 1500 par. Dansk Ornitologisk Forenings punkttællinger i yngletiden viser, at bestanden af Duehøge i Danmark er gået tilbage siden omkring år 2000, og den er nu reduceret med op til en tredjedel i forhold til niveauet i 1990'erne.

En tilsvarende negativ tendens ses i Østjylland på baggrund af de observationer, der indberettes på DOFbasen. Årstotalerne for Duehøg har de senere år været faldende trods en tydelig øget ornitologisk aktivitet, og dermed inden for en periode, hvor der samtidig er sket en generel stigning i indrapporteringen af fugle.

Figuren viser en sammenstilling af årstotaler i Østjylland og resultater af de landsdækkende punkttællinger i yngletiden (punkttællingsdata fra Heldbjerg, H. & Lerche-Jørgensen, M., 2012) sammenholdt med den ornitologiske aktivitet i Østjylland, udtrykt som det samlede antal poster i DOFbasen for hvert enkelt år. Antallet af observationer i DOFbasen pr. år, og dermed den ornitologiske aktivitet, er steget fra kun 9.000 i 1984 til næsten 100.000 i 2012.

I Østjylland er der tidligere set konflikter imellem Duehøge og de steder, hvor der er fasan-opdræt eller udsætningspladser. Der foregik for nogle år siden en systematisk indfangning af Duehøge i fælde ved fasanudsætningspladser i Frijsenborg-skovene. Der er oplysninger om, at der i årene 1997 til 2001 blev indfanget Duehøge, og at de efterfølgende blev transporteret væk fra området, for derefter at blive udsat i Silkeborg-skovene. I den nævnte periode blev der ved Frijsenborg indfanget op til 6 Duehøge pr. år. Regulering af vildt, herunder brug af fælde til fangst af fugle, kræver i dag særlig tilladelse fra Naturstyrelsens Vildtkonsulenter. Så vidt vides, er der ikke længere praksis for at give tilladelse til den slags fangster af rovfugle.

Og så til årets resultater i Østjylland, der igen ligger under det normale. Observationerne tyder på kun 5 ynglepar fra ligeså mange lokaliteter. Månedsfordelingen fremgår af tabellen nedenfor, og deraf ses, at de fleste observationer er fra foråret, hvor fuglene formodentlig er mest aktive. Desuden ses en mindre stigning i månedstotalerne i efteråret, hvilket kan skyldes fugle, der trækker til området nordfra.

1. halvår: I perioden 14/3-17/4 er der rapporteret 4 trækkende fugle.

2. halvår: Kun én trækobservation i efteråret, der endda nok drejer sig om lokal fugl.

Største observationer over hele året er 2 ex, og det drejer sig i alle tilfælde om formodede ynglefugle.

Total: 61 (87) Indsendere: 40 Observationer: 68 Lokaliteter: 49

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	9	13	8	7	3	3	2	9	2	3	4

Spurvehøg *Accipiter nisus* 02690

Der rapporteres om kun ca. 5 ynglepar, så der har heller ikke i år været gennemført nogen systematisk gennemsøgning efter reder. Årstotalen ligger noget under 10-års gennemsnittet primært pga. manglende rapportering fra trækstederne.

1. halvår: Der ses 533 trækkende fugle i perioden 14/3-28/5. Trækttotalen på **NØ-Djursland** er på 315. Største trækobservationer (lok.max ≥ 20): 13/4 20 N **Strandkær** (DD), 14/4 35 trk **Gjerrild, Bakken** (CO,JNK), 15/4 43 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF) og 21/4 29 **Præsteeng v. Fjeldholm** (EVL).

2. halvår: Der ses kun 83 trækkende fugle i perioden 4/8-1/11, flest 24/8 11 trk **Sønderbjerg, Anholt** (HOF). Det er således også et ringe efterår.

Total: 1577 (1814) Indsendere: 124 Observationer: 915 Lokaliteter: 252

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
71	76	169	531	195	23	37	113	72	111	106	71

Musvåge *Buteo buteo* 02870

Som normalt er det forårstrækket, der dominerer fuldstændigt i Østjylland, hvorimod efterårstrækket knapt nok bemærkes. 21-27 ynglepar tyder det på ud fra antal reder og indberettede ynglefugle.

1. halvår: I alt 7625 trækkende og trækforsøgende i perioden 26/2-28/5. **NØ-Djursland** har hovedparten med en træktotal på 6036. Største observationer (lok.max ≥ 150): 11/3 210 trkf **Fornæs** (PJA), 21/3

152 NV **Hemmed Plantage** (BJS), 25/3 200 trkf **Gjerrild Nordstrand** (OLL,ANB,ASF), 14/4 276 trk **Gjerrild** (CO,JNK) og 27/4 320 S **Katholm Skov** (OFR). Som det fremgår, ses mange fugle gøre trækforsøg, og det reelle antal der trækker ud, er derfor vanskeligt at opgøre. Returtræk observeres langs østkysten syd for Grenå. Uden for Djursland er største iagttagelser 16/3 174 trk **Moesgård Strand** (SSK) og 15/4 130 trk **Anholt** (FSV).

2. halvår: 634 trækkende i perioden 19/8-28/10, flest 10/10 112 V **Lushage, Samsø** og 11/10 205 V **Balen/Østerløkken** (begge MWH). Det er normalt med et vist træk hen over Samsø om efteråret under de rette vejrforhold.

Total: 13.209 (10.593) Indsendere: 193 Observationer: 2834 Lokalteter: 693

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
393	534	4644	3272	1417	247	214	409	422	840	385	432

Fjeldvåge *Buteo lagopus* 02900

Årets total er igen meget høj til trods for at sandsynlige gengangere er frasorteret ved beregningen af månedssummerne. Selve trækket er dog noget mere behersket, idet de fleste observationer drejer sig om rastende fugle.

1. halvår: I alt 40 trækkende/trækforsøgende fugle i perioden 4/2-28/5, hvoraf de 20 er fra **Nordøstdjursland**. Flest trækkende er 15/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF). Forårets sidste ses med udgangen af maj, hvor der 28/5 er 4 observationer, mens sidste ses 29/5 1 **Ålsrode** (HOF).

2. halvår: Efterårets første ankommer tidligt 4/9 1 **Kolindsund vestdel** (UBM), mens de følgende er mere normale, 22/9 1 **Salten** (BRS) og 24/9 1 V **Sødringholm Strand** (LTP). Efteråret giver kun 5 trækkende fugle i perioden 24/9-5/11. Ingen bemærkelsesværdige observationer i øvrigt.

Total: 275 (129) Indsendere: 103 Observationer: 381 Lokalteter: 136

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
35	58	57	41	25	-	-	-	4	15	16	24

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* 02930 SU-art

Ingen observationer i år.

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* 02920 SU-art

Der foreligger et fotodokumenteret fund af Lille Skrigeørn fra Østjylland i 2012, da der 2/6 ses en 2K-fugl over **Karlsbjerg ved Dråby** (KO). Fuglen raster kortvarigt, inden den flyver mod nord. I samme periode ses flere andre skrigeørne rundt omkring i landet, bl.a. i Skagen. 27/5 foreligger en observation af ubestemt skrigeørn ved **Handrup** i samme område, og det kan have været samme fugl. Det sydlige Djursland viser sig således igen at være stedet for returtrækkende rovfugle.

Det er 4. fund i DOF Østjyllands område, der er godkendt af SU.

Kongeørn *Aquila chrysaetos* 02960

5 fugle må siges at være tilfredsstillende. Et par interessante sommerobservationer.

29/3 1 2K Ø **Ålsrode Strand** (HOF), 14/5 1 2K+ **Gludsted Plantage** (JTK), 27/5 1 2K N **Gjerrild Nederskov** (JTL,Gert Rosenlund), 15/7 1 3K+ **Eskeplet** (HLL) og 20/7 1 4K **St. Hjøllund Plantage** (Ellen Daugaard Jepsen via Fuglenes Hus). Sidstnævnte er fotodokumenteret.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* 03010

Årets resultat ligger lidt under gennemsnittet for de seneste 10 år, og er i øvrigt ikke bemærkelsesværdigt på nogen måde. Der ses fugle gennem hele sommerhalvåret, men ingen tegn på yngleaktivitet.

1. halvår: Ankomst 21/3 1 S **Issehoved** (MWH,DMA), en lidt underlig trækretning på dette tidspunkt. Dernæst 2/4 1 **Salten Å** (JBA), og 3/4 foreligger 2 obs. Der ses 55 trækkende fugle i perioden 21/3-6/6, hvoraf de 21 er fra **Nordøstdjursland**. Dækningen af trækket har ikke været god, hvilket afspejler sig i de lave træktaal. Største observation 21/4 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (GGU m.fl.).

2. halvår: Der ses 28 trækkende fugle i perioden 15/7-30/9, heraf ses de 10 ved **Årslev Engso**, der ligger fint i forhold til fuglenes træk mod vest og sydvest. Flest observeres 22/9 3 V **Årslev Engso** (CKJ). Større antal rastende fugle ses som sædvanlig i det yderste af **Randers Fjord**, flest 18/8 5-7 (LTP,BIRL,TBR,TRK m.fl.). Ingen øvrige lokaliteter har observationer over 4 fugle. Årets sidste ses 7/10 1 **Hornbæk Enge** (HLR) samt 7/10 2 og 8/10 1 **Årslev Engso** (OTH,LLH,PMM).

Total: 258 (274) Indsendere: 90 Observationer: 242 Lokalteter: 94

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	56	26	5	13	90	56	11	-	-

Tårnfalk *Falco tinnunculus* 03040

Igen i år er der registreret et højt antal Tårnfalke, et godt stykke over gennemsnittet og det næsthøjeste antal i dette årtusinde, kun overgået af 2008, som lå ganske usædvanligt højt. Også antallet af indsendere, observationer og lokaliteter ligger i år meget højt. Der ringmærkes 97 unger.

I forhold til sidste år er antal ynglepar forøget kraftigt. Der er i år rapporteret 10-15 par fra i alt 14 lokaliteter. Kun en enkelt lokalitet har muligvis mere end ét par: 0-2 par **True Skov** (JLY).

Der er allerede fra starten af februar rapporter om trækkende fugle, men de første reelt trækkende er nok: 14/3 1 N **Moesgård Strand** (SSK), 16/3 1 trk **Femmøller** (UTE) og 19/3 1 N **Issehoved** (MWH). I alt bliver det til 36 trækkende i perioden 14/3-21/5, flest (lok.max ≥ 3): 21/4 3 N **Dragsmur** (CBB), 1/5 3 N **Issehoved** (MWH) og 20/5 5 **Gjerrild Nordstrand** (ASF).

I 2. halvår giver perioden 17/8-19/10 29 trækkende, (lok.max ≥ 3): 20/8 4 S **Hassensør** (DD) og 1/9 3 SV **Glatved Strand** (KO). De sidste trækkende er: 28/9 2 **Eskeplet** (TBR), 5/10 1 SV **Hassensør** (KO) og 19/10 2 **Årslev** (JOA).

Total: 1642 (1229) Indsendere: 152 Observationer: 1326 Lokalteter: 3247

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
128	122	153	166	178	110	96	136	173	116	153	111

Aftenfalk *Falco vespertinus* 03070

Der er i år ingen observationer af Aftenfalk.

Dværgfalk *Falco columbarius* 03090

Efter sidste år at have haft et rimeligt antal af denne art er vi igen tilbage i den lave ende og langt under gennemsnittet for de foregående 10 år. Vi er dog også tilbage med april som måneden med de fleste observationer.

Årets første ses allerede 25/1 1 **Overgårds Marker** (LTP) efterfulgt af 28/2 1 **NØ Besser Rev** (MWH) og 2/3 2 of **Eskeplet** (LNS). Med starten af april kommer der rigtig gang i trækket og 1. halvår giver (lok. max ≥ 2): 5/4 5 trk **Anholt** (FSV), 8/4 3 trk **Gjerrild Nordstrand** (JSC,LLH), 14/4 2 N **Gjerrild** (CO), 21/4 2 trk **Fjeldholm** (EVL) og 29/4 2 N **Dragsmur** (CBB).

Dværgfalk med Hvid Vipstjert, Nordsamsø Foto: MWH

De første i efteråret ses 27/8 1 **Gjerrild Nordstrand** (NJU), 6/9 1 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 6/9 1 **Vandkær Enge** (NJU). Kun 2 lokaliteter viser observationer af mere end 1 fugl: 24/9 2 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 7/10 2 S **Fornæs** (JSC). Årets sidste: 11/11 1 **Jernhatten** (PJA) og 18/11 1 hun **Årslev Engso** (TVI).

Total: 115 (177) Indsendere: 44 Observationer: 102 Lokaliteter: 51

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	9	44	27	-	-	1	17	10	5	-

Lærkefalk *Falco subbuteo* 03100

Sidste års fine resultat har i år vendt sig til et resultat langt under gennemsnittet. Igen er maj måneden med de fleste observationer. Umiddelbart ikke oplysninger om nogen ynglepar.

De første dukker dog op i april: 24/4 1 Ø **Katholm Skov** (OFR), 24/4 1 **Anholt** (FSV) og 29/4 1 N **Sælvig Havn** (MWH). Store observationer bliver det ikke til (lok.max >2): 1/5 4 N **Gjerrild** (HLL,LLH,PMM). Der noteres 24 trækkende fugle i perioden 24/4-8/6. 1. halvårs sidste er 20/6 1 **Uldrup Bakker** (MLH), 21/6 2 **Bølling Sø** og 25/6 2 samme sted (begge JBA).

2. halvår ses de første: 6/7 1 **Hornbæk Enge** (LTP,TBR), 14/7 1 **Årslev Engso** (MHH) og 21/7 2 **Bølling Sø** (JBA). Sidstnævnte er samtidig halvårets eneste med mere end en fugl. Årets sidste: 16/9 1 **Salten Langsø** (GGU), 28/9 1 **Sødringholm Strand** (TBR) og sent 18/10 1 **Fladstrup** (BBS).

Total: 56 (77) Indsendere: 35 Observationer: 53 Lokaliteter: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	28	13	4	5	2	1	-	-

Vandrefalk *Falco peregrinus* 03200

Sidste års rekordantal overgås i år, og antallet bliver således endnu engang det højeste siden årtusindeskiftet, og langt over gennemsnittet. Allerede årets første to måneder giver gode antal.

Der er flere observationer af 2 fugle, men af disse er ingen trækkende. I alt giver 1. halvår 16 trækkende hvilket er helt det samme som sidste år. De sidste er 19/4 1 N **Gjerrild** (CO), 24/4 1 **Anholt** (FSV) og 20/5 1 Ø **Fjeldholm** (EVL).

Juni-juli giver i alt 4 individer: 2/6 1 **Tåstrup** (CHJ), 16/6 1 **Købeenge** (HMS), 20/7 1 **Kolindsund** (FNI) og 23/7 1 **Følle Bund** (JG).

Der er kun 5 trækkende i 2. halvår: 31/8 1 N **Hevring Strand** (MAA), 19/9 1 SV **Strandkær** (DD), 30/9 1 **Årslev Engso** (FAJ), 10/10 1 **Kysing Næs** (KEH) og 1/11 1 **Issehoved** (MWH).

Total: 193 (138) Indsendere: 71 Observationer: 198 Lokalteter: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
27	39	16	19	5	2	2	7	20	24	17	15

[Rødhøne] *Alectoris rufa* 03580

9-14/12 1 **Høver** (UTE,FAD) og 11/12 1 **Trustrup** ved Grenaa (Jonna F. Poulsen via FNI). Begge fugle ses ved foderbræt i have. Arten regnes som undsluppet fra fangenskab. Rødhønens naturlige udbredelsesområde er begrænset til det sydvestlige hjørne af Europa med den største forekomst i Spanien. Den er med stor succes indført i bl.a. Storbritannien.

Agerhøne *Perdix perdix* 03670

Et helt igennem almindeligt år, på trods af næsthøjeste årstotal de seneste 10 år, den er kun overgået af 2010 (1604).

Yngel: 5-7 par er rapporteret på 4 lokaliteter, flest 2-3 par **Væth Enge** (LTP).

Største obs (≥ 15): 23/1 22 **Fladbro Enge/Nørreådal** (LTP), 8/2 15 **Kalø Gods/Hovedgård** (HAN), 27/8 16 og 11/9 22 **Tåstrup Århus** (CHJ), 11/10 15 **Fensten** (HST) og 1/12 20 **Gjerrild Sø** (PJA).

Total: 854 Indsendere: 64 Observationer: 204 Lokalteter: 116

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
71	98	28	44	57	33	36	61	75	87	100	164

Vagtel *Coturnix coturnix* 03700

Et mindre fald i årstotalen i forhold til sidste års rekord (268), men alligevel næstbedste år nogensinde i lokalrapportens historie. Og så skal vi da lige love for, at Norddjursland har væltet sig i Vagtlar i år!

Årets første fugle høres 7/5 1 **Bjødstrup** (JPL) og 20/5 1 **Stjær** (PLA).

Igen i år kan **området mellem Randers Fjord og Mariager Fjord** byde på mange syngende Vagtler. Vanen tro har "natteravnene" LTP og CSS gennemlyttet området, og CSS bedømmer bestanden i år til mindst 63 forskellige fugle. Flot, selvom det er en nedgang i forhold til 2011 (mindst 83). Det er nu 8. år i træk, at der er mindst 50 Vagtler i området: 2005 (59), 2006 (55), 2007 (52), 2008 (50), 2009 (54), 2010 (51), 2011(83) – rekord og 2012(63).

Norddjursland har også mange Vagtler i år. I alt indrapporteres 80 forskellige fugle, flest 12/6 30 **Vandkær Enge**, 20/6 27 **Gjerrild Sø** og 20/6 21 **Gjerrild Fyr** (alle RSA).

Øvrige obs (lok.max ≥3): 26/5 3 **Oudrupgård Skov** (JOP) er eneste.

De sidste Vagtler noteres 19/8 2 **Udbyhøj Nord** og 1 **Kastrup-Bøjen** (begge FNI).

Total: 239 (130) Indsendere: 33 Observationer: 82 Lokalteter: 45

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	11	129	61	38	-	-	-	-

Fasan *Phasianus colchicus* 03940

Største obs (≥15): 19/1 16 og 11/2 30 **Brattingsborg Skov** (MWH), 30/5 15 **Rejstrup Enge** (TBR), 8/9 30 **Åkær Gods** (JG), 23/10 38 **Katholm Gods** (HOF), 17/11 25 **Kejlstrup/Skårup** (CHJ) og 27/12 75 **Lystskov v. Frijsenborg** (CHJ).

Total: 922 Indsendere: 78 Observationer: 558 Lokalteter: 183

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
105	68	63	112	138	69	14	34	46	67	64	142

Vandrikse *Rallus aquaticus* 04070

Efter to rigtigt dårlige år for Vandriksen ser det heldigvis ud til, at arten er lidt i fremgang igen. Årets resultat er næsten en fordobling i forhold til 2011 (101 fugle).

Yngel: 3 par **Hornbæk Enge** og 2-4 par **Væth Enge** (begge LTP) er eneste indsendte.

Største obs (lok.max ≥3): 9/2 3 **Brabrand Sø** (ToLa,MJH), 4/5 5 **Bjerregrav Mose** (TBR,CSS), 3/4 8 **Anholt** (FSV,KMN), 8/4 4 **Kasted-Geding Mose** (SHØ), 15/4 3 **Dystrup Sø** (ABU), 27/5 3 **Sminge Sø** (NOE), 11/6 4 **Væth Enge** (LTP), 27/7 4 **Vorup Enge** (EEH), 19/8 5 **Hornbæk Enge** (LTP), 5/10 3 **Årslev Engsø** (LLH), 11/11 4 **Stubbe Sø** (CALU,HLL,HMS).

Total: 197 Indsendere: 57 Observationer: 206 Lokalteter: 50

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	11	14	27	30	20	12	17	13	19	14	14

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana* 04080

I år må vi nøjes med 1 fugl: 1/7-5/7 1 sy **Hornbæk Enge** (LTP,CHJ,APR).

Engsnarre *Crex crex* 04210

Årets resultat bliver 10 obs af 16 fugle på 8 lokaliteter, mod 15 fugle i 2011 og 5 fugle i 2010. Det kan slet ikke udelukkes, at der er ynglepar iblandt de observerede fugle.

Alle obs nævnes (lok.max): 22/5 2 **Vissing Lergrave** (HMS), 24/5 og 9/6 2 **Assedrup Enge** (HLÆ,GGU), 24/5 1 **Grenå Enge** (HMB), 28/5 1 **Mørke Kær** (ABU), 9/6 5 og 14/6 4 **Pindstrup Mose** (AKV,CSS), 18/6 2 **Andi-Andi Enge** (TBR,TRK), 20/6 2 **Skaføgård** (EO) og 2-6/7 1 **Hornbæk Enge** (LTP m.fl.).

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus* 04240

Der er i år anvendt månedsmaksima for de enkelte lokaliteter til opgørelse af måneds- og årstotaler, og en direkte sammenligning med tidligere år kan derfor ikke foretages. I forhold til sidste år er der dog både flere indsendere, flere lokaliteter og flere observationer. Uden nogen form for bearbejdning af totaltallet er det også ca. 50 % større end sidste år.

Der er meldt om 4-9 ynglepar på 6 lokaliteter. Kun sikre par nævnes: 1-3 par **Præstedam Mose** v. Silkeborg (CHJ), 1-2 par **Alstrup** (MWH), 1 par **Sø ved Trehøje** (PLA) og 1 par **Jeksen** (PLA). Dertil kommer observationer af ynglende fugle på mindst 9 andre lokaliteter.

Største obs (lok.max >10) er 12/2 18 **Århus Å ml. Brabrand Sø og 3-broer** (KJ), 17/2 18 **Universitets-parken** (FBC), 25/8 11 **Præstedam Mose** (CHJ), 18/10 18 **Botanisk Have** (GGU) og 15/12 15 **Århus Å ml. 3-broer og Århus midtby** (KEH).

Total: 628 (1022) Indsendere: 80 Observationer: 430 Lokaliteter: 98

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
79	79	35	44	36	21	34	67	65	51	50	67

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Blishøne *Fulica atra* 04290

Der er i år anvendt månedsmaksima for de enkelte lokaliteter til opgørelse af måneds- og årstotaler, hvorfor en direkte sammenligning med tidligere år ikke kan foretages. I forhold til sidste år er der tale om en lille stigning i både antal indsendere, lokaliteter og observationer. Uden nogen form for bearbejdning af totaltallet er det også mere end 50 % større end sidste år.

Der er meldt om 103-130 ynglepar på 24 lokaliteter. Lokaliteter med over 3 ynglepar nævnes: 45-50 par **Hornbæk Enge** (LTP), 8-12 par **Væth Enge** (LTP), 11-15 par **Skanderborg Sø** (PLA), 5-8 **Tåstrup Sø** (CHJ), 4-8 par **Besser og Sildeballe** (MWH), 4-5 par **Nippgård Sø** (PLA), 4-5 par **Sælvig Havn** (MWH) og 3-4 par **Sø v. Trehøje** (PLA). Dertil kommer observationer af ynglefugle fra mindst 15 lokaliteter.

Største obs (lok.max >500): 1/9 1600 **Egå Engsø** (LBS), 14/9 1028 **Lindholm Hoved** (BRS), 2/10 600 **Tange Sø** (KAHA), 5/10 510 **Hornbæk Enge** (TBR), 30/11 595 **Solbjerg Sø** (HE) 28/12 2000 **Stilling Sø** (OJE), 28/12 1100 **Emborg Odde** (BRS) og 28/12 1100 **Mossø** (BRS).

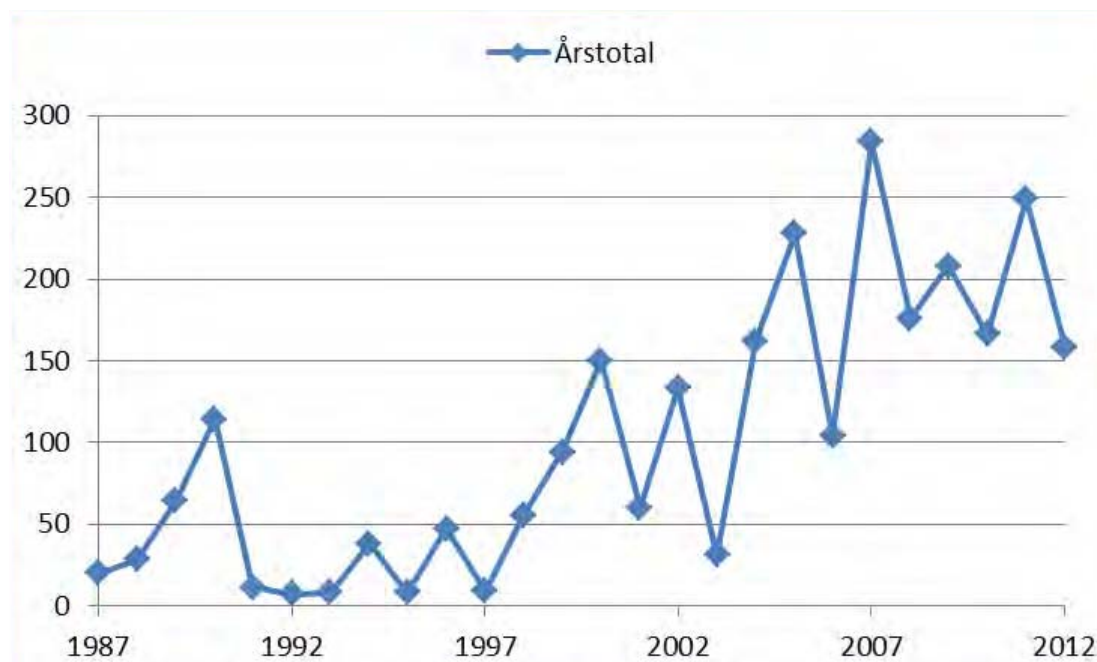
Total: 37.380 (51.650) Indsendere: 122 Observationer: 1034 Lokalteter: 176

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4794	3489	1650	985	614	892	2166	2632	4961	5340	3800	6057

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Trane *Grus grus* 04330

Bestandsudviklingen i Danmark har været kraftigt stigende de senere år. Tranen forsvandt som ynglefugl midt i 1800-tallet, men i 1952 blev der igen gjort et ynglefund her i landet. Op gennem 1970'erne og 80'erne ynglede der kun 3-4 tranepar årligt. I 2011 var bestanden øget til 140-168 par traner i Danmark. Den generelle europæiske tilbagegang gennem 1960'erne og indtil midten af 70'erne som følge af især jagt og dræning er blevet vendt, bl.a. takket være en bedre beskyttelse af de vigtigste raste- og overvintringslokaliteter. Tranen har ligeledes vist sig i stand til bedre at tilpasse sig opdyrkede landskaber med stor befolkningstæthed (kilde www.dof.dk).

Figuren viser udviklingen i årstotalerne for Trane i Østjylland i perioden 1987-2012. Der ses en ret klar stigende tendens.

I Østjylland har der de senere år været registreret enkelte ynglepår, henholdsvis 1 par **Frederiksdal Hede** og få par på **Djursland**, formodentlig området ved Løvenholm Skov og Fuglsø Mose.

1. halvår: De første fugle ses allerede 29/2 2 S **Kollens Mølle** v. Jeksen Bæk (EO). Næste er 7/3 3 SV **Fausning** (APR) og 8/3 1 **Frederiksdal Hede** (AEB). I perioden 29/2-15/5 59 trækkende fugle, flest 22/3 5 N **Lushavn, Samsø** (MWH), 2/5 5 N **Dragsmur** (CBB) og samme dag 6 NØ **Brabrand Sø** (SSK).

2. halvår: 43 trækkende fugle i perioden 12/8-26/11, flest 12/8 35 S **Brabrand Sø** (MJH). Sidste er 13/9 4 SØ **Ålsrode Strand** (HOF), 6/10 1 SV **Årslev Engsø** (KJ) og 26/11 3 V **Beder** (LG).

Total: 156 (174) Indsendere: 50 Observationer: 71 Lokalteter: 49

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	2	42	35	28	-	2	39	4	1	3	-

Rettelse til 1999-rapporten: 15/5 300 trk Vivild – rettes til 30 ex.

Strandskade *Haematopus ostralegus* 04500

I forhold til sidste år viser totaltallet en lille stigning og det ligger lidt over gennemsnittet. I forhold til perioden før 2006 er det derfor stadig et flot resultat, som dog i de senere år flere gange har været endnu bedre.

Et rigtig flot resultat for antallet af ynglepar med hele 73-94 par fordelt på 23 lokaliteter. Et resultat det er flere år siden vi har set magen til. Lokalteterne med de højeste antal (>5 par) er: 20 par **Treskelbakkeholm** (JG), 12-15 par **Mellempoldene** (LTP), 7 par **Alrø Poller** (JG), 5-7 par **Hjelm** (CHJ), 4-6 par **Hov Røn** (CHJ) og 0-6 par **Tunø** (SHØ).

Året starter med en del flokke i de tre første måneder (lok.max >150): 2/1 180 **Mellempoldene** (LTP), 6/1 155 **Hevringholm Strand** (TBR), 14/1 190 **Sødringholm Strand** (LTP), 7/2 780 **Bønnerup Strand** (BGO), 7/2 300 **Skærbæk Hest** (ABU), 10/2 175 **Ebeltoft Fægehavn** (JPL,JKL) og 3/3 152 **Alrø Egehoved** (LLH,HLL,PMM).

April-maj tynder det noget ud i flokkene, og der er kun 5 lokaliteter med flokke over 50 (lok.max ≥50): 3/4 180 **Sødringholm Strand** (LTP), 5/4 140 **Alrø Poller** (GGU), 5/4 60 **Alrø Egehoved** (GGU), 5/4 50 **Lerdrup Bugt** (JOP) og 20/5 58 **Mellempoldene** (LTP).

Der er også nogle større sommerflokke (lok.max >50): 12/6 150 **Sødringholm Strand** (CSS), 13/7 275 **Mellempoldene** (TBR), 20/7 79 **Barnekold** (MWH) og 30/7 59 **Eskeplet** (LTP).

Fra udgangen af juli og året ud giver det følgende (lok.max ≥150): 10/8 400 **Sødringholm Strand** (CSS), 4/9 165 **Eskeplet** (ToLa), 6/9 298 **Mellempoldene** (LTP), 20/10 250 **Søledet Strandenge** (TBR,TRK), 19/11 150 **Bønnerup Strand** (UTE) og 28/12 187 **Ebeltoft Fægehavn** (LLH,HLL).

Total: 12.977 (11.777) Indsendere: 110 Observationer: 1112 Lokalteter: 143

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1683	1973	856	731	492	592	777	1397	1112	1175	1269	820

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Klyde *Recurvirostra avosetta* 04560

Et noget højere totaltal end sidste år, og en hel del over gennemsnittet. Årets resultat ligger absolut i den gode ende, og såvel antal indsendere, som observationer og lokaliteter ligger meget højt i forhold til sidste år.

Til gengæld et noget ringere yngleresultat end sidste år om end antallet af lokaliteter er noget højere, i alt 12 lokaliteter med 103-109 par. De sædvanlige lokaliteter er også i år topscorere (>5 par): 60 par **Treskelbakkeholm** (JG), 20 par **Egå Engsø** (HLL), 6 par **Alrø Poldkrog** (JG) og 3-6 par **Mellempoldene** (LTP).

De første i området dukker op 8/3 3 **Egå Engsø** (HLL,NWR,CHJ), 13/3 4 **Hjortholm** (MWH) og 16/3 4 **Barnekold** (MWH). I **Egå Engsø** er der i øvrigt Klyder fra denne første ankomst, til borttrækket i slutningen af juli.

I øvrigt har kun få lokaliteter i 1. halvår flokke over 10 (lok.max \geq 10): 22/3 19 **Hjortholm** (MWH), 24/3 11 **Barnekold** (MWH), 6/4 og 8/5 55 **Egå Engso** (LBS,CSS), 29/4 14 **Brokold** (MWH), 25/5 105 **Treskelbakkeholm** (AHO,JG), 3/6 10 **Århus Østhavn** (JTL), 6/6 19 **Årslev Eng-sø** (SSK), 12/6 11 **Sødringholm Strand** (CSS) og 29/6 50 **Mellempoldene** (LTP).

Klyde, Langør

Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår forsvinder fuglene hurtigt igen, idet følgende er eneste større forekomster (lok.max \geq 3): 1/7 3 **Overgårds Dige** (HLL), 3/7 25 **Eskeplet** (HMS), 4/7 8 **Egå Engso** (HLL), 21/7 6 **Mellempoldene** (TBR) og 13/8 3 **Følle Bund** (HMS). Årets sidste er 20/8 2 **Lillehavet ved Langør** (MWH) og 23/8 2 **Langør** (MWH).

Total: 668 (565) Indsendere: 64 Observationer: 326 Lokaliteter: 32

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	77	131	244	150	59	7	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Lille Præstekrave *Charadrius dubius* 04690

En lille fremgang i forhold til sidste år, og dermed igen lidt over gennemsnittet. Siden 2004 ligger kun 2008 og 2009 højere. Årsfordelingen ser meget normal ud med maj som topmåned.

Igen i år kun få ynglepar: 4 par **Århus Østhavn** (JTL), 3 par **Egå Engso** (HHL), 1 par **Væth Enge** (LTP) og 0-1 par **Hornbæk Enge**.

De tre lokaliteter med årets første er 21/3 **Vorup Kær** (HLR), 25/3 2 **Egå Engso** (LBS) og 2/4 4 **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår ses (lok.max \geq 2): 4/7 5 **Egå Engso** (HLL), 20/7-21/7 2 **Kolindsund** (FNI,OS), 25/7 4 **Århus Østhavn** (GGU) og 5/7, 8/7 og 24/8-28/8 2 **Årslev Engso** (HHL,LLH,ToLa). Årets sidste er 26/8 1 **Egå Engso** (HHL) og 28/8 1 **Årslev Engso** (ToLa).

Total: 144 (133) Indsendere: 56 Observationer: 278 Lokaliteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	3	26	48	46	15	6	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula* 04700 / 04701 / 04702

Årets resultat er noget ringere end sidste år og en del under gennemsnittet. Siden 2003 har kun 2006 ligget lavere. 2007 til 2011 har ellers ligget ret stabilt, men i år altså et markant fald i forhold til disse år.

Et pænt resultat for årets antal af ynglepar med 39-51 par på 18 lokaliteter. Følgende lokaliteter angives med 4 par eller flere: 7-8 par **Bønnerup Strand** (JHH), 4-6 par **Mellempoldene** (LTP), 4-5 par **Søledet Strandenge** (LTP), 4 par **Hevring Strand** (LTP) og 4 par **Århus Østhavn** (JTL).

Stor Præstekrave, Issehoved Foto: Mogens Wedel-Heinen

Til forskel fra sidste år ses de første allerede 2/1 6 **Ebeltoft Færgenhavn** (APN) efterfulgt af 22/1 og følgende dage samme sted 2-4 fugle (HLL,LLH,PMM,ToLa), og næste lokalitet er 25/2 **Århus Østhavn** (IZN).

1. halvårs største observationer er (lok. max >20): 7/3 24 **Barnekold** (MWH), 18/3 21 **Kalsemade** (JOP), 16/4 56 **Eskeplet** (HLL) og 20/5 28 **Søledet Strandenge** (FNI).

2.halvår giver følgende større antal (lok. max ≥25): 25/7 48 **Eskeplet** (CSS), 27/7 33 **Hevring Strand** (FNI), 7/8 28 **Mellempoldene** (LTP), 12/8 25 **Besser Rev** (MWH), 26/8 60 **Ebeltoft Færgenhavn** (CBB) og 6/9 53 **Issehoved** (MWH).

Observationerne mindskes både i størrelse og antal fra udgangen af september, og i december bliver det kun til en enkelt: 31/12 1 **Århus Østhavn** (GGU).

Total: 1205 (1514) Indsendere: 75 Observationer: 494 Lokaliteter: 81

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	24	181	136	163	88	154	287	142	13	10	1

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Pomeransfugl *Charadrius morinellus* 04820

Ingen observationer i 2012.

Hjeje *Pluvialis apricaria* 04850

Med et ret kraftigt fald i det totale antal lander dette år et pænt stykke under de sidste 10 års gennemsnit, og har siden 1993 kun to gange været lavere. Antal observationer og lokaliteter er dog højere end sidste år. Efteråret giver imidlertid væsentligt færre fugle, og trækker dermed året ned til det dårlige resultat.

Januar starter flot med en del observationer, de fleste dog fra **Egå Engsø** (lok.max >100): 2/1 260 **Ålsrode Kær** (HOF), 3/1 250 **Mårup** (MWH) og 14/1 300 **Egå Engsø** (IZN), mens der i februar kun er en enkelt: 2/2 35 **Lerdrup Bugt** (HLL).

I marts kommer Hjejlerne så småt tilbage, men vi skal ind i april, før vi kommer over flokke på 300, med følgende (lok.max ≥300): 11/4 330 **Sødringholm Strand** (LTP), 17/4 1850 **Alrø Poldkrog** (JG), 17/4 300 **Kalsemade** (JOP), 23/4 800 **Alrø** (KEH), 24/4 400 **Begtrup Røn** (JPL,JKL), 24/4 350 **Bjerregrav Mose** (TRK), 4/5 300 **Alrø Poller** (HLÆ) og 6/5 1300 **Alrø Alhale** (JOP).

Juni er som sidste år tom for Hjejler, mens der allerede i starten af juli dukker nogle op igen, men i

mindre antal, og vi skal hen i slutningen, før der kommer gang i returtrækket (lok.max >50): 25/7 82 **Barnekold** (MWH), 25/7 70 **Eskeplet** (LTP), og 31/7 75 **Egå Engso** (UTE).

Efteråret giver følgende lok.max ≥ 3000 : 18/8 4500 **Mellempoldene** (TBR,TRK), 27/8 3000 **Tåstrup** (CHJ), 15/9 4000 of **Søby Odder** (DB), 10/10 4200 **Alrø Poldkrog** (JG), 23/10 12000 **Alrø Poller** (SSK), 3/11 of 10.000 **Ålsrode Kær** (HOF) og 23/11 3000 **Treskelbakkeholm** (TNI).

Året afrundes med følgende flokke i december (lok.max >25): 2/12 700 SV **Ålsrode** (HOF) og 3/12 64 **Barnekold** (DMA,MWH). Efter 12/12 kun en enkelt observation: 26/12 2 **Egå Engso** (HLL).

Total: 108.456 (116.368) Indsendere: 91 Observationer: 510 Lokalteter: 157

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1057	35	244	4542	2151	-	359	21.887	13.915	38.047	25.365	854

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Strandhjejle *Pluvialis squatarola* 04860

Året giver det største antal siden 2007, men alligevel kun en anelse over gennemsnittet. 2004 til 2007 lå da også en hel del højere end de efterfølgende år.

Januar og februar giver kun få observationer, og kun to lokaliteter har 3 eller flere fugle: 1/1 3 **Barnekold** (MWH) og 28/1 5 **Lerdrup Bugt** (HLL,LLH,PMM). Marts giver igen ingen og april kun 3 observationer, hver med en enkelt fugl. Først fra midten af maj dukker der flere op, og det bliver til følgende (lok. max >25): 19/5 166 **Mellempoldene** (LTP), 19/5 48 **Sødringholm Strand** (LTP), 20/5 171 **Eskeplet** (HLL) og 20/5 42 **Søledet Strandenge** (FNI).

I juni kun 2 observationer: 9/6 4 **Eskeplet** (LTP) og 12/6 4 **Sødringholm Strand** (CSS).

Returtrækket starter i juli men før midten af måneden kun få observationer, derefter (lok.max ≥ 25): 21/7 35 **Mellempoldene** (TBR), 27/7 171 **Eskeplet** (LTP) og 27/7 25 **Hevring Strand** (FNI).

De næste 3 måneder giver (lok.max >25): 7/8 128 **Mellempoldene** (LTP), 10/8 410 **Eskeplet** (LTP), 10/8 110 **Sødringholm Strand** (CSS), 30/9 65 **Søledet Strandenge** (FNI), 30/9 62 **Store Sjørup Strand** (FNI) og 14/10 38 **Alrø Egehoved** (JOP).

I november kun 3 lokaliteter med flere end 20 fugle (lok.max): 3/11 27 **Eskeplet** (LTP), 10/11 34 **Mellempoldene** (LTP) og 11/11 24 **Alrø Egehoved** (LLH,HLL,PMM). I december ses arten kun på én lokalitet: 8/12, 11/12 og 27/12 med max 3 **Alrø Egehoved** (DB,AB,CHJ).

Total: 2281 (2246) Indsendere: 38 Observationer: 207 Lokalteter: 42

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	4	-	3	490	8	296	729	356	253	126	3

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Vibe *Vanellus vanellus* 04930

En pæn stor fremgang i forhold til sidste år, og dette bringer totalen op over det gennemsnitlige for de sidste 10 år. Der er dog stadig et godt stykke op til de bedste af årene, hvor 2007 lå i top med en total på 55.223. Dette var dog også et rekordår med det højeste tal der er rapporteret, og ser vi på et 25 års gennemsnit ligger vi i år faktisk over dette.

Dejligt at se at de sidste par års sløje resultat for antal ynglepar har rettet sig til et mere normalt niveau. Der er i år 80-102 par på 26 lokaliteter, og altså noget mere end både i 2011 og 2010. De bedste lokaliteter er (≥ 5 par): 12-15 par **Væth Enge** (LTP), 12-15 par **Overgårds Marker** (LTP), 11-14 par **Hornbæk Enge** (LTP), 10 par **Følle Bund** (FNI), 5-8 par **Alrø Poldkrog** (JG) og 4-5 par **Alrø Alhale** (JG).

Lige fra årets start er der en del Viber i området, med følgende lok.max ≥ 100 i januar og februar: 14/1 125 **Mørke Kær** (CHJ), 15/1 300 **Egå Engsø** (UTE), 15/1 150 **Gudenåen** v. f. Randers (BRA), 23/2 200 **Langemark** (MWH) og 25/2 100 **Præsteeng ved Fjeldholm** (EVL).

I foråret kommer de største flokke i starten af marts med (lok.max ≥ 150): 2/3 200 **Enslev** (TNI), 2/3 150 **Råby Kær** (HMS), 2/3 190 **Vorup Enge** (TBR), 6/3 180 **Kolby** (MWH), 6/3 150 **Egå Engsø** (UTE) og 10/3 170 **Ringkloster Ådal** (PLA). Efter denne periode bliver flokkene mindre, indtil fuglene i slutningen af juni igen samles med juni og juli (lok.max > 150): 21/6 250 **Gudenåparken** (HMS), 11/7 500 **Egå Engsø** (UTE), 14/7 180 **Barnekold** (MWH), 18/7 350 **Vorup Enge** (MHH), 23/7 250 **Følle Bund** (JG) og 25/7 675 **Tebbestrup Kær** (HLR).

Året ud bliver de største flokke (lok.max > 600): 18/8 610 **Randers Fjord** (TBR,TRK), 20/8 1142 **Årslev Engsø** (SSK), 24/8 900 **Tebbestrup Kær** (TBR), 3/9 1500 **Egå Engsø** (UTE) og 19/9 605 **Hornbæk Enge** (TBR).

Total: 39.827 (38.885) Indsendere: 142 Observationer: 1349 Lokaliteter: 2

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1038	1045	2745	584	700	1005	2731	8448	6455	6617	7825	634

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Islandsk Ryle *Calidris canutus* 04960

Årstotalen ligger 66 % over gennemsnittet for de sidste 10 år.

1. halvår: Enkelte større flokke i vintermånederne, flest 19/2 120 **Overgårds Dige** (HLL,LLH) og 21/2 31 **Eskeplet** (ToLa,PMM). Forårstrækket bemærkes kun med få observationer i maj måned, heraf 18/5 30 **Eskeplet** (TBR) og 28/5 26 **Mellempoldene** (LTP). Første fugle på returtræk ses i juni, og allerede fra sidst i måneden optræder større antal, 29/6 160 **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår: Efterårstrækket giver herefter anledning til følgende større rastende flokke (lok.max): 25/7 158 **Eskeplet** + 207 **Mellempoldene** (LTP,CSS), 27/7 48 **Hevring Strand, udl. Hevring å** (FNI), 29/7 191 **Eskeplet** (HLL), 11/8 79 **Overgårds Dige** (HLL,LLH,PMM) og 19/8 85 **Søledet** (FNI). Sidste større iagttagelser 16/11 44 **Lystrup Strand** (LTP), 19/11 40 og 30/12 29 **Bønnerup Strand** (UTE,BBH,BGO).

Islandsk Ryle, Issehoved Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 5113 (3065) Indsendere: 44 Observationer: 213 Lokaliteter: 38

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
43	183	1	1	81	172	1148	1917	1206	172	149	37

Sandløber *Calidris alba* 04970

Der ses i år ikke de helt store flokke sidst i maj måned, og det er med til, at årstotalen kun ligger lige omkring gennemsnittet for de seneste 10 år. Sandløberen ses på et mindre udvalg af kystlokaliteter, især på Djursland og ved Randers Fjords udmunding. Der er ingen indlandsobservationer i 2012.

1. halvår: Der optræder enkelte større flokke i de første vintermåneder af året, flest 14/1 160 **Grenå Strand** (CHJ) og 24/1 35 **Gjerrild Nordstrand** (NJU). Trækket finder primært sted i slutningen af maj måned med følgende større rastende flokke, 18/5 220 **Eskeplet** (TBR), 19/5 104 **Hevringholm Strand** (FNI) og 19/5 345 **Hevring Strand, udl. Hevring å** (FNI). Forårets sidste 20/5 35 **Søledet** (FNI).

Sandløber, Issehoved

Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår: Nedtrækket observeres fra ultimo juli, 24/7 1 **Århus Østhavn** (HMS). Følgende er de største observationer, 20/8 77 **Issehoved** (MWH) og 27/8 70 **Gjerrild Nordstrand** (NJU). Årets sidste større forekomster, 12/11 83 **Polderrev** (HLL) og 6/12 23 **Gjerrild Nordstrand** (NJU).

Total: 2063 (2165) Indsendere: 31 Observationer: 97 Lokalteter: 29

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
275	131	35	85	820	-	36	320	148	87	94	32

Dværgryle *Calidris minuta* 05010

Det er et rigtig dårligt år for Dværgryle. Der er ingen enkeltobservationer af mere end 2 fugle, og årstotalen ligger under halvdelen af gennemsnittet for de seneste 10 år. Det er især efteråret, der ligger under niveau, da der normalt ses et vist træk af især ungfugle i sensommeren, og disse udebliver nærmest i 2012, hvilket kunne tyde på en dårlig ynglesæson.

1. halvår: Et par observationer i maj, 13/5 1 **Egå Engsø** (SSL,RDN) og 22/5 1 **Årslev Engsø** (SSK). Allerede primo juni ses igen fugle, der sandsynligvis drejer sig om tidlige nedtrækkende fugle, 5/6 1 og 6/6 2 **Årslev Engsø** (HLL,SSK,ToLa).

2. halvår: De følgende er 18/7 og 22/7 1 **Eskeplet** (EO,LLH,HLL,PMM). 1K-fugle rapporteres fra 19/8. Årets sidste 15/9 1 **Fornæs** (JPL,JKL), 15/9 1 **Århus Østhavn** (IZN) og 15-20/9 1 **Egå Engsø** (LLH,HLL,LBS).

Total: 35 (80) Indsendere: 17 Observationer: 35 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	2	2	5	14	11	-	-	-

Temmincksryle *Calidris temminckii* 05020

Årstotalen ligger igen højt, og 61 % over 10-års gennemsnittet.

1. halvår: De første ses sidst i april og starten af maj, 30/4 6 og 2/5 8 **Egå Engsø** (LBS,HLL,LLH m.fl.) samt 2/5 3 **Årslev Engsø** (ToLa,PMM). Trækket kulminerer medio maj med følgende større observationer af rastende flokke (lok.max >10): 6/5 14 **Hornbæk Enge** (HLR), 11/5 63 og 13/5 65 **Egå Engsø** (HLL,SSL,RDN), 13/5 35 **Årslev Engsø** (SSL,RDN) og 13/5 11 **Kasted-Geding Mose** (SSL,RDN). Sidste ses 23-24/5 1-2 **Årslev Engsø** (SSK,HLL) og 24/5 1 **Egå Engsø** (LLH).

2. halvår: Første på nedtrækket 15/7 3 **Århus Østhavn** (IZN) og 16/7 1 **Barnekold** (MWH). Flest ses 24/7 4 **Egå Engsø** (HLL), og årets sidste 28/7 1 **Barnekold** (MWH) og 9/8 1 **Mellempoldene** (UTE).

Total: 709 (438) Indsendere: 27 Observationer: 83 Lokalteter: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	687	-	15	1	-	-	-	-

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea* 05090

Årstotalen ligger 18 % over gennemsnittet for de seneste 10 år. Året bemærker sig ved flere forårsobservationer, men ret få ungfugle i august-september.

1. halvår: Arten er langt fra årlig i Østjylland under forårstrækket, så 9 fugle i maj er ret flot. 18/5 3 **Mellempoldene** (LTP,TBR), 18/5 1 (TBR) og 20/5 4 (HLL) **Eskeplet** samt 25/5 1 **Treskelbakkeholm** (JG,AHO).

2. halvår: Returtrækket af de adulte fugle ses fra primo-medio juli. De første ungfugle observeres fra 18/8. Første på nedtrækket ses 6/7 1 **Hornbæk Enge** (LTP), 7/7 4 S **Overgårds Dige** (HLL) og 7/7 5 **Norsminde Fjord** (HLÆ). Største observationer i år er fra de ældre fugles træk, hvorimod antallet af ungfugle ikke er imponerende. Største flokke (lok.max >5): 13/7 9 **Barnekold** (MWH), 18/7 14 **Eskeplet** (EO), 21/7 10 **Mellempoldene** (TBR,SK), 27/7 11 **Hevring Strand** (FNI) og 28/7 6 **Årslev Engsø** (HLL). Sidste 16/9 1 **Egå Engsø** (LBS), samt et par sene 11/10 1 **Egå Engsø** (KJ) og 22/10 1 K **Barnekold** (MWH). Sidstnævnte observation er samtidig landets seneste i 2012.

Total: 281 (237) Indsendere: 24 Observationer: 73 Lokalteter: 18

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	9	-	62	105	56	6	-	-

Sortgrå Ryle *Calidris maritima* 05100

Noget af et drastisk fald i forhold til sidste års total på 451 eller 269 ex. korrigeret for sandsynlige gengangere. Årets kun 94 fugle ligger således også væsentligt under 10-års-gennemsnittet. Der er 15 observationer i 2012 mod hele 70 obs i 2011. De største flokke ses som sædvanligt ved Samsø og Grenå.

1. halvår: Kun et par enkelte observationer af mere end 1 individ, 22/1 13 **Grenå Havn** (HLL,LLH,PMM). Februar og marts er stort set uden iagttagelser, hvorefter vi skal frem til medio april for at finde den næste flok, der så til gengæld er stor, 15/4 43 **Bosserne** (MWH). Sidste er 3/5 **Svanegrund** (JG) og 21/5 12 **Hjelm** (CHJ).

2. halvår: Første ses noget sent, 23/11 1 trk **Fornæs** (JSP) samt 8/12 1 **Vejrø** og 9 **Bosserne** (begge MWH,DMA). Eneste øvrige i 2. halvår er 26/12 8 **Grenå Havn** (JNK,CO).

Sortgrå Ryle, Besser Rev

Foto: MWH

Total: 94 (207) Indsendere: 8 Observationer: 15 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	2	-	43	15	-	-	-	-	-	1	18

Almindelig Ryle *Calidris alpina* 05120

Årets samlede antal ligger noget under gennemsnittet for de sidste 10 år. Ingen tegn på yngleaktivitet. Der er flere større indlands-observationer fra Egå Engsø, men ellers er det rastende flokke i sensommeren på de sædvanlige kystlokaliteter, som skiller sig ud.

1. halvår: Lidt usædvanligt er der flere observationer af en større flok ved **Egå Engsø** i vinteren, flest 6/1 og 14/1 200 (CHJ,IZN). Øvrige større observationer 28/1 190 **Ebeltoft Færgenhavn** (MBH), hvorefter vi skal frem til marts for at finde de næste større samlinger, 16/3 370 **Kalsemade** (DSA). Gennemtrækket i maj måned giver følgende observationer som de største, 15/5 600 **Alrø Poller** (JG) og 20/5 790 **Søledet** (FNI). Fra maj desuden et par lidt større indlandsobservationer, 4/5 38 **Hornbæk enge** (HLR) og 8/5 36 **Egå Engsø** (HLL,LLH).

Almindelig Ryle, Besser Rev Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår: Der er enkelte egentlige indlandsiagttagelser fra sommeren, som viser, at vadefugletrækket også foregår tværs over Jylland, flest 20/7 5 SV **Skanderborg Sø** (MT), 29/7 72 **Egå Engsø** (SSL) og 31/7 62 **Årslev Engsø** (LNS). I løbet af juli ses de første større flokke af nedtrækkende fugle på lokaliteter ved Randers Fjords udmunding. Flest 21/7 1200 **Mellempoldene** (TBR,SK) og dernæst 10/8 1200 **Eskeplet** (LTP). 18/8 foretages en systematisk optælling på lokaliteter ved **Mellempoldene**, **Eskeplet** og **Sødringholm Strand**, der resulterer i 4435 fugle (TBR,TRK). Øvrige store observationer stammer fra samme område, således 6/9 3000 **Eskeplet** og 24/9 2000 **Mellempoldene** (begge LTP). I løbet af november ebber det ud med større flokke. Igen i december en bemærkelsesværdig indlandsobservation, 26/12 59 **Egå Engsø** (HLL,LLH).

Total: 66.825 (80.907) Indsendere: 87 Observationer: 608 Lokalteter: 75

1) Månedstotal 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	3207	812	1422	188	5231	439	7566	17.692	21.117	5782	2265	1098
2	200	83	370	40	790	326	1200	2800	3000	1500	750	150

Kærløber *Calidris falcinellus* 05140

Årets rapporterteringer omhandler i alt mindst 15 fugle, men der kan udmærket have været tale om flere (op til 20). Stort set alle ses ved udmundingen af Randers Fjord, hvor der også ses en flok på hele 6 fugle i foråret.

1. halvår: 10-11/5 1 **Årslev Engso** (EO m.fl.), 18/5 3 **Mellempoldene** (LTP,TBR) og 20/5 6 **Eskeplet** (HLL). Første på nedtrækket ses 20/6 1 ad **Århus Østhavn** (EO).

2. halvår: 18/7 1 (EO) og 22/7 3 ad (HLL,LLH,PMM) **Eskeplet**. Fra samme lokalitet ses 1 ex. både 25/7, 29/7 og 4/8. Hvorvidt dette er samme fugl er uvist. Fra **Eskeplet** yderligere et par obs af ungfugle, 10/8 og 20/8 1 (LTP,CSS). Dette kan også dreje sig om samme individ på de to datoer.

Brushane *Calidris pugnax* 05170

Årets forekomst er ret normal, dog ligger totalen lidt under 10-årsgennemsnittet. De fleste observationer stammer fra engsøerne i Aarhus.

Forår: Første ses 25/3 1 **Årslev Engso** (MKP) samt 30/3 1 og 1/4 2 **Egå Engso** (HLL,LLH). Trækket kulminerer ultimo april-primo maj med følgende større antal rastende fugle (lok.max \geq 7): 22/4 7 **Kasted-Geding Mose** (KEH), 3/5 39 **Egå Engso** (HMS) og 9/5 11 **Årslev Engso** (SSK). Sidste i foråret 28/5 2 hun **Egå Engso** (HLL).

Efterår: Første fugle på nedtrækket observeres primo-medio juni, 8/6 2 han **Mørke Kær** (FNI). Største flokke falder sammen med ungfugletrækket, der finder sted i august-september, flest (lok.max \geq 16): 14-28/8 **Årslev Engso** (SSK,KEH,HLL), 16/8 35 **Egå Engso** (HLL) og 17/8 16 of **Bjerregrav Mose** (CSS).

Sidste ses 16/11 2 (LBS) og 4/12 (HLL) begge **Egå Engso**.

Total: 1055 (1456) Indsendere: 46 Observationer: 231 Lokalteter: 23

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	106	239	35	85	464	104	11	7	2

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* 05180

Årets resultat på 38 fugle ligger lige under gennemsnittet for de sidste 10 år. Lokalteter med flest iagttagelser er **Brabrand Sø** og **Hornbæk Enge** med henholdsvis 9 og 5 observationer hen over året.

1. halvår: Største observation er 11/2 2 **Odder** (OS) og 2/5 2 **Kalø slotshalvø** (KO). Observationen den 2/5 er forårets sidste sammen med 3/5 1 **Harlev** (JNS).

2. halvår: Efterårets første ses 3/10 1 **Hornbæk Enge** (LTP) og 14/10 1 **Brabrand Sø** (KEH). Flest 30/10 2 **Dødeå Enge** (ESØ), 1/11 2 **Brabrand Sø, vestende** (KEH), 7/11 3 **Hornbæk Enge** (LTP), 20/11 4 **Langballe by/agerland** (KEH) og 8/12 2 **Norsminde Fjord østdel** (FLU).

Total: 38 (43) Indsendere: 17 Observationer: 32 Lokalteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	7	2	1	3	-	-	-	-	6	11	6

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* 05190

Dobbeltbekkasin, Langør

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Efter sidste års lave antal ligger årstotalen igen lidt over gennemsnittet for de sidste 10 år. Antal fugle pr. observation er også steget til 14 mod kun 8 fugle pr. obs i 2011. Følgende ynglepar er rapporteret: 7-9 par **Hornbæk Enge** v. Gudenåen og 3 par **Væth Enge** (begge LTP). Fra øvrige lokaliteter er der oplysninger om 32 territoriehævdende fugle (lok.max), hvilket således tilsammen tyder på omkring 45 ynglepar. Største observationer af ynglefugle, 6/5 5 th **Ansø Enge** (GGU) og 19/5 5 th **Skærbækdalen** (BRS).

1. halvår: Kun få større observationer, flest er 24/3 33 **Brabrand Sø, vestenden** (CHJ), hvorefter det ebber ud i april-maj.

2. halvår: Som sædvanlig langt flere større iagttagelser i efteråret. Flest (lok.max ≥ 90): 17/8 90 of **Bjerregrav Mose** (CSS), 21/8 147 **Årslev Engsø** (LLH,KJ), 7/9 92 **Hornbæk Enge** (LTP), 16/9 140 **Lyngbygårds Å** (EO), 17/9 114 **Brabrand Sø, vestenden** (KEH) og 10/11 184 **Egå Engsø** (LBS).

Total: 6519 (5836) Indsendere: 72 Observationer: 460 Lokalteter: 93

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
94	61	110	261	71	44	241	2297	1523	876	882	59

Tredækker *Gallinago media* 05200

Ingen observationer i 2012.

I 2011 blev det til 3 fugle, og i 2010 hele 6-9 ex. i Østjylland.

Skovsneppe *Scolopax rusticola* 05290

Der rapporteres om 1 ynglepar og i alt 19 territoriehævdende fugle (lok.max), flest 25/5 3 th **Tunø Mose** (SHØ), 30/5-3/6 5 th **Gludsted Plantage** (KO), 7/6 5 th **Anholt** (KO) og 20-22/6 5 th **Kompedal Plantage** (STA,TBR). Månedstotaler nedenfor er beregnet på baggrund af lokalitetsmaksimum. Årsresultatet for 2012 ligger lidt under 10-årsgennemsnittet.

Større observationer fra øvrige lokaliteter (lok.max >3): 13/2 3 **Havreballe Skov** (BGO), 30/10 3 **Sostrup Hede Skov** (EV), 8/12 6 **Amstrup** (PM) og 16/12 3 **Brattingsborg Skov** (MWH).

Total: 107 (119) Indsendere: 54 Observationer: 92 Lokaliteter: 49

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	23	5	6	14	15	3	-	-	19	6	18

Stor Kobbersnepe *Limosa limosa* 05320

Et udmærket år med ca. 13 ex. Det normale antal er omkring 5 fugle om året. Flere usædvanlige og udo-kumenterede observationer er udeladt i rapporten. Der skal således opfordres til at fotodokumentere usædvanlige fund, heriblandt flokke af Stor Kobbersnepe i Østjylland, eller i det mindst lave en ordentlig beskrivelse af det sete. Fejlbestemmelser af Stor Kobbersnepe vil være med til at forrykke billedet af artens forekomst. Det skal understreges, at Stor Kobbersnepe ikke er almindelig i Østjylland, og at forveksling med Lille Kobbersnepe er meget nærliggende.

1. halvår: Første ses 31/3-4/4 1 **Egå Engso** (LBS,LLH). 2/4 ses endda 2 ex (LBS,HLL). Fra samme lokalitet 21-25/4 1 og 8/5 1 (CHØ,HLL,PMM m.fl.). Fra Samsø, 7/5 2 **Besser Rev** (APN), som bestemmes til racen *limosa*.

2. halvår: I juli ses 18/7 2 **Eskeplet** (EO), 31/7 1 **Barnekold** (MWH) og 31/7 1 **Egå Engso** (HLL). Desuden 19/9 1 **Ebeltoft Fægehavn** (JHH). I oktober kun én observation, 27/10 1 **Sødringholm Strand** (LTP), en mulig *islandica*.

Som det fremgår ingen sikre observationer i 2012 af den islandske race *islandica*.

Total: 13 Indsendere: 17 Observationer: 16 Lokaliteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	3	3	-	4	-	1	1	-	-

Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica* 05340

Årstotalen ligger næsten 14 % over 10-årsgennemsnittet. Traditionelt ses de største flokke i Horsens Fjord og ved munden af Randers Fjord, men også i Mariager Fjord ses et større antal. Der er ingen nævneværdige observationer af trækkende individer, idet stort set alle flokke er rastende. Kun ganske få indlandsagtigheder.

1. halvår: Der er enkelte overvintrende fugle, flest 6/1 45 **Alrø Poldkrog** (CHJ) og 8/1 68 **Eskeplet** (HLL). Hovedtrækket foregår i maj måned med følgende større observationer (lok.max >200): 4/5 900 **Alrø Poller** (HLÆ), 6/5 470 **Alrø Vadegrund** (JOP), 19/5 600 **Mellempoldene** (LTP), 20/5 1030

Søledet strandenge (FNI), 22/5 207 **Lerdrup Bugt** (DB), 25/5 300 **Udby** (HMS) og 25/5 450 **Treskelbakkeholm** (AHO).

2. halvår: Kun enkelte større observationer fra lokaliteter nord og syd for Randers Fjords udmunding (lok.max >140): 25/7 170 **Sødringholm Strand** (CSS), 12/9 141 **Overgårds Dige** (HLL) og 15/9 155 **Eskeplet** (CSS). Årets største indlandsobservation ses 31/8 7 **Årslev Engso** (LLH,PMM). Sidste større flok, 16/11 104 **Lystrup Strand** (LTP). Derefter falder antallet til et lavt niveau i løbet af december måned.

Lille Kobbessnepe, Lilleø Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 11.872 (10.450) Indsendere: 59 Observationer: 319 Lokalteter: 56

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
305	29	131	746	6515	238	991	1364	760	405	367	17

Småspove *Numenius phaeopus* 05380

Årstotalen er den laveste i mange år, hvilket skyldes manglende rapporteringer fra Hesselholm på Samsø, hvor der igennem en årrække har været en god dækning af især efterårstrækket.

Forår: Første ses tidligt 22/3 1 set og hørt **Anholt** (FSV). Næste mere normalt 21/4 3 **Egens Havhuse** (ToLa,PMM) og 25/4 14 rst **Issehoved** (MWH). Sidste obs i foråret er 18/5 3 **Sødringkær** (TBR) og 25/5 1 **Treskelbakkeholm** (JG,AHO).

Efterår: Første på nedtrækket 9/6 1 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 16/6 3 **Hevring Strand** (HMS). Største (≥ 30): 9/7 45 og 21/7 **Østerhede/Nordby Hede** (MWH) samt 14/7 30 rst **Hassensør** (AS). Årets sidste 9/9 2 of **Mårslet** (DSA) og 19/9 1 **Issehoved** (MWH).

Total: 426 (2552) Indsendere: 31 Observationer: 74 Lokalteter: 34

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	24	17	6	346	29	3	-	-	-

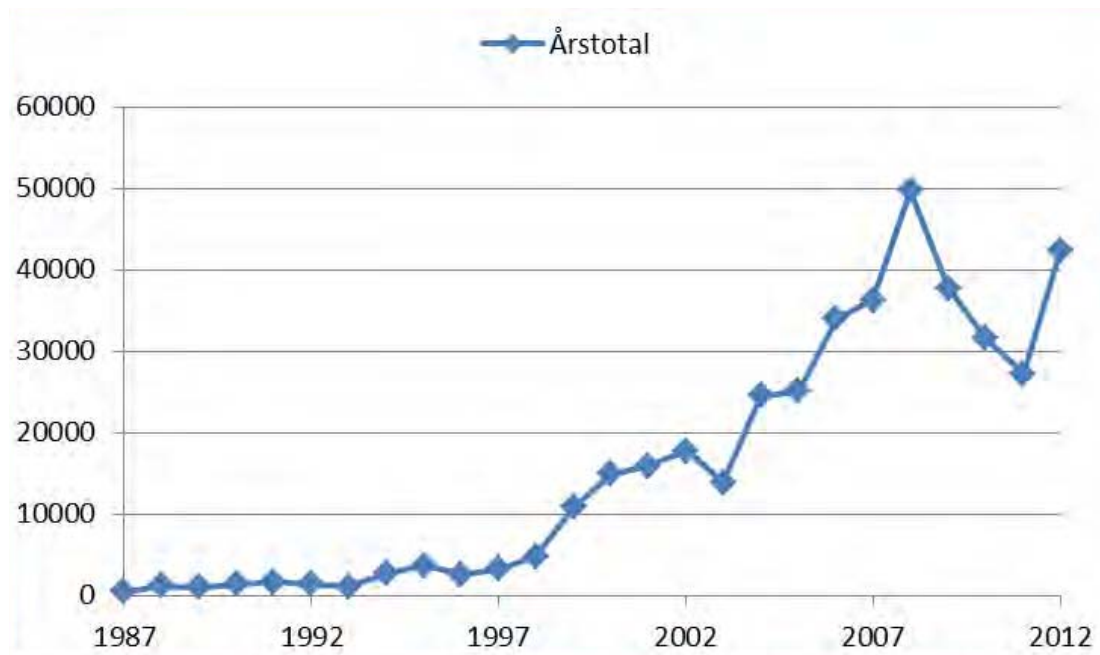
Storspove *Numenius arquata* 05410

Antallet af Storspover i Østjylland er steget dramatisk de senere år. Det er især antallet af rastende fugle igennem vinterhalvåret, der er øget markant. Det stigende antal her til lands skyldes formentlig jagt-fredningen i 1994, der har fået en større andel af storspovebestanden til at opholde sig i længere tid på de danske fuglelokaliteter. Storspoverne tager sig i dag langt bedre tid til at søge føde i Danmark, inden de trækker videre. Tidligere fløj de fleste storspover mere direkte til og fra deres vinterkvarterer uden længere ophold i Danmark. Årsagerne til det stigende antal her i landet skyldes til dels lokale danske forhold. I store dele af Europa er tendensen, at arten er i tilbagegang pga. ødelæggelse og tilgroning af nnglepladser.

I 2012 er der 9/6 rapporteret 12 ynglefugle på **Anholt** (KO) uden der dog er angivet antal ynglear. Derudover er der ingen rapporteringer om yngleförekomster.

1. halvår: De største rastende flokke rapporteres hen over vinteren, især i første halvår (lok.max \geq 250): 6/1 290 **Alrø Poldkrog** (CHJ), 11/1 267 **Yderste Holm**, Samsø (MWH), 22/1 285 **Alrø Alhale** (JOP), 7/2 300 **Skærbæk Hest** v. Bønnerup (ABU), 10/2 865 **Søledet strandenge** (FNI), 18/2 500 **Sødringholm Strand** (LTP,BIRL m.fl.) og 19/2 256 **Eskeplet** (HLL,LLH).

2. halvår: Også i andet halvår falder de største observationer i vintermånederne (lok.max \geq 250): 27-28/12 250 **Alrø Poller** (DB,LG) og 28/12 490 **Sødringholm Strand** (LTP).

Figuren ovenfor viser udviklingen af årstotaler for Storspove i Østjylland i perioden 1987-2012 beregnet på baggrund af dagsmaksimum fra de enkelte lokaliteter.

Total: 42.343 (29.810) Indsendere: 86 Observationer: 746 Lokaliteter: 112

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5663	5844	3371	1944	152	420	3303	5538	4222	3827	4319	3740

Sortklire *Tringa erythropus* 05450

For andet år i træk er totalen under middel. Fordelingen over året er dog helt normal, med enkelte fugle på forårstrækket, flere gamle fugle på returtræk i juni og flest ungfugle i august.

1. halvår: Der er sen ankomst med 23/4 1 **Årslev Engsø** (SSK,ToLa) som første fugl og 24/4 1 **Barnekold** (MWH). Det beskedne forårstræk har 27/4 5 **Årslev Engsø** (SSK) og 14/5 5 **Følle Bund** (FNI) som største obs.

2. halvår: De adulte fugles returtræk kulminerer midt i juni med største obs 15/6 og 16/6 11 **Årslev Engso** (SSK,HLL) samt 15/6 7 **Koed Enge** (FNI).

Den første ungfugl ses 3/8 1 K **Årslev Engso** (KEH) og i sidste halvdel af august er der følgende tal over 5: 18/8 6 1K **Overgårds Dige** (HLL), 20/8 14 **Årslev Engso** (ToLa), 21/8 8 **Årslev Engso** (KJ), 22/8 9 og 28/8 13 **Barnekold** (MWH).

Der er ingen vinterfund, så årets sidste bliver: 26/9 1 **Herredsenge** (FNI) og 30/9 1 **Overgårds Dige** (LTP).

Total: 195 (330) Indsendere: 32 Observationer: 126 Lokalteter: 28

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	12	33	92	14	106	15	-	-	-

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rødben *Tringa totanus* 05460

Selvom totalen er steget med 25 % i forhold til 2011, er det igen et år under middel. Antal i vintermånederne er lavt, men afspejler vinterens hårdhed, mens det høje tal fra juli indeholder mange ynglefugle.

Der er en bedre rapportering af ynglepar end fra de seneste 3 års data, så antal af ynglende Rødben i Østjylland er igen på højde med tal fra 2004-2008.

I alt 72-103 ynglepar fra 14 lokaliteter, med 45-60 par **Mellempoldene**, Randers Fjord (LTP) som største antal og en klar fremgang på denne lokalitet. Yderligere 11-17 par er optalt i **Alrø** området (JG) og 10 par fra **Treskelbakkeholm** (JG). Ingen af de øvrige lokaliteter melder om mere end 1-3 ynglepar. Der gemmer sig oplysninger om yderligere 29-31 ynglepar fra 13 andre lokaliteter i de normale indtastninger i DOF-basen fra april til juli. Der skal igen opfordres til, at man indtaster ynglefund i DOF-basens ynglefuglektion.

Rødben, Stavns Fjord

Foto: Mogens Wedel-Heinen

1. halvår: Første større obs i foråret er 29/4 55 **Sødringholm** (HLR), men det er først midt i maj, at der er store tal fra Østjyllands bedste Rødben-område. 18/5 50 **Mellempoldene**, 110 **Sødringholm** og 115 **Eskeplet** (TBR,LTP). Den 28/5 tælles 120 og 29/6 170, hvoraf én er en unge **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår: For efterårstrækket er de største antal 13/7 200 **Mellempoldene** (TBR), 15/7 238 og 18/7 300 **Eskeplet** (HLL). Den 16/7 og 18/7 er der begge dage 94 ved **Bønnerup Havn** (OS).

Allerede i starten af august er mange Rødben væk med 5/8 70 **Eskeplet** (LTP) som måneds-max og resten af året er ingen tal over 40.

Af den islandske race "robusta" er i alt 417 rapporteret. I årets første måneder er største antal: 22/1 23 **Ebeltoft Fægehavn** (HLL,LLH,PMM), mens 2. halvår har en tidlig flok 31/8 23 **Hassensør** (KO) og øvrige største flokke er 22/10 21 **Barnekold** (MWH,DMA) og 28/12 37 **Ebeltoft Fægehavn** (HLL,LLH).

Total: 5207 (6263) Indsendere: 85 Observationer: 657 Lokalteter: 96

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
150	116	112	400	806	456	1938	611	137	142	204	135

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Hvidklire *Tringa nebularia* 05480

Hvidklire, Langør

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Et år tæt på gennemsnittet for en art, der veksler meget i antal fra år til år. Forårstrækket er i den lave ende, mens sommerens returtræk giver pæne antal.

En normal ankomst med første obs 3/4 1 **Sødringholm Strand** (LTP) og 8/4 1 **Norsminde Fjord** (SSL).

Kysten yderst ved Randers Fjord er som sædvanlig rammen for de største tal, hvor forårstrækket kulminerer på nogle få dage i slutningen af april. 22/4 205, 25/4 317 og 28/4 175 **Mellempoldene** (LTP,BIRL,HKA).

Blandt øvrige forårstal er de eneste over 25: 24/4 26 **Barnekold** (MWH), 4/5 27 **Norsminde Fjord** (HLÆ), 10/5 45 **Mellempoldene** (LTP) og 18/5 65 **Eskeplet** (TBR).

Returtrækket af adulte fugle starter rigtigt med 29/6 135 **Mellempoldene** (LTP) og kulminerer midt i juli med 13/7 375 **Mellempoldene** og 40 **Eskeplet** (TBR). Der er yderligere to tællinger over 200: 18/7 226 **Eskeplet** (HLL) og 21/7 275 **Mellempoldene** (TBR).

De to største tal i august er: 11/8 95 **Eskeplet** (HMS) og 20/8 23 **Årslev Engso** (SSK). I september er der kun én større obs: 9/9 30 of **Alrødæmningen** (DB).

Samsø står for årets sidste fugle, der ses i oktober: 8/10 2 **Hjortholm** (MWH), 11/10 1 **Koldene** (MWH) og 19/10 4 **Lillehavet v. Langør** (MWH).

Total: 5562 (5886) Indsendere: 68 Observationer: 486 Lokalteter: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	847	381	225	2632	1241	229	7	-	-

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Svaleklire *Tringa ochropus* 05530

En årstotal der følger gennemsnittet for de seneste 10 år. Der er ingen fund i vintermånederne og fordelingen viser et sløjt forår, mens 2. halvårs tal som normalt er fordelt på gamle fugle i midsommeren og ungfugle i august.

Der er rapporteret et sikkert og et muligt ynglepar. 20/6 1 uroligt varslende **Fjeld Skov** og 12/7 3, hvoraf 1 juv **Skærbæk Plantage** (begge EDY).

Siden 2000 har Østjylland haft sikre eller mulige yngleforsøg i halvdelen af årene: 2000, 2001, 2003, 2004, 2008 og 2009.

Eneste fugl i marts er 16/3 1 **Issehoved** (MWH,DMA) og næste ses først 6/4 1 **Hornbæk Enge** (CSS). Der er ingen trækiagttagelser i foråret, og de tre største antal af rastende fugle er meget beskedne. 11/4 5 på oversvømmet mark ved **Tranbjerg** (KEH), 14/4 9 **Kasted Mose** (CHJ) og 6/5 5 **Hornbæk Enge** (HLR).

I 2. halvår kommer største tal fra returtrækket af adulte fugle midt i juni med 11/6 14 **Væth Enge** (LTP) og 16/6 16 **Årslev Engso** (HLL). Fra juli er der 19/7 13 på oversvømmet mark ved **Fannerup, Kolindsund** (FNI) og 27/7 14 **Eskeplet** (LTP). I august er 1/8 10 **Mørke Kær** (FNI) og 21/8 12 trk til natterast ved **Gudenåen**, vest for Randers (HLR) de største obs.

Af egentlige trækkende er der kun to obs: 5/8 5 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og samme dag 4 S **Fornæs** (JSC).

Årets sidste ses 10/10 2 **Ahl Hage** (PJA).

Total: 659 (663) Indsendere: 48 Observationer: 218 Lokalteter: 56

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	90	164	107	129	162	5	2	-	-

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Tinksmed *Tringa glareola* 05540

Et år under 10-årgennemsnittet, selv med flere observationer end i 2011. Det er specielt antal af rastende fugle på det koncentrerede forårstræk, der er lavere end vi har set de seneste år.

De første fugle ses 25/4 2 **Koed Enge** (PJA) og 2 **Egå Engso** (SHØ). Den 29/4 er dagen for de første større flokke med 55 **Hornbæk Enge** (TBR) og 48 **Lyngbygård Å/Ådal** (ToLa). Forårets største antal er tidsmæssigt normalt i starten af maj, men med et lavere antal end de seneste år. 6/5 89 **Årslev Engso** (SSK), 9/5 90 **Årslev Engso** (SSK) og 120 **Hornbæk Enge** (LTP).

Fra midt i juni starter returtrækket. Det er igen meget mindre end forårstrækket, og kun to lokaliteter har tal over 15: 25/6 19 **Hornbæk Enge** (LTP) og 29/6 35 **Egå Engso** (HLL).

Egå Engso er eneste lokalitet med regelmæssige tal >15 i perioden frem til sidste større obs, 2/8 19 **Egå Engso** (HLL).

Årets sidste iagttagelse er 4/9 med hele 7 ex **Vorup Enge** (BK).

Total: 2204 (2431) Indsendere: 49 Observationer: 273 Lokalteter: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	212	1346	99	3+5	235	7	-	-	-

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Mudderklire *Actitis hypoleucos* 05560

Der foreligger i år et meget usædvanligt ynglefund af Mudderklire i Østjylland. I forbindelse med en arbejdsopgave på Djursland med registrering af paddeyngel opdagede RSN en varslende fugl ved et lille, næringsfattigt vandhul. Hurtigt blev der også fundet en rede med 4 æg, og senere sås en fugl liggende

på selve reden. På opfordring blev lokaliteten besøgt af FNI et par uger senere, og her kunne konstateres to dununger sammen med en varslende adult fugl. Pågældende ynglefund udgør tilsyneladende det første sikre ynglefund af Mudderklire i Danmark i hele 17 år. Arten er en almindelig trækfugl i Danmark april-september og yngler almindeligt i Sverige, Norge og Finland samt mange steder i Centraleuropas bjergegne, men er så vidt vides ikke konstateret ynglende i Danmark siden 1995.

Med hensyn til de øvrige observationer er 2012 et år tæt på gennemsnittet og med en ensartet fordeling mellem forårs- og efterårstal.

Årets første ses til normal tid 11/4 1 **Grenå Engso** (PR) og 14/4 1 **Årslev Engso** (HLL). De største tal fra forårstrækket er (>25): 30/4 29, 4/5 27, 6/5 47 og 11/5 37 **Egå Engso** (HLL,LLH), 9/5 26 og 13/5 36 **Hornbæk Enge** (LTP) og endelig 9/5 54 **Anholt** (KMN). At Anholt står for årets største tal må siges at være lidt udsædvanligt.

2. halvår har en lang række obs over 25 fra starten af juli til september, men de falder alle på samme dag! 5/8: 29 **Fornæs** (JSC), 30 S **Eisegårde Strand** (AS) og 52 **Kalsenakke** (JOP). Årets sidste er 23/9 2 **Mossø**, østende (BANG) og 2/10 1 **Tange Sø** (KAHA).

Total: 1672 (1709) Indsendere: 78 Observationer: 382 Lokalteter: 93

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	108	628	24	345	566	22	1	-	-

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Stenvender *Arenaria interpres* 05610

Bag totalen, der ser meget normal ud, gemmer sig et lidt udsædvanligt år, hvor materialet fra **Samsø** er helt nede på 41 % af årets sum mod normalt ca. 70 %. Samtidig er der meget få fugle i de kolde vinter måneder og august er totalt dominerende.

1. halvår har meget få fugle, og eneste observation over 10 er 3/5 20 **Svanegrund** (JG).

2. halvår har en lang række større obs i august (>15): 12/8 24 **Fornæs** (JSP) og 17 **Besser Rev** (MWH) samt 27/8 16, 29/8 24 og 30/8 16 **Sælvig Bugt** (MWH). Endelig er der årets største tal som afslutning på 2012 med 8/12 53 **Bosserne** (MWH,DMA).

Stenvender, Besser Rev Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 460 (448) Indsendere: 32 Observationer: 86 Lokalteter: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7	-	2	8	31	-	25	293	14	5	18	57

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Odinshane *Phalaropus lobatus* 05640

Det er tredje år i træk, at der optræder mere end én Odinshane i det østjyske og vi kan jo snart regne den som årlig ved Egå Engsø.

Alle årets 3 fugle er fra 2. halvår.

9/7 1 **Kolindsund** – østlige del (set af og foto fra Kim Johansen via BJS) det er jo en god appetitvækker til, hvad der kan vente, hvis naturgenopretningen af Kolindsund føres helt igennem!

12/7 1 ad **Egå Engsø** (HLL). 12/9, 15/9 og 16/9 1 1K **Eskeplet** (HLL,LTP,CSS,PER). Fuglen blev fundet af HLL d. 12/9 på den inderste del af vaden, og det regnes for samme fugl, der 15/9 og 16/9 ses svømme rundt på en oversvømmet eng syd for det gule pumpehus.

Thorshane *Phalaropus fulicarius* 05650

Der er ingen østjyske iagttagelser af arten i 2012.

Mellemkjo *Stercorarius pomarinus* 05660

3 fugle i 2012 må siges at være helt typisk for Mellemkjovens forekomst i Østjylland, idet de sidste år har budt på 0-4 fugle. Forårsfundet er dog noget usædvanligt.

Årets obs: 14/5 2 af Aarhus Universitets miljøslib i den nordlige del af **Århus Bugt** (JTC) og 9/10 1 1K trk SV **Hassensør** (KO).

Almindelig Kjo *Stercorarius parasiticus* 05670

Efter et flot år i 2011 bliver forekomsten i 2012 noget mere sløj, og vi når kun knap halvdelen af 10-årsgennemsnittet. Fordelingen af fugle over året følger dog fint det traditionelle mønster med ankomst midt i august og afrejse i oktober. En enkelt sommerobs er også ret normal, mens det ikke er så tit, at vi har fund i marts måned (sidste gang var i 2005).

Forårsobs: 30/3 1 imm S **Ålsrode Strand** (HOF).

Sommerobs (juni-juli): 10/6 2 SV **Anholt** (KO).

Efterårstrækket indledes midt i august: 17/8 samt 18/8 1 ad mørk S **Overgårds Dige** (LTP,HLL) og 27/8 1 **Gjerrild Nordstrand** (NJU).

Største obs i efteråret (≥2 fugle): 30/8 4 ad lys **Sødringholm Strand** (LTP), 12/9 2 N + 1 S **Overgårds Dige** (HLL), 15/9 3 NV **Fornæs** (KO), 17/9 2 fou **Issehoved** (MWH) samt 2 ad N + 1 ad S **Fornæs** (HLL) og 23/9 1 ad lys N + 1 ad mørk N + 1 1K N **Fornæs** (JSC).

De sidste fugle forsvinder i oktober: 9/10 1 NV **Århus Østhavn** samt 1 mørk SØ **Fornæs** (CKJ), 10/10 1 ad lys S **Århus Østhavn** (HE) og 29/10 1 **Fornæs** (JPA).

Total: 33 (68) Indsendere: 10 Observationer: 20 Lokalteter: 10

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	-	-	2	-	9	16	5	-	-

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* 05680

To obs i 2012 er fint, men antallet af fugle er en rekord på hele 21 fugle! Forekomsten falder dog fint i tråd med, hvad der registreres i resten af landet, idet de markerer starten på et meget stort efterår for arten med meget høje dagstotaler fra bl.a. Skagen 3/9 57, Hirtshals 4/9 39 og Roshage 6/9 85 fugle.

Årets obs: 28/8 19 trk NV (bl.a. 10 i flok) **Kysing Næs** (HLÆ) og 29/8 2 1K trk N **Grenå Havn** (APN).

Storkjove *Stercorarius skua* 05690

Forekomsten af Storkjove i Østjylland er kendetegnet ved at svinge meget fra år til år, og efter 22 fugle sidste år, svinger pendulet den anden vej til beskedne 3 fugle i 2012. Dette er dog fint i tråd med forekomsten de seneste ca. 10 år, når man ser bort fra de to år med meget høje totaler.

Årets obs: 23/2 1 trk S **Fornæs** (PJA) og 9/10 2 SV **Århus Østhavn** (KO).

Kjove sp. *Stercorarius sp.* 05709

1 enkelt obs på en lidt usædvanlig lokalitet. Observatøren hælder mest til Mellemkjove, men fuglen ender med at blive noteret som ubestemt.

Årets obs: 25/12 1 1K mørk of **Årslev Engsø** (HLL).

Måger i Østjylland 2012

Der indtastes fortsat mange optællinger af mågeflokke, fra alle områder af Østjylland. Det er usikkert i hvor høj grad det er de samme måger der opholder sig i havne, søer og på markerne, eller om der dagligt sker udskiftninger i flokkene. Der er som følge deraf (og i lighed med tidligere år) ikke foretaget frasertering af gengangere udover oplagte dobbeltindtastninger.

Sorthovedet måge *Larus melanocephalus* 05750

Der indberettes en Sorthovedet Måge, som opholder sig i Århusområdet i perioden 21/3-22/7. De fleste observationer er fra **Universitetsparken**, men også i **Årslev Engsø**, **Botanisk Have** og **Vejlby** bliver den observeret. Første obs: 21/3 1 ad sdr rst **Årslev Engsø** (HLL,LLH,ToLa). Herudover ses der i efteråret: 30/8 1 2K rst **Grenå Havn** (KO) og 10/10 1 1K **Kysing Næs** (KEH).

Dværgmåge *Hydrocoloeus minutus* 05780

Forekomsten er som sidste år og engsøerne er stadig dominerende, selv om der i år også er mange observationer fra kysterne. Det er muligvis antallet af lokalitetsbesøg, der her er afgørende.

Vinterobs: 4/1 4 V og 6/1 1 **Anholt** (begge FSV) samt 28/1 1 2K **Århus Østhavn** (CSS).
 Forårets første obs er 13/4 1 rst **Hornbæk Enge** (TBR). Forårets største er 21/5 12 rst **Ø Hornbæk Enge** (LTP). Forårets sidste obs er 30/6 4 **Årslev Engsø** (HLL).
 Sommerens fund: 5/7 1 rst **Årslev Engsø** (HLL).
 Efterårets største obs: 11/8 4 1K rst **Mellerup** (TBR), 31/8 4 1K S **Overgårds Dige** (HLL) og 23/10 4 ad N **Fornæs** (HLL). Sidste ses 12/11 1 ad **Stubbe Sø** (HLL).

Total: 70 (82) Indsendere: 20 Observationer: 55 Lokalteter: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	-	-	5	22	10	1	13	5	7	2	-

Sabinemåge *Xema sabini* 05790

Der er ingen indberetninger i år. Sidste observation i Østjylland er fra 2011.

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus* 05820

Totalen er mere end dobbelt så stor som i 2011, det kan måske skyldes mange indberetninger fra den store ynglekoloni i Egå Engsø samt mange tællinger fra Randers Fjord. Dubletter er kun frasorteret på dagsniveau.

Hættemågen må efterhånden betegnes som en lidt fåtallig ynglefugl i Østjylland, og de få kolonier bør absolut optælles hvert år! Indtast også gerne negative meldinger fra gamle ynglelokaliteter.

Sammenlagt er der indtastet ynglepar/redeoptællinger fra i alt kun 7 lokaliteter, hertil er der ved gennemsyn af data yderligere 8 lokaliteter, hvorfra der er indtastninger med adfærden YF, men ingen indtastning af antal ynglepar. Disse går jo altså let i glemmebogen, hvis ikke de også indtastes som ynglepar – husk det nu!! For eksempel er der ingen indtastninger af ynglepar fra hverken **Egå Engsø** eller **Brabrand Sø**, men ved en grundig gennemgang af noter i DOFbasen viser det sig, at fuglene er talt.

På **Treskelbakkeholm**, som i gode år huser landets pt. største koloni, var der "kun" 250 reder (JG m.fl.) – mod 4300 i 2010! – en tydelig indikation på, at der har været ræv på øen i 2012.

For **Egå Engsø** er der regelmæssigt gennem hele ynglesæsonen indtastet op til 2500 YF, men ikke en eneste har indtastet et antal ynglepar! 11/7 skriver UTE i en note: "Der er store tiggende unger overalt" hvilket tyder på god ynglesucces. Multipliseres de 2500 ynglefugle med 0,87 (DMU-metoden) fås 2175 ynglepar, og **Egå Engsø** bliver dermed Østjyllands største, og sammen med **Hjarnø** i Horsens Fjord, landets største koloni i 2012.

Brabrand Sø er optalt af (KEH) d. 18/5, hvor der tælles 410 YF – med den ovennævnte metode giver det 287 ynglepar, alle i området ud for Stavtrup-tårnet.

De øvrige kolonier i 2012 er (antal par/reder): **Bjerregrav Mose** 50-60 (CHJ), sø ved **Trehøje** øst for **Horn** max. 35 (PLA,CHØ), vandhul vest for **Årslev**, Århus 26 (KEH), sø ved **Neder Hvam** 25-30 (PLA), **Skanderborg Lillesø** 20-30 (PLA), **Huldremose, Ramten** 20 (AS), **Eskebæk Mose**, Skanderborg 4 (RG), **Knud Sø** ved Gjern 1-3 (PLA), **Dystrup Sø** 2 (AS) og **Hornbæk Enge** min. 2 (TBR m.fl.).

Næsten alle de største tal uden for ynglelokaliteterne er fra **Randers Fjord** og **Mellempoldene** ved Fjordens munding. Herfra er største tal fra 1. halvår 21/3 5000 **Mellempoldene** (LTP), og fra 2. halvår er største antal 11/8 4000 **Mellerup** (LTP). Fra andre lokaliteter nævnes (lok.max >1500): 15/3 2700 rst **Skødstrup-Løgten** (KMO), 30/3 2000 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (LTP), 30/3 1500 rst **Mollerup** (PLA), 4/4 1500 rst **Norsminde Fjord** (GGU,JG) og 17/8 2000 **Mariager Yderfjord** (LTP).

Fra ferskvand er tallene mindre, det største tal uden for ynglelokaliteter er 15/9 og 18/9 1000 **Årslev Engso** (SSK,UTE m.fl.).

Total: 254.144 Indsendere: 125 Observationer: 1212 Lokalteter: 231

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11,130	8093	46.569	41.307	20.017	8051	18.286	39.228	25.806	16.249	6864	12.322

Stormmåge *Larus canus* 05900

Forekomsten er mindre end sidste års og noget under gennemsnittet. Desuden er observationerne også mindre, men der indberettes tal, som tyder på 692-772 ynglepar på 9 lokaliteter.

Ynglepar: 151-231 par på 5 lokaliteter: 100-150 **Hjelm** (CHJ), 10-20 **Kyholm** (CHJ), 10-20 **Alrø Poller** (JG), 1 **Alrø Poldkrog** (JG) og 30-40 **Vejrø** (MWH).

Der er kun 7 observationer af flokke over 1000 ex. De største tal er (lok.max \geq 2000): 13/1 2000 **Linå** (PLA), 15/8 6500 rst **Firgårde** (PLA) og 27/10 5000 rst nat **Tange Sø** (AWM).

Total: 53.116 (56.915) Indsendere: 85 Observationer: 797 Lokalteter: 194

Sildemåge *Larus fuscus* 05910

Husk at Sildemågens "normale" forekomstperiode her i Østjylland er primo marts – medio oktober. Fund der ligger udenfor denne periode, accepteres kun, hvis der foreligger en god beskrivelse (brug notefelterne i DOFbasen!) og/eller fuglen(-e) ses af flere erfarne observatører.

Der opfordres fortsat til stor påpasselighed ved racebestemmelse af Sildemågerne. Dels er det svært at vurdere, hvis man intet sammenligningsgrundlag har (dvs. hvis fuglen(-e) optræder alene), dels kan der i danske farvande forekomme overgangsformer mellem alle de tre i landet forekommende racer.

Nordsøildemåge *L. f. intermedius* 05913

Ynglefuglene i Kattekat tilhører hovedsageligt racen Nordsøildemåge (*L. f. intermedius*). Hovedparten af de Sildemåger der observeres i Østjylland, formodes at tilhøre denne race, hvorfor alle ikke-racebestemte fund af Sildemåger (artnr. 05910) behandles herunder. 9 bidragsydere har indtastet hele 22 observationer af racebestemte intermedius-sildemåger i 2012.

Ynglepar: Der indberettes 50-70 par, alle nævnes: 30-40 par **Treskelbakkeholm** (JG), 5-10 par **Kyholm** (CHJ) og 15-20 par **Hjelm** (CHJ).

Forårets første er: 4/3 2 rst **Århus Østhavn** (GGU), 6/3 1 rst **Hornbæk Enge** (HEN) og 9/3 1 **Århus Østhavn** (SAR). Herefter er der næsten daglige observationer fra 11/3 og frem til 24/10, hvor de sidste fugle ses i **Syddjurs**.

De største tal er (lok.max $>$ 40): 3/5 45 **Svanegrund** (JG), 25/5 60 **Treskelbakkeholm** (JG), 9/6 175 **Anholt** (KO) og 19/7 43 **Kolindsund, vestdelen** (FNI).

Total: 850 (1856) (sum af alle racer + ikke raceangivelse) Indsendere: 64 Observationer: 308 (sum af alle racer) Lokalteter: 73 månedsfordeling sum af alle racer + fugle uden raceangivelse:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	44	65	236	268	104	75	19	39	-	-

Middelhavssølvmåge *Larus michahellis* 05915

For denne art gælder, at der kun medtages observationer, der ledsages af en udførlig beskrivelse af fuglen og fund-omstændighederne. Brug notefeltet i DOFbasen hertil. Arten kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation.

22/1 1 ad rst **Grenå Havn** (KO). Kommentar vedlagt: En klassisk fugl med isoleret lille spejl kun på p10 og bredt sort på p5, lang slank tilspidset hånd og relativ smalle vinger. Fouragerede i indsejlingen sammen med flere hundrede sølvmåger, og den sprang i øjnene pga. helt sorte vingespids og proportionerne.

Sølvmåge *Larus argentatus* 05920

Der er, ligesom tidligere år, ikke gjort noget forsøg på at frasortere gengangere i de mange tal, da det er usikkert, hvor stor udskiftning der er i flokkene.

Der indrapporteres oplysninger, som antyder at der er 4396-4602 ynglepar på ca. 10 lokaliteter, hvilket er flot i forhold til sidste års indberetning.

Ynglepar: 3634-3840 par på 5 lokaliteter, alle nævnes: 9-15 par **Alrø Poller** og 3050 par **Treskelbakkeholm** (alle JG) samt 75-125 **Kyholm**, 300-350 **Hov Røn** og 200-300 **Hjelm** (alle CHJ). Der mangler præcise indberetninger fra **Begtrup Røn**, **Svane Grund**, **Tunø** og **Århus Østhavn**.

Større flokke uden for yngletiden og ynglelokaliteterne (lok.max >1000): 22/1 2800 rst nat **Grenå Havn** (KO), 25/1 1200 rst **Overgård Dige** (LTP) og 12/12 4500 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 48.309 (47.197) Indsendere: 101 Observationer: 903 Lokalteter: 205

Kaspisk måge *Larus cachinnans* 05930

I lighed med Middelhavssølvmåge gælder for denne art, at der kun medtages observationer, som ledsages af en udførlig beskrivelse af fuglen og fund-omstændighederne. Brug notefeltet i DOFbasen hertil. Arten kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation.

Der foreligger flg. fund: 22/1 1 ad han rst **Grenå Havn** og igen den samme fugl 28/1 1 ad han rst **Grenå Havn** (begge KO), 29/1 1 2K han rst **Århus Havn** (TA,JHC) samt 26/12 1 ad han rst **Grenå Havn** (JNK,CO). Fuglen fra Grenå Havn er den samme gamle han, der hver vinter siden december 2010 er vendt tilbage.

Gråvinget Måge

Larus glaucescens 05960 SU-art

Efter at Gråvinget måge ikke blev observeret i 2011, optræder arten igen i **Århus**. Fuglen blev oprindelig fundet i november 2009, hvor den var førstegangsfund for Danmark. Den blev siden genfundet i 2010. I 2012 er fuglen tilbage igen, og indberettes i perioden 24/1-11/2 **Universitetsparken** (PPR,KO,DD m.fl.). Fuglen indrapporteres i perioden af 118 observatører!

Fundet er godkendt af SU.

Gråvinget Måge, Universitetsparken

Foto: FHN

Hvidvinget måge *Larus glaucoides* 05980

Der indberettes i perioden 27/1-28/4 1 3K rst **Universitetsparken** (SSC,EEE m.fl.), som også ses den 5/2 i **Århus Østhavn** (HBP m.fl.) og i perioden 15/3-24/3 ved **Årslev Engso** (LLH m.fl.). Fuglen ses også 21/3 ved **Egå Engso** (HLL). Der er sandsynligvis tale om samme individ. Ved flere lejligheder ses fuglen i selskab med den Gråvingede måge.

Gråmåge *Larus hyperboreus* 05990

Der er ingen indberetninger i år. Sidste observation i Østjylland er fra 2010.

Svartbag *Larus marinus* 06000

Der indberettes lidt flere ynglepar fra flere lokaliteter end sidste år, men årstotalen er kun halvt så stor i år og mindre end 10-års gennemsnittet.

Ynglepar: Der indberettes 80-118 par på 6 lokaliteter, alle nævnes: 5-10 par **Kyholm**, 30-45 par **Hov Røn**, 20-30 par **Hjelm** (alle CHJ) og 0-1 par **Alrø Poller**, 15-20 par **Treskelbakkeholm** (alle JG) samt 10-12 **Kolderne** (MWH).

Største obs (lok.max >60): 22/1 75 rst nat **Grenå Havn** (KO) og 12/5 280 **Anholt** (KMN).

Total: 2421 (3978) Indsendere: 85 Observationer: 837 Lokaliteter: 146

Ride *Rissa tridactyla* 06020

Arten er fåtallig, og der er kun en enkelt stor observation i år. Som sædvanlig et godt eksempel på hvor stor betydning det har hos havfuglene, at der er folk på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt.

1. halvår: Største obs (lok.max >11): 4/1 170 V **Anholt** (FSV), 8/1 22 N **Fornæs** (JPL,JKL) og 8/1 44 N **Sødringholm Strand** (LTP). Sidste obs. 27/2 1 **Grenå Havn** (KO). Der er ingen forårsfund.

2. halvår: Efterårets første obs er 6/9 6 V **Farvandet vest for Anholt** (HOF). Største obs (lok.max >6): 18/10 12 N **Fornæs** (HLL) og 27/10 17 N **Sødringholm Strand** (LTP). Sidste er 29/11 3 N **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 434 (2184) Indsendere: 14 Observationer: 49 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
339	1	-	-	-	-	-	-	13	42	39	-

Rovterne *Hydroprogne caspia* 06060

Igen et fint år for Rovternen i Østjylland med 4 fugle i 2012. Fuglene raster som sædvanlig kun 1-2 dage på lokaliteterne, hvilket er kutymen her i Østjylland. Fuglene fra Gjerrild Nordstrand er regnet som to fugle.

Årets fund: 10/7 1 ad fou og 23/7 1 ad rst **Årslev Engso** (HLL,PMM,ToLa,FAJ) samt 1/8 1 og 2/8 2 **Gjerrild Nordstrand** (NJU).

Splitterne *Sterna sandvicensis* 06110

2012 fortsætter desværre den nedadgående trend, som der har været de senere år, og vi kommer således klart under 10-årsgennemsnittet. Ynglekolonien fra **Treskelbakkeholm** ser endegyldigt ud til at være forsvundet, idet der ifm. ynglefugletælling 25/5 blot registreres 3 rastende fugle. Yderligere 2 obs af én fugl bekræfter koloniens forsvinden. Trækket i 2. halvår er i den beskedne ende, og der registreres heller ikke så mange store flokke som tidligere år.

I 2011 har vi dog en del indlandsfund.

Foråret indledes midt i marts: 19/3 1 **Gåsehage** og 9 **Ebeltoft Færgenhavn** (begge svur) og 20/3 12 **Ebeltoft Færgenhavn** (ToLa).

1. halvårs 5 største obs: 22/4 85 **Ebeltoft Færgenhavn** (APN), 23/4 54 Ø **Gjerrild Nordstrand** (LLH), 9/6 60 **Sødringholm Strand** og 9/6 60 **Eskeplet** (begge LTP) samt 12/6 60 **Sødringholm Strand** (CSS).

Trækket i 2. halvår er på 1432 fugle i perioden 23/7-17/10. De største obs for de bedste træklokaliteter nævnes. **Issehoved**: 600

Splitterne, Sælvigbugten

Foto: Mogens Wedel-Heinen

trk i perioden 31/8-17/10: 6/9 257 V, 10/9 57 V og 15/9 54 V (alle MWH). **Fornæs**: 374 trk i perioden 5/8-7/10: 9/8 123 S (HLL), 27/8 62 S (HLL) og 23/9 50 trk (JSC). **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 174 trk i perioden 15/8-9/9: 15/8 90 S og 30/8 68 S (begge LTP).

2. halvårs øvrige store obs ekskl. trækkende fugle (>80): 1/7 83 **Overgårds Dige** (HLL), 30/8 90 **Sødringholm Strand** (LTP), 3/9 99 **Kolderne** (MWH), 8/9 250 **Gjerrild Nordstrand** (PJA) og 16/9 130 **Ebeltoft Fægehavn** (ToLa).

Indlandsfund: **Norsminde Fjord**: 4/4 2 NØ (GGU,JG) og 7/7 2 (HLÆ). **Årslev Engso**: 27/4 2 (SSK) og 24/5 2 (HLL). **Egå Engso**: 4/5 2 S (LLH,HLL), 28/6 3 NV (HLL,LLH), 27/7 3 V og 20/8 1 V (begge HLL). **Hornbæk Enge**: 3/7 1 of (LNS). **Gudenåen**, vest for Randers: 4/9 2 V (BK). **Brabrand Sø**, østenden: 18/9 2 (SSK).

Årets sidste fugle forsvinder midt i oktober: 9/10 11 SV **Issehoved**, 11/10 4 **Kolderne** og 17/10 1 SV **Issehoved** (alle MWH).

Total: 5461 (7104) Indsendere: 66 Observationer: 334 Lokalteter: 89

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	87	568	72	348	664	1678	1960	84	-	-

Fjordterne *Sterna hirundo* 06150

Efter en række gode år dropper vi i 2012 under 10-årgennemsnittet. Det kniber også lidt på ynglefronten, hvor bl.a. sidste års fremgang for Mellempoldene ikke holdt ved. Der er ingen tal fra hverken Anholt eller Treskelbakkeholm, der begge af og til har pæne kolonier, men åbenbart ikke i 2012. Til gengæld var der hele 4 par i Bjerregrav Mose, hvilket er det højeste antal herfra i lokalrapportens historie.

Yngel i alt 12-15 par fra 5 lokaliteter: 4 par **Bjerregrav Mose** (CHJ,BK,JIJ), 3-4 par **Mellempoldene**, Randers Fjord (LTP), 2-3 par **Hornbæk Enge** (LTP,TBR,HMS), 2 par **Hjelm** (CHJ) og 1-2 par **Væth Enge** (LTP).

Årets første fugle: 15/4 1 **Dystrup Sø** (ABU), 17/4 2 of **Kysing Næs** (DB) og 18/4 1 død **Gjerrild Nordstrand** (NJU).

Trækket i 2. halvår er på 413 fugle i perioden 28/7-9/10 fordelt på 11 lokaliteter: **Årslev Engso**: 103 fugle i perioden 28/7-9/9: 20/8 34 V (SSK,ToLa), 28/8 35 V (HLL) og 9/9 14 V (HLL,LLH). **Overgårds Dige**: 62 fugle i perioden 29/7-12/9: 11/8 34 V og 18/8 18 S (begge HLL). **Egå Engso**: 34 fugle i perioden 31/7-4/9: 31/7 12 V og 7/8 17 V (begge HLL). **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 69 fugle i perioden 30/7-30/8: 5/8 24 SV (LTP), 18/8 17 V (TRK,TBR) og 30/8 17 SV (LTP). Øvrige træk (>10): 9/8 29 N + 22 S **Fornæs** (HLL) og 28/8 66 NV **Kysing Næs** (HLÆ).

De største observationer af rastende eller fouragerende fugle: (≥ 25): 9/5 26 **Anholt** (KMN,FSV), 4/8 og 19/8 25 **Mossø**, vestende (FNI,JBA), 11/8 35 **Mellerup** (TBR) og 18/8 35 **Mellerup** (TRK,TBR).

Årets sidste fugle forsvinder i september/oktober: 29/9 1 **Hornbæk Enge** (LTP), 4/10 1 **Vorup Enge** (BK) og 9/10 1 trk S **Fornæs** (SØP)

Total: 1084 (1327) Indsendere: 52 Observationer: 228 Lokalteter: 54

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	32	190	62	126	580	92	2	-	-

Fjord-/Havterne *Sterna hirundo/S. paradisaea* 06159

14 obs af 85 fugle på 11 lokaliteter i perioden 4/5-17/10.

Største obs (>10): 28/7 32 NV **Hornbæk Enge** (LTP) og 15/8 14 S **Sødringholm Strand** (LTP).

Havterne *Sterna paradisaea* 06160

Et rigtig flot rekordår, som er markant over 10-års gennemsnittet. Det skyldes især mange ynglefugle, men også et fint træk i 2. halvår. Der er kun anvendt månedsmaks til årstotalen for den store ynglelokalitet ved Mellempoldene.

Yngel i alt 296-377 par fra 19 lokaliteter: 150-200 **Mellempoldene** (LTP), 35 par **Treskelbakkeholm** (JG), 25-28 par **Søby Rev** (CHJ), 20-30 par **Kyholm** (MWH,CHJ), 14-16 par **Lindholm med Rumpen** (MWH,CHJ), 10-12 par **Hov Røn** (CHJ), 8-10 par **Alrø Poller** (JG), 8-10 par **Vrinders Strand** (CHJ), 4-5 par **Hjelm** (CHJ), 4-5 par **Søledet strandenge og kyst** (FNI,CHJ,LTP), 3 par **Langør** (CHJ,MWH), 2-3 par **Besser Rev** (MWH,CHJ), 2 par **Ørkenen**, Anholt (CHJ), 2-3 par **Hjortholm** (MWH,CHJ), 2-3 par **Brokold** (MWH,CHJ), 1-3 par **Hevring Strand** (CHJ,LTP)

Havterne, Langør

Foto: Mogens Wedel-Heinen

2 par **Ørkenen**, Anholt (CHJ), 1-2 par **Flakket, Anholt** (CHJ), 1-3 par **Yderste Holm** (MWH,CHJ) og 1 par **Havnehagen** (CHJ,MWH). Derudover er der angivet fra følgende lokaliteter uden yderligere præcisering af antal ynglepar: 9/6 50 yf **Ørkenen**, Anholt (KO) og 5/7 6 yf **Århus Østhavn** (GGU).

Ankomst er ca. 1 uge tidligere end normalt: 2/4 2 **Gjerrild Nordstrand** (LLH), 5/4 2 **Alrø Poller** (GGU) og 11/4 **Alrø Egehoved** (SHØ).

Største observation af rastende fugle inkl. ynglefuglene (>75): **Mellempoldene**: 18/5 200 yf, 28/5 350 yf, 29/6 320 yf, 13/7 250, 21/7 175 og 25/7 80 (TBR,LTP). **Sødringholm**: 12/6 200, 2/7 78, 25/7 310 og 30/7 120 (CSS,LTP). **Eskeplet**: 13/7 175, 25/7 130 og 27/7 100 (LTP,CSS,TBR). **Anholt**: 9/6 90 yf (KO). **Overgårds Dige**: 1/7 80 (HLL).

Trækket i 2. halvår er flot med 774 fugle i perioden 15/7-30/8 fordelt på 11 lokaliteter (>25): 19/7 27 V **Årslev Engsø** (HLL), 27/7 422 V **Eskeplet** (LTP), 29/7 42 S **Overgårds Dige** (HLL), 30/7 62 trk samt 2/8 104 trk **Boeslum Strand** (GØS) og 5/8 32 V **Sødringholm Strand** (LTP).

Årets sidste fugle: 2/9 12 **Sletterhage** (KA), 22/9 2 **Helgenæs** (KA) og 6/10 1 K **Århus Havn** (KEH).

Total: 4831 (2664) Indsendere: 47 Observationer: 216 Lokaliteter: 75

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	158	1181	813	2404	260	14	1	-	-

Dværgterne *Sternula albifrons* 06240

Et super år, som er bedre end 2011 og meget tæt på rekordåret 1999. Det skyldes især hele 31-39 ynglepar, som er rigtig flot og af en størrelsesorden, som vi ikke har set siden 2001 og 2002. En håndfuld observationer af ynglefugle fra Anholt er desværre indrapporteret på lokalitetsnummeret, som dækker hele øen, men de antages at være dækket af de to mere præcise meldinger fra en anden observatør.

Yngel: 16-18 par **Flakket, Anholt** (CHJ), 8-10 par **Mellempoldene** (LTP), 3-4 par **Besser Rev** (MWH), 1-4 par **Totten, Anholt** (CHJ), 1 par **Søledet strandenge og kyst** (CHJ,FNI,LTP), 1 par **Vrinnere Strand** (CHJ) og 1 par **Hevring Strand** (CHJ).

Dværgterne, Besser Rev Foto: Mogens Wedel-Heinen

Årets første fugl er lidt tidlig på den, til gengæld lader de næste vente på sig: 15/4 2 fou **Eskeplet** (HLL), 2/5 2 fou og 3/5 4 fou **Anholt** (KMN,FSV,CO).

De største obs (>10): 14/5 **Anholt** (KMN,FSV), 27/5 35 yf **Anholt** (2800HP), 28/5 16 yf **Mellempoldene** (LTP), 4/6 32 yf **Flakket, Anholt** (CHJ) og 29/6 20 yf **Mellempoldene** (LTP).

Indlandsobs er alle fra **Årslev Engso**: 7/6 2 fou (KEH), 18/6 1 (SSK) og 27/7 1 ad odr (CSS).

Årets sidste fugle: 4/8 2 **Eskeplet** (HLL) og 4 S **Overgårds Dige** (HLL) samt 10/8 1 **Eskeplet** (LTP)

Total: 308 (154) Indsendere: 20 Observationer: 63 Lokalteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	130	105	64	7	-	-	-	-

Sortterne *Chlidonias niger* 06270

Et lidt sølle år med kun 13 fugle, hvilket kun er cirka halvt så mange som 10-årsgennemsnittet. Fuglene ses på de klassiske lokaliteter og med kun en enkelt flok med mere end 2 fugle.

Alle obs nævnes: 26/4 1 **Årslev Engso** (HLL,ToLa), 9/5 1 **Egå Engso** (CQP) og 1 **Årslev Engso** (SSK), 20/5 1 **Hornbæk Enge** (HMS), 7/6 2 **Brabrand Sø, østenden** (KEH), 24/6-25/6 1 **Hornbæk Enge** (LTP), 27/7 1 **Egå Engso** (MCH,SHØ) og 30/8 5 SV **Sødringholm Strand** (LTP).

Hvidskægget terne *Chlidonias hybrida* 06260 SU-art

En mindre invasion af denne art ramte landet i perioden 20/5-26/5 med over 20 fugle. 2 af disse fugle glædede mange ornitologer i det østjyske, da de i to dage holdt til ved Brabrand Sø, og den ene fugl sås yderligere 2 dage, før den forsvandt. Det er samtidig første obs af arten i Østjylland. Fundet er godkendt af SU.

Årets fund: 21/5-22/5 2 ad rst og 23/5-24/5 1 ad rst **Brabrand Sø**, østenden (SSK,LLH,HLL,BGO,CHØ, CHJ m.fl.). Fundet er godkendt af SU.

Hvidvinget terne *Chlidonias leucopterus* 06280

Ingen fund i 2012.

Lomvie *Uria aalge* 06340

Et udmærket år for Lomvien i Østjylland, med den næsthøjeste årstotal siden 2005, kun overgået af sidste år, hvor vi nåede op på 448 fugle.

1. halvår: Træk: Der noteres i alt 30 trækkende Lomvier i perioden 2/1-14/1 på 4 lokaliteter, flest 2/1 6 **Ålsrode Strand** (HOF) og 14/1 18 **Fornæs** (HMS). Øvrige obs (≥3): 7/1 3 **Århus Havn** (SSK), 13/1 3 **Havkude** (HOF), 17/1 3 og 11/2 6 **Gjerrild Nordstrand** (PJA,FOX).

2. halvår: Træk: I perioden 18/8-26/11 ses i alt 206 trækkende fugle på 10 lokaliteter, flest 10/9-25/11 166 **Fornæs** (HLL,JSC m.fl.), 9/10 12 **Århus Østhavn** (KO) og 23/9-26/11 8 **Issehoved** (MWH,DMA).

Øvrige obs (>3): 27/10 4 rst **Alrø Strevelshoved** (LLH,PMM) og 4/11 8 **Ålsrode Strand** (HOF) er de eneste.

Total: 307 (203) Indsendere: 31 Observationer: 80 Lokalteter: 32

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
55	7	1	-	2	-	-	2	32	69	138	1

Alk *Alca torda* 06360

Et rigtig flot år for Alken, der scorer den højeste årssum siden 2006 (67.666), hvilket skyldes en fin dækning af vores gode træklokaliteter på de "rigtige" dage.

1. halvår: Træk: Der ses i alt 2696 trækkende fugle i perioden 2/1-8/3 på 10 lokaliteter, flest 8/1-22/1 2459 **Fornæs** (JPL,CHJ,HLL), 2/1-15/1 171 **Anholt** (FSV) og 2/1-25/1 38 **Ålsrode Strand** (HOF).

Øvrige obs (≥10): 10/1 10 rst **Kysing Næs** (HLÆ) og 26/1 13 døde **Anholt** (FSV). 5 af fuglene fra **Anholt** bar desværre tydelige tegn på olie iflg. observatøren.

2. halvår: Træk: I perioden 27/8-7/12 ses i alt 27.614 trækkende fugle på 11 lokaliteter, flest 27/8-25/11 26.736 **Fornæs** (HLL,JSC,CSS m.fl.), 15/11 744 **Gjerrild Nordstrand** (LLH) og 12/10-7/12 43 **Issehoved** (MWH,DMA).

Øvrige obs (>10): 21/10 50 rst **Gåsehage** (SSL) og 19/11 20 rst **Gjerrild Nordstrand** (UTE).

Total: 30.584 (29.705) Indsendere: 43 Observationer: 152 Lokalteter: 56

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2794	13	5	-	1	1	-	1	24	11.337	16.389	18

Lomvie/Alk *Uria aalge/Alca torda* 06369

1/11 160 S og 21/11 63 trk **Ålsrode Strand** (HOF) er største trækobs. 20/10 75 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU) er største øvrige obs.

Total: 427 Indsendere: 10 Observationer: 18 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	3	-	2	-	-	-	-	5	110	292	-

Tejst *Cepphus grylle* 06380

For tredje år i træk sætter arten årstotal-rekord, og samtidig en meget fin dækning af ynglepar.

Yngel: Der er oplysninger om 149-180 par på 8 lokaliteter, der alle nævnes (antal yp): 55 **Tunø** (SHØ,JG), 50-60 **Vejrø** (MWH), 12 **Sangstrup Klint** (HAC), 10-20 **Kyholm** (CHJ), 10-15 **Anholt** (KMN,FSV), 5-8 **Hjelm** (CHJ), 4-6 **Lindholm med Rumpen** (MWH,CHJ) og 3-4 **Vandstedet Nord-samsø** (MWH).

1. halvår: Træk: Der ses 7 fugle på 4 lokaliteter i perioden 2/1-26/2, flest 8/1-26/1 4 **Fornæs** (JPL,HLL m.fl.). Ingen øvrige nævneværdige obs.

2. halvår: Træk: I alt noteres der 118 trækkende fugle i perioden 5/8-26/12 på 5 lokaliteter, flest 5/8-26/12 113 **Fornæs** (JSC,HLL m.fl.) og 28/8 2 **Ky-sing Næs** (HLÆ). Ellers ingen øvrige nævneværdige obs.

Tejst, Kyholm

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 757 (393) Indsendere: 34 Observationer: 84 Lokalteter: 31

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	21	11	33	276	206	49	11	9	9	114	3

Søkonger Alle alle 06470

En art som optræder meget uregelmæssigt i Østjylland, således de seneste 10 år fra 4 fugle i 2002 til 232 fugle i 2006. Årets total er i den bedre ende og indtager 3. pladsen de sidste 10 år.

1. halvår: Træk: 6/1 1 V **Havhuse Rougsø** (TBR) er eneste trækobs. Øvrige obs (>4): 2/1 6 **Århus Nordhavn** (CQP) og 7/1 10 **Risskov Strand** (ST). Vinterens sidste ses 6/3 1 rst **Egå-Tålfor Strand** (KRH)

2. halvår: Første ses 26/10 1 rst **Fornæs** (HLL). Træk: 1/11-23/11 10 **Fornæs** (LLH,HLL) og

Søkonger, Bønnerup Havn

Foto: Thora Frello

12/11-19/11 8 **Issehoved** (MWH,DMA) er alt. Øvrige obs (≥ 2): 9/11 2 fou **Gjerrild Nordstrand** (NJU) er eneste.

Total: 75 (50) Indsendere: 26 Observationer: 39 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
44	4	1	-	-	-	-	-	-	1	25	-

Lunde *Fratercula arctica* 06540

3 obs af 3 fugle på 2 lokaliteter ... man kan ikke påstå, vi er blevet overrendt af Lunder i 2012. Alle obs nævnes: 4/1 1 V **Anholt** (FSV) samt 10/9 1 N og 26/10 1 N **Fornæs** (begge HLL).

Alkefugl sp. *Uria aalge/Alca torda/Alcinae* 06569

Rodekassen har i år kun 3 obs, der alle nævnes: 14/1 25 trk **Fornæs** (CHJ), 5/2 2 rst **Moesgård Strand** (GGU) og 12/10 30 N **Fornæs** (JKL).

Klippedue/Tamdue *Columba livia var. domesticus* 06650/06655

Største obs (lok.max >50): 9/4 1200 **Århus Østhavn** (GGU) og 15/3 60 **Grenå Kommune** (KMO).

Total: 2236 Indsendere: 28 Observationer: 46 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
562	248	108	1204	42	10	5	2	5	-	36	14

Huldue *Columba oenas* 06680

Et ganske ordinært år for Hulduen, til trods for et sløjt efterårstræk. Desuden er indrapporteringen af ynglepar også i den lave ende. Det kunne være ønskeligt med optællinger på nogle af de lokaliteter der før har huset mange Hulduer, f.eks. skovene ved Fussingø.

Yngel: 3-4 par **Brattingsborg Skov** (MWH) er eneste indberettede. Derudover 62 syngende fugle på 34 lokaliteter, flest 9/5 5 **Hemstok Skov** (EO), 18/3 4 **Velling Skov** (AWM), 20/4 4 **Tinning Skov** (EO), 2/6 4 **Løvenholm Skov** (BJS) og 4/8 4 **Silkeborg Nordskov** (BRS).

1. halvår: Træk: Der noteres 174 fugle på 7 lokaliteter i perioden 14/1-24/4, flest 1/3-27/3 63 **Moesgård Strand** (LLH,SSK), 11/3-24/4 52 **Gjerrild Nordstrand** (JSC,HLL,ASF m.fl.) og 11/3-19/3 46 **Issehoved** (MWH,DMA). Øvrige obs (≥ 5): 15/2 14 **Alrø Poller** (LLH), 11/2 9 **Alrø Alhale** (EO), 16/3 7 **Skåde Skov** (LLH), 12/3 6 **Sødringholm Skov** (LTP), 22/3 5 **Salten Langsø** (VM), 1/2 5 **Hornbæk Enge** (MHH) og 9/5 5 **Hemstok Skov** (EO).

2. halvår: Træk: Der ses sølle 7 fugle på 4 lokaliteter i perioden 15/7-20/10, flest 15/7 **Hassensør** (ALM).

Øvrige obs (≥ 5): 25/9 15 **Kastrup-Bøjen** (FNI), 28/12 8 **Rugård Nørresø** (LLH), 28/12 7 **Sødring-kær/Under Bakken** (LTP) og 29/9 5 **Løvenholt jorde** (AWM).

Total: 499 Indsendere: 54 Observationer: 222 Lokalteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	54	236	62	34	22	12	15	21	11	1	18

Ringdue *Columba palumbus* 06700

En noget højere årstotal end sidste år, hvilket først og fremmest skyldes en øget indrapportering af trækende fugle både forår og efterår.

Yngel: Der er oplysninger om 11-17 par, flest 4 **Lystrup Sønderskov** (ABU). Desuden 12 syngende fugle på 42 lokaliteter, flest 25/5 13 **Vallum Sø** (ABU) og 4/4 12 **Skæring** (UTE).

1. halvår: Træk: Der ses i alt 20.193 trækende fugle på 18 lokaliteter i perioden 2/1-27/4. De største lokaliteter (træksum >1000): 1/3-27/3 7386 **Moesgård Strand** (SSK,LLH), 14/3-1/5 5276 **Gjerrild-området** (HLL,ASF,JSC m.fl.), 11/3-27/4 2859 **Issehoved** (MWH,DMA) og 4/1 1200 **Århus Midtby** (GGU). Øvrige obs (≥ 500): 1/1 1400 **Hostenskov** v. Bjerager (DB), 2/1 1900 **Egå Engso** (HLL), 8/1 560 **Nølev/Driften** (DB), 9/1 500 **Gjerrild Nordstrand** (NJU), 14/1 500 **Bærmose Skov** (TBR), 18/1 625 **Todbjerg/Lille Todbjerg** (APN), 20/1 550 **Hornslet Mose** (BHN), 28/1 800 **Odder** (DB), 7/2 600 **Moegård Storskov** (IZN), 10/2 1600 **Ålstrup ved Ørting** (SSK), 12/2 650 **Falling** (JOP) og 22/3 500 **Fornæs** (JKL).

2. halvår: Træk: Der ses i alt 11.561 trækende fugle på 18 lokaliteter i perioden 15/7-12/12. De største lokaliteter (træksum >1000): 29/9-11/10 1895 **Sletterhage** (JPL), 6/10-21/10 6470 **Vesborg Fyr** (MWH) og 23/11 1200 **Hjortshøj** (JKC). Øvrige obs (≥ 500): 3/11 1600 **Brabrand Sø** (MJH), 29/11 600 samt 2/12 770 **Årslev Engso** (HLL), 7/11 500 **Eskelund** (JOA) og 26/12 1325 **Egå Engso** (HLL).

Total: 65.105 Indsendere: 121 Observationer: 1384 Lokalteter: 341

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11.920	6361	15.731	8993	483	318	222	294	397	10.786	4836	4764

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* 06840

Yngel: 4-5 par **Ryomgård** (UBM) og 2-3 par **Tåstrup Århus** (CHJ). Dertil 21 syngende fugle på 15 lokaliteter.

Træk: 25/3 1 trkf **Issehoved** (MWH), 26/3 1 N **Moegård** (SSK) og 15/7 1 SV + 1 trkf **Hassensør** (ALM).

Øvrige obs (≥ 15): 9/1 20 og 1/2 21 **Anholt** (FSV), 25/1 23 og 11/2 20 **Overgård Gods** (LTP), 13/11 22 **Brattingsborg Gods** (MWH), 5/12 22 **Langemark Samsø** (MWH) og 24/12 15 **Århus Østhavn** (KEH).

Total: 644 Indsendere: 48 Observationer: 458 Lokalteter: 93

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
124	125	30	34	26	33	29	35	29	32	76	72

Turteldue *Streptopelia turtur* 06870

6 obs af 5 fugle på 5 lokaliteter gør året til det bedste siden 1996, hvor der også observeredes 5 fugle.

Årets obs: 12/5 1 **Ballen/Østerløkken** (MWH), 25/5 1 **Nørager** (LRU), 14/6 1 **Brabrand Sø** (LBO), 1/9 1 **Alrø Strevelshoved** (HLL,LLH) og 20/10 1 **Anholt** (FSV).

Gøg *Cuculus canorus* 07240

Bestanden er måske lidt vigende i år, da vi skal tilbage til 2004 med 352 for at finde en lavere årstotal. Der er indberettet 7-8 ynglepar på 3 lokaliteter. Herudover er der 248 kukkende fugle på 124 lokaliteter i perioden 1/5-13/7 (sum af lok.max).

Første observation er til normal tid: 30/4 1 **Årslev Engso** (SSK), 1/5 2 sy **Dronningborg Bredning** (NLL) og 2/5 indberettes fra mange lokaliteter.

Største observation (lok.max >7): 15/5 27 sy **Bjerregrav Mose** og 10 sy **Rejstrup Enge** (begge TBR), 1/6 12 **Gudenåparken** (MMR) og 2/6 15 rst **Tange Sø** (KAHA).

Sidste obs: 4/8 1 rst **Overgårds Marker** (HLL), 11/8 1 rst **Overgårds Dige** (HLL,LLH,PMM) og 17/8 1 of **Vandkær Enge** (NJU).

Total: 448 (519) Indsendere: 98 Observationer: 470 Lokaliteter: 173

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	246	163	35	3	-	-	-	-

Slørugle *Tyto alba* 07350

Sløruglen lider stadig under de hårde vintre. Ifølge Peter Hjeds har der været en del observationer af Slørugler i Skanderborg-området på ikke nærmere definerede lokaliteter. Det ser således ud til, at arten så småt er ved at genetablere sig i det østjyske område. I DOFbasen findes 2 observationer af Slørugler: 10/8 1 **Råby Kær** (CSS) set i skæret fra billygterne og 28/12 1 trafikdræbt **Havreballe Skov** (SOT).

Dværghornugle *Otus scops* 07390 SU-art

Et meget uventet fund af denne art i Østjylland. 27-28/5 høres en syngende Dværghornugle i plantagen lige syd for **Fornæs Fyr** (Gert Rosenlund og Jørgen Terp Laursen). Fuglen blev først endeligt bestemt senere på baggrund af lydoptagelser, hvorfor den ikke blev meldt ud med det samme. Det er 5. fund i Danmark, som er godkendt af SU.

Omstændighederne omkring det usædvanlige fund er beskrevet nærmere på Østjysk Biologisk Forenings hjemmeside. Observatørerne fortæller her, at omkring kl. 10.30 befandt de sig uden for skovens sydlige udkant, og her blev de opmærksomme på en fuglestemme inde fra skoven, som de ikke umiddelbart kunne identificere. De blev dog ret hurtigt klar over, at det var noget usædvanligt og nævnte bl.a. Dværghornugle som en mulighed. På baggrund af lydstyrken i de enkelte fløjt, kunne de klart fornemme, at fuglen bevægede sig rundt i området, om end det især var i området med primært poppel og skovfyr, den holdt til. I forsøget på at se fuglen, bevægede de sig hen til det sted, hvor den sang. Det resulterede desværre i, at den straks stoppede med at synge, og herefter blev den ikke hørt mere.

En familie, der boede i sommerhus i udkanten af skoven, havde også bemærket den besynderlige fuglestemme. De fortalte, at de havde boet i huset i flere dage, men det var først d. 27/5, de havde hørt fuglen. Senere fortalte de, at de den følgende nat havde hørt den fløjte konstant indtil i hvert fald kl. 4.00. Desværre havde de to observatører ikke mulighed for at optage stemmen, men nogle dage senere var heldet med dem: Gert Rosenlund tog igen kontakt til de nævnte sommerhusejere, som fortalte, at de havde optaget stemmen på mobiltelefon!! Uden denne båndoptagelse var observationen ikke blevet indsendt til SU, oplyser Gert Rosenlund og Jørgen Terp Laursen i artiklen på Østjysk Biologisk Forenings hjemmeside.

Stor Hornugle *Bubo bubo* 07440

Der er formentlig en del hemmeligholdte observationer.

De ikke-hemmeligholdte lokaliteter er: 8/5 1 **Velling Skov** (EBA), 25/5 1 **Glatved Strand** (CBB) samt 1/7 **Skjærskov Hede** (SAL).

Kirkeugle *Athena noctua* 07570

På trods af en intensiv indsats og forsøg på at finde flere Kirkeugler via Projekt Hjælp Kirkeuglen er der ikke meget glædeligt at sige om bestandens størrelse. Ifølge arts-caretaker Benny Kristensen synger Kirkeuglen måske snart på sidste vers i det østjyske område.

Parret i **Asferg** holder stand og har fået 4 dejlige unger på vingerne efter daglig fodring, og i **Øster Bjerregrav** findes en enlig han. Parret på Djursland er forsvundet, efter at gården, de holdt til på, har skiftet ejer. Til gengæld er der meldinger om ynglende Kirkeugler på **Odder**-kanten, og der er flere uafhængige meldinger om observationer af Kirkeugle i **Favrskov Kommune**. Måske der alligevel er håb for Kirkeuglen. På landsplan skønnes der at være omkring 40 par.

Natugle *Strix aluco* 07610

Blandt de 200 observationer af Natugler på DOFbasen findes i alt 9 ynglepar. Tallet afviger ikke fra de seneste år. Derudover nævnes 35 syngende fugle, så antallet af ynglepar er formentlig noget højere end de 9 ynglepar, der er tastet ind i DOFbasen.

Største observationer er 21/5 2 ad og 4 1K **Fuglsø Skov** i opsat kasse (MLA), 23/5 1 ad og 4 1K **Gl. Harlev** (CHJ), 19/9 3 sy **Løvenholm Skov** (PAC) og 14/6 3 **Søndermaden Fussingø** (TBR).

Total: 176 Indsendere: 67 Lokaliteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
17	9	12	7	27	16	13	11	23	13	15	13

Skovhornugle *Asio otus* 07670

Der er rapporteret om 10 ynglepar i det østjyske område, hvilket er på niveau med de forrige år.

Største observationer er 27/2 4 **Fladbro Skov** (KSF), 12/6 4 **Ålum** (JSP), 22/6 4 **Tåstrup Århus** (EO) og 25/7 5 **Tebbestrup Kær** (HLR).

Total: 60 Observationer: 46 Lokalteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	5	1	1	5	18	16	5	1	-	2	1

Mosehornugle *Asio flammeus* 07680

Der er knap 50 observationer i DOFbasen, og rensat for gengangere er der formentlig omkring 20-25 enkeltindivider. Der er ikke rapporteret om ynglepar i DOFbasen og langt størsteparten af observationer er enkeltindivider. Der er kun 3 observationer med mere end én fugl. Det er 14/1 2 **Lerdrup Skov** (JOP) set sammen udvekslende kald, 15/5 5 **Gjerrild Nordstrand** (LLH) og 8/12 2 **Amstrup** (PM).

Total: 20-25 Observationer: 49 Indsendere: 29 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	3	4	3	7	4	2	2	-	3	1	1

Perleugle *Aegolius funereus* 07700

Perleugle

Foto: Kent Olsen

Perleugle hørt i perioden 27/5-16/6 **Gludsted Plantage** af 11 forskellige observatører (HST m.fl.). Der er formentlig tale om den samme fugl. I alt blev der observeret Perleugle på 11 forskellige lokaliteter i Danmark.

Natgrav *Caprimulgus europaeus* 07780

Årets resultat bliver 33 fugle på 14 lokaliteter i perioden 25/5-14/8, hvilket er det næstbedste resultat i lokalrapportens historie, kun overgået af 2010 hvor der blev noteret 34 fugle på 13 lokaliteter.

Årets obs (lok.max): 27/5 3 **Gludsted Pit** (HST), 7/6 2 **Hevring Hede** (JBP), 21/6 6 **Kompedal Pit** (STA), 19/6 5 **Store Hjøllund Pit** (JJ), 12/6 1 **Inderhede Pit** (CSS), 23/6 3 **Sepstrup Sande** (GGU), 19/6 1 **Vrads Sande** (JJ), 21/6 2 **Haller Å** (STA), 22/6 2 **Bredlund Pit** (AWM), 2/7 1 **Sødringholm Park** (LTP), 2/7 2 **Sødringholm Skov** (LTP), 24/7 1 **Mejlgård Nederskov** (JS), 29/7 1 **Norring Ure** (PHJ) og 14/8 1 **Studstrup** (Irene Hellvik via BRA). Sidstnævnte er i øvrigt fotodokumenteret på DOFbasen med et billede, hvor fuglen sidder på et havebord!

Mursejler *Apus apus* 07950

Yngel: 21-25 par er meldt, flest 10 par **Løvenholm Gods** (FNI) og 8-10 par **Århus Midtby** (HBP).

1. halvår: De første fugle ses 26/4 1 **Hornbæk Enge** (LTP), 29/4 1 NØ **Kirial** (HAC) og 29/4 1 **Tåstrup**, Århus (CHJ). Forårstrækket omfatter 1016 fugle på 13 lokaliteter i perioden 29/4-18/6, flest 20/5-28/5 339 **Gjerrild Nordstrand** (KO,ASF m.fl.), 21/5 265 N **Dragsmur** (JTL), 19/5-9/6 54 **Sødringholm Strand** (LTP) og 17/6 268 S **Eskeplet** (HLL). Øvrige obs (lok.max ≥235): 1/6 500 **Stubbe Sø** (FNI), 7/6 400 **Vorup Engso** (BK), 10/6 500 **Hornbæk Enge** (LTP) og 24/6 235 **Egå Engso** (HLL).

2. halvår: Der ses i perioden 1/7-15/9 i alt 265 trækkende fugle på 10 lokaliteter, flest 15/7-20/8 164 **Hassensør** (DD,ALM,CBB) og 1/7-12/9 51 **Eskeplet** (HLL,LLH). Øvrige obs (lok.max >200): 11/7 230 **Egå Engso** (HLL), 13/7 1100 og 1/8 300 **Vorup Engso** (BK) samt 11/8 220 **Hinnerup** (APN). De sidste fugle noteres 1/10 3 **Årslev Engso** (LLH) og 7/10 1 **Moesgård Strand** (GGU).

Total: 6807 Indsendere: 82 Observationer: 390 Lokaliteter: 111

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	29	1406	2699	1773	840	56	4	-	-

Isfugl *Alcedo atthis* 08310

Isfuglen noterer den højeste årssum siden 2009, så lad os håbe at arten er ved at komme sig oven på et par hårde isvintre.

Yngel: 2 par **Lysbro Skov** (PEN), 1-2 par **Salten Langsø** (PWJ) og 1 par **Lysåen** (PLA).

Øvrige obs (≥3): 19/1 3 **Dronningborg Bredning** (LTP), 17/5 3 **Salten Å** (EDY), 4/8 3 **Mossø vest-ende** (PR,FNI,FRP), 22/9 3 **Salten Næs** (BRS), 5/10 3 **Gudenåen**, vest for Randers (TBR), 13/10 3 **Lindholm Hoved** (BRS) og 30/10 3 **Hornbæk Enge** (TBR).

Total: 195 (230) Indsendere: 68 Observationer: 253 Lokaliteter: 86

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	11	18	10	11	11	13	18	26	34	13	12

Biæder *Merops apiaster* 08400

For første gang siden 2001 er der ingen obs af denne smukke fugl i Østjylland.

Hærfugl *Upupa epops* 08460

En enkelt obs af Hærfugl i år: 7/7 1 **Lille Foldby** (Jørgen Laigaard via PLA). Observatøren har flg. kommentar til fundet: "Den 7. juli kl. 10 på vejen mellem Foldby og Hammel, ud for de 4 vindmøller, så jeg en Hærfugl, hvor den sad og hakkede i et eller andet på asfalten".

Vendehals *Jynx torquilla* 08480

22-25 fugle. Et godt år ligesom sidste år og mere end dobbelt så mange fugle som gennemsnittet for de sidste 10 år. Desuden 2 sæt ynglefugle: 1 YP **Kompedal Plantage** (SAL), 2 YF **Skærbæk Plantage** (EDY)

Første observationer er 15/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (MBA,ASF), 21/4 1 **Haldum** (DOF) og 23/4 1 **Feldballe** (KO).

Syngende fugle høres på ikke mindre end 7 lokaliteter.

Sidste observationer er 16/9 1 sy **Fornæs** (JSC), 22/9 1 rst **Kolt** (KHS) og 28/9 1 fou **Salten Langsø**, vestdel (JVV).

Vendehals

Foto: Kent Olsen

Total: 25 Indsendere: 18 Lokaliteter: 20

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	10	-	3	3	3	-	-	-

Grønspætte *Picus viridis* 08560

Årets total på 73 er i samme størrelsesorden som de 83 fra 2011. Det lavere antal *kan* skyldes forskelle i, hvordan gengangere er luget ud af datamaterialet. Der er ingen observationer over 2 fugle.

Der er ikke indtastet YP, men YF fra 4 lokaliteter: 6/6 1 **Salten Næs** (PWJ), 2/5 1 og 9/5 1 **Sminge Sø** (HAT), 17/4 1 **Brassø** (ED) og 21/4 1 **Killedals Bakker Langå** (DOF). Syngende fugle fra i alt 30 lokaliteter. På flere af de mulige ynglelokaliteter meldes der om syngende fugle fra mere end et sted.

Total: 73 Indsendere 47 lokaliteter: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	11	24	23	14	6	4	5	4	6	6	3

Sortspætte *Dryocopus martius* 08630

6-7 ynglepar indberettet. Alle nævnes: 2-3 par **Salten Langsø** (PWJ), 1 par **Hestehave Skov** (ABU), 1 par **Ryom Skov** (ABU), 1 par **Hinnerup** (APN) og 1 par **Kompedal Pit** (STA). Der er ved beregning af årstotalen foretaget en kraftig sortering af mulige gengangere.

Største obs: 2/3 4 **Ildal Skov** (PEN), 22/6 4 **Hinnerup** (APN) og 12/8 5 **Sostrup Hede Skov** (EV).

Total 106 Indsendere: 71 Observationer: 218 Lokaliteter: 76

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
14	20	30	22	20	16	6	9	11	14	9	4

Stor Flagspætte *Dendrocopos major* 08760

12 ynglepar indberettet fra 5 lokaliteter. Flest: 2 par **Vallum Sø**, 2 par **Bøjstrup Skov** og 2 par **Hestehaveskov** (alle ABU).

Største observationer: 7/2 9 **Hemstok Skov** (EO), 26/2 og 22/3 10 **Brattingsborg Skov** (MWH), 27/2 9 **Gjerrild Overskov** (KO), 4/3 9 **Kollens Mølle, Jeksen Bæk** (EO), 30/3 12 **Fussingø Skov** (TBR) og 3/12 14 **Sødringholm Skov** (LTP).

Enkelte trækobservationer fra efteråret: 7/10 2 V og 10/10 1 V **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 1644 Indsendere: 124 Observationer: 965 lokaliteter: 291

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
189	214	294	169	105	95	76	78	102	92	102	128

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor* 08870

En enkelt observation, og ingen oplysninger om ynglefund eller territoriehævdende/trommende fugle. 23/9 1 of **Salten Langsø**, middeld (BRS).

Hedelærke *Lullula arborea* 09740

Forårets første observation er lidt tidlig den 26/2, men i 1976 var det dog så tidligt som den 8/2.

Ynglepar: 62 syngende/ynglende fugle på 38 lokaliteter.

Forår: Første obs: 26/2 8 rst **Eskeplet** (HEN) og 9/3 på flere lokaliteter. Træk: 34 trækkende på 7 lokaliteter, flest 10/3 11 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF), som også er største obs.

Efterår: Største obs (lok.max >5): 22/9 6 rst **Gl. Rye** (EDY). Sidste obs: 22/9 2 rst **Salten Hede** (BRS) samt 7/10 2 trk **Fornæs** (JSC), som også er eneste trækobservation.

Total: 166 (107) Indsendere: 53 Observationer: 140 Lokaliteter: 53

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	8	52	37	29	15	8	5	10	2	-	-

Sanglærke *Alauda arvensis* 09760

Der er indberetninger om 15-30 ynglepar på 3 lokaliteter, men ud fra det indberettede materiale må der være tale om 600-700 ynglepar. Heraf er der 663 syngende fugle på 122 lokaliteter.

Forår: Der er 1106 trækkende i perioden 16/2-21/4, kulminerer ult. feb-med. mar, flest (lok.max >71): 26/2 81 N **Gjerrild Nordstrand** (JSC), 9/3 90 **Sødringholm Strand** (LTP), 11/3 81 V **Gjerrild Nordstrand** (JSC) og 16/3 146 **Moegård Strand** (SSK).

Efterår: Der er 319 trækkende i perioden 15/7-12/12, kulminerer ult. sep-pri. okt, flest (lok.max >22): 28/9 65 S **Eskeplet** (TBR), 2/10 66 **Sødringholm Strand** (LTP) og 23/10 60 SV **Alrø Poller** (SSK).

Total: 3620 (6323) Indsendere: 106 Observationer: 903 Lokalteter: 251

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	846	1056	360	313	261	198	65	188	308	6	11

Bjerglærke *Eremophila alpestris* 09780

Bjerglærke, Issehoved Foto: Mogens Wedel-Heinen

Alle nævnes: 20/1 9 **Yderhede Pit** (LTP), 24/2 3 **Fornæs** (APN), 23/10 3 NV **Sødringholm Strand** (LTP) samt 19/11 2 N, 1/12 2 og 7/12 1 alle **Issehoved** (MWH,DMA).

Total: 20 (54) Indsendere: 4 Observationer: 9 Lokalteter: 4

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	3	-	-	-	-	-	-	-	3	2	3

Digesvale *Riparia riparia* 09810

Der indberettes 88-159 ynglepar på 7 kolonier, men ud fra det indsamlede materiale er der snarere 950-1100 ynglepar på 13 lokaliteter. Ellers et normalt gennemsnitsår.

1. halvår: Første obs: 13/4 2 **Årslev Engso** (LLH), 14/4 1 **Årslev Engso** (HLL) og 19/4 6 **Hornbæk Enge** (LTP). Træk: 84 trækkende i perioden 3/5-2/7, flest (lok.max >5): 8/5 22 **Dragsmur** (CBB) og 15/5 50 **Issehoved** (MWH).

2. halvår: Træk: 608 trækkende i perioden 29/7-20/9, flest (lok.max >9): 31/8 34 S **Eskeplet** (HLL) og 12/9 500 V **Vorup Enge** (BK). Sidste obs: 6/10 1 **Egå Engso** (GGU), 12/10 1 **Årslev Engso** (KEH) og 28/10 1 **Gjerrild Nordstrand** (NJU).

Total: 8917 (10.306) Indsendere: 52 Observationer: 240 Lokalteter: 71

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	34	2376	362	245	3409	2479	12	-	-

Landsvale *Hirundo rustica* 09920

Der indberettes 12-19 ynglepar på 8 lokaliteter. Dette er naturligvis en kraftig underdrivelse, men indberetningerne er så upræcise, at det er umuligt at vurdere noget. Ellers et gennemsnitsår.

1. halvår: Første obs: 7/4 1 **Mørke Kær** (FNI), 10/4 1 **Vorup Enge** (JVS) og 11/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (FNI) samt 1 **Skramsø Pit** (JKL,JPL). Træk: 909 trækkende i perioden 11/4-17/6, kulminerer pri.-med. maj, flest (lok.max >41): 30/4 50 N **Dragsmur** (JKL,JPL), 3/5 140 **Anholt** (KMN) og 4/5 60 Ø **Ålsrode Kær** (HOF) samt 21/5 100 Ø nat **Stubbe Sø** (JPL).

2. halvår: Træk: 15.034 trækkende i perioden 15/7-24/11, kulminerer pri. sep - med. okt, flest (lok.max >1161): 12/9 1520 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 18/9 1800 S **Hevring** (SØP) og 5/10 2000 SV **Hasensør** (KO) samt 4/9 2000 trk nat **Stubbe Sø** (JKL,JPL). Sidste obs: 12/11 2 **Fornæs** (HLL), 12/11 1 S 1K **Issehoved** (MWH,MDA) og 24/11 1 1K **Skaftgård** (LPJ).

Total: 34.923 (38.813) Indsendere: 118 Observationer: 1047 Lokaliteter: 306

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	882	5223	1509	1657	6799	16.078	3771	4	-

Rødrygget Svale *Cecropis daurica* 09950

Der er én observation af Rødrygget Svale i 2012. Fuglen sås ved **Egå Engsø** den 30/4 af HLL med følgende bemærkning: "Fouragerende lavt langs nordsiden, periodevis rastende i de udgåede buske i det nordøstlige hjørne. Der iagttoges lys rødlig overgump, ligeledes rustbrunt nakkeband. De sorte bukser blev også set. Det er første gang arten iagttages ved søen".

Det er 6. fund af arten i Østjylland ifølge DOFbasen.

Bysvale *Delichon urbicum* 10010

Der indberettes 79-95 ynglepar på 7 lokaliteter. Dette er naturligvis en kraftig underdrivelse, men indberetningerne er så upræcise, at det er umuligt at vurdere noget. Ellers et gennemsnitsår.

1. halvår: Første obs: 13/4 1 **Årslev Engsø** (LLH), 14/4 2 N **Junges Skov** (MVI) og 19/4 1 **Hornslet Mose** (FNI). Træk: 89 trækkende i perioden 14/4-14/6, flest (lok.max >11): 29/4 20 N **Dragsmur** (CBB), 20/5 12 **Gjerrild Nordstrand** (KO,ASF) og 9/6 20 S **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Træk: 2187 trækkende i perioden 2/8-2/10, kulminerer med. sep, flest (lok.max >65): 11/9 120 SV **Vesborg Fyr** (MWH), 12/9 1240 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Sidste obs: 1/10 16 **Årslev Engsø** (LLH) og 2/10 1 S **Issehoved** (MWH).

Total: 7240 (7744) Indsendere: 77 Observationer: 496 Lokaliteter: 168

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	203	895	1172	389	1565	2999	17	-	-

Storpiber *Anthus richardi* 10020

Der er ikke set Storpiber i år. Sidste observation fra Østjylland er fra 2011. Ifølge DOFbasen har der hidtil været 12 observationer i DOF Østjyllands område gennem årene.

Markpiber *Anthus campestris* 10050

Der indberettes 1 markpiber syngende ved **Ostebakken** på Anholt den 4/6 (CHJ).

Skovpiber *Anthus trivialis* 10090

Årstotalen er gået tilbage med 68 %, og det er primær trækket, der har været meget sparsomt i år. Der indberettes 2-3 ynglepar på FVF's område v. **Stubbe Sø** (JKL). Herudover indberettes der 204 syngende/ ynglende fugle på 63 lokaliteter, flest (lok.max >10): 1/5 14 sy **Mols Bjerge** (JKL,JPL), 6/5 20 sy **Vrads Sande** (GGU,FLH) og 11/5 17 sy **Kompedal Pit** (TBR).

1. halvår: Første obs: 14/4 2 NØ **Gjerrild Nordstrand** (CO,ASF), 15/4 4 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF) og 15/4 2 **Sepstrup Sande** (AWM). Træk: 332 trækkende i perioden 14/4-27/5, kulminerer pri. maj, flest (lok.max >4): 21/4 21 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JSC,GGU), 2/5 12 **Issehoved** (MWH) og 9/5 80 **Anholt** (KMN).

2. halvår: Træk: 56 trækkende i perioden 25/7-2/10, flest (lok.max >4): 12/9 18 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Sidste obs: 20/9 2 S **Århus** (GGU), 23/9 1 trk **Fornæs** (JSC) og 2/10 1 trk **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 725 (1260) Indsendere: 49 Observationer: 220 Lokaliteter: 82

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	61	485	65	52	25	36	1	-	-

Engpiber *Anthus pratensis* 10110

Årstotalen er faldet drastisk, og vi skal tilbage til 1997 for at finde en lavere årstotal. Det er bl.a. antallet af trækkende fugle, der er halveret i forhold til sidste år. Der indberettes 34-47 ynglepar på 14 lokaliteter. Herudover er der 163 syngende/ynglende fugle fra 34 lokaliteter. Ud fra det indberettede materiale vurderes det, at der kunne være indberettet 160-190 ynglepar.

1. halvår: Træk: 900 trækkende i perioden 9/3-27/5, kulminerer ult. apr-pri. maj, flest (lok. max >76): 21/4 342 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JSC,GGU) og 4/5 204 **Anholt** (KMN). Større rastende flokke (lok.max >75): 21/4 250 **Dysstrup-Ramten Søerne** (GGU) og 4/5 220 **Anholt** (KMN).

Engpiber, Langør

Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår: Træk: 2057 trækkende i perioden 3/9-14/11, kulminerer med. sep-pri. okt, flest (lok.max >93): 29/9 250 SV **Sletterhage** (JKL,JPL), 2/10 251 **Sødringholm Strand** (LTP) og 5/10 290 SV **Hassensør** (KO). Større rastende flokke (lok.max >25): 15/9 40 **Eskeplet** (CSS).

Total: 4709 (11.813) Indsendere: 67 Observationer: 555 Lokalteter: 111

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
24	29	170	1428	530	85	59	79	1200	1061	34	10

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus* 10120

Der indberettes 1 kaldende Rødstrubet Piber den 18/5 på **Anholt** (CO) med følgende bemærkning. "Fløj op da jeg kikkede på Blå Kærhøg, fuglen var tæt på og afgav kald 3 gange hurtigt, derefter 1 enkelt gang vest for. Gik nok ned til rast igen og blev ikke genfundet".

Skærpiber *Anthus petrosus* 10135

Der indberettes et sommerfund den 24/7 1 rst på **Århus Østhavn** (HMS). Ellers er Skærpiberen stabiliseret i forhold til sidste års nedgang.

1. halvår: Den største flok (lok.max >8): 28/2 9 **Besser Rev** (MWH). Sidste obs: 15/4 1 **Overgårds Dige** (HLL), 7/5 2 **Århus Østhavn** (SAR) og 11/6 1 **Vejrø** (MWH).

2. halvår: Første obs: 6/9 1 rst **Fornæs** (FNI), 6/9 2 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 6/9 1 **Issehoved** (MWH). Den største flok (lok.max >9): 21/10 13 **Århus Østhavn** (GGU).

Total: 256 (468) Indsendere: 50 Observationer: 182 Lokalteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
23	31	38	4	2	1	1	-	18	39	82	17

Bjergpiber *Anthus spinoletta* 10140

Der er sket en fordobling i antallet af Bjergpiberne i forhold til sidste år, men der er stadig et stykke op til rekordåret 2009 med 102 fugle.

1. halvår: Største obs 28/1 3 **Hornbæk Enge** (LTP,TBR,CSS). Sidste obs: 22/3 1 sy **Tebbestrup** (HLR), 31/3 1 **Årslev Engsø** (HLL) og 5/4 1 **Kolindbro Enge** (KO), hvor sidstnævnte var i fuld sommerdragt.

2. halvår: Første obs: 27/10 1 **Årslev Engsø** (MHA), 30/10 1 **Hornbæk Enge** (FNI,SSL) og 2/11 1 **Årslev Engsø** (HLL). Største obs: 10/12 2 rst **Hornbæk Enge** (LTP), 22/12 2 rst **Årslev Engsø** (HLL) og 24/12 2 rst **Dødeå Enge** (FAJ).

Total: 25 (34) Indsendere: 17 Observationer: 39 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	5	3	1	-	-	-	-	-	2	3	4

Gul Vipstjert

Motallica flava 10170 / *Motacilla f. flava* 10171 / *Motacilla f. thunbergi* 10173

Et ganske jævnt år med en årstotal lige over 10-årsgennemsnittet. Trækket registreres kun sparsomt, og især efteråret er sløjt.

Yngel: Der er kun indtastet 3-4 ynglepar fra tre lokaliteter. Dertil kommer en del indtastninger af ynglefugle, som tilsyneladende drejer sig om ca. 31 ynglepar fra 11 lokaliteter, flest 3/7 27 par **Råby Kær** (LTP).

1. halvår: De første fugle ankommer til normal tid: 15/4 2-3 **Hornbæk Enge** (LTP,BRA). Maj står for over 2/3 af årets observationer, og der ses flere store flokke (lok.max ≥ 80): 9/5 110 **Hornbæk Enge** (LTP), 10/5 250 fou **Anholt** (KMN) og 19/5 80 **Gjerrild Fyr** (KO). Trækket er lidt skuffende i år med kun 360 trk fugle i perioden 29/4-28/5 og dermed kun ¼ af sidste års træktotal. **Anholt** og **Gjerrild Nordstrand** spiller de altdominerende roller med henholdsvis 194 og 115 trækkende fugle. Forårets største trækobservationer er (≥ 35): 4/5 87 trk, 9/5 35 trk og 10/5 35 trk **Anholt** samt 20/5 67 trk **Gjerrild Nordstrand** (KO,ASF).

2. halvår: Efteråret byder på 237 trækkende fugle i perioden 25/7-16/9. **Hassensør** er den bedste lokalitet med i alt 82 trk heraf 64 den 31/8 (KO) efterfulgt af området mellem **Randers og Mariager Fjorde**, der i alt har 56 trk fugle. Eneste andre tal over 20 fugle er 16/8 20 SV **Egå Engsø** (HLL) og 1/9 23 S **Alrø Egehoved** (HLL). Der ses overhovedet ingen store rastende flokke og efterårets eneste obs over 10 fugle er beskudne 24/8 17 **Egå Engsø** (HLL). Sidste ses 30/9 1 rst **Bryrup** (AWM).

Total:2102(1864) Indsendere: 60 Observationer: 303 Lokalteter: 67

1) Total 2) Ubestemt race 3) Alm. Gul Vipstjert 4) Nordlig Gul Vipstjert

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	23	1445	74	120	321	119	-	-	-
2	-	-	-	8	1076	23	52	318	119	-	-	-
3	-	-	-	13	128	54	72	12	-	-	-	-
4	-	-	-	5	291	-	-	5	-	-	-	-

Gul Vipstjert, Gulhovedet (*Flavissima*) *Motallica flava flavissima* 10172

For andet år i træk gæster denne sjældne britiske underart Østjylland. Årets fund er en fotodokumenteret han 19/5 **Gjerrild Fyr** (KO). Racen er kun set fire gange i lokalområdet siden 2000.

Bjergvipstjert *Motallica cinerea* 10190

Den nedadgående tendens fra de sidste par år bliver heldigvis vendt, men årstotalen ender alligevel markant under 10-årsgennemsnittet, og 2012 er det tredjedårligste år i dette årtusinde. Trækket er særdeles skuffende i begge sæsoner, men især efterårstrækket, der er nærmest ikke-eksisterende.

Yngel: Der er blot indtastet to ynglepar fra to lokaliteter, men indtastninger af ynglefugle tyder på yderligere fem par fra fire lokaliteter – **Fussing Mølledam** har to par.

1. halvår: Vinteren byder på et lille antal fugle heraf to multiobs: 1/1 2 **Århus Midtby** (GGU) og 29/1 2 of **Lystrup Å** (MIV). Der ses kun sølle 14 trækkende fugle i perioden 9/3-27/5, hvoraf **Gjerrild Nordstrand** tegner sig for halvdelen. Flest 22/3 2 N **Risskov Skov** (RDN), 26/3 2 N **Moesgård Strand** (SSK) og 21/4 2 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU).

2. halvår: Efterårstrækket byder kun på utroligt beskedne 5 fugle, hvoraf de tre er fra **Sødringholm Strand** (LTP). Det er et meget ringe efterår. December har fire observationer, hvilket også er i den lave ende.

Total: 203 (279) Indsendere: 62 Observationer: 156 Lokalteter: 71

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11	3	60	41	19	19	6	2	17	8	12	4

Hvid Vipstjert *Motallica alba* 10200

Et ganske fint år for arten med en årstotal markant over 10-årsgennemsnittet og faktisk kun overgået af 2008 og 2009. I forhold til sidste år (5697 fugle) er antallet af indsendere, observationer og især lokaliteter dog steget betragteligt, så det er nok usikkert om årets høje total afspejler en reel stigning i antallet af fugle.

Yngel: Der er kun indtastet 7-15 ynglepar fra 5 lokaliteter af denne almindelige ynglefugl. Dog tyder indtastninger af ynglefugle på yderligere 14 ynglepar fra 12 lokaliteter.

1. halvår: Der er seks vinterobservationer, hvoraf kun en er fra januar: 22/1 1 af **Lystrup Å** (MIV). Flest 24/2 2 **Århus Midtby** (JKC). Forårstrækket begynder omkring den 10/3, hvorefter arten dagligt ses på flere lokaliteter og kulminerer i begyndelsen af april. Trækket byder på i alt 254 trækkende fugle i perioden 10/3-21/4, flest (lok.max ≥ 34): 5/4 40 trk **Anholt** (FSV), 8/4 34 V **Gjerrild Nordstrand** (LLH) og 21/4 35 Ø samme lokalitet (GGU). Der ses en del store rastflokke, hvoraf de største er (≥ 50): 6/4 50 **Anholt** (FSV), 8/4 88 fou **Hjøllund** (BRS) og 11/4 150 **Anholt** (FSV). Eneste større observation (>10) af fugle på overnatningsplads er 11/4 47 **Sælvig Havn** (MWH).

2. halvår: Efterårstrækket viser sig fra den rigtig fine side med i alt 1310 trækkende fugle i perioden 4/8-19/11. Der er tre observationer over 100 fugle: 8/9 106 S og 12/9 196 S **Overgårds Dige** (LTP, HLL) og 16/9 215 SV **Hassensør** (DD). Området ml. **Randers og Mariager Fjordes** udmundinger er klart den bedste lokalitet, der står for mere end halvdelen af efterårets trækobservationer, i alt 685 trækkende fugle. Efterårets største rastflokke er (lok.max ≥ 55): 29/7 og 5/8 55 **Århus Østhavn** (GGU) samt 19/9 74 **Feldballe** (KO). Eneste forsamling af fugle på overnatningsplads er 19/8 55 **Stubbe Sø** (KO). Arten forsvinder til normal tid, og årets sidste obs er 24/11 1 fou **Anholt** (FSV).

Total: 6663 (5612) Indsendere: 121 Observationer: 1060 Lokalteter: 313

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	5	492	1721	629	451	443	935	1671	329	7	-

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motallica alba yarellii* 10202

Et fint år for arten med i alt syv fugle, hvilket er en anelse over 10-årsgennemsnittet, der er på 5. Alle obs nævnes: 22/3 1 fou **Ballen/Østerløkken** (MWH), 5/4 2 2K **Kolindbro Enge** (KO), 8/4 1 **Kragemoen** (MWH), 20/5 2 fou **Hov – Tunø færgen** (UTE) og 25/7 1 han **Århus Østhavn** (GGU).

Silkehale *Bombycilla garrulus* 10480

2011 sluttede sløjt for Silkehalen, så den lave forekomst, der kendetegner 1. halvår af 2012 kommer ikke som den store overraskelse. Til gengæld kommer der et massivt rykind i 2. halvår med rigtig mange fugle i november. Dermed kommer vi lige over 10-års gennemsnittet, og 2012 ender med at blive et ganske fint år for arten. I takt med at sneen atter falder over landet, forsvinder fuglene, og der ses derfor ikke nær så mange fugle i december.

1. halvår: Større flokke (≥ 80): 8/1 85 samt 17/2 80 begge obs **Sælvig Havn** (MWH), 22/2 80 **Tranbjerg** (PHL), 24/2 80 of **Odder** (DB) og 10/3-11/3 90 **Hørslevbol** (EO,ToLa). Forårets sidste fugle: 20/4 14 **Stjær** (PLA), 23/4 7 **Årslev Engso** (SSK) og 23/4 45 of **Tirstrup** (Jens Jacob Iversen).

Silkehale, Kragemosen

Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår: De første fugle ankommer sidst i oktober: 25/10 3 **Stavtrup** (AEB), 26/10 50 **Risskov By** (JKI), 27/10 1 trk **Lystrup Strand** (TBR) og 1 **Alrø Poller** (LLH) samt 28/10 1 of **Bryrup** (AWM). Reelle trækobs noteres der lidt af med totalt 437 fugle. Største trækobs er: 6/11 60 S **Eskeplet** (HLL), 10/11 85 S og 13/11 120 trk begge obs **Sødringholm Strand** (LTP).

De største obs (≥ 200) falder alle i november, hvilket er ret normalt for arten: 6/11 200 **Hammelev-Robstrup by** (PJA), 9/11 400 **Skejby** (SSL), 11/11 240 **Søby Odder by** (DB), 19/11 240 **Højbjerg** (GGU) og 20/11 300 **Viby** (ESØ).

Total: 17.221 (16.806) Indsendere: 129 Observationer: 509 Lokalteter: 179

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1166	1284	310	83	-	-	-	-	-	513	11.582	2283

Vandstær *Cinclus cinclus* 10500

Igen et år med en meget fåtallig forekomst, både i første og andet halvår. Der er ingen tegn på yngel.

Der er ingen indtastninger af mere end én fugl i første halvår, hvilket vist er første gang i historien! Forårets sidste fund er 9/3 1 **Labing Mølle** og 1 **Harlev Mølle** (begge ToLa) samt 18/3 1 **Giber Å** (GGU). Der er fund fra kun 10 lokaliteter i første halvår.

Efterårets første fund er 22/10 1 rst **Anholt** (FSV), 23/10 1 rst **Grenå Å** (EB) samt 28/10 1 rst-SV **Egå Engso** (HLL,LLH). De største tal er 14/11 i alt 6 **Giber Å** (HE,LLH), 15/11 3 **Lystrup Å** (HE) samt 1/12 3 **Giber Å** (FLU).

Total: 72 Indsendere: 52 Observationer: 118 Lokalteter: 37

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	10	6	-	-	-	-	-	-	5	22	19

Års- og månedssum er beregnet som sum af månedssum pr. lokalitet.

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes* 10660

Efter endnu en kold vinter har Gærdesmutton stabiliseret sig, og der er endda fremgang. Det skyldes måske et højere aktivitetsniveau blandt observatørerne, da der er observationer fra 33 % flere lokaliteter end sidste år. Herudover er der ringmærket 92 fugle på **Anholt** (FSV) og 19 ved **Brabrand Sø** (MJH).

Ynglepar: Der er indrapporteret 248 syngende/ynglende fugle på 108 lokaliteter, flest (lok.max >10): 12/4 14 **Gudenåparken** (LTP), 25/5 11 **Vallum Sø** (ABU) og 30/5 12 **Bjerregrav Mose** (CSS).

1. halvår: Flest rastende (lok.max >7): 2/1 8 **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Flest rastende (lok.max >11): 21/10 12 **Gåsehage** (SSL).

Total: 1100 (1096) Indsendere: 116 Observationer: 876 Lokaliteter: 256

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
64	69	170	166	150	66	70	57	30	105	89	64

Jernspurv *Prunella modularis* 10840

Det er nu femte år, hvor indberetningerne stort set er stabile. Der er ringmærket 693 fugle på **Anholt**, flest 25/9 178 **Anholt By** (alle FSV) og 14 på øvrige lokaliteter (ikke alle er indberettet på DOFbasen).

Ynglepar: Der er indberettet 150 syngende/ynglende fugle på 90 lokaliteter, flest (lok.max >6): 10/6 7 **Anholt** (KO).

Forår: 91 trækkende i perioden 14/3-21/4, flest (lok.max >10): 16/3 11 **Moesgård Strand** (SSK).

Efterår: 77 trækkende i perioden 15/9-20/9, flest (lok.max >14): 23/9 20 **Øreflak** (CBB).

Total: 723 (56) Indsendere: 81 Observationer: 505 Lokaliteter: 139

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	13	97	126	57	28	9	6	231	106	14	21

Rødhals *Erithacus rubecula* 10990

Rødhalsen er ved at komme ovenpå igen efter tilbagegangen sidste år. Der er ringmærket 813 fugle på **Anholt** (FSV) og 45 ved **Brabrand Sø** (MJH).

Ynglepar: Der er indberettet 322 syngende/ynglende fugle på 95 lokaliteter, flest (lok.max >9): 14/4 45 **Kompedal Plt** (TRK) og 20/4 15 **Fussingø Skov** (TBR).

1. halvår: Større antal rastende (lok.max >17): 26/3 30 **Fornæs** (PJA) og 11/4 300 **Anholt** (FSV).

2. halvår: Større rastende flokke (lok.max >10): 5/10 11 **Hassensør** (KO) og 21/10 16 **Gåsehage** (SSL).

Total: 2062 (1359) Indsendere: 102 Observationer: 997 Lokaliteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
102	82	176	1195	114	69	41	13	26	113	83	78

Nattergal *Luscinia luscinia* 11030

Der er ikke store udsving i indberetningerne af Nattergal, det er nærmest en gentagelse af de foregående år. Ligeledes er der 289 syngende/ynglende på 91 lokaliteter, flest (lok.max >10): 15/5 23 sy **Rejstrup Enge** og 63 sy **Bjerregrav Mose** (begge TBR).

Første obs: 4/5 og 5/5 3 sy **Bjerregrav Mose** (CSS,OEH), Herefter ses den flere steder.

Sidste obs: 1/7 1 **Kastbjerg, Mariager** (CSS), 3/7 3 **Hornbæk Enge** (LNS) og 17/8 1 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Total: 350 (399) Indsendere: 69 Observationer: 216 Lokaliteter: 98

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	228	116	5	1	-	-	-	-

Blåhals *Luscinia svecica cyanecula* 11060/11061/11062

Den 4/5 indberettes der 1 rst han Nordlig Blåhals fra **Norsminde Fjord** østdel (HLÆ). Den Nordlige Blåhals er en trækfugl, der yngler nord for Danmark.

Den 23/4 indberettes 1 sy han Sydlig Blåhals ved **Hollandsbjerg Holme** (LTP) og 23/4-26/5 indberettes 1 vedholdende syngende han ved **Hornbæk Enge** (LTP m.fl.). Den Sydlige Blåhals er efterhånden ved at være en ret udbredt ynglefugl i visse dele af landet. Det er dog ikke oplysninger om ynglepar i DOF Østjyllands område i 2012.

Den 8/9 indberettes 1 1K hun ringmærket Blåhals ved **Brabrand Sø** (MJH). Der er ingen bemærkninger i indrapporteringen og hermed heller ingen gisning om, hvor den kommer fra.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros* 11210

Der er et svagt fald i totalantallet, som andet år i træk ligger under 10-årsgennemsnittet. Ligeledes er antallet af syngende fugle faldet lidt i forhold til 2011. Antallet af lokaliteter, hvor der observeres Husrødstjert, er faldet med 25 %.

Århus Østhavn må anses for den bedste lokalitet for Husrødstjert i Østjylland. Her findes arten hele året rundt og herfra er årets største observation med 9 fugle den 21/11 (GGU). Observatøren bemærker, at det er det højeste antal, han nogensinde har set på lokaliteten.

Der er ingen indtastninger af ynglepar i år, men udefra oplysningerne om ynglefugle må der være tale om 1 ynglepar **Glatved Strand** og mindst 1 par **Århus Østhavn**. 3 1k-fugle, som bliver observeret ved **Grenaa Havn**, kan tyde på et ynglepar på denne oplagte lokalitet. Desuden rapporteres 13 syngende fugle på 12 lokaliteter.

Der er 3 vinterfund i 1. halvår: 8/1 2 rst **Studstrup** (BGO), 12/1 3 rst **Skæring Hede** (EEE) og 14/2-3/3 1 rst **Århus Østhavn** (TH,SAR,KEH).

Første forårsobs: 11/3 1 rst **Århus Havn** (GGU) og 15/3 1 hun rst **Tåstrup Århus** (EO).

Sidste efterårsobs: 16/11 2 rst og 17/11 1 rst **Studstrup** (UTE,FNI) samt 18/11 1 rst **Århus Østhavn** (GGU).

Vinterfund i 2. halvår: 1/12 2 rst og 26/12 1 han rst **Århus Østhavn** (FLU,FAJ).

Total: 93 (110) Indsendere: 43 Observationer: 100 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	1	6	9	9	4	8	10	17	14	7	2

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* 11220

Totalantallet når ikke i nærheden af de store tal fra de sidste to år, men ligger dog stadigvæk over 10-års gennemsnittet. Der er ikke de store trækobservationer. Antallet af ynglepar og af syngende fugle er højere end årene før. Der er i år et meget bemærkelsesværdigt vinterfund.

Der indberettes 8-12 ynglepar på 6 lokaliteter, flest: 3 par **Stubbe Sø, FVF's Reservat** (ABU). Indtastning af observationer med adfærds-koden YF tyder på 9 par på yderligere 9 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 153 syngende fugle på i alt 101 lokaliteter, flest (lok.max >4): 19/5 5 **Sødringholm Strand** (LTP).

Fra den 14/1 til den 22/1 opholder der sig en 3K+ han ved **Sødringholm Strand** (LTP m.fl.). Fotografier af fuglen er tilgængelige på DOFbasen. Det er det første dokumenterede fund i januar måned i Danmark. Observationen er desuden godkendt af SU.

De første fugle ankommer usædvanlig tidligt: 22/3 1 sy **Ildal Skov** (PEN), en grundigt beskrevet observation, 1/4 1 sy **Lübker Golf Ressort** (BJS), en mindre grundigt beskrevet observation, og til mere normal tid 17/4 1 sy **Moesgård Park** (HLL). Fuglen fra Ildal Skov er den første i hele landet, bortset fra vinterobservationen. Der er 3 observationer af Rødstjert i marts måned samt 4 før den 10. april i Danmark.

Forårstrækket giver udslag i 90 ringmærkede Rødstjerte på **Anholt** i perioden 29/4-20/5 (FSV) samt 30 rastende den 11/5 (KMN).

Der er ingen rigtig store efterårsobs, den største er 31/8 7 rst **Hassensør** (KO).

Sidste obs: 1/10 1 rst **Lillehavet ved Langør** (MWH), 2/10 1 fou **Ballen/Østerløkken** (MWH) og 4/10 1 hun rst **Hasle** (ALM).

Total: 350 (302) Indsendere: 77 Observationer: 318 Lokalteter: 164

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	1	39	188	67	17	20	11	3	-	-

Bynkefugl *Saxicola rubetra* 11370

Totalantallet er faldet stærkt i forhold til det rekordstore tal fra sidste år, og ligger nu under 10-års gennemsnittet. Det skyldes dog først og fremmest, at der ikke var de store observationer under trækket. Antallet af indberettede ynglepar og af syngende fugle svarer til tallene fra årene før.

Der indberettes 4-6 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 2-3 par **Væth Enge** (LTP), samt 23 syngende fugle på yderligere 15 lokaliteter, flest (>3): 13/5 4 **Skærbæk** (JBA).

Første obs: 25/4 1 rst **Thorsø** Nørre Djurs (FNI), 25/4 1 han fou **Brabrand Sø** (KEH) samt 30/4 3 observationer på yderligere 3 lokaliteter. Største observationer: 1. halvår (lok.max >18): 13/5 20 rst **Anholt** (KMN) og 2. halvår: 31/8 65 rst **Hassensør** (KO).

De sidste obs er ret tidlige og alle fra **Årslev Engso**: 13/9 1 fou (LLH), 14/9 1 rst (JOA) og 17/9 3 rst (KEH).

Total: 228 (289) Indsendere: 50 Observationer: 132 Lokaliteter: 57

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	96	29	18	72	7	-	-	-

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola rubicola* 11390

Som i de foregående år er **Vrads Sande** den bedste lokalitet for Sortstrubet Bynkefugl. Det er den eneste lokalitet, hvorfra der meldes en hun, og hvorfra der ikke kun er en engangs-observation.

I alt indberettes 7 forskellige fugle fra 6 lokaliteter, alle nævnes: 8/2 1 han fou **Bønnerup Havn** (LNS), 12/4-12/6 1 han + 1 hun **Vrads Sande** (JBA,AWM m.fl.), 15/4 1 rst **Anholt** (FSV), 9/5 1 han sy **Brabrand Sø**, vestende (LLH) og 15/6 1 han fou **Kolby Kås** (MWH). Derudover er indrapporteret en racebestemt fugl, en europæisk (*rubicola*), 17/3 1 han **Amstrup Enge** (HLÆ).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe* 11460

Efter rekordåret 2011 er totalantallet faldet drastisk. Man skal tilbage til 2008, for at finde et lignende tal (390), og helt tilbage til 2002, for at finde et mindre antal (287). Der er ingen tegn på, at Stenpikkeren har ynglet i Østjylland, men der foreligger dog flere interessante sommerfund.

Første obs: 22/3 1 han rst **Lushavn Samsø** (MWH), 11/4 2 rst **Fornæs** (PJA) og 11/4 1 fou **Alrø Egehoved** (SHØ).

Største obs rastende fugle: 1. halvår (lok. max >30): 9/5 45 **Anholt** (KMN). 2. halvår (>9): 21/8 10 **Vesborg Fyr** (MWH) og 29/8 12 **Sønderbjerg Anholt** (HOF).

Sidste obs: 2/10 2 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 4/10 1 of **Sminge Sø** (BRS) og 5/10 1 rst **Vrads Sande** (AWM).

Stenpikker, Issehoved

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 387 (577) Indsendere: 48 Observationer: 167 Lokaliteter: ?

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	30	233	5	4	46	64	4	-	-

Ringdrossel *Turdus torquatus* 11860

Der indberettes kun 52 fugle i år, hvilket er en tilbagegang på 56 % i forhold til sidste år og 35 % under 10-årsgennemsnittet. Kun en enkelt fugl rapporteres som trækkende. Der ringmærkes to fugle på **Anholt** i foråret.

1. halvår: Første obs: 11/4 3 samt 14/4 1 **Anholt** (begge FSV) og 15/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (ASF). Der indberettes 49 fugle fra 10 lokaliteter, flest (lok.max >3): 15/5 15 hun fou **Anholt** (KMN,FSV).

2. halvår: 5/10 1 **Hassensør** (KO), 14/10 1 **Voel Østermark** (JW) og 25/10 1 **Halling**, Odder (HLÆ).

Total: 52 (80) Indsendere: 13 Observationer: 29 Lokaliteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	21	28	-	-	-	-	3	-	-

Solsort *Turdus merula* 11870

Det indberettede materiale tyder på mere end 350 ynglepar, selv om det reelle antal er langt højere. Der er ringmærket 247 fugle på **Anholt** (FSV) og 55 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH).

Ynglepar: Der indberettes 24-36 ynglepar 8 lokaliteter og 330 syngende/ynglende fugle på 115 lokaliteter, flest (lok.max >12): 24/4 15 **Bjerregrav Mose** (TRK) og 22/6 15 **Kompedal Pit** (TBR).

1. halvår: Største obs (lok.max >47): 17/3 og 18/3 300 rst **Anholt** (FSV). 2. halvår: Største obs (lok.max >35): 19/12 100 rst **Hjortshøj** (EO).

Total: 4065 (2777) Indsendere: 123 Observationer: 1545 Lokaliteter: 341

Sjagger *Turdus pilaris* 11980

Aktiviteten er den største i lokalrapportens historie både med hensyn til antal observatører, observationer og lokaliteter, men totalen er kun lidt større end sidste år. Et interessant sommerfund, men ingen ynglepar er rapporteret.

1. halvår: Træk: 922 trækkende i perioden 9/1-8/5, kulminerer med. jan-pri. feb, flest (lok.max >80): 13/1 125 **Østerby Mose** (HE), 18/1 400 **Anholt** (FSV) og 5/2 115 S **Norsminde Fjord** (HLL). Større rastende flokke (lok.max >300): 20/4 350 **Overgårds Marker** (LNS), 2/2 360 **Gylling Næs** (HLL) og 2/2 450 **Amstrup** (DB).

Sommerfund: 3/7 1 **Højvild Skov** (JBA).

2. halvår: Træk: 2848 trækkende i perioden 20/10-15/11, kulminerer ult. okt-pri. nov, flest (lok.max >300): 23/10 400 NØ **Kalø Gods** (RDN), 23/10 600 S **Over Randlev** (HST) og 24/10 308 **Odder** (DB). Større rastende flokke (lok.max >400): 22/10 500 **Gjesing** (JBP), 28/10 740 **Grundfør** (APN) samt 13/12 800 **Alrø Strelshoved** og 900 **Alrø Poller** (begge LLH).

Total: 30.105 (43.995) Indsendere: 113 Observationer: 781 Lokaliteter: 285

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4875	5281	671	363	266	-	1	-	-	4273	7146	7229

Sangdrossel *Turdus philomelos* 12000

Der har i år været en pæn stigning på 46 % i årstotalen i forhold til sidste år og 122 % i forhold til 10-års gennemsnittet, men det har været meget småt med indrapporteringer af trækkende fugle.

Der er indberettet 333 syngende/unglende fugle på 144 lokaliteter, og der er ringmærket 79 fugle på **Anholt** (FSV) samt 10 ved **Brabrand Sø** (MJH).

Vinter: Der er 8 observationer først på året og det kan være den/de samme fugle, der observeres.

Forår: Første obs: 11/3 på flere lokaliteter. Træk: 27/3 9 N **Ålsrode Kær** (HOF) og 8/4 4 V **Gjerrild Nordstrand** (JSC,LLH). Større rastende flokke (lok.max >30): 16/4 40 **Sødringær** (LTP) og 19/4 75 **Langdal**, Samsø (MWH).

Efterår: Kun enkelte trækkende fugle er rapporteret. Større rastende flokke (lok.max >7): 31/7 10 **Kompedal Pit** (TRK) og 1/10 8 **Østerhede** (MWH). Sidste obs: 21/10 2 **Bjerregrav Mose** (CSS), 23/10 1 **Tranbjerg** (TVN) og 24/10 2 **Odder** (DB). Vinter: Der er 4 observationer sidst på året og det kan være den samme fugl der går igen.

Total: 3296 (1483) Indsendere: 95 Observationer: 511 Lokaliteter: 189

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	6	138	440	155	94	51	4	21	43	1	3

Vindrossel *Turdus iliacus* 12010

Der indrapporteres flere observationer i år, men alligevel er totalen mindre end i 2011. Det er bl.a. trækkende fugle, der er færre af i år. Der er ringmærket 8 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH) og 3 på **Anholt** (FSV).

1. halvår: Større rastende flokke (lok.max >35): 6/4 100 **Anholt** (FSV), 8/4 150 **Fusingsø Skov** (TBR) og 21/4 70 **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Sidste obs: 21/4 2 **Dystrup-Ramten Søerne** (GGU), 22/4 4 **Sødringholm** (LTP) og 26/4 7 Ø **Gjerrild Nordstrand** (LLH).

2. halvår: Første obs: 30/9 1 SV **Bryrup** (AWM) og 3/10 1 **Rye Sønderskov** (AWM). Træk: 341 trækkende i perioden 30/9-23/10, kulminerer med.-ult. okt, flest (lok.max >34): 6/10 42 V **Vesborg Fyr** (MWH), 23/10 75 S **Over Randlev** (HST) og 23/10 90 **Viby** (JLY). Større rastende flokke (lok.max >65): 28/10 139 **Grundfør** (APN) og 5/11 200 **Hornbæk Enge** (ROB).

Total: 3220 (5019) Indsendere: 85 Observationer: 324 Lokaliteter: 129

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
254	96	28	381	-	-	-	-	1	1339	975	146

Misteldrossel *Turdus viscivorus* 12020

Der indberettes lidt flere observationer end sidste år, men totalantallet er stadig under 10-års gennemsnittet. Der indberettes 60 syngende/unglende fugle på 51 lokaliteter.

Forår: Træk: 291 trækkende i perioden 10/3-26/4, (lok.max >8): 4/4 36 N **Issehoved** (MWH), 5/4 30 **Anholt** (FSV) og 14/4 85 **Gjerrild Nordstrand** (ASF). Større rastende flokke (lok.max >20): 17/3 24 **Langdal**, Samsø (DMA) og 6/4 30 **Anholt** (FSV).

Efterår: Træk: 37 trækkende i perioden 2/10-17/11, (lok.max >3): 2/10 18 **Sødringholm Strand** (LTP) og 11/10 7 SV **Sletterhage** (JKL,JPL). Større rastende flokke (lok.max >14): 20/9 20 **Gludsted Pit** (AWM) og 3/10 43 **Rye Sønderskov** (AWM).

Total: 706 (1045) Indsendere: 55 Observationer: 243 Lokalteter: 110

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
38	25	97	319	26	26	42	9	36	83	5	-

Græshoppesanger *Locustella naevia* 12360

Der indberettes 4-5 ynglepar på 2 lokaliteter samt 81 syngende fugle på yderligere 34 lokaliteter, flest (lok.max >5): 15/5 21 **Bjerregrav Mose** og samme dag 10 **Rejstup Enge** (TBR,BK,CSS,OEH).

Første obs: 23/4 1 sy **Dronningborg Bredning** (LTP) og 24/4 1 sy **Bjerregrav Mose** (TRK).

Sidste obs: 5/8 1 sy **Årslev Engso** (HLL), 11/8 1 sy **Vorup Enge** (BK) og 31/8 1 fou **Anholt, Engen** (HOF).

Total: 121 (115) Indsendere: 53 Observationer: 138 Lokalteter: 42

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	70	27	14	4	-	-	-	-

Flodsanger *Locustella fluviatilis* 12370

30/5 og 1/6 høres en Flodsanger synge i **Bjerregrav Mose** (TRK,TBR,BK,CSS,OEH). Arten blev senest registreret i Østjylland i 2010.

Savisanger *Locustella luscinioides* 12380

Der er ingen fund af Savisanger i 2012.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* 12430

Der bliver fanget i alt 31 Sivsangere i ringmærkningsnettene ved **Brabrand Sø** (MJH), hvoraf 12 er gengangere, som bliver aflæst som ringmærket samme år. Antallet af 1K-fugle er med 10 eksemplarer ikke så højt som årene før.

Der meldes om 9-10 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 5-6 par **Hornbæk Enge** (LTP). Ud fra indtastninger af ynglefugle kan der være 1 par mere på en ny lokalitet. Der observeres 28 syngende fugle på yderligere 19 lokaliteter.

De første Sivsangere ankommer på samme dato som året før: 21/4 2 fou **Lindholm Hoved** (JEK), efterfulgt den 1/5 1 sy **Hornbæk Enge** og 1 sy **Gudenåen** vest for Randers (begge TBR).

Største antal syngende fugle (lok.max >2): 16/5 3 **Tebbestrup Kær** (LTP), 18/5 3 **Gudenåen** vest for Randers (BK) og 26/5 4 **Hornbæk Enge** (LTP).

Sidste observationer: 4/9 1 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og 30/9 2 fou **Eskebæk Mose** (RG).

Total: 90 (53) Indsendere: 33 Observationer: 101 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	36	27	16	4	5	-	-	-

Kærsanger *Acrocephalus palustris* 12500

Der bliver i alt ringmærket 40 Kærsangere ved **Brabrand Sø** (MJH), heraf 29 1K-fugle.

Der indberettes 28-33 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 16-19 par **Hornbæk Enge** (LTP), samt 250 syngende fugle på yderligere 84 lokaliteter, flest (lok.max >18): 30/5 20 **Rejstrup Enge** (TBR), 7/6 21 **Egå Engsø** (HLL) og 9/6 19 **Årslev Engsø** (HLL).

Første obs: 17/5 1 sy **Vesborg Fyr** (MWH), 18/5 1 sy **Sminge Sø** (HAT) og 18/5 1 sy **Årslev Engsø** (HLL).

Sidste obs: 4/9 2 1K, 8/9 1 1K og 9/9 1 1K alle ringmærket **Brabrand Sø** (MJH). Ligesom sidste år er næsten alle observationer fra august og september ringmærkede fugle.

Total: 439 (386) Indsendere: 52 Observationer: 275 Lokalteter: 96

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	122	206	76	25	10	-	-	-

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* 12510

I år går der 362 Rørsangere i ringmærkernes net, det er ikke helt så mange som i 2011 men alligevel et ret stort antal. I første halvår bliver der ringmærket 6 fugle på **Anholt**, og ved **Brabrand Sø** bliver det til 56 fugle efter frasortering af gengangere. I andet halvår bliver der ringmærket 266 Rørsangere ved **Brabrand Sø** efter frasortering af gengangere med dagsmaksimum den 19/8 med 37 1K-fugle. I alt bliver der ringmærket 224 1K-fugle. Den hollandsk mærkede fugl fra sidste år går igen i nettet den 30/6 og for anden gang den 15/7.

Der indberettes 26-36 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 20-27 par **Hornbæk Enge** (LTP), samt 384 syngende fugle på yderligere 68 lokaliteter, flest (lok.max >25): 15/5 38 **Bjerregrav Mose** (TBR), 26/5 28 **Hornbæk Enge** (LTP) og 30/5 34 **Rejstrup Enge** (TBR).

De første Rørsangere ankommer ret sent i år: 30/4: 1 sy **Årslev Engsø** (SSK), 1/5 1 sy **Gudenåen** vest for Randers (TBR).

Sidste obs: 15/9 2 rst **Eskeplet** (CSS), 16/9 9 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og 5/10 1 rst **Fussing Sø** (TBR).

Total: 988 (646) Indsendere: 71 Observationer: 400 Lokalteter: 82

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	316	257	136	196	81	1	-	-

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus* 12530

Der er ingen fund af Drosselrørsanger i Østjylland i 2012.

Gulbug *Hippolais icterina* 12590

Totalantallet nærmer sig rekordantallet fra 2010 og ligger en del over gennemsnittet fra de sidste ti år. Antallet af ynglende/syngende fugle er højere end i de sidste 5 år.

Der indberettes 12-20 ynglepar på 7 lokaliteter. Meldingerne er alle fra Samsø, flest 5-7 **Langdal** (MWH). Desuden observeres der 130 syngende fugle på yderligere 81 lokaliteter, flest (lok.max >14): 8/6 26 **Anholt** (KO).

De første Gulbuge ankommer tidligt i år: 3/5 1 rst og ringmærket **Anholt** (KMN,FSV) og samme dag 1 sy **Issehoved** (APN,MWH).

Sidste obs: 10/9 1 rst **Ålsø** (PR) samt 16/9 1 ringmærket **Anholt, Engen** og 17/9 den samme fugl genfanget (FSV). Fuglen er blevet fotograferet, og billedet kan ses på <http://anholtfuglestation.blogspot.dk>

Gulbug, Issehoved

Foto:MWH

Total: 196 (160) Indsendere: 60 Observationer: 191 Lokaliteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	82	89	16	6	2	-	-	-

Høgesanger *Sylvia nisoria* 12730

Der er ingen fund af Høgesanger i Østjylland i år.

Gærdesanger *Sylvia curruca* 12740

Siden rekordåret 2010 er totalantallet faldende, og svarer nu kun til gennemsnittet fra de sidste ti år. Antallet af indtastede ynglepar er dog på højde med 2010.

Der indberettes 13-20 ynglepar på 7 lokaliteter, flest 3-4 par **Vesborg Fyr** (MWH). Desuden observeres 134 syngende fugle på yderligere 92 lokaliteter, flest (lok.max >3): 3/5 5 **Bjerregrav Mose** (CSJ), 13/5 4 **Attrup-Strøby** (ABL) og 15/5 4 **Feldballe** (KO).

Første obs: 19/4 og 20/4 1 **Tilst** (KEE,SHØ), 19/4 1 rst **Langdal** (MWH) samt 22/4 1 sy **Fornæs** (OHØ).

I perioden 29/4-18/5 bliver der ringmærket 39 Gærdesangere på **Anholt** (FSV). Det er ikke engang halvdelen af antallet fra sidste år.

Sidste obs: 3/9 2 fou **Grenå** (PJA), 8/9 1 1K rst **Ryomgård** (ABU) og 17/9 4 fou **Ålsrode Strand** (HOF).

Desuden blev der den 20/10 set og siden ringmærket en Gærdesanger ved **Totten** på Anholt (KO) med karakterer svarende til den centralasiatiske form østlige halimodendri. Målene og dragtens udseende understøtter bestemmelsen, men der afventes fortsat svar på en DNA analyse, der fortages på baggrund af en fjer fra fuglen. En beskrivelse af fundet ses her:

<http://birdsdk.blogspot.dk/2012/10/central-asian-desert-lesser-whitethroat.html>

Total: 284 (285) Indsendere: 60 Observationer: 251 Lokalteter: 117

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	49	150	39	10	29	7	1	-	-

Tornsanger *Sylvia communis* 12750

Totalantallet er rekordstort, og det skyldes først og fremmest det store antal i maj måned. Antallet af indberettede syngende og ynglende fugle er ligeledes stort.

Der indberettes 90-127 ynglepar på 18 lokaliteter, flest 17 par **Væth Enge** og 27-29 par **Hornbæk Enge** (begge LTP). Desuden observeres i alt 957 syngende fugle på 177 lokaliteter, flest syngende (lok.max >83): 15/5 182 **IBA Bjerregrav Mose** (TBR m.fl.).

De første Tornsangere observeres alle den 30/4 på 4 forskellige lokaliteter, de fleste (>1) 3 sy **Bjerregrav Mose** (CSS).

Sidste obs: 17/9 1 rst **Fornæs** (HLL), 23/9 1 rst **Mols Hoved** (FNI) og 26/9 2 fou **Årslev Engso** (LLH).

Total: 1670 (1069) Indsendere: 90 Observationer: 671 Lokalteter: 221

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	877	430	204	106	47	-	-	-

Havesanger *Sylvia borin* 12760

Selvom totalantallet stadigvæk ligger over gennemsnittet fra de sidste ti år, sker der siden rekordåret 2010 et tydeligt fald. Antallet af ynglende/syngende fugle er dog forholdsvis konstant siden 2006.

Der indberettes 5-11 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 2-3 par **Vesborg Fyr** (MWH). Desuden er der oplysninger om 266 syngende fugle på yderligere 116 lokaliteter, flest (lok.max >15): 15/5 30 **IBA Bjerregrav Mose** og 30/5 24 **Rejstrup Enge** (begge TBR m.fl.).

Første obs: 1/5 1 sy **Egå Engso** (UTE) og 1/5 1 sy **Beder** (ESØ). Den 2/5 observeres 6 fugle på i alt 4 lokaliteter.

Havesanger, Vesborg Foto: Mogens Wedel-Heinen

Sidste obs: 2/9 2 rst **Vandkær Enge** (NJU), 10/9 1 fou **Issehoved** (MWH) og 18/9 1 rst **Årslev Engso** (UTE).

Total: 390 (329) Indsendere: 68 Observationer: 314 Lokalteter: 136

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	238	87	52	9	4	-	-	-

Munk *Sylvia atricapilla* 12770

Der indberettes 22-34 ynglepar på 12 lokaliteter samt 701 syngende fugle på i alt 209 lokaliteter, flest (lok. max >21): 15/5 46 **IBA Bjerregrav Mose** (TBR m.fl.), 25/5 23 **Vallum Sø** (ABU) og 1/7 22 **Velling Skov** (BRS).

Der er vinterfund på 4 lokaliteter. I marts måned observeres 3 fugle på 3 lokaliteter, muligvis overvintrende fugle. De første forårsobservationer er 12/4 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og 13/4 1 han fou **Årslev Engso** (LLH).

Forårstrækket bemærkes tydeligt i form af store observationer på **Anholt**. Der ringmærkes i alt 380 fugle på øen med dagsmax. (>33) den 1/5 med 95 fugle og den 3/5 med 51 fugle (FSV). Ligeledes er de største observationer af rastende Munke fra **Anholt**: 2/5 150 og 3/5 80 (begge KMN).

Sidste efterårsobs: 23/11 1 fou **Hinnerup** (APN), 24/11 1 fou **Brabrand Nord** (LBO) og 24/11 1 rst **Gjellerup Egekrat** (CHJ), måske samme fugl. I december observeres 2 hanner på 2 forskellige lokaliteter.

Total: 1469 (903) Indsendere: 102 Observationer: 739 Lokalteter: 247

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	3	3	173	752	249	187	33	29	30	6	2

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* 12930

I år er der ingen observation af Lundsanger.

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* 13000

Hele tre Hvidbrynedede Løvsangere ringmærkes på **Anholt** (FVS) i 2012 med en ny fugl dagligt henholdsvis 26/9, 27/9 og 28/9. Alle fugle er fotodokumenterede og ses på <http://anholtfuglestation.blogspot.dk/>

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix* 13080

Totalantallet er steget igen i forhold til sidste år, og man skal helt tilbage til 1994 for at finde et højere tal. Antallet af syngende fugle og af lokaliteter med syngende fugle er ligeledes steget.

Der indberettes ingen ynglepar men 57 syngende fugle på 38 lokaliteter, flest (lok.max >3): 22/5 4 **Gjerriid Nordstrand** (JSP) og 8/6 og 10/6 7 sy **Anholt** (KO).

De første Skovsangere observeres til normal tid: 22/4 1 rst **Trudsholm Plantage** (DB), 22/4 1 sy **Tolløkke Skov** (HLA) og 23/4 1 fou **Årslev Engso** (ToLa,SSK).

Forårstrækket giver sig udslag i 26 ringmærkede Skovsangere på **Anholt** i perioden 24/4-8/5 (FSV).

Sidste obs: 26/6 1 sy **Løvenholm Østerskov** (CHJ), 26/6 og 27/6 1 sy **Grenaa Kommune Plantage** (CSS) og 8/7 1 sy **Gludsted Plantage** (PEC).

Total: 90 (50) Indsendere: 39 Observationer: 70 Lokaliteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	10	60	19	1	-	-	-	-	-

Gransanger *Phylloscopus collybita* 13110

Der er kun lidt svingninger på de sidste fem års store totalantal. Antallet af syngende fugle og af lokaliteter med syngende fugle er dog rekordstort i år. 446 fugle ringmærkes på **Anholt**.

Der indberettes 12-24 ynglepar på 7 lokaliteter, flest 3-5 **Hornbæk Enge** (LTP) og 3-4 par **Ryomgård** (UBM). Desuden observeres i alt 1010 syngende fugle på 287 lokaliteter, flest (lok.max >21): 12/4 22 **Gudenåparken** (LTP) og 15/5 54 **IBA Bjerregrav Mose** (TBR m.fl.).

Der er 3 vinterobservationer i januar måned: 2/1 1 rst **Sodringsholm Strand** (LTP), 31/1 1 fou **Brabrand Sø** (KEH) og sandsynligvis samme fugl 31/1 1 rst **Årslev Engso** (HLL).

Første forårsobservationer: 16/3 2 rst **Brabrand Sø** (GGU) og 18/3 1 **Årslev Engso** (SSK). Større observationer, 1. halvår: Der bliver ringmærket 297 Gransangere på **Anholt** (FSV) og 11 ved **Brabrand Sø** (MJH). Dagsmaksimum (>25): 1/5 39 ringmærket på **Anholt**.

Større observationer, 2. halvår: 5/10 32 rst **Hassensør** (KO) og en trækobservation 7/10 20 **Fornæs** (JSC). Der bliver ringmærket 26 Gransangere på **Anholt** (FSV) og 66 ved **Brabrand Sø** (MJH), heraf 56 1K-fugle.

Sidste efterårsobs: 27/10 1 rst **Tåstrup Sø** (CHJ) og 16/11 1 fou **Vesborg Fyr** (DMA,MWH). Der er ingen observationer i december.

Der er desuden en observation af en fugl, der viser karakterer af Sibirisk Gransanger (tristis), 26/11 1 rst **Østerhede, Samsø** (MWH). Der foreligger foto og beskrivelse på DOFbasen. Fuglen sås i flok med 10 musvitter. Det entonedede kyllingekald hørtes, gråbrun med brunt ansigt og intet gult på brystet, beige-farvet øjenbrynsstribе. Ifølge ringmærkningsoversigten foreligger desuden et fund på **Anholt**, men dette er dog ikke indberettet på DOFbasen.

Ifølge Ole Zoltan artikel om bestemmelse og status for Sibirisk gransanger ssp. tristis er det foreslået, at Sibirisk Gransanger

Sibirisk Gransanger

Foto: Mogens Wedel.Heinen

bør opfattes som en art (Bl.a. Svensson, 2005). Der foreligger endnu ikke noget officielt herom, så indtil videre behandles denne som en race. Sibirisk Gransanger har været behandlet af SU indtil 1993, og kun håndholdte fugle uden gult, bortset fra undervingedækkerne, har været accepteret. DOFbasens Kvalitetssudvalg (DKU) har frem til nu valgt at parkere alle fund uden berøring, indtil større klarhed har indfundet sig, under opfordring til stor grundighed mht. beskrivelser i notefeltet.

Total: 2508 (1681) Indsendere: 125 Observationer: 1242 Lokalteter: 346

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	-	195	789	582	258	149	141	213	177	2	-

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* 13120

Totalantallet er ikke helt så stort som sidste år, men det er det tredje største i rapportens historie. Alene antallet af Løvsangere, som observeres i maj måned, er større end totalantallet i de fleste år. Observationerne af trækfuglene på Anholt bidrager igen med en stor andel.

Der indberettes 14-27 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 5-10 par **Trekanten** (MWH). Desuden indberettes i alt 816 syngende fugle på 160 lokaliteter, flest (lok.max >110): 15/5 189 **IBA Bjerregrav Mose** (TBR m.fl.). Disse tal omfatter fugle, som synger under trækket. Mere realistiske tal for mulige ynglepar er indberetningerne fra juni og juli med 174 syngende på 66 lokaliteter, hvorfra der ikke meldes ynglepar i forvejen.

Første observationer: 12/4 1 sy **Hornbæk Enge** (LTP), samt 12/4 og 13/4 1 sy **Mørke Kær** (FNI).

Ligesom sidste år er alle store observationer af ikke-syngende fugle fra Anholt.

1. halvår (lok.max >350): 2/5 1500 fou trk og 3/5 650 fou **Anholt** (begge KMN). I alt bliver der ringmærket 2028 ex. på Anholt, dagsmaksimum (>297): 2/5 387 **Anholt** (FSV).

Der er kun én større observation i 2. halvår: 31/8 120 rst **Hassensør** (KO).

Sidste obs: 20/9 og 23/9 1 fou **Østerhede** (MWH) samt 2/10 2 fou **Ålsø** (PR).

Total: 3416 (1850) Indsendere: 83 Observationer: 601 Lokalteter: 185

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	712	2212	182	49	228	31	2	-	-

Fuglekonge *Regulus regulus* 13140

Totalantallet er stort i år, og man skal helt tilbage til 2005 for at finde et tilsvarende tal. Det er først og fremmest vinterobservationerne og iagttagelser i træktiden, som bidrager til det store totalantal. Der ringmærkes 400 fugle på **Anholt**.

Der er indberettet 3 ynglepar ved **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (JKL) og 94 syngende fugle på 44 lokaliteter, flest (>4): 12/3 5 **Sødringholm Skov** (LTP), 31/3 6 **Skærbækalden** (BRS) og 1/5 5 **Bøjstrup Skov** (ABU).

Større observationer: 1. halvår (lok.max >20): 2/1 55 rst **Skramsø Plantage** (KO), 6/1 125 fou **Silkeborg Nordskov** (HST) og 6/3 30 fou **Norring Vesterskov** (APN). 2. halvår (lok.max >30): 20/10 75 ringmærket **Anholt** (FSV) og 21/10 200 fou **Gåsehage** (SSL).

Total: 1510 (1093) Indsendere: 80 Observationer: 381 Lokalteter: 142

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
264	104	204	73	33	33	51	15	41	469	138	85

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla* 13150

Rødtoppet Fuglekonge er en fåtallig gæst i Østjylland. I år er der kun 2 observationer: 6/5 1 sy **Anso Enge** (GGU) og 27/10 1 rst SØ **Sødringholm Hede** (APR).

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata* 13350

Der indberettes 3-4 ynglepar på 3 lokaliteter: 1-2 par **Nordby** (MWH), 1 par **Bryrup** (AWM) og 1 par **Lyngby Grenaa** (PLA). Indtastning af ynglefugle tyder på yderligere 5 par på 5 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 8 syngende fugle på 7 lokaliteter. Den eneste observation med mere end 1 syngende fugl: 9/5 2 **Kompedal Plantage** (TRK). Der ringmærkes hele 20 fugle på **Anholt**.

Første obs: 30/4 2 fou og 1/5 3 rst **Anholt** (FSV,KMN) samt 1/5 1 fou **Vesterløkker Samsø** (APN).

Største observationer: 1. halvår (lok.max >6): 9/6 27 rst **Anholt** (KO). 2. halvår (>4): 31/7 16 rst **Kompedal Plantage** (TRK) og 31/8 18 rst **Hassensør** (KO).

Sidste obs: 13/9 1 fou **Ballen/Østerløkken** (MWH), 17/9 1 fou **Ålsø** (PR) og 23/9 1 fou **Østerhede** (MWH).

Total: 174 (133) Indsendere: 37 Observationer: 91 Lokalteter: 51

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	44	53	28	32	15	-	-	-

Lille Fluesnapper *Ficedula parva* 13430

Der er en observation af Lille Fluesnapper: 17/9 1 ringmærket **Flakket Anholt** (FSV).

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca* 13490

Totalantallet er igen faldet i forhold til året før, og ligger nu lidt under gennemsnittet for de sidste 10 år. Månedfordelingen er mærkeligt skæv i år. Der er kun en eneste observation i 2. halvår, mens langt de fleste observationer ligger i april og maj. De ringmærkede fugle fra **Anholt** står for en væsentlig del af totalantallet.

Der er kun én indberetning af ynglepar: 3 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (JKL). Herfra meldes også den 18/5 det største antal med 4 syngende fugle (AS). Siden der er blevet tyndet kraftigt ud i træerne på Fugleværnsfondens Reservat, er ynglebestanden af Broget Fluesnapper gået tilbage. Fra yderligere 18 lokaliteter meldes 20 syngende fugle.

Broget Fluesnapper, Østerhede Foto: Mogens Wedel-Heinen

Første obs: 20/4 1 han rst **Toftebjerg** (MWH), 20/4 1 ringmærket og 21/4 1 ringmærket **Anholt** (FSV).

Der er kun én større observation (lok.max >5): 1/5 15 ringmærket **Anholt** (FSV). I alt bliver der ringmærket 47 Brogede Fluesnapper på **Anholt** i 2012.

De sidste obs er usædvanligt tidlige: 12/6 1 fou **Fornæs** (HOF), 16/6 1 rst **Odder** (DB) og 12/8 1 rst **Fornæs** (JSP), hvilket er den eneste observation i 2. halvår.

Total: 95 (100) Indsendere: 30 Observationer: 69 Lokaliteter: 36

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	20	65	9	-	1	-	-	-	-

Skægmejse *Panurus biarmicus* 13640

Totalantallet er mere end tre gange så stort som sidste år, men nærmer sig endnu ikke tallene fra 2008 og 2009, før de to hårde vintre gjorde et stort indhug i bestanden. Totalantallet ligger dog over gennemsnittet fra de sidste 10 år.

Der indberettes et ynglepar **Vorup Kær** (HLA).

1. halvår, større obs (lok.max >4): 2/3 8 fou **Årslev Engsø** (LLH) og 18/6 6 fou **Hornbæk Enge** (CSJ). Der bliver ringmærket 31 Skægmejser ved **Brabrand Sø** (MJH), genfangster er fraserteret.

2. halvår, større obs (lok.max >23): 3/7 40 **Vorup Enge** (PHJ), 14/8 30 **Skanderborg Sø** (PNN) og 20/10 27 **Brabrand Sø** (SSK). Af de 48 Skægmejser, som bliver ringmærket i 2. halvår ved **Brabrand Sø**, er der 22 1K-fugle.

Total: 370 (334) Indsendere: 27 Observationer: 117 Lokaliteter: 22

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	14	8	12	37	46	67	55	82	43	3

Halemejse *Aegithalos caudatus* 14370/14371/14374

Ikke-racebestemt Halemejse: 69 indsendere, 168 observationer og 88 lokaliteter.

Der er indberettet 3-5 ynglepar **Brattingsborg Skov** (MWH) og 8 ynglefugle på yderligere 2 lokaliteter.

Største obs 1. halvår (lok.max >16): 9/6 20 fou **Brattingsborg Skov** (MWH). Største obs 2. halvår (lok.max >20): 26/7 25 of **Salten Langsø** midtdel (BRS).

Nordlig Halemejsje: 20 indsendere, 42 observationer og 20 lokaliteter. Der er indtastninger af 1 ynglepar **Hinnerup** (APN). Største obs 1. halvår (lok.max >5): 11/2 8 fou **Brattingsborg Skov** (MWH) og 28/5 8 rst **Hinnerup** (APN). Største obs 2. halvår (>6): 10/11 10 rst **Gjerrild Nordstrand** (UTE) og 7/12 11 fou **Salten Langsø** midtdel (BRS).

Sydlig Halemejsje: 23 indsendere, 44 observationer og 24 lokaliteter. Der er indberettet et ynglepar **Silkeborg Langsø** (PEN). Fra kommentarer i bemærkningsfeltet fremgår det, at der er et par i **Fussingø Skov**, hvoraf den ene af partnere er en hybrid. Største obs 1. halvår (lok.max >7): 1/1 9 rst **Feldballe Bakker** (KO) og 20/1 18 fou **Fladbro Skov** (KSF). Største obs 2. halvår (lok.max >13): 19/10 25 fou **Lushage Samsø** (MWH) og 31/12 18 fou **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 1056 (886) Indsendere: 80 Observationer: 254 Lokaliteter: 106

1) Total 2) ikke race-bestemte Halemejsje 3) Nordlig Halemejsje 4) Sydlig Halemejsje

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	189	132	77	47	33	33	56	20	78	121	90	180
2	142	106	50	41	19	33	39	20	62	87	62	132
3	6	21	12	3	12	-	-	-	6	5	16	24
4	41	5	15	3	2	-	17	-	10	29	12	24

Sumpmejsje *Poecile palustris* 14400

Totalantallet er steget tydeligt i forhold til sidste år, og nærmer sig rekordåret 2008. Den positive udvikling af bestanden i dette århundrede synes at fortsætte efter indhugget i de hårde vintre 2009/2010 og 2010/2011. På de østjyske øer Samsø og Anholt findes ikke Sumpmejsjer.

Der indberettes 3-6 ynglepar på 4 lokaliteter samt 50 syngende fugle på yderligere 32 lokaliteter, flest (lok.max >3): 27/2 5 **Ildal Skov** (LNS). Ved **Brabrand Sø** bliver der ringmærket 7 1K-fugle.

Største obs 1. halvår (lok.max >8): 16/3 12 rst **Fussingø Skov** (TBR). 2. halvår (>5): 28/12 6 fou **Slåensø** (HST).

Total: 685 (443) Indsendere: 93 Observationer: 548 Lokaliteter: 177

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
108	74	108	76	31	21	14	19	49	63	63	73	

Topmejsje *Lophophanes cristatus* 14540

I forhold til sidste år er totalantallet steget i takt med antallet af indsendere, observationer samt lokaliteter og ligger tæt ved det høje totalantal fra 2008. Antallet af syngende/ynglende fugle er ligeledes stort i år.

Der indberettes 1 ynglepar **Nørre Vissing** (SAL) og 1-3 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (JKL) samt 43 ynglende/syngende fugle på yderligere 27 lokaliteter, flest (lok.max >3): 3/4 6 **Sødringholm Skov** (LTP).

Største obs (lok.max >6): 25/1 11 fou **Katholm Skov** (HOF) og 15/4 14 rst **Sepstrup Sande** (AWM).

Total: 391 (288) Indsendere: 79 Observationer: 290 Lokalteter: 116

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
58	50	50	53	26	14	19	13	15	33	32	28

Sortmejse *Periparus ater* 14610

Totaltallet er en del højere end sidste år, men det skyldes først og fremmest nogle trækobservationer i 2. halvår. I 2011 var der ingen nævneværdige trækobservationer.

Den årlige gennemgang af redekasser i Fugleværnsfondens Reservat ved **Stubbe Sø** resulterede i 5 ynglepar (ABU,JKL). Desuden indberettes 2-4 par **Trekanten** (MWH) samt 138 syngende/ynglende fugle på yderligere 62 lokaliteter, flest (lok.max >6): 17/4 12 **Kompedal Plantage** (TRK).

Største obs: 1. halvår (lok.max >15): 6/1 30 fou **Silkeborg Nordskov** (HST), 7/2 25 **Hemstok Skov** (EO). 2. halvår (lok.max >30): 31/8 34 fou **Sønderbjerg Anholt** (HOF) og 20/12 35 rst **Sødringholm Skov** (LTP). I perioden 12/9-2/10 observeres der 88 trækkende Sortmejsler på 4 lokaliteter, flest (lok.max >25): 12/9 30 V **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 694 (531) Indsendere: 77 Observationer: 365 Lokalteter: 132

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
71	102	100	86	49	13	17	47	75	50	25	59

Blåmejse *Cyanistes caeruleus* 14620

Totaltallet er steget med mere end det dobbelte i forhold til 2011 og ligger langt over 10-årgennemsnittet. Store trækobservationer bidrager væsentligt til det store tal.

Der indberettes 16-17 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 8 par Fugleværnsfondens Reservat ved **Stubbe Sø** (ABU,JKL). Desuden er der oplysninger om 226 syngende/ynglende fugle på i alt 88 lokaliteter, flest (lok.max >7): 29/4 11 **Valium Sø** (ABU).

1. halvår: 407 trækkende på 2 lokaliteter, flest: 11/3 350 V **Gjerrild Nordstrand** (JSC). Der bliver ringmærket 8 fugle på **Anholt** (FSV) og 29 ved **Brabrand Sø** (MWH). Øvrige større obs (>25): 3/2 35 **Skørring Overskov** (EO).

2. halvår: 1105 trækkende på 6 lokaliteter, flest 23/9 400 S **Øreflak** (CBB) og samme dag 340 NV **Fornæs** (JSC). Der bliver ringmærket 144 fugle på **Anholt** (FSV), dagsmax. (>38) 20/10 74. Ved **Brabrand Sø** ringmærkes 107 fugle (MJH), heraf 92 1K-fugle. Genfangster er fraserteret. Øvrige større obs (lok.max >30): 16/9 32 rst **Årslev Engsø** (HLL) og 27/11 34 fou **Brattingsborg Skov** (MWH,DMA).

Total: 4519 (2691) Indsendere: 115 Observationer: 1323 Lokalteter: 284

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
451	386	759	227	169	124	55	131	1251	432	267	267

Musvit *Parus major* 14640

Totalantallet er rekordstort i år. Det er steget med 46 % i forhold til 2011. Det er især årets første tre måneder, som bidrager væsentligt til det høje antal.

Der indberettes 39-48 ynglepar på 14 lokaliteter, flest 20 par **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (JKL). Desuden er der oplysninger om 460 syngende/ynglende fugle på i alt 124 lokaliteter, flest (lok.max >15): 19/2 22 **Århus Å ml. 3-Broer og Århus Midtby** (HMS) og 22/3 18 **Brattingsborg Skov** (MWH).

1. halvår: Træk: I alt 340 trk, fordelt på de to lokaliteter **Gjerrild Nordstrand** og **Issehoved**, flest (lok.max >100): 14/3 204 N **Gjerrild Nordstrand** (HLL). Øvrige større obs (lok.max >50): 19/1 65 rst **Brattingsborg Skov** (MWH). Der bliver ringmærket 11 fugle på **Anholt** og 45 ved **Brabrand Sø** (FSV,MJH), heraf 23 1K-fugle.

2. halvår: Træk: i alt 116 trk på 5 lokaliteter, flest (lok.max >24): 29/9 30 **Sletterhage** (JPL,JKL). Øvrige større obs (>20): 20/10 21 fou **Ålsrode Strand** (HOF). Der bliver ringmærket 52 fugle på **Anholt** og 27 ved **Brabrand Sø** (FSV,MJH), heraf 15 1K-fugle, dagsmaksimum 16/10 19 **Anholt**. Observatøren bemærker, at en Musvit, som blev genfanget ved Brabrand Sø var mindst 7 år gammel.

Total: 4294 (2393) Indsendere: 119 Observationer: 1596 Lokaliteter: 340

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
671	557	872	403	289	206	75	110	196	325	243	347

Spætmejse *Sitta europaea* 14790

Totalantallet er rekordhøjt i år. Ligeledes er antallet af indsendere og af lokaliteter steget. Derfor er det svært at vurdere, om arten er i fremgang, eller om det høje totalantal først og fremmest skyldes øget aktivitet blandt observatorerne.

Der er kun 2 indtastninger af ynglepar: 2 par **Ildal Skov** og 2 par **Salten Langsø** vestdel (begge PEN). Desuden er der oplysninger om 215 syngende/ynglende fugle på yderligere 71 lokaliteter, flest syngende (lok.max >9): 4/3 22 **Fussingø Skov** (TRK), 21/3 12 **Skåde Skov** (LLH) og 15/4 11 **Rugård Nørreskov** (JPL,JKL).

Den største observation af ikke-syngende fugle er (lok.max >22): 7/1 25 rst **Fussingø Skov** (CSS).

Der indberettes 5 fund af 6-7 Lysbugede Spætmejsere (*europaea*), som ikke er så almindelig i Østjylland: 6/1 1 rst **Skovmøllen** (CHJ), 14/1 2 fou **Mesballe** (HMS), 19/2 1 fou **Giber Å** (HMS), muligvis samme fugl som førstnævnte, 3/9 1 fou **Ryongård** (ABU), 8/10-29/10 2 og 14/12 1 fou **Randers Østby** (ANA). 14 fugle på 8 lokaliteter er tastet ind som Mørkbuget Spætmejse (*caesia*), som er den almindelige race i Jylland.

Total: 1111 (658) Indsendere: 108 Observationer: 769 Lokaliteter: 238

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
147	113	189	205	52	23	29	53	55	80	78	87

Træløber *Certhia familiaris* 14860

Der indberettes 1 ynglepar **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (JKL), 1 par **Lindholm Hoved** (JEK) og 1 par **Silkeborg Vesterskov** (EBJ) samt 68 syngende fugle på yderligere 42 lokaliteter, flest (lok.max >3): 12/3 4 **Sødringholm Skov** (LTP), 16/3 5 **Fussingø Skov** (TBR) og 25/5 4 **Vallum Sø** (ABU).

Større observationer (lok.max >6): 2/1 10 rst **Skramsø Plantage** (KO), 2/2 8 fou **Hem Odde**, Mossø (SAR) og 20/4 7 rst **Fussingø Skov** (TBR).

Total: 281 (252) Indsendere: 65 Observationer: 217 Lokaliteter: 120

Træløber, Østerhede

Foto: Mogens Wedel-Heinen

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
55	38	56	45	31	8	4	4	8	10	15	7

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla* 14870

Selvom antallet af indsendere er mere end fordoblet siden sidste år og også antallet af observationer og lokaliteter er steget tydeligt, er totalantallet kun lidt højere end i 2011 og ligger stadig væk under 10-års gennemsnittet.

Der er ingen indtastninger af ynglepar men oplysninger om 28 syngende fugle på 22 lokaliteter, flest (lok. max >2): 29/2 3 **Gammelhaven** (LNS), 16/3 6 **Fussingø Skov** (TBR) og 17/3 3 **Fussingø Mølledam** (APN). Største observation af ikke syngende fugle: 20/4 4 rst **Fussingø Skov** (TBR).

Total: 83 (104) Indsendere: 77 Observationer: 116 Lokaliteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	14	23	10	8	5	4	1	3	2	2	3

Pungmejse *Remiz pendulinus* 14900

Totalantallet med max 13 fugle ligger under halvdelen af gennemsnittet fra de sidste ti år. Foruden området ved Gudenåen vest for Randers observeres der kun Pungmejser på de to yderligere lokaliteter Bjerregrav Mose og Egå Eng sø.

Der er ingen indtastninger af ynglepar, selvom der 20/6 ses 1 ad + 2 juv (BK) og 26/8 ses 2 ad + 2 juv samt en rede i **Vorup Enge** (ABSF).

De første obs er ret sene i år: 4/5 2 rst **Bjerregrav Mose** (CSS), 16/5 1 rst **Tebbestrup Kær** (LTP) og 27/5 1 sy **Vorup Enge** (BK). Fra øvrige lokaliteter skal nævnes 2/8 1 1K+ **Egå Engso** (CALU) og 19/8 4 **Dronningborg Bredning** (LTP).

Sidste obs: 4/9 2 fou **Vorup Enge** (BK) og 7/9 1 rst **Gudenåen** vest for Randers (LTP).

Pirol *Oriolus oriolus* 15080

4 fugle ligger over gennemsnittet i Østjylland. Ingen tegn på ynglende fugle, men dog et par syngende fugle og en usædvanlig observation i juli.

20/5 1 trkf **Gjerrild Nordstrand** (ASE,KO), 2/6 1 sy **Anholt** (FSV), 9/6 1 sy **Sødringholm Skov** (LTP) og 18/7 1 hunf. S **Eskeplet** (EO).

Brun Tornskade *Lanius cristatus* 15130 SU-art

Brun Tornskade

Foto: Torkil Brandt

I starten af november registreres der i Østjylland megarystelser på den ornitologiske richterskala, da landets blot anden Brun Tornskade opdages i rørskoven ved Årslev Engso. Den meget populære fugl holder stand i næsten en hel måned, før den atter forsvinder. Arten er kun registreret med under 20 fund i Vestpalæarktis, og er derfor en stor sjældenhed.

Årets fund: 4/11-2/12 1 1K **Årslev Engso** (Lone Pilgaard Sørensen,FAJ,PMM samt utallige andre!).

Fundet er godkendt af SU.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio* 15150

Et superår, som især takket være flotte yngletal er det bedste i lokalrapportens historie. Totalen er dermed næsten det dobbelte af 10-års gennemsnittet. Der opfordres til at bruge fanebladet med ynglepar i DOFbasen, når ynglefugle tastes ind. Dermed bliver det lettere at vurdere antallet af ynglepar, idet ynglepar der kun er noteret i notatfeltet let bliver overset. Året sluttet lidt spøjst af med 3 fund fordelt på 3 måneder, hvoraf det sidste fund er blandt landets sidste i 2012.

Ynglepar: 6-8 par **Salten Næs** (PWJ,BRS), 6 par **Skærbækalden** (BRS), 4-5 par **Glatved Strand** (ABU), 4-5 par **Ansø Enge** (BRS), 2-3 par **Vester Hedekrog** (MWH), 2 par **Vrads Sande** (FNI,AWM,JLY), 2 par **Rugård Strand** (SKH), 2 par **Gravlev Mose/Familieparken** (CBB), 1-2 par **Møgelskår** (MWH), 1-2 par **Lushage, Samsø** (MWH), 1-2 par **Issehoved** (MWH), 1 par **Store Hjøllund Plantage** (AWM,JBA), 1 par **Fjellerup og Hegedal** (OS), 1 par **Mols Bjerger** (BVI), 1 par **Vandmose i**

Løvenholm (CHJ), 1 par **Fugleværnsfondens reservat, Stubbe Sø** (ABU,JKL), 1 par **Julianehåb Plantage** (HLL), 1 par **Sødringholm Strand** (LTP), 1 par **Boeslum** (GØS), 1 par **Alling Sø** (HAT), 0-1 par **Møgelmosen** (MHW), hvilket samlet giver 40-49 ynglepar. Desuden ynglefugle, hvor der ikke er noteret noget om antal par: 5/6 1 yf **Skødshoved** ((HBP), 9/6 10 yf **Anholt** (KO), 16/6 2 yf **Sostrup** (EV), 16/6 1 yf **Hevring Hede** (HMS), 16/6 1 yf **Søledet Strandenge** (HMS), 20/6 2 yf **Galgebakke Hede Tingdal** (KEJ), 30/6 1 yf **Knebel Plantage** (8450JGI), 12/7 7 yf **Skærbæk Plantage** (EDY).

Årets første ankommer ret normalt en uge inde i maj: 6/5 1 han samt 11/5 2 **Anholt** (begge KMN) og 13/5 1 han **Feldballe Bakker** (KO) og 2 hanner **Anholt** (KMN) samt 1 han **Glatved Strand** (PJA).

1. halvårs 3 største obs: 22/5 14 **Gjerrild Nordstrand** (JSP), 27/5 11 **Glatved Strand** (PJA) og 6/6 11 rst **Salten Næs** (HPS).

2. halvårs 3 største obs udgøres af ynglefugle med udføjne unger: 19/7 20 **Salten Næs** (BRS), 21/7 24 **Skærbækdalen** (BRS) og 11/8 20 **Glatved Strand** (PJA).

Året afsluttes over 3 måneder med et meget sent fund: 31/8 2 **Hassensør** (KO), 9/9 1 ad hun **Årslev Engsø** (HLL) og 7/10 1 **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 603 (303) Indsendere: 74 Observationer: 206 Lokalteter: 66

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	121	162	206	112	1	1	-	-

Stor Tornskade *Lanius excubitor* 15200

Igen et rigtigt flot år med over 100 fugle ligesom i 2011. Der er ikke helt så mange langtidsstationære fugle og kun få fund med mere end én fugl, men til gengæld obs fra mange lokaliteter (specielt i 1. halvår). Til brug for årstotal og månedsfordeling er der anvendt månedsmax for lokaliteterne.

1. halvår: Der er obs fra 60 lokaliteter, og 4 reelt langtidsstationære fugle (>1 md og mindst 3 obs): 2/1-3/4 1 **Sødringholm Strand** (LTP), 10/1-3/3 1 **Tebbestrup Kær** (LTP,HLR), 11/1-12/4 1 **Årslev Engsø** (ToLa,HLL,SHØ,LLH,KEH,DLP,BES), 13/1-14/3 1 **Granslev Ådal** (HST,KWS). Eneste obs af mere end én fugl: 12/4 2 **Salten Langsø**, østdelen (JTL). Sidste obs i foråret: 14/4 1 trk rst **Gjerrild Nordstrand** (ASF,CO) og 1 **Anholt** (FSV), 22/4 1 **Egå Engsø** (HLL) samt 25/5 1 **Lushage, Samsø** (MWH). Sidstnævnte er meget sen.

Sommer: Kun en enkelt obs fra Vrads Sande i sommerperioden, og desværre ingen indikation af yngel. 19/8 1 **Vrads Sande** (KJ). Lokaliteten har været velbesøgt over sommeren, så et evt. ynglepar burde være blevet bemærket.

2. halvår: Efterårets første fugle: 28/9 1 **Sødringholm Strand** (TBR) og 1 **Råby Kær** (TBR), 2/10 1 **Vrads Sande** (AWM) samt 1 **Sødringholm Strand** (LTP). Der ses fugle på 25 lokaliteter, men kun en obs af mere end én fugl: 18/11 2 **Hammel Gammel Dyrehave** (MSS). Langtidsstationære fugle (>1 md og mindst 3 obs) ses kun på én lokalitet: 18/10-8/12 1 **Salten Næs** (KSA,EBA,BRS).

Total: 107 (77) Indsendere: 63 Observationer: 150 Lokalteter: 73

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	15	28	15	1	-	-	1	2	10	12	8

Skovskade *Garrulus glandarius* 15390

Det indberettede materiale antyder 5-10 territoriehævdende par på 4 lokaliteter.

Træk: 1. halvår: 9 trækkende ved **Gjerrild Nordstrand**. 2. halvår 232 trækkende i perioden 20/9-11/10, flest 30/9 47 SV **Eskeplet** (LTP) og 5/10 56 trækforsøg (én flok) **Hassensør** (KO).

Der er ringmærket 3 ex ved **Brabrand Sø** i foråret (MJH).

Total: 1475 Indsendere: 108 Observationer: 812 Lokaliteter: 265

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
126	124	97	90	67	47	38	37	253	380	129	87

Husskade *Pica pica* 15490

Det indberettede materiale antyder 20-22 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 5-6 par **Ryomgård** (UBM).

Der er 3 obs med i alt 16 trækkende fugle samt 1/1 80 trk nat **Kristrup Enge** (LTP) og 15/11 29 trk nat **Feldballe** (JPL). Øvrige større obs (lok.max ≥ 32): 7/1 55 rst **Sminge Sø** (EBA), 16/1 39 **Egå Engsø** (SAR) og 21/1 32 **Sdr. Borup** (APN).

Total: 1793 Indsendere: 86 Observationer: 1007 Lokaliteter: 218

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
467	234	198	119	107	56	54	61	38	98	157	204

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes* 15570

Der er indberettet 7 Nøddekrige fra 6 lokaliteter. 2 ex forår og 5 ex efterår.

1/3 1 **St. Hjöllund Plantage** (AWM), 4/5 1 of **Harlev** (GGU m.fl.), 19/8 1 **Hassensør** (CBB), 10/9 1 V **Fornæs** (HLL), 16/9 2 **Salten Langsø, vestdel** (GGU) og 21/10 1 of **Bryrup** (AWM).

Allike *Corvus monedula* 15600

Yngel: Der indberettes 17 ynglepar på 3 lokaliteter, flest: 14 par **Marie Magdalene** (ABU).

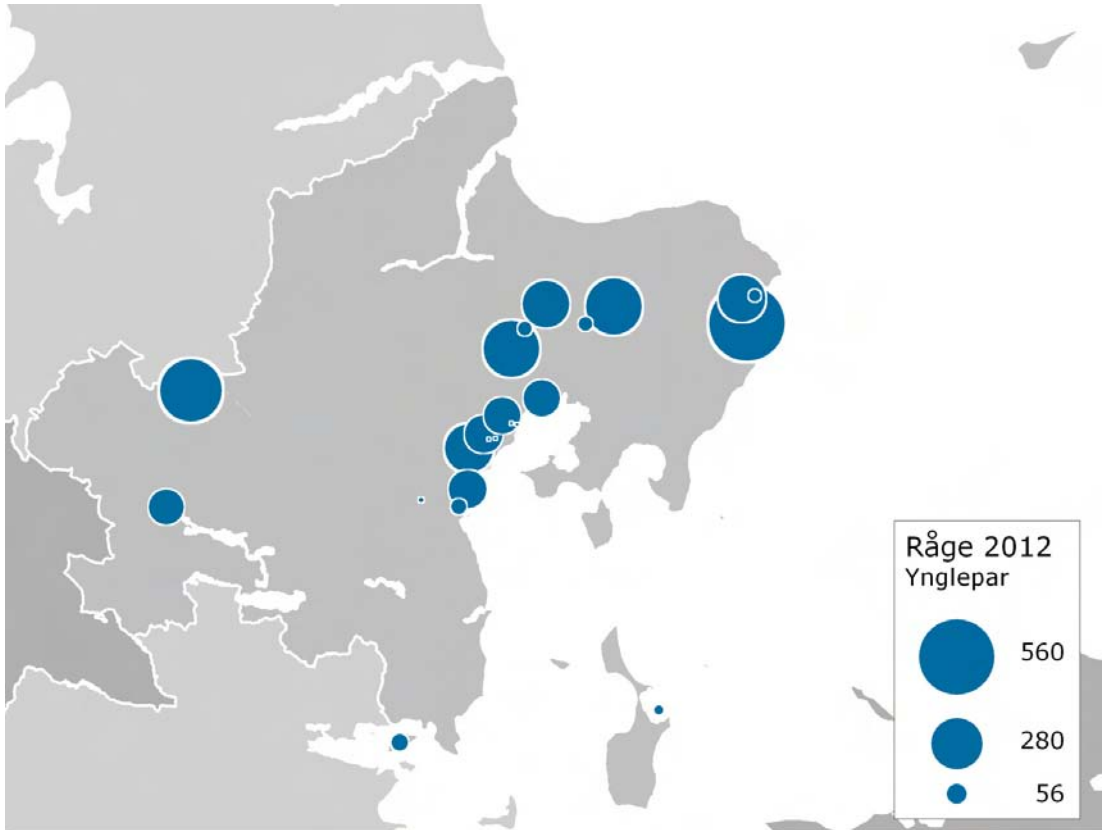
1. halvår: Der indberettes 11.329 trækkende i perioden 22/1-28/5 kulminerende ult. feb-med. mar, flest (lok.max >294): 26/2 500 N **Gjerrild Klint** (PHJ), 9/3 425 **Moesegård Strand** (LLH) og 11/3 2350 **Gjerrild Nordstrand** (JSC).

2. halvår: Der indberettes 485 trækkende i perioden 28/10-26/12 kulminerende med. okt-pri. nov, flest (lok.max >40): 27/10 80 SV **Mariendal Havbakke** (SSK), 28/10 70 V **Vesborg Fyr** (MWH) og 5/11 90 S **Årslev Engsø** (LLH).

Total: 21.067 Indsendere: 81 Observationer: 693 Lokalteter: 175

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3247	6186	5767	497	346	129	50	121	57	1113	2036	1617

Råge *Corvus frugilegus* 15630

På ovenstående prikkort ses, i hvor beskedent et område der er registreret Rågekolonier.

Der indberettes 2955-3331 reder i 25 kolonier på 23 lokaliteter i Østjylland. Hovedparten er fra Nord- og Syddjurs og den nordøstlige del af Århus kommune. Herudover er der 4 kolonier mere. De største kolonier (lok.max >200): **Auning Skov** 187-238 reder, **Grenå Lystanlæg** (inkl. sygehusområdet og kolo nihaverne) 199-246 reder, **Hessel-Hesselager** 508-560 reder, **Nimtofte** to kolonier 220-230 og 94-106 reder, **Holme Skov** 323-326 reder, **Lystrup Sønderkov** 243-250 reder (alle ABU) og **Ans** ved Tange Sø 300-400 reder (PLA). Der er ingen indberetninger fra Randers og Faurskov kommuner samt Odder by, hvor der er flere kolonier, som kan registreres.

1. halvår: Træk: Der indberettes 394 trækkende i perioden 13/1-2/5, flest: 13/1 46 S fou **Østerby Mose** (HE). Træk til nat: 1426 i perioden 22/1-6/3, flest (lok.max >200): 22/1 350 **Skanderborg Sortesø** 350 Ø nat (JEK), 17/2 400 **Beder** (LG) og 3/3 316 **Alrø Egehoved** (LLH). Øvrige større flokke (lok.max >300): 9/1 325 **Thomasminde** (APN), 15/1 500 **Tåning** (PLA) og 31/1 1200 **Fårup** ved Randers (TBR).

2. halvår: Træk: Der indberettes 32 trækkende fugle i perioden 30/9-18/11 og en indberetning den 26/11 400 trk nat **Hørning** (HE). Øvrige større flokke (lok.max >230): 16/9 350 **Assentoft** (MHH), 28/10 250 **Lundmose** v. Kjellerup (MHH) og 27/12 270 **Årslev Engso** (LLH).

Total: 21.402 Indsendere: 78 Observationer: 754 Lokalteter: 199

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5625	3617	1898	468	1326	696	572	642	1010	1402	1770	2376

Sortkrage *Corvus corone* 15671

Et ordinært år hvor de fleste er set ved **Årslev Engso**. Største observation er dog 27/4 4 **Issehoved** (MWH).

Gråkrage *Corvus cornix* 15673

Der er indberettet 2 ynglepar på 2 lokaliteter.

1. halvår: Træk: Der indberettes 609 trækkende fugle i perioden 26/2-1/5, flest (lok.max >46): 14/3 80 N **Gjerrild Nordstrand** (HLL), 16/3 96 **Moesgård Strand** (SSK) og 21/3 60 N **Sødringholm Strand** (LTP). Øvrige større obs (lok.max >150): 1/2 200 rst **Anholt** (FSV), 11/2 550 rst **Overgårds Marker** (LTP) og 2/3 450 rst **Overgårds Dige** (LNS).

2. halvår: Træk: Der indberettes 25 trækkende på 4 lokaliteter. Større rastende flokke (lok.max >150): 6/11 445 **Overgårds Marker** (HLL) og 19/11 180 **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 10.930 Indsendere: 116 Observationer: 1280 Lokalteter: 316

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1497	2766	1682	484	406	334	243	166	413	630	1272	1037

Ravn *Corvus corax* 15720

Der indberettes 8-9 ynglepar på 8 lokaliteter, hvilket svarer til den normale indberetning.

Træk: Der indberettes 29 trækkende fugle på 7 lokaliteter, flest (lok.max >3): 26/2 7 V **Gjerrild Nordstrand** (JSC) og 21/3 7 N **Moesgård Strand** (LLH).

Større obs (lok.max >28): 25/4 42 **Albøge** (PJA), 3/5 100 **Nødager** (UTE) og 18/6 35 **Kringelen småskove ved Nødager** (CHJ). Det er typisk i nærheden af Skandinavisk Dyrepark, hvor der er let adgang til føde.

Total: 1364 Indsendere: 136 Observationer: 811 Lokalteter: 306

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
106	143	144	189	171	117	103	79	78	81	76	77

Kragefugle sp. *Corvus sp.* 15749

Der indberettes 15835 fugle 17 lokaliteter, flest (lok.max >900): 8/1 1000 rst **Hestehave Skov** (MLA), 26/10 3000 **Tåstrup** v. Århus (CHJ), 1/12 1000 **Rosenholm Slotspark** (PER) og 9/12 2500 rst **Vissing Lergrav** (HMS).

Stær *Sturnus vulgaris* 15820

Årstotalen er på vej op igen, men den er stadig under 10-årgennemsnittet. Der er også lidt op til de 123.722 i 2002. Det er lidt tyndt i foråret, men så er der også en meget stor observation i efteråret.

Der indberettes 45-61 ynglepar på 9 lokaliteter i Østjylland i 2012, flest: 14-19 par **Ryomgård** (UBM) og 10-15 par **Sælvig Havn** (MWH).

Større flokke (lok.max >2000): 10/10 3000 fou **Vesborg Fyr** (MWH), 6/10 30.000 trk nat **Emborg Odde** (VM), 26/10 5000 rst nat **Hornbæk Enge** (LTP), 22/11 5000 rst nat **Tange Sø** (KAHA) og 28/12 2000 rst nat **Porskær** v. Gudenåen (HAT).

Træk ekskl. overnatningstræk: Der indberettes 2161 trækkende fugle i foråret i perioden 26/2-28/4, flest (lok.max >85): 25/3 144 N **Overgårds Dige** (HLL) og 27/3 436 N **Moesgård Strand** (SSK) og i efteråret 676 trækkende i perioden 12/9-17/11, flest (lok.max >65): 20/10 190 V **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 78.846 (96.547) Indsendere: 110 Observationer: 993 Lokaliteter: 233

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
862	572	2612	934	456	2042	6563	7031	5511	43.169	6668	2426

Gråspurv *Passer domesticus* 15910

Totalantallet er steget lidt i forhold til 2011 og ligger over gennemsnittet fra de sidste ti år.

Der er indtastet 8-9 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 5 par **Ryomgård** (ABU). Desuden er der oplysninger om 9 ynglefugle på yderligere 5 lokaliteter.

1. halvår, største obs (lok.max >25): 21/1 45 **Åby** (KEH) og 7/2 31 **Bønnerup Havn** (ABU).

2. halvår, største obs (lok.max >32): 8/8 35 **Grundfør** (MHO), 19/8 59 **Århus Østhavn** (KEH) og 5/12 35 **Skæring** (UTE).

Total: 1353 (1163) Indsendere: 46 Observationer: 224 Lokaliteter: 81

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
270	135	128	77	59	56	42	146	82	88	90	180

Skovspurv *Passer montanus* 15980

Totalantallet er steget med 35 % i forhold til sidste år og nærmer sig rekordåret 2008. Selvom der er et svagt fald i antallet af indtastede ynglepar, tyder høje månedstotaler i 2. halvår på en god ynglesucces hos Skovspurvvene.

Antallet af indtastede ynglepar samt ynglefugle omregnet til par giver 32-44 par på 7 lokaliteter, flest 18 par **Ryomgård** (UBM) og 10-15 par **Tåstrup** ved Århus (CHJ).

1. halvår, større obs (lok.max >37): 14/1 50 **Fornæs** (HMS), 25/1 50 **Overgård Gods** (LTP) og 14/3 40 **Tilst** (KJ). Der er ingen trækobservationer.

2. halvår, større obs (>80): 2/9 120 **Kalsemade/Kalsenakke** (JOP) og 4/9 150 **Ålebugt** (ABU). Træk: I perioden 19/8-11/10 observeres 163 trækkende på 3 lokaliteter, flest 19/8 116 S **Hassensør** (CBB).

Total: 5262 (3160) Indsendere: 81 Observationer: 652 Lokaliteter: 154

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
747	435	283	147	142	83	177	494	605	815	639	695

Bogfinke *Fringilla coelebs* 16360

Efter tre år med årstotaler under 10-års gennemsnittet er der i 2012 tale om et år, der trækker gennemsnittet op. Stigningen skyldes et stort træk i marts. Der ringmærkes 2448 fugle på **Anholt**. Største dag om foråret er 23/3 med 118 fugle. Efterårets største fangst fandt sted 8/10 med hele 136 fugle.

Der er rapporteret om 13-18 ynglepar. Derudover mindst 748 syngende fugle (sum af lok.max) fra 169 lokaliteter i perioden 8/2-29/7. Flest 2/5 23 **Anbjerg Mose** (LNS) og 25/5 24 **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: I foråret observeres 27.325 trækkende i perioden 26/2-19/5, flest (lok.max >2000) 22/3 3527 og 27/3 2365 **Moesgård Strand** (SSK), 25/3 5790 **Overgårds Dige** (HLL), 25/3 2100 **Ålsrode Kær** (HOF) og 27/3 3135 **Sødringholm Strand** (LTP). Derudover er den største flok 18/3 4000 fou **Velling Skov** (AWM).

2. halvår: Efterårstrækket er mere beskedent med i alt 3679 trk i perioden 6/9-19/11, største antal er 13/9 1600 **Ålsrode Strand** (HOF), 4/10 275 og 10/10 630 **Vesborg Fyr** (MWH) samt 10/10 300 **Lushage Samsø** (MWH). Desuden bør nævnes 8/10 225 fou **Ginnerup** (HMS).

Total: 45.683 (28.956) Indsendere: 125 Observationer: 1418 Lokaliteter: 361

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1595	1239	28.798	5738	777	548	172	76	2367	2837	644	893

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla* 16380

En lav årstotal for arten.

1. halvår: Større flokke af ikke-trækkende fugle (lok.max >150): 5/2 700 of **Giber Å** (IZN), 5/2 200 **Stensmark** (PR), 6/2 300 **Torskov** (IZN), 18/3 2000 **Velling Skov** (AWM), 16/4 200 **Voermølle Bakker** (KWS), 20/4 200 **Tinning Skov** (EO). I perioden 11/3-20/5 1171 trk, flest 21/4 750 **Gjerrild Nordstrand** (GGU).

2. halvår: Større flokke af ikke-trækkende fugle (lok.max >50): 4/10 100 **Ballen/Østerløkken** (MWH), 6/11 150 **Overgårds Marker** (HLL) og 13/12 65 of **Nebel/Kildegård Plantage** (HAT). I perioden 12/9-17/11 i alt 283 trk, flest 2/10 80 **Sødringholm Strand** (LTP), 7/10 80 **Fornæs** (JSC) og 23/10 50 **Moesgård Strand** (JALI).

Total: 8326 (201.431) Indsendere: 82 Observationer: 348 Lokaliteter: 132

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1032	2335	2428	1676	12	-	-	-	16	479	163	185

Bogfinke/Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla* 16388

Året har givet et forholdsvis dårligt resultat for denne blandede kategori.

1. halvår: 11/2 300 fouragerende **Ryomgård** (ABU). Øvrige nævneværdige obs fra foråret er begge fra **Gjerrild Nordstrand**, 11/4 500 trk (FNI) og 21/4 5330 Ø (JSC).

2. halvår: Kun et par enkelte større flokke: 6/10 350 **Vesborg Fyr** (MWH) og 21/10 300 **Gåsehage** (SSL).

Total: 8078 (27.765) Indsendere: 14 Observationer: 19 Lokaliteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	300	6.126	180	-	-	-	-	155	1141	-	86

Gulirisk *Serinus serinus* 16400

Der er indberettet 3 observationer, som kan dreje sig om samme individ, 9/5 1 rst, 11/5 1 sy og 14/5 1 rst **Anholt** (KMN,FSV). Det er andet år en syngende fugl holder til midt i byen på Anholt, hvorfor det formentlig kan dreje sig om en lokal ynglefugl.

Grønirisk *Chloris chloris* 16490

Årstotalen er halveret i forhold til sidste år, hvilket kan være fordi observationerne er blevet mindre, eller bearbejdningen af materialet er foretaget lidt anderledes i år. Der er indberettet 128 syngende/ynglende fugle på 53 lokaliteter.

1. halvår: 244 trækkende i perioden 11/3-26/4 på 5 lokaliteter, flest (lok.max >5): 21/3 29 N **Moesgård Strand** (LLH), 23/3 15 **Issehoved** (MWH) og 21/4 40 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Større rastende/fouragerende flokke (lok.max >65): 9/1 75 **Hinnerup** (APN), 11/2 85 **Overgårds Marker** (LTP) og 18/2 75 **Holbæk** (HMS).

2. halvår: 181 trækkende i perioden 16/9-23/11 på 5 lokaliteter, flest (lok.max >17): 7/10 32 S **Fornæs** (JSC) og 15/11 55 **Issehoved** (DMA). Større rastende flokke (lok.max >75): 15/10 400 rst **Draget Bes-ser Rev** (MWH), 20/10 150 rst **Risskov Strand** (GGU) og 6/11 120 rst **Overgårds Marker** (HLL).

Total: 5240 (7292) Indsendere: 113 Observationer: 1142 Lokaliteter: 265

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
920	677	482	238	182	127	91	99	193	1331	383	507

Stillits *Carduelis carduelis* 16530

Totalantallet ligger tæt ved gennemsnittet fra de sidste ti år. I antallet af indberettede ynglende/syngende fugle er der en klar stigning i forhold til 2011.

Der er oplysninger om 6-10 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 2-4 **Tåstrup**, Århus (CHJ). Indtastningen af ynglefugle tyder på yderligere 3 par. Desuden indberettes der 65 syngende fugle på yderligere 46 lokaliteter, flest (lok.max >2): 1/5 3 **Dronningborg Bredning** (NJJ), 4/5 3 **Tjærby Enge** (NJJ) og 15/5 4 **Kalø Gods** (RDN).

1. halvår: 170 trækkende på 6 lokaliteter, flest 26/3 25 N **Moesgård Strand** (SSK), som i det hele taget er bedste træklokalitet med i alt 92 trk i perioden 14/3-27/3. Største obs af rastende fugle (lok.max >50): 21/1 64 **Sælvig Havn** (MWH).

2. halvår: 500 trækkende på 10 lokaliteter, flest (lok.max >110): 2/10 118 **Sødringholm Strand** (LTP) og 7/10 168 **Fornæs** (JSC). **Fornæs** er efterårets bedste træklokalitet med i alt 314 trk i perioden 27/8-23/11. Største obs af rastende fugle (lok.max >95): 5/10 100 fou **Stampemølle** (ER) og 12/10 115 fou **Odder** (LM).

Total: 3879 (3817) Indsendere: 112 Observationer: 753 Lokaliteter: 215

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
525	276	369	145	105	74	76	213	470	941	508	179

Grønsiken *Carduelis spinus* 16540

Årstotalen er tæt på sidste års total. Novemberantallet er noget lavere end ellers.

1. halvår: 3625 trækkende i perioden 2/1-27/5 kulminerer med. mar-med. apr, flest (lok.max >142): 25/3 468 N **Overgårds Dige** (HLL), 27/3 275 N **Moesgård Strand** (SSK) og 21/4 745 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JSC). Større rastende flokke (lok.max >200): 14/1 300 **Store Hjøllund Pit** (JJ), 4/2 250 **Bølling Sø** (TRK) og 6/3 220 **Norring Vesterskov** (APN).

2. halvår: 1137 trækkende i perioden 25/7-28/12 kulminerer pri. okt, flest (lok.max >80): 2/10 258 **Sødringholm Strand** (LTP), 6/10 100 SV **Bryrup** (AWM) og 6/10 95 SV **Vesborg Fyr** (MWH). Større rastende flokke (lok.max >92): 18/12 130 **Vorup Enge** (LTP) og 31/12 150 **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 10.634 (13.112) Indsendere: 93 Observationer: 581 Lokaliteter: 169

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1509	1451	2974	1357	73	17	13	16	380	1198	582	1077

Tornirisk *Carduelis cannabina* 16600

Der indberettes 9-18 ynglepar på 4 lokaliteter på **Samsø** (MWH). Det indberettede materiale tyder dog på mere end 111 syngende/ynglende fugle på 40 lokaliteter.

1. halvår: Første obs: 8/3 1 **Egå Engso** (HLL), 9/3 3 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 10/3 4 **Gjerrild Nordstrand** (ASF). 339 trækkende i perioden 9/3-20/5 i perioden ult. mar-ult. apr, flest (lok.max >34): 27/3 48 N **Moesgård Strand** (SSK) og 21/4 375 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Største rastende flokke: 1/4 80 fou **Spørring Å** (HMS).

2. halvår: 506 trækkende i perioden 5/8-27/10 kulminerer med. oktober med følgende større obs (>18): 16/9 219 S og 23/9 132 begge **Fornæs** (JSC). Største rastende flokke: 31/8 80 rst **Århus Østhavn** (GGU). Sidste ses 10/11 1 **Årslev Engso** (TA,JHC), 18/11 3 **Århus Østhavn** (GGU) og 12/12 1 **Vesborg Fyr** (MWH,DMA).

Tornirisk, Besser Rev

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 2651 (3979) Indsendere: 72

Observationer: 495 Lokalteter: 136

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	264	840	207	116	128	264	604	223	4	1

Bjergirisk *Carduelis flavirostris* 16620

Årstotalen er faldende i forhold til sidste år, men hvis man ser bort fra rekordårene 2008 og 2009 på over 11.000 ex, som øger 10-års gennemsnittet, så er det i år et normalt gennemsnitsår.

1. halvår: Største flokke (lok.max >50): 11/2 70 **Treskelbakkeholm** (LLH), 11/3 200 **Århus Østhavn** (RSN) og 3/4 65 **Gelbæk** (HST). Der er 5 obs af 13 trækkende. Sidste obs: 15/4 15 rst **Overgårds Marker** (HLL), 22/4 20 rst **Århus Østhavn** (GGU) og 6/5 1 rst **Anholt** (KMN).

2. halvår: Første obs: 7/10 1 S **Fornæs** (JSC), 11/10 40 **Besser Rev** (MWH) og 12/10 8 **Issehoved** (MWH). Større rastende flokke (lok.max >100): 23/10 160 **Sødringholm Strand** (LTP), 27/10 175 **Alrø Poller** (LLH) og 1/12 150 **Århus Østhavn** (FAJ). Der indberettes 97 trækkende fugle på 5 lokaliteter, flest (lok.max >3): 26/10 40 S **Fornæs** og 6/11 31 S **Overgårds Dige** (begge HLL).

Total: 3143 (6375) Indsendere: 50 Observationer: 176 Lokalteter: 40

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
223	254	247	209	1	-	-	-	-	694	912	603

Stor/Lille Gråsisken *Carduelis flammea/cabaret* 16630

Der indberettes 18 syngende/unglende fugle på 12 lokaliteter.

1. halvår: Største obs 18/3 40 rst **Sælvig Havn** (MWH). 150 trækkende i perioden 26/2-27/5.

2. halvår: 40 trækkende i perioden 12/9-19/11.

Total: 531 Indsendere: 42 Observationer: 127 Lokalteter: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
49	38	247	209	1	-	-	-	-	694	912	603

Stor Gråsisken *Carduelis flammea* 16634

Største obs: 22/1 40 **Ansø Enge** (EO) og 19/11 40 rst **Kolindsund** vestdelen (UTE).

Total: 253 Indsendere: 20 Observationer: 49 Lokalteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
156	30	4	2	1	-	-	-	-	2	51	8

Lille Gråsisken *Carduelis cabaret* 16635

Der indberettes 49 syngende/ynglende fugle på 20 lokaliteter. Største obs: 2/5 25 rst **Anholt** (KMN) og 21/8 25 rst **Hornbæk Enge** (LTP).

Total: 378 Indsendere: 38 Observationer: 172 Lokalteter: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	3	46	57	101	26	22	52	38	9	18	-

Hvidsisken *Carduelis hornemanni* 16640

Der indberettes ingen Hvidsisken i år. Sidste indberetning var i 2010.

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera* 16650

Efterdønningerne af den store invasion i efteråret 2011 ses fortsat ind i de første måneder i 2012. I de store plantager i det midtjyske ses der småflokke frem til begyndelsen af maj, herudover ses der i løbet af foråret enkelte trækkende fugle på Djursland og Samsø.

De største antal fra Midtjylland er (lok.max): 15/1 og 22/1 17 **St. Hjælland Plantage** (HP,EO m.fl.) og 14/3 6 **Kompedal Plantage** (TRK m.fl.).

Formodet returtrækkende fugle registreres med 11/3 2 V **Gjerrild Nordstrand** (JSC,ASF), 11/3 2 rst N, 16/3 2 N og 5/4 2 N alle **Issehoved** (MWH,DMA) samt 5/4 1 han of **Ålsrode Kær** (OF).

Udenfor ovennævnte lokaliteter er de eneste fund 2/1 1 **Skramsø Plantage** (KO), 22/1 2 **Lystrup Ådal** (MIV), 25/1 1 hun **Katholm Skov** (OF) og 18/3 1 hunfarvet fou **Skærbæk Plantage** (AWM).

Forårets og årets sidste observationer er 5/5 2 han **Kompedal Plantage** (FRO) og 6/5 3 han **St. Hjælland Plantage** (JJ).

Total: min. 37 (lok.max og træk.) Indsendere: 40 Observationer: 88 Lokalteter: 9

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra* 16660

Totalen er en af de lavere, og der er meget få ynglefund. Ikke noget stort år for arten.

Der er meget få indberetninger af ynglefugle, men mon ikke der har ynglet nogle få par rundt omkring. Der er indberettet enkelte 1K-fugle fra **Midtjylland**, **Norring Vesterskov** og **Anholt**.

De største tal fra 1. halvår er 14/1 80 **Store Hjælland Plantage** (JJ) og 2/1 55 **Skramsø Plantage** (KO). Der noteres et vist forårstræk, således 26/2-27/5 i alt 118 **Gjerrild Nordstrand**, noteret trækkende i forskellige retninger (JSC,LLH,HLL m.fl.), flest 27/5 46 trk (JSC).

Der er forholdsvis få spredte fund hen over sommeren, og denne tendens fortsætter året ud. 2. halvårs største antal er 3/12 30 **Sødringkær** og 21 **Sødringholm Skov** (LTP). Der er kun få og små træktalet fra efteråret.

Total: 1160 Indsendere: 73 Observationer: 232 Lokalteter: 75

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
220	145	227	125	99	11	46	42	23	107	14	101

Månedtotal er sum af lok.max.

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus* 16680

Med kun 4 fund af i alt 6 fugle må forekomsten i lighed med 2011 betegnes som sporadisk. Faren for forveksling med Lille Korsnæb er stor, og der opfordres til at være påpasselige med artsbestemmelsen! Forsyn alle observationer med en beskrivende note.

De fire fund er: 22/1 2 rst **Store Hjælland Plantage** (DB), 26/2 1 sy **Ildal Skov** (BRS,PEN), 16/3 1 han + 1 hun rst **Gjerrild Overskov** (PHJ) samt 31/3 1 han + 1 hun **Ildal Skov** (PEN). Ingen af disse fund er forsynet med noter, der kunne fortælle, hvad der ligger til grund for artsbestemmelsen.

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* 16790

Der indberettes 9 fugle fra 6 lokaliteter, alle observationer med 1 fugl i perioden 15/5-29/9.

15/5 1 sy **Anholt**, Sønderbjerg (KMN,FSV), 18/5 1 rst og 20/5 1 rnk **Anholt** (CO), 22/5 1 sy **Gjerrild Nordstrand** (JSP), 26-27/5 1 sy **Tunø**, formodentlig samme fugl de to dage. Desuden 17/6 1 **Høje Klæbjerg/Tyskertårnet** (CSS), 15/7 1 yf sy **Hassensør** (AS), der begge kunne tyde på yngleaktivitet. Sidste ses 20/9 1 rnk **Anholt by** (FSV), hvilket i øvrigt er landets seneste i 2012.

Det er den laveste årstotal siden 1986 med 2 ex. De sidste 12 år er der indberetninger fra 6-16 lokaliteter. Der skal søges målrettet efter Karmindompappen for at finde de få fugle, der er tilbage i dag.

Total: 9 (24) Indsendere: 7 Observationer: 9 Lokalteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	6	1	1	-	1	-	-	-

Krognæb *Pinicola enucleator* 16990 SU-art

Den største invasion af Krognæb gik over landet i det sene efterår 2012. Det var mangel på føde i Krognæbbenes yngleområder i Nordskandinaviens og Ruslands tajga, der fik drevet finkerne i tusindtal mod syd og sydvest.

I slutningen af oktober blev der konstateret store antal af Krognæb på træk mod syd fra Finlands vestkyst. Der lød rapporter om mindst 12.000 Krognæb fra Finland. Og i november var der ekstraordinært mange Krognæb omkring Stockholm og videre mod sydvest i Sverige.

Enkelte fugle er også rapporteret fra Østjylland, og nogle af observationerne er fotodokumenterede på DOFbasen, 18/11 2 rst **Højbjerg** (AJA m.fl.).

Fundet er SU-godkendt.

Det er i øvrigt en ny art for DOF Østjylland.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* 17100

Det er gået en del tilbage for Dompappen til et normalt niveau mod sidste års rekord, som dog også var den største årstotal i rapportens historie. Der indberettes 58 syngende/ynglende fugle på 33 lokaliteter.

1. halvår: Større rastende flokke (lok.max >14): 15/1 15 rst **Mossø** vestenden (GGU), 12/2 16 **Brabrandstien** (KJ) og 19/3 15 rst **Anholt** (FSV). Der er 3 observationer af i alt 14 trækkende fugle.

2. halvår: Der indberettes 29 trækkende fugle i perioden 2/10-12/12 fra 3 lokaliteter, flest 2/10 6 trk og 13/11 6 trk begge **Sødringholm Strand** (LTP). Flest rastende: 19/11 13 **Stavtrup** (SSK).

Total: 1289 (1325) Indsendere: 109 Observationer: 761 Lokaliteter: 204

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
241	229	192	87	61	24	45	36	30	99	106	139

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes* 17170

Totalantallet ligger tæt ved gennemsnittet fra de sidste ti år, selvom antallet af indsendere og af lokaliteter med Kernebider er en del højere end de foregående år.

Der indberettes kun to ynglepar, 1 par **Vallum Sø** og 1 par **Ryomgård** (begge ABU). Indtastning af ynglefugle tyder på et muligt par på en lokalitet mere. Desuden er der oplysninger om 5 syngende fugle på yderligere 5 lokaliteter.

1. halvår: Der er ingen nævneværdige trækobservationer. Største obs med rastende fugle (>12): 8/1 16 fou **Ålstrup** ved Ørting (KEE), 10/2 22 of **Båstrup** (DB) og 15/3 17 fou **Auning Skov** (JS).

Kernebider, Torup Foto: Mogens Wedel-Heinen

2. halvår: Også i efteråret er der kun beskedne trækobservationer: 8 trk på 3 lokaliteter, flest 2/10 5 V **Sødringholm Strand** (LTP). Største obs med rastende fugle (>7): 16/11 18 fou **Astrup Mose** (JSW) og 7/12 12 **Torskov** (IZN).

Total: 401 (414) Indsendere: 85 Observationer: 234 Lokaliteter: 102

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
53	88	55	25	20	18	9	1	12	18	39	62

Lapværling *Calcarius lapponicus* 18470

Et magert år med blot 5 fugle, hvilket er den laveste årstotal i fem år. Tre af fundene stammer fra Sødringholm-området. Alle obs. nævnes: 20/1 1 S **Sødringholm Strand** (LTP), 4/2, 7/2 og 11/2 1 **Alrø Poldkrog** og **Alrø Alhale**, regnes som samme (DB,JVV,EO), 28/9 1 S **Eskeplet** (TBR), 23/10 1 of **Sødringholm Strand** (LTP) og 9/11 1 of **Årslev Engso** (AH).

Total: 5 (9) Indsendere: 6 Observationer: 7 Lokaliteter: 5

Snespurv *Plectrophenax nivalis* 18500

Omsider igen et år med en normal årstotal efter en række tynde år. Årets total ligger på niveau med gennemsnittet for de sidste 10 år, men er samtidig også den højeste siden 2005. Februar står for over halvdelen af årets observationer. De mest oplagte gengangere er frasorteret.

1. halvår: De største flokke drejer sig om (lok. max ≥ 45): 6/1 85 **Hevringholm Strand** (LTP), 13/1 45 **Råby Odde** samt årets suverænt største og eneste rigtigt store flok 10/2 325 rst **Råby Kær** (TBR). Forårets sidste observation er halvsen: 21/4 2 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU,FF,FLH).

2. halvår: Efterårets første ses til normal tid 9/10 2 trk **Fornæs** (SØP). Der ses kun småflokk, hvoraf de største er (lok. max ≥ 35): 18/11 70 **Alrø Poldkrog** (CHJ), 21/11 35 **Grund Fjord**, nordsidens enge (JBP) og 28/12 35 fou **Alrø Poller** (LG).

Total: 1165 (1056) Indsendere: 34 Observationer: 83 Lokaliteter: 28

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	160	683	2	2	-	-	-	-	-	40	207	79
2	85	325	2	2	-	-	-	-	-	16	70	35

Gulspurv *Emberiza citrinella* 18570

2012 byder på den næsthøjeste total nogensinde kun overgået af 2007. Årets total ligger ca. 50 % over 10-års gennemsnittet. I forhold til sidste år er antallet af observatører faldet en smule, mens antallet af lokaliteter er steget en del, så det er vanskeligt at afgøre, om årstotalen er udtryk for en reel stigning.

Yngel: Der er indtastet 18-20 ynglepar fra fem lokaliteter, flest 8 **Væth Enge** (LTP). Derudover er der indberettet 1106 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 164 lokaliteter heraf flest (lok. max ≥ 20): 17/3 25 sy **Bjerregrav Mose** (TRK) og 6/5 20 sy **Vrads Sande** (GGU).

1. halvår: De største flokke er (lok.max >75): 20/1 100 **Yderhede Plantage** (LTP), 26/1 78 of **Råby Kær** (LNS) og 10/3 150 **Salten Langsø** (RSN).

2. halvår: Større rastflokke (lok.max ≥ 100): 21/11 100 **Ballen** (DMA), 9/12 160 **Tåstrup Sø** (CHJ) og samme dato 125 **Vissing Lergrave** (HMS). Trækket er som sædvanlig kun meget sparsomt. Her skal kun nævnes 2/10 35 trk **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 6171 (4040) Indsendere: 114 Observationer: 1179 Lokaliteter: 306

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	824	1079	897	408	631	369	214	133	87	290	519	703
2	100	74	150	15	23	12	7	11	8	50	100	160

Hortulan *Emberiza hortulana* 18660

Så kom vi ned på jorden igen oven på sidste års fænomenalt høje antal (16). 2012 byder således kun på 2 fugle. Det er dog kun anden gang inden for de sidste 6 år, at der ses mere end én fugl i Østjylland. De to fund er begge fra **Anholt**, og utroligt nok bliver begge fugle ringmærket! Hortulan er ellers en art, der kun ringmærkes yderst sjældent i Danmark. Det første fund er på et for arten klassisk tidspunkt 7/5 1 rnk (FSV,KMN). Årets andet fund er meget usædvanligt og drejer sig om endnu en ringmærket fugl 17/10 (FSV). Efterårsfund er yderst sjældne i Østjylland, og det aktuelle er faktisk Danmarks allerseneste nogensinde! Årets to fund er fotodokumenteret på Anholt Fuglestations hjemmeside.

Rørspurv *Emberiza schoeniclus* 18770

Et fint år for arten med en årstotal væsentligt over 10-årsgennemsnittet og en del flere end sidste år (3372). Men i forhold til sidste år er både antallet af indsendere, observationer og lokaliteter steget, så der er måske ikke tale om nogen reel stigning i antallet af fugle, men blot højere ornitologisk aktivitetsniveau.

Yngel: Der er i år indtastet hele 76-87 ynglepar fra 7 lokaliteter. Heraf skal nævnes to meget høje tal: 28 **Væth Enge** og 36-40 **Hornbæk Enge** (begge LTP). Hertil kommer 1298 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) flest (lok. max. ≥ 18): 24/4 25 sy **Bjerregrav Mose** (TBR), 7/6 20 sy **Vorup Enge** (BK) og 18 sy **Årslev Engsø** (KurtJ).

1. halvår: Der ses 14 fugle i årets to første måneder heraf flest 28/1 5 **Tåstrup Mose** (CHJ) og 29/2 3 **Dødeå Enge** (SSK). De største observationer af rastende fugle er (lok. max ≥ 31): 9/3 32 **Hornbæk Enge** (APR), 30/6 31 **Årslev Engsø** (HLL) og 30/6 34 ringmærket/og aflæst **Brabrand Sø** (MJH). Forårstrækket er skuffende og her skal kun nævnes (lok. max >12): 9/3 14 S **Sødringholm Strand** (LTP), 16/3 24 trk og 27/3 13 N **Moesgård Strand** (SSK).

2. halvår: Større observationer af rastende fugle (lok.max ≥ 25): 5/7 25 **Årslev Engsø** (HLL), 1/8 25 **Vorup Enge** (BK) og 19/9 27 **Hornbæk Enge** (TBR). Efterårstrækket er lige så beskedent som forårstrækket, men to høje tal skal nævnes: 30/9 55 S **Eskeplet**, 2/10 82 trk **Sødringholm Strand** (begge LTP). Derudover var 5/10 12 SV **Hassensør** (KO) eneste obs. over 10. Der ses fugle løbende igennem årets sidste måneder og året rundes af med 28/12 1 fou **Stubbe Sø** (LLH).

Total: 3896 (2855) Indsendere: 92 Observationer: 833 Lokalteter: 145

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	8	6	513	708	796	778	273	239	302	258	10	5
2	5	3	32	26	36	336	30	25	55	82	2	1

Bomlærke *Emberiza calandra* 18820

På trods af en stigning i både antallet af indsendere og lokaliteter ift. sidste år bliver 2012 utroligt nok et endnu ringere år end 2011, som ellers var det dårligste i dette årtusinde. Årstotalen ender således blot på ca. 1/3 af 10-årsgennemsnittet, og vi skal tilbage til 1999 for at finde en lavere total. Gennem hele året ses kun to flokke over 50 fugle, og trecifrede flokke er fuldstændigt fraværende i år.

Yngel: DOFbasen har oplysninger om 4-7 ynglepar fra 5 lokaliteter, og derudover er der indtastet 254 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 73 forskellige lokaliteter, flest (lok. max ≥ 9): 13/2 30 sy **Korupsø** (JPL) og 24/2 9 sy **Rodsteenseje Gods** (OS).

1. halvår: Når kun de tre største observationer skal nævnes må lok.max i år sættes helt nede ved ≥ 35 : 2/1 99 **Hevring Kær** (JBP), 14/1 og 14/4 35 **Gjerrild Klint** (APN,JHHA) og 20/1 47 **Kastrup-Bøjen** (IFJ).

2. halvår: Største observationer (lok. max ≥ 30): 24/10 35 **Hevringholm Gods** (FNI), 9/12 50 **Tåstrup Sø** (CHJ) og 28/12 30 **Knagstrup** (FNI).

Bomlærke, Toftebjerg

Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 1149 (3243) Indsendere: 69 Observationer: 241 Lokalteter: 136

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	250	177	93	114	90	43	55	32	6	69	75	145
2	99	30	19	35	8	5	7	25	6	35	15	50

MEDARBEJDERE VED RAPPORTEN

Arne Bo Larsen, abl@djurs.net

Redaktør, korrektur, stormfugle, gravand, svømmeænder, måger (+hættemåge), gøg, lærker, svaler, pibere, gærdesmutte-blåhals, store drosler, skader-kragefugle, stære, irisker, siskener, dompap

Asger Lykkegaard Møldrup, asger.lykkegaard@hotmail.com

Vipstjerter, værlinger

Carsten Høeg, carstenh26@stofanet.dk

Lommer, kjoever, terner, silkehale, tornskader

Flemming H. Nielsen, flemming.holmslykke@mail.dk

Korrektur, havørn, rørhøg-fiskeørn, trane, ryler-kærløber, brushane-storspove, pirol, krognæb

Henning Ettrup, heettrup@post6.tele.dk

Ringmærkning, svaner

Henrik Møller Hestbech, hhestbech@yahoo.dk

Rørdrum, storke, hejrer, vendehals, spætter

Henrik Stenholt, henrik.stenholt@mail.dk

Agerhøne-engsnarre, alkefugle, duer, natravn, sejlere, skrigefugle

Inger F. Jensen, ifj@mail.dk

Hvæpsevåge, sort glente, ugler

Jesper Høy Hansen, thorafrello@gmail.com

Korrektur og layout

Kent Olsen, kent.olsen@gmail.com

Korrektur

Lotte Skærbæk, lotte.skjaerbaek@gmail.com

Lappedykkere, rød glente, grønbenet rørhøne-blishøne, bogfinke-kvækerfinke

Morten Jenrich Hansen, m.jenrichhansen@oncable.dk

Gæs, sortklire-odinshane

Ole F. Jensen, ofj@ofj.dk

Dykænder, skalleslugere, falke, strandskade-pomeransfugl, hjejle-vibe

Peter Lange, peterlan@post6.tele.dk

Skarv, hættemåge, vandstær, korsnæb

Thora Frello, thorafrello@gmail.com

Layout

Ursula Burmann, ubm@djurs.net

Korrektur, husrødstjert-stempikker, sangere, fuglekonger, fluesnappere, mejser, spætmejse, træløbere, pungmejse, spurve, stillits, kernebidder

BIDRAGYDERE 2012

Initialer anvendt i rapporten, navn og "obserkode" fra DOFbasen

AAR	DOF Østjylland, DOFAAR	BJS	Bjarne Boye Sørensen, 8500BJS
AB	Anders Brinkmann, 9310AB	BK	Benny Kristensen, 8900BKR
ABL	Arne Bo Larsen, 8550ABL	BKR	Brian Kristensen, 9900BKR
ABL	Andreas Bo Larsen, 2300ABL	BLA	Berit Lanther, 8900BLA
ABU	Ursula Burmann & Arne Bo Larsen, 8550ABU	BLN	Brian Lyngsøe Nilsson, 9600BLN
AEB	Aage Ebbesen, 7442AEB	BM	Bente Mejlbj, 8450BM
AFJ	Anders Finn Jørgensen, 2100AFJ	BMC	Bjarne Munch Christensen, 8500BMC
AGLS	Anne Grethe Lund Sørensen, 8500AGLS	BMP	Brian Maar Pedersen, 4640MAA
AH	Allan Haagenen, 2750AH	BNH	Bjarne Hemmingsen, 8543BNH
AHA	Anders Hammergart, 2800AHA	BNM	Bjørn og Nancy Møller, 6950BNM
AHL	Astrid Helin, 2630AHL	BOEK	Bo Ekstrand, 8831BOEK
AHO	Anders Horsten, 8220AHO	BR	Brian Rasmussen, 3250BR
AKR	Alice Kramhøft, 6818AKR	BRA	Birger Rasmussen, 8900BRA
AKV	Allan Kjær Villesen, 7620AKV	BRS	Bo Ryge Sørensen, 8600BRS
AL	Aleks lund, 6070AL	BS	Boris Schönfeldt, 7100BS
ALH	Anton Herrig Liebermann, 6100ALH	BST	Beate Strandberg, 8654BST
ALM	Asger Lykkegaard Møldrup, 8210ALM	BVI	Børge Vistisen, 6900BVI
AMS	Anders Mehlgard Sørensen, 6000AMS	CAF	Carsten Fog, 3450CAF
ANA	A. N. Andreasson, 8930ANA	CALU	Carsten, Lundberg, 8240CALU
ANH	Anders Hansen, 8444ANH	CB	Conny Brokholm, 7000CB
AO	Anni Ooppelstrup, 7840AO	CB	Carl Bohn, 4000CB
AOWN	Anders Odd Wulff Nielsen, 5700AOWN	CBB	Claus Barnewitz, 8800CBB
APJ	Ann Pia Jørgensen, 8560APJ	CBS	Christian Bøggild, 8860CBS
APN	Anni & Peter Nielsen, 8382APN	CES	Carsten Enggaard Stidsen, 2860CES
APR	Andreas Kristian Pedersen, 8900APRA	CFL	Carsten Fynbo Larsen, 8700CFL
ARO	Arne Olesen, 3480ARO	CGJ	Connie Grubbe Jensen, 2670CGJ
AS	Albert Schmidt, 7741AS	CGL	Carsten Gørges Laursen, 7400CGL
ASF	Alex Sand Frich, 7300ASF	CHJ	Christian A. Jensen, 8462CHJ
ATL	Anton Thøger Larsen, 9310ATL	CHØ	Carsten Høeg, 8270CHØ
AVST	Anne Vibeke Strehle Tang, 8370AVST	CKJ	Carsten Kjær Jensen, 8462CKJ
AWM	Andreas Winding Mønsted, 8654AWM	CLO	Carsten Lome, 1170CLO
BANG	Johannes Bang, 3400BANG	CMM	Christian Michael Mortensen, 8000CMM
BBA	Bent Bardtrum, 4320BBA	CO	Carsten Olsen, 8500CO
BCA	Bent Carstensen, 7000BCA	COR	Carsten Nielsen, 8240COR
BCS	Brian Skræm, 9300BCS	CP	Christina Pedersen, 9690CP
BEH	Bent Hansen, 8260BEH	CQP	Claus Quist Pedersen, 8200CQP
BES	Bent Sømod, 8270BES	CRL	Carel Larson, 8320CRL
BF	Berit Foulum, 7600BF	CS	Christian Strunge, 7100CS
BGO	Bjarne Golles, 8220BGO	CSJ	Hans Carl Søndergaard – Jensen, 8900CSJ
BHJ	Bjarke Huus Jensen, 9800BHJ	CSS	Carsten Svejstrup Sørensen, 9500CSS
BIAN	Birgit Andersen, 8370BIAN	CTA	Carsten Taul, 8240CTA
BIRL	Birgitte Loch Andersen, 8270BIRL	DAC	Daniel Christensen, 9400DAC
BJA	Brian Jakobsen, 7800BJA	DAU	Mogens Daugård, 6682DAU
BJO	Bo T. Johansen, 3400BJO	DB	Dan Blohm, 8300DB
		DB	Dan Bruhn, 2800DB
		DD	Morten D. D. Hansen, 8240MDH
		DFS	Dorte F. Sørensen, 9820DFS
		DMA	David Manstrup, 8305DMA
		DMZ	Dieter Maaszen, 5200DMZ

DOF	DOF Fuglenes Hus, 1620DOF	GM	Gerner Majlandt, 7600GM
DPL	David Lykke Pedersen, 8000DLP	GØS	Gert Østerbye, 2700GØS
DSA	Dubbeld Samplonius, 8310DSA	GY	Grethe Yde, 8961GY
EB	Erik Busk, 5500EB	HAC	Hans Christophersen, 9520HAC
EB	Else Brask8500EB	HAJ	Harry Jensen, 6705HAJ
EBA	Erik Balle, 8600EBA	HAJE	Hans Jeppesen, 8850HAJE
EBJ	Erik Jensen, 7120EBJ	HAN	Henning Andersen, 8410HAN
EBJ	Erik Bisballe Jensen, 8600EBJ	HANI	Hanne Nielsen, 8000HANI
ED	Esben Donnerborg, 7400ED	HAPN	Henrik Asbjørn Pedersen, 9800HAP
EDE	Elin Dreyer Eriksen, 8586EDE	HAT	Tage Holdgaard Andersen, 8600HAT
EDY	Hans Erik Dylmer, 8600EDY	HBI	Henrik Birk, 8653HBI
EEE	Erhardt Edmund Ecklon, 5700EEE	HBJ	Hjalte Benjamin Johansen, 2820HBJ
EEH	Erik Ehmsen, 5600EEH	HBJE	Henriette Bjerregaard, 8240HBJE
EGA	Erik Groth-Andersen, 3000EGA	HBØ	Henrik Böhmer, 7150HBØ
EI	Egon Iversen, 6470EI	HBP	Hans Jørgen Bruun Pedersen, 8240HBP
EKJ	Erling Kock Jensen, 6600EKJ	HCB	Heine Chr. Bonnevie, 8850HCB
EL	Erik Lou, 8850EL	HE	Henning Elgaard, 8310HE
EMI	Ella Mikkelsen, 5250EMI	HEB	Henrik Brandt, 6710HEB
EMK	Erik Munch Kristiansen, 9000EMK	HEM	Henning Madsen, 8660HEM
EO	Erik Overgaard, 8462EO	HEN	Henrik Nyrup, 9530HEN
ER	Erik Røjgaard, 8723ER	HEN	Hans Erik Nielsen, 8920HEN
ERA	Erik Vikkelsø Rasmussen, 4500ERA	HES	Helle Suadiciani, 5690HES
ERO	Erik Overlund, 6840ERO	HET	Henning Ettrup, 8471HET
ESB	Emil Skovgaard Brandtoft, 8230ESB	HHA	Henrik Kalckar Hansen, 5260HHA
ESB	Eilif S. Bendtsen, 3700ESB	HHB	Henrik Holm Brask, 9000HHB
ESØ	Esben Stubbe Østergaard, 8330ESØ	HHB	Hans Henrik Bay, 7120HHB
ET	Eigil Thomasen, 6950ET	HHL	Hans Henrik Larsen, 7790HHL
EV	Erik Vestergaard-Jensen, 8500EV	HHN	Henrik Haaning Nielsen, 7742HHN
EVL	Eva Lauridsen, 8900EVL	HKA	Hanne Kapala, 2400HKA
FA	Frank Abrahamson, 2300FA	HL	Henry Lind Odder, 8300HL
FAD	Flemming Andersen-Degn, 8464FAD	HLA	Hans Jørn Laursen, 8400HLA
FAJ	Finn A. Jensen, 8000FAJ	HLÆ	Henrik, Læssøe, 8300HLÆ
FBC	Freddy Christiansen, 8200FBC	HLI	Hanne Lind, 8220HLI
FC	Flemming Clement, 8600FC	HLJ	Henrik Lindbjerg, 7100HLJ
FDE	Frank Desting, 2730FDE	Hlk	Henrik Kolsbjerg, 7300Hlk
FF	Finn Frandsen, 8000FF	HLL	Henning Lykke Larsen, 8240HLL
FG	Frederik Grønfeldt, 8600FG	HLR	Henry Larsen, 8900HLR
FK	Finn Olav Koustrup, 8240FK	HMB	Helge Boserup, 8500HMB
FLP	Flemming Petersen, 7200FLP	HMH	Henrik M. Hestbech, 5000HMH
FLU	Flemming Lundberg, 8260FLU	HMØ	Hanne Møller, 8471HMØ
FNI	Flemming H. Nielsen, 8541FNI	HMS	Helge Mølbach Sørensen, 8370HMS
FOX	Tony Fox, 8581FOX	HMT	Henrik Møller Thomsen, 9000HMT
FPE	Frans Maribo Pedersen, 9861FPE	HOF	Hans Ole Frølund Andersen, 8500HOF
FRO	Frits Rost, 8800FRO	HP	Henrik Pedersen, 2800HP
FRP	Frank Pedersen, 8220FRP	HP	Hans Pinstrup, 700HP
FSH	Freddy Hansen, 5600FSH	HPD	Hans Peter Dahlgaard, 7752HPD
FSN	Flemming Søndergaard, 3200FSN	HPE	Henning Petersen, 8420HPE
FSV	Frank Svensson, 8592FSV	HPH	Hans Petersen, 7400HPH
FT	Flemming Thomasen, 6933FT	HPS	Hans-Peter Svendsen, 8740HPS
FTN	Finn T Nielsen, 6920FTN	HRC	Helge Røjle Christensen, 7742HRC
GB	Gunnar Birkelund, 8410GB	HRS	Henning R. Sørensen, 7830HRS
GBL	Gerda Bladt, 6200GBL	HS	Heinrich Schlesinger, 8961HS
GCP	Geoffrey Charles Preston, 7000GCP	HSC	Henning Schmidt, 9981HSC
GGR	Gert Green, 2650GGR	HSM	Hans Skotte Møller, 3400HSM
GGs	Gert Glisstrup Sørensen, 7100GGs		
GGU	Georg Guldvang, 8600GGU		
GLJ	Gert Lystrup Jørgensen, 6470GLJ		

HST	Henrik Stenholt, 8600HST	JØO	Jan Østerby Olesen, 7430JØO
HTM	Henriette Tøttrup Hansen, 3720HTM	JOP	Jørgen Pedersen, 8300JOP
IFJ	Inger F. Jensen, 8544IFJ	JPE	Jim Pedersen, 8700JPE
ILM	Inge-Lise Mortensen, 7800ILM	JPIP	John Pedersen, 9990JPIP
IO	Ivan Olsen, Svogerslev, 3670IO	JPL	Jens Peter Lomholt, 8410JPL
IRHK	Ib-René Holmsted Kruse, 8766IRHK	JRL	Jens Rye Larsen, 6855JRL
IZN	Inger & Ivan Zink-Nielsen, 8270IZN	JRP	Jens Ryge Petersen, 6840JRP
JA	John Andersen, 4040JA	JS	Jørgen, Scheel, 4581JS
JAE	Jakob Engelhard, 3520JAE	JS	Jan Silberg, 8585JS
JaKi	Jan Kiel, 4180JKI	JSA	Jacob Sterup, 5854JSA
JALI	Jacob Lind, 8320JALI	JSC	Jørgen Staarup, Christensen, 8230JSC
jast	Jakob Strand, 4000JS	JSF	Foreningen, Storkene.dk, 2630JSF
JBA	Jørgen Ballegaard, 8654JBA	JSP	Jens Skovgaard Pedersen, 7950JSP
JBK	Jan Bolding Kristensen, 2100JBK	JSW	Jørgen Wiwe, 8355JSW
JBP	Jens Bonde Poulsen, 8950JBP	JT	Jesper Tofft, 6200JT
JCS	Jan Sørensen, 2750JCS	JTC	Jens Tang Christensen, 7100JTC
JDN	Jesper Duwe Nielsen, 8210JDN	JTH	John Toft Kristensen, 7430JTK
JEAL	Jens Albrechtsen, 7800JEAL	JTL	Jørgen Terp Laursen, 8220JTL
JEK	Jens Erik Knudsen, 8752JEK	JVS	Jørn Vinther Sørensen, 6100JVS
JEN	Jørgen Nissen, 6950JEN	JVV	Jens Veilgaard Vendelbo, 8520JVV
JER	Jan Eriksen, 4000JER	JW	Jesper Windeløw, 8000JW
JF	Jeppe Fønnesbo, 8963JF	JWC	Jens Friis-Walsted, 4863JWC
JFR	John Frikke, 6740JFR	JWI	Jens Wiberg, 2770JWI
JG	Jens Gregersen, 8700JG	KA	Kaj Abildgaard, 6400KA
JGH	Jens-Gert Hansen, 5700JGH	KA	Kim Aaen, 8240KA
JGI	Jonas Gildebro, 8450JGI	KAH	Klaus Anker Hansen, 9530KAH
JHA	Jørgen U. Hammershaimb, 8200JHA	KAHA	Karsten Hansen, 8850KAHA
JHC	Jørgen Hulbæk Christiansen, 2610JHC	KB	Karin Bauer, 8950KB
JHH	Thora Frello & Jesper Høy Hansen, 8240JHHA	KBI	Kirstine Bille, 8444KBI
JHME	Jacob Meier, 8600JHME	KBJ	Kristian Birchvald Jensen, 4000KBJ
JJ	John Jensen, 8740JJ	KBL	Karsten Busk Laursen, 2300KBL
JJA	Jens Jørgen Andersen, 7700JJA	KEE	Knud Erik Ebbesen, 8220KEE
JJM	Jesper Johannes Madsen, 1770JJM	KEF	Knud E. Fredsøe, 6100KEF
JKC	Johnny Krämer Christensen, 8530JKC	KEG	Karin Grønbæk, 2820KEG
JKE	Jan Eskildsen, 8900JKE	KEH	Keld Henriksen, 8230KEH
JKH	Jens Kristian Holm, 5000JKH	KEJ	Kristoffer Egelund Jørgensen, 5000KEJ
JKI	Jens Kirkeby, 8680JKI	KFO	Knud Forthoft8600, KFO
JKL	Joy Klein, 8444JKL	KGP	Karsten Pedersen, 8830KGP
JKS	Jan Kahr Sørensen, 8462JKS	KHA	Kjeld Hansen, 4672KHA
JLG	Jonna Lindegård, 9300JLG	KHS	Kenneth Hummellose Sønderby, 2300KHS
JLH	Jens Lund Hansen, 3760JLH	KIF	Kirsten Fogh, 8450KIF
JLJ	Jette Lyng Jensen, 7470JLJ	KIM	Kim Møller, 8270KIM
JLO	Jørgen Lodberg, 8600JLO	KIP	Kirsten Pedersen, 5610KIP
JLR	Jan Lindgaard Rasmussen, 4480JLR	KIS	Kim Skellose, 6800KIS
JLY	Jørn Lykkegaard, 8000JLY	KJ	Kurt Jensen, 8381KJ
JMH	Jens Muff Hansen, 8654JMU	KJNI	Kjeld Nielsen, 9260KJNI
JML	Jens Marcus Lauesen, 8680JML	KL	Kjeld Lund, 7000KL
JMO	Jesper Mogensen, 2400JMO	KM	Keld Mortensen, 8210KM
JNS	John Nielsen Schmidt, 8462JNS	KMBT	Klaus Martin Bruun Thygesen, 8382KMBT
JOA	John Andersen Brabrand 8260JOA	KMHA	Kirsten Marie Haugstrup, 8800KMHA
JOC	Jens Overgaard Christensen, 2100JOC	KMN	Kurt M. Nielsen, 2720KMN
JOG	John Graversgaard, 8200JOG	KMO	Klaus Malling Olsen, 2700KMO
		KNI	Kaj Nissen, 9500KNI

KNP	Knud Pedersen, 9990KNP	MIK	Michael Ancher, 8230MIK
KO	Kent Olsen, 8000KOL	MIV	Michael Vecht, 2970MIV
KP	Kirsten Pedersen, 2760KP	MJH	Morten Jenrich Hansen, 8260MJH
KR	Kenn Rasmussen, 4573KR	Mki	Morten Kirk, 7742MOK
KRD	Kjeld Rydahl, 9574KRD	MKK	Morten Koch-Knudsen, 8240MKK
KRH	Karsten Haug, 8000KRH	MKP	Michael Køie Poulsen, 3480MKP
KSA	Karen Sander Jensen, 8700KSA	MLA	Mikael Lassen, 8250MLA
KSCH	Karl Schlichter, 6230KSCH	MLH	Michael Larsen Hansen, 7080MLH
KSF	Kjeld Saaby Frandsen, 8920KSF	MMR	Margit Mølbak Ringkjøbing, 9800MMR
KSN	Karsten Stæhr, 9220KSN	MOK	Morten Kattenhøj, 8220MOK
KTJ	Klaus T. Jensen, 2860KTJ	MPO	Martin Poulsen, 2100MPO
KTR	Kristian Torben Rasmussen, 8000KTR	MS	Michael Schwalbe, 6760MS
KTS	Klaus Sørensen, 8000KTS	MSJ	Martin Svinth Jakobsen, 8000MSJ
KW	Kurt Willumsen, 7171KW	MSS	Martin Strømkjær, 5471MSS
KWS	Kåre Würtz Sørensen, 8000KWS	MSt	My Størup, 3700MST
LAN	Lars Andersen, 2100LAN	MST	Mogens Stoustrup Jensen, 8410MST
LB	Lene Berthing, 6310LB	MT	Michael Trasborg, 3390MT
LBO	Lars Borup, 8220LBO	MW	Mick Woods, 8300MW
LBR	Lasse Braae, 4500LBR	MWH	Mogens Wedel-Heinen, 8305MWH
LBS	Lars Svith, 8240LBS	NAA	Niels Aagaard, 8000NAA
LFN	Lars Fenger Nielsen, 7100LFN	NBJ	Niels Bomholt Jensen, 5762NBJ
LFR	Leif Frederiksen, 2860LFR	NBR	Niels Bo Rasmussen, 8000NBR
LG	Lars Gabrielsen, 8330LG	NHV	Niels Henrik Valerius, 2830NHV
LGL	Lene Guldberg Lassen, 9550LGL	NJJ	Niels Jørgen Jensen, 8900NJJ
LH	Lars Holm Hansen, 6971LH	NJJ	Niels Jørgen Jensen, 6100NJJ
LHA	Lise Hammer, 2860LHA	NJU	Niels Juul, 8500NJ
LLH	Leo L. Hansen, 8270LLH	NK	Niels Kanstrup, 8410NK
LM	Lars Mogensen, 8830LM	NOE	Niels Ørbæk, 7950NOE
LN	Leif Novrup, 7830LN	NPB	Niels Peter Brøgger, 7430NPB
LNS	Leif Nørgaard Schmidt, 8680LS	NPM	Niels Peter Møller Jensen, 6100NPM
LPA	Lars Paaby, 2730LPA	NRL	Nina Rosendahl Larsen, 6052NRL
LPJ	Lars P. Johansson, 8544LPJ	NWR	Nick Wrigley, 8240NWR
LRU	Lars Rudfeld, 4600LRU	OBV	Ole Bøgh Vinther, 8000OBV
LSkj	Lotte Skjærbæk, 8000LS	OCH	Ole Christiansen, 8660OCH
LSN	Leif Schack-Nielsen, 4791LSN	ODK	ornit.dk, 7741O-DK
LSØJ	Lars Søgaard-Jensen, 8660LSØJ	OEH	Ole Emil, Spentrup 8981OEH
LTP	Lars Tom-Petersen, 8900LTP	OFR	Ole Frederiksen, 8500OFR
LUR	Lars Ulrich Rasmussen, 8382LUR	OHG	Ole Goldschmidt, 5900OHG
LWC	Lars Walsted Christoffersen, 4750LWC	OHJ	Ove Højstrøm Jensen, 2670OHJ
MAA	Marianne Aamann, 8270MAA	OHØ	Ole Højbjerg, 7800OHØ
MAJ	Maja Balle, 1813MAJ	OJA	Orla Jakobsen, 4690OJA
MAV	Martin Vestergaard, 4750MAV	OJE	Ole F. Jensen, 8361OJE
MB	Mikael Bebbler, 8541MB	OLEB	Ole Brauer, 3480OLEB
MBH	Morten Brendstrup-Hansen, 2800MBH	OLI	Ole Lilleør, 8800OLI
MBH	Morten Bentzon Hansen, 2000MBH	OLL	Ole Laursen, 8500OLL
MCH	Morten Christensen, 9881MCH	ON	Ole Nilsson, 4291ON
MER	Mogens Erlandsen, 8600MER	OO	Ole C. Olesen, 7490OO
MHA	Mark Hammond, 8000MHA	OPS	Ole P. Sørensen, 8500OPS
MHH	Martin Høj Hansen, 8210MHH	OS	Ole Sørensen, 8300OS
MHO	Margit Hove, 8382MHO	OTH	Otto Trap Hansen, 8362OTH
MI	Martin Iversen, 6270MI	OTO	Ole Tonnesen, 8732OTO
MiBA	Mikkel Bello Andreassen, 8330MBA	PASH	Paul Shimmings, 7563PASH
MIC	Michael Gammelholm Jensen, 6715MIC	PB	Preben Bach, 8600PB
		PCL	Preben Clausen, 8270PCL
		PDS	Per Damsgaard-Sørensen, 5230PDS
		PEC	Peter Christiansen, 2000PEC

PEC	Per Christensen, 9400PEC	SEL	Svend Erik Bogh Lauritzen, 3460SEL
PEDY	Peter Dyrholm, 8462PEDY	SEP	Svend Erik Petersen, 6950SEP
PEN	Poul Erik Niebuhr, 8600PEN	SFU	Anne Borgen & Sven Fuglsig, 8210SFU
PER	Peder Rasmussen, 5700PER	SFX	Steen Flex, 4440SFX
PGH	Per G. Henriksen, 8464PGH	SGN	Søren G. Nielsen, 5690SGN
PGO	Peter Godtfredsen, 2880PGO	SHA	Steen Hansen, 8660SHA
PHA	Peter Halkier, 7700PHA	SHC	Susann Holm-Christensen, 8740SHC
phj	Per Huniche Jensen, 4400PHJ	SHØ	Søren Højager, 8381SHØ
PHJ	Peter Hjeds, 8900PHJ	SK	Solvejg Knudsen, 8900SK
PHL	Peter Larsen, 8310PHL	SKA	Søren Kaas, 8870SKA
PHO	Peter Overgaard, 8464PHO	SKH	Steen Kjærlund Hansen, 8400SKH
PIM	Pia Morsing, 6950PIM	SKR	Stig Kjærgaard Rasmussen, 2000SKR
PJA	Poul Højbjerg Jacobsen, 8500PJA	SKRY	Steen Kryger, 3500SKRY
PK	Pete Kyvsgaard, 3500PK	SLI	Stig Linander, 3520SLI
PKH	Peter Kjer Hansen, 6270PKH	SMJ	Svend Møller Jensen, 8382SMJ
PLA	Peter Lange, 8464PLA	SN	Sten Nielsen, 6040SN
PLO	Peter Leth Olsen, 6950PLO	SNM	Sebastian Niebuhr McQueen, 7830SNM
PM	Per Madsen, 8300PM	SNY	Søren Nygaard, 6500SNY
PMM	Per Møller Madsen, 8220PMM	SOJ	Svend Ove Jensen, 6400SOJ
PN	Paul Nilsson, 2800PN	SØP	Søren Poulsen, 8000SØP
PNN	Peder Nygaard Nielsen, 7300PNN	SOT	Svenning Ottsen, 8660SOT
PØ	Peter Østrup Jensen, 2300PØ	SPR	Susanne Primdahl, 7850SPR
POH	Poul Holm, 4000POH	SR	Stehen Reinholdt, 7860SR
PoulM	Poul Mogensen, 8240PoulM	SRS	Sune Riis Sørensen, 2200SRS
PPO	Per Poulsen, 6710PPO	SS	Søren Sørensen, 2720SS
PPR	Philippe Provençal, 8000PPR	SSC	Simon S. Christiansen, 9200SSC
PR	Per Reng, 8500PR	SSK	Søren Skriver, 8260SSK
PRA	Per Rasmussen, 5792PRA	SSL	Stephan Skaarup Lund, 8240SSL
PRC	Preben Clausen, 7742PRC	SST	Stefan Stürup, 2765SST
PRE	Anders Prehn, 4791APR	ST	Søren Tanderup, 9000ST
PSH	Per Schiermacker-Hansen, 4791PSH	STA	Stinne Aastrup, 8800SA
PSØ	Palle Sørensen, 4892PSØ	STM	Stig Toft Madsen, 1401STM
PSP	Per Seier-Petersen, 8240PSP	STS	Steen Skaadegaard, 8410STS
PTH	Peter Thomsen, 8260PTH	SUHA	Susan Hangstrup, 8700SUHA
PWJ	Peter Werenberg Just, 8600PWJ	SUKA	Susanne Kappel, 8870SUKA
RB	Rosemary Brantzen, 3080RB	SUS	Susanne Skovbo Sørensen, 9640SUS
RD	Riborg Dæhnert, 8500RD	SVS	Sven Skyum, 8330SVS
RDN	Rasmus Due Nielsen, 8260RDN	SVUR	Signe Uldall, 8800SVUR
RG	Ruth Grønberg, 8660RG	SWB	Stine Wraae Bach, 8680SWB
ROB	Roberto Brunicardi, 4800ROB	TA	Tim Andersen, 2605TA
RoC	Rolf Christensen, 9990ROC	TBA	Tom Bak Andersen, 9200TBA
RR	Rikke Rørbech, 8660RR	TBjR	Thorkild Bjørnskov Rasmussen, 8654TBjR
RRØ	Rune Røstad, 4640RRØ	TBN	Thomas Buus Nielsen, 8800TBN
RS	Rasmus Strack, 2700RS	TBR	Thorkil Brandt, 8300TBR
RSA	Regnar Samsø, 8500RSA	TC	Tscherning Clausen, 9270TC
RSN	Rune Sø Neergaard, 8220RSN	TC	Tommy Christiansen, 8500TC
RT	Rasmus Turin, 2700RT	TEP	Torben og Eva M. Pedersen, 8464TEP
SA	Stefan Andersen, 2800SA	TH	Torben Hvid, 8240TH
SAL	Svend Aage Linderström, 2680SAL	THH	Tim Hesselballe Hansen, 5000THH
SAR	Steen Reimers, 8000SAR	TK	Tommy Kaae, 8723TK
SBB	Søren Baadsmand, 3500SBB	TL	Thorkild Lund, 9280TL
SBØ	Søren Bøgh, 9510SBØ	TLP	Troels Leuenhagen Petersen (TLP), 2300TLP
SCS	Steen Christensen, 7000SCS	TMØ	Torben Møller, 5892TMØ
SDY	Svend Dybkjær, 2400SDY		
SEF	Svend Erik Frandsen, 9900SEF		
SEJ	Svend Erik Jessen, 4900SEJ		
SEJ	Svend Erik Jensen, 8220SEJ		

TN Torben Nielsen, 9560TN
ToLa Torben Laursen, 8462TL
TPA Tonny Papillon, 4060TPA
TRK Tonny Ravn Kristiansen, 8830TRK
TSJ Thomas Secher Jensen, 8680TSJ
TSK Tue Skov, 8000TSK
TT Thomas Thelle, 8800TT
TV Thomas Vikstrøm, 3520TVI
TVN Thomas Varto Nielsen, 4690TVN
UBM Ursula Burmann, 8550UBM
UK Ulrik Knudsen, 8723UK
UPA Ulla Paulsen, 9981UPA
UTE Uffe Terndrup, 8250UTE
VFL Vagn Freundlich, 9400VFL
VM Vibeke Mortensen, 8600VM
VVH Verner Vangsgaard Hansen,
7800VVH
WSA Willy Schrøder Andersen, 5500WSA

ARTSINDEX

A

Aftenfalk	49
Agerhøne	50
Alk	81
Allike	119
Almindelig Kjøve	70
Almindelig Ryle	61
Amerikansk Krikand	32
Amerikansk Pibeand	31
Atlingand	33

B

Biæder	88
Bjergand	35
Bjergirisk	126
Bjerglærke	91
Bjergpiber	94
Bjergvipstjert	95
Blisgås	25
Blishøne	52
Blåhals	99
Blå Kærhøg	44
Blåmejse	114
Blåvinget And	34
Bogfinke	123
Bomlærke	132
Bramgås	27
Brilleand	38
Broget Fluesnapper	111
Brun Tornskade	117
Brushane	62
Bynkefugl	100
Bysvale	92

C

Canadagås	26
-----------------	----

D

Digesvale	91
Dobbeltbekkasin	63
Dompap	129

Drosselrørsanger	106
Duehøg	45
Dværgfalk	49
Dværghornugle	85
Dværgmåge	72
Dværgryle	59
Dværgterne	80

E

Ederfugl	36
Engpiber	93
Engsnarre	52
Enkeltbekkasin	62

F

Fasan	51
Fiskehejre	20
Fiskeørn	48
Fjeldvåge	47
Fjordterne	78
Flodsanger	104
Fløjsand	38
Fuglekonge	110

G

Gransanger	109
Gravand	30
Græshoppersanger	104
Grønbenet Rørhøne	52
Grønirisk	124
Grønsisken	125
Grønspætte	89
Grå Fluesnapper	111
Gråand	32
Grågås	25
Gråkrage	121
Gråmåge	76
Gråspurv	122
Gråstrubet Lappedykker	16
Gråvinget Måge	76

Gul Vipstjert	95
Gulbug	106
Gulhovedet Gul Vipstjert	95
Gulirisk	124
Gulspurv	130
Gærdesanger	106
Gærdesmutte	98
Gøg	85

H

Halemejse	112
Havesanger	107
Havlit	37
Havterne	79
Havørn	42
Hedehøg	45
Hedelærke	90
Hjejele	56
Hortulan	131
Huldue	82
Husrødstjert	99
Husskade	119
Hvepsevåge	41
Hvid Stork	20
Hvid Vipstjert	96
Hvidbrynet Løvsanger	108
Hvidklire	68
Hvidnæbbet Lom	15
Hvidsiskan	127
Hvidskægget Terne	80
Hvidvinget Korsnæb	127
Hvidvinget Måge	76
Hvidvinget Terne	81
Hvinand	39
Hærfugl	88
Hættemåge	73
Høgesanger	106

I

Indisk Gås	26
Isfugl	88
Islandsk Ryle	58
Islom	15

J

Jernspurv	98
---------------------	----

K

Karmindop	128
Kaspisk Måge	75
Kernebider	129
Kirkeugle	86
Klippedue	83
Klyde	54
Knarand	32
Knopsvane	21
Knortegås	28
Kongeederfugl	37
Kongeørn	48
Kortnæbbet Gås	24
Korttået Træløber	116
Krikand	32
Krognæb	129
Krumnæbbet Ryle	60
Kvækerfinke	123
Kærløber	62
Kærsanger	105

L

Landsvale	92
Lapværting	130
Lille Flagspætte	90
Lille Fluesnapper	111
Lille Gråsiskan	127
Lille Kjøve	72
Lille Kobbersneppe	64
Lille Korsnæb	128
Lille Lappedykker	15
Lille Præstekrave	55
Lille Skallesluger	39
Lille Skrigeørn	47
Lomvie	81
Lunde	83
Lundsanger	108
Lysbuget Knortegås	29
Lærkefalk	49
Løvsanger	110

M

Mallemuk	17
Mandarinand	31
Markpiber	93
Mellemkjøve	71
Middelhavssølvmåge	75
Misteldrossel	103

Mosehornugle.....	87
Moskusand	31
Mudderklire	69
Munk	108
Mursejler	88
Musvit	115
Musvåge	46
Mørkbuget Knortegås	28
Måger.....	72

N

Natravn	87
Nattergal	99
Natugle	86
Nilgås	30
Nordisk Lappedykker	17
Nordsøsildemåge.....	74
Nøddekrige.....	119

O

Odinshane.....	71
----------------	----

P

Perleugle	87
Pibeand	31
Pibesvane.....	22
Pirol	117
Plettet Rørvagtel.....	52
Pomeransfugl	56
Pungmejse.....	116

R

Ravn.....	121
Ride	77
Ringdrossel	102
Ringdue	84
Rovterne	77
Rustand	30
Rød Glente.....	42
Rødben.....	67
Rødhals	98
Rødhøne	50
Rødrygget Svale	92
Rødrygget Tornskade	117

Rødstjert	100
Rødstrubet Lom	14
Rødstrubet Piber.....	94
Rødtoppet Fuglekonge	111
Rørdrum	19
Rørhøg	44
Rørsanger	105
Rørspurv	131
Råge	120

S

Sabinemåge.....	72
Sandløber.....	59
Sangdrosel.....	103
Sanglærke	90
Sangsvane	23
Savisanger	104
Sibirisk Gransanger	109
Sildemåge	74
Silkehale.....	97
Silkehejre	19
Sivsanger	104
Sjagger	102
Skarv	18
Skeand	34
Skestork	21
Skovhornugle	86
Skovpiber	93
Skovsanger	108
Skovskade	119
Skovsneppe.....	64
Skovspurv	124
Skægmejse.....	112
Skærpiber	94
Slørugle	85
Småspove	65
Snespurv	130
Sodfarvet Skråpe	17
Solsort	102
Sort Glente.....	41
Sort Stork.....	20
Sortand.....	38
Sortbuget Knortegås	30
Sortgrå Ryle.....	60
Sorthalset Lappedykker	17
Sorthovedet Måge	72
Sortklire	66
Sortkrage	121
Sortmejse	114
Sortrygget Hvid Vipstjert	96
Sortspætte	89
Sortstrubet Bynkefugl	101
Sortstrubet Lom	14

Sortterne	80
Spidsand	32
Splitterne	77
Spurvehøg	46
Spætmejse	115
Stenpikker	101
Stenvender	70
Steppehøg	44
Stillits	125
Stor Flagspætte	90
Stor Gråsisken	127
Stor Hornugle	86
Stor Kobbersneppe	64
Stor Korsnæb	128
Stor Præstekrave	55
Stor Skallesluger	40
Stor Skrigeørn	47
Stor Tornskade	118
Storkjove	72
Storlom	15
Stormmåge	74
Storpiber	93
Storspove	65
Strandhjele	57
Strandskade	54
Stær	122
Sule	18
Sumpmejse	113
Svaleklire	68
Svartbag	76
Sædgås	24
Søkonge	82
Sølvhejre	19
Sølvmåge	75

T

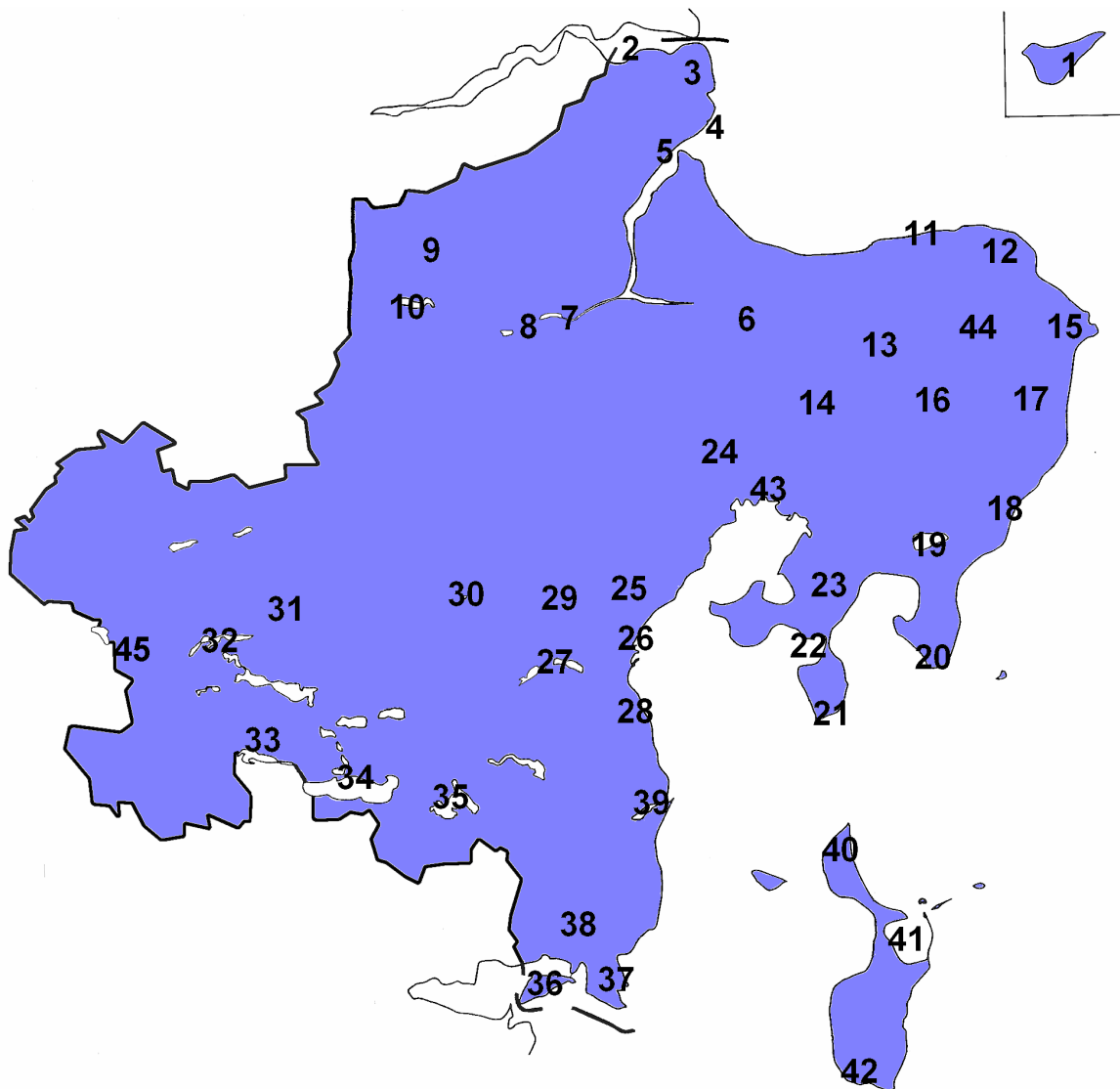
Taffeland	34
Tajgasædgås	24
Tejst	82
Temmicksryle	60
Thorshane	71
Tinksmed	69
Topmejse	113
Toppet Lappedykker	16
Toppet Skallesluger	40
Tornirisk	125
Tornsanger	107
Trane	53
Tredækker	63
Troldand	35
Træløber	116
Tundrasædgås	24
Turteldue	85
Tyrkerdue	84
Tårnfalk	48

V

Vagtøl	50
Vandrefalk	50
Vandrikse	51
Vandstær	97
Vendehals	89
Vibe	57
Vindrossel	103

HVOR LIGGER DET?

144

- 1) Anholt 2) Treskelbakkeholm 3) Overgård, Bjerre Byvejle 4) Eskeplet, Sødringholm Strand, Mellempoldene 5) Råby Kær/Odde, Demstrup Vase 6) Nørrekær Enge 7) Drastrup Enge, Dronningborg Bredning 8) Randers, Gudenåparken, Vorup Engso, Hornbæk Enge 9) Bjerregrav Mose 10) Fussingø 11) Bønnerup Strand 12) Gjerrild Nordstrand 13) Dystrup-Ramten Søer 14) Vallum Sø, Ryomgård 15) Fornæs 16) Kolindsund 17) Grenå 18) Rugård, Glatved Strand 19) Stubbe Sø 20) Øer/Hassensør, Gåsehage, Ebeltoft Færgehavn 21) Helgenæs, Sletterhage 22) Dragsmur 23) Mols Bjerge, Strandkær 24) Mørke Kær 25) Egå Engso 26) Århus, Risskov, Gallohaven 27) Brabrand Sø, Dødeå Enge, Årslev Engso 28) Moesgård 29) Kasted-Geding Mose 30) Lading Sø 31) Sminge Sø 32) Silkeborg, Funderholme 33) Salten Langsø 34) Mossø 35) Skanderborg Sø 36) Alrø, Lerdrup Bugt 37) Gyllingnæs, Kalsemade 38) Åkær, Amstrup Enge 39) Assedrup Enge, Norsminde Fjord, Kysing Fjord/Næs 40) Issehoved, Kragemosen 41) Stavns Fjord, Hesselholm, Barnekold, Besser Rev, Øster Hedekrog 42) Vesborg Fyr, Brattingsborg Skov 43) Følle Bund 44) Skindbjerg 45) Bølling Sø.